

מבדוק עלונים

כי תבוא
שנת תשפ"א

ר"ת	בעלזא	מוצ"ש	ער"ש	
08:25	08:03	07:46	06:33	ירושלים
08:23	08:01	07:48	06:49	בני ברק
08:25	08:03	07:48	06:41	חיפה
08:23	08:01	07:48	06:49	אשדוד
08:24	08:02	07:47	06:33	בית שמש
08:24	08:02	07:47	06:50	קרית גת
08:25	08:03	07:47	06:43	נוף הגליל

להרשמה
לקבלת החוברת
במייל, מידי שבוע.
**להצו
כאן**

כסדרפס ואירות נפגשים...

רח' אהלי יוסף 5, ירושלים 📍 שעות פתיחה: א.ה. 19-10 רצוף, יום שישי 12-10
טל. 02-5337722 | פקס. 02-5383018 ✉️ g5337722@gmail.com

מאטופוס
דפוס דיגיטלי מהיר ומקצועי

משרד החוץ,

אפוסטיל???

**צריכים להחתים אפוסטיל
בהקדם?**

אנחנו כאן בשבילכם!

**שירות הלוח"ש תוך 24 שעות
והמסמך אצלכם בבית חתום.**

ליצירת קשר

052-7633338

או 052-8488438

שבת טיש

מתוך סדרת ספרי "שבת טיש"

ספורים ואגדות * פנינים ופרפראות * מדות והליכות

ספורים בפרשה

וענית ואמרת לפני ה' אלקיך (כו, ה)

אחד ממקורבי ה"בית ישראל" מגור, שגור מכתב בקשה לאדם מסוים, ואחר שהלה מלא את מבקשו, בקש להודות לו בעל-פה. תמה הרבי בפניו: "את בקשתך שגרת בכתב, ולהודאתך אתה מסתפק בעל-פה? והוסיף: "וראיה יש לי מהתורה, שעל ההודאה להיות לפחות כמו הבקשה. שהרי בבכורים נאמר 'וענית ואמרת' ומפרש רש"י לשון הרמת קול. והדבר המזה, שהרי חז"ל אסרו להגביה קול בתפלה? אלא כיון שהבכורים באים בהפרת הטוב, ובשעת הבקשה צועקים לה', לכן גם על ההודאה להיות לפחות כמותך..."

גם כליח וכלימכה אשר לא כתוב בספר התורה הזאת (כח, טא)

בבכורו של רבי יואל מספטר בירושלים בשנת תרצ"ב, התפלל באחד מבתי המדרשות בעיר, ובאשר הגיע שליח-הצבור לסוף חזרת תפלת העמידה, נשמע לפתע קול דפיקה על השלחן, והחזן החל באמירת קדיש, פשהוה מדלג על אמירת תחנון ונפילת אפים. תמה רבי יואל לפשר הדבר, והמתפללים הסבירו לו, שכן הוא מנהג העולם, שבאשר מבקשים לרמוז לשליח-הצבור שלא לומר תחנון, מכים על השלחן לסמן. וכששאל מהי הסבה שלא לומר תחנון, נענה כי "היום יום ההולולא של צדיק פלוני". כיון שדעתו של הרבי לא היתה נוחה ממנהג זה שלא לומר תחנון בימי פטירת הצדיקים, ואפלו ביום ז' באדר, יום הלולת משה רבנו, צוה לש"ץ לומר תחנון אף לאחר שכבר אמר קדיש, שכן "אדרבה, הרי תענית צדיקים היום, והוא יום סגלה לומר תחנונים", נאנח ואמר בצחות: "ידוע המאמר כי הפסוק 'גם כליח וכלימכה אשר לא כתוב בספר התורה הזאת' נדרש 'על מיתת צדיקים' (שגור לומר שהוא מאמר חז"ל, וכבר אמר הבקי המפרסם רבי ישעיה פיק ברלין בעל ההגהות והתקונים על הש"ס, כי גם זה עצמו 'מכה אשר לא כתובה בתורה', כי באמת אין לדבר מקור. אך מצאו לו מקור בזהר). ואם מבינים על השלחן באשר יש סבה הלכתית שלא לומר תחנון, בגון פשיש ברית מילה בבית-הכנסת או שמתפלל עמו חתן, הרי זה 'מכה אשר כתובה בתורה'. אולם מכה כזו, להכות על השלחן ביום מיתת צדיקים, הריהי מכה אשר לא כתובה בתורה, כי אין לדבר מקור בהלכה..."

לחם לא אכלתם ויין ושכר לא שיתתם (כט, ה)

מלמד ממחה היה בת"ת הוותיק "עץ חיים" ושמו רבי אברהם חזן. תלמיד חכם מפלג היה, ותדיר היה מחדד את התלמידים בשאלות וחסדות, כדי לחדד את מחם. בשבוע של פרשת כי-תבוא נכנס אל הכתה, ואמר: "אבקש מכם להוכיח לי מהתורה הקדושה, האם היו בני ישראל מקדשים על היין במדבר בלילי שבתות? ואין רצוני בראיה דחוקה הנתנת לדחיה, אלא בהוכחה מפרשית". החלו התלמידים להתפלפל ביניהם, והמקשרים שבהם הזכירו את דיני הנסכים שעל-גבי המזבח, ואם היו מנסכים יין הרי שהדבר היה מצוי גם במדבר, אולם המלמד טען שאין זה ראיה מספקת. לבסוף, אחרי שהתלמידים הרימו ידיהם בואשו, הקריא להם רבם רבי אברהם את הפסוק שבסוף פרשה כי-תבוא. בטעמיו ודקדוקיו: "ואולך אתכם ארבעים שנה במדבר, לא-כלו שלמתיכם מעליכם ונעלך לא-כלתה מעל רגלך, לחם לא אכלתם ויין ושכר לא שיתתם, למען תדעו כי אני ה' אלקיכם..."

פנינים

ולקחת מראשית כליפרי האדמה (כו, ב) - אמרו חז"ל על המביא בכורים, שהיורד לתוך שדהו ורואה תאנה שבקרה, בורך עליו גמי לסמן, ואומר הרי זו בכורים. והדבר נדרש על דרך התשובה, כי כאשר אדם יורד לתוך שדהו, דהינו לבדק נכחי נפשו ופרטי מעשיו, ורואה תאנה שבקרה זו מחשבה רעה ועלול לעבר על רצון ה', בורך עליו גמי, נוטריקון גדלים מעשי הו"ה, ואומר הרי זו בכורים, וזו בנימטריה אהבה, להזכיר כמה גדולים מעשי ה' וכמה הוא משגיח על כל ברואיו מתוך אהבה לכל אחד כבן יחיד, וזה יהיה לו לסמן שלא ישוב לבסלה עוד. (ה'שר שלום מבעלזא)

ושמחת בכליהטוב (כו, יא) - מפרש רש"י, מפאן דרשו חז"ל שאין קורים מקרא בכורים אלא בזמן שמחה, מעצרת ועד חג, שאדם מלקט תבואתו ופרותיו וינינו ושמונו. ורמז לזה בתבת ושמחת, שהיא נוטריקון מעצרת ועד חג, שאדם מלקט תבואתו מפרותיו שמונו וינינו, מביא וקורא. (תולדות אברהם יצחק)

ברוך אתה בראה (כח, ו) - נוטריקון בית אשה כלים, שעל שלשתם אמרו חז"ל שהם מרחיבים דעתו של אדם כאשר הם נאים, ועליהם נאמר הנה כיי-כן יברך גבר. (החיד"א)

והיו חייך תלאים לך מנגד (כח, טו) - מנגד נוטריקון מן א"ד, דהינו שבימי הגלות, תהיה תלויה כל החיות של ישראל באותיות א"ד, שאותן דרשו חז"ל גמל דלים, דהינו שחיותם תלויה בצדקה ומעשי חסד. (דגל מחנה יהודה)

ולא ינתן ה' לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמע (כט, א) - מרמז לחדש אלול שבזו נקראת הפרשה, שהיא נוטריקון אזנים לשמע ועינים לראות ולב לדעת, שהוא הסדר הנכון לשוב בתשובה, בתחלה יש להטות אזניו לשמע דברי תוכחה, ואחר-כך עינים לראות, באחת להביט על השגחת הבורא ונגלותו ובשניה להביט בשפלות עצמו, ואחר-כך לב לדעת להכיר בעמק הלב את חסדי ה' יתברך. אך משה הוכיח את ישראל, בדרך לא זו אף זו, כי לא רק שאין לכם לב לדעת, אלא גם לא עינים לראות ואזנים לשמע. (אבו שלמה)

וראו בליעמי הארץ כי שם ה' נקרא עליה

פניני אור החיים

מדברי האור החיים הקדוש על הפרשה

ונתנה ה' עלינו וגו' (כח, א - ה) הנה האדון חלק יעודי הטובה כנגד קיום המצוות... כלי אהד כפי מה שראוי לו.

דברי הימים

ח"י אלול נחשב במסורת חב"ד כ"יום הולדת שני המאורות הגדולים" הבעלי-שם-טוב בשנת נח"ת ובעל התניא בשנת קה"ת.

בארון זכוכית ב'מרתף השואה' היתה תלויה גלימה העשויה יריעות של ספרית-תורה, ומדי שנה בשמחת תורה היו עושים בה הקפות משום מעשה שהיה, כפי שספרו ר' שמואל זנויל בהנא:

למחרת בבקר, זמן ליוז החיט, אחד מאסירי המחנה, אל המפקד, והוא מהר להופיע לפניו כשהוא חרד מפני הבאות. "שמע נא יהודי נבון", צווח אליו המפקד, "אני מוסר לך ספר זה, ובמקדו היםים הבאים עליה להתקין לי מהיריעות חליפת בגדים לפי מדותי, לרבות ביסים וכפתורים.

הגיע יום הנשף, והמרצחים התפנסו באולם המרוח שבמחנה, כשהם שתויים כחיות טרף. על במת התזמורת, עמדו כמה אסירים יהודים שנאלצו להנגיע בכלי הנגינה אשר בידיהם, ובלם המחינו לכניסתו של המפקד. בטרם בניסתו, צוה המפקד להזעיק את כל יהודי המחנה ולהעמידם בשורות, במטרה להשפילם ולענוותם.

אולם חרדתם גברה שבעתים כאשר גלו לפתע את המפקד העומד מולם בשחצונות, בשגופו עטוי בכנף העשוי מיריעות ספרית-תורה. "מהרו וגשו הנה!" קרא בצחוק מרשע, כשהוא דורש מהיהודים להתקרב ולקרא את הכתב שעל-גבי מעילו, ואולם אף אחד לא הצליח להגיע רגל. התקפול והפאב היו פה גדולים, עד שהעדיפו להפליע באדמה מאשר לראות כבלע את-הקדש, אולם הראשון היה ליוז החיט שקפץ קדימה. "והבאתי עליכם חרב נקמת נקם-ברית!" קרא בהטעמה ובקול. הרוצחים ההוללים נתנו פיהם בשחוק, ואולם האסירים היהודים קלטו מהר מאד את צערו המבריק של החיט התמים. "ר' שמואל ב"ר יוסף מכבד בפסוק הבא", קרא החיט בנימת חלפת הפסוקים של 'אתה הראת' בשמחת-תורה, ועד מהרה שקמו פלם את הפסוק הבא, אותו קרא ר' שמואל הישר מעל חזהו של המפקד המרשע: 'ושלח ה' בך את-המארה את-המהומה ואת-המגערת... שחוק קל של הגאון ונקמה, התפשט על-פני האסירים המעונים, אך הם השפילו להסוות את הנאתם במעטה של בכי וזעקה. "ר' שבתאי מכבד בפסוק הבא", קרא החיט, והלה קרא בלהט באזני המפקד הגרמני: 'ידבק ה' בך את-הדבר, עד פלחו אתה מעל האדמה... הגא בתור היה ר' בנימין, שקרא אף הוא בלהט: 'יפכה ה' בשחפת ובקדחת ובדלקת ובחרור ובחרב ובשדפון ובירקון, וירדפו עד אבדך... 'ואתה ר' משה נחמן, קרא את הכתוב בחלק העליון של המעיל, קרא החיט, והלה עשה כדבריו: 'יפכה ה' בשחין מצרים ובשחרים ובגרב ובחרס, אשר לא-תוכל להרפא... ואחריו החרה-החיזיק ר' משלם שקרא אל תוך פניו ההמומים של-המפקד: 'יפכה ה' בשחין רע עלי-הבפרים ועל-השקים אשר לא-תוכל להרפא, מפך רגלך ועד קדקדך... וכן הלאה. ימים לא רבים לאחר המאורע, שזקף קמעה את קומתם של השבויים הנודפים, בא הקץ למלחמה הארוכה וסופם של המרצחים היה כסופם של כל הרשעים שהערו לישואל. יחד עם הנצולים שישררו ממחנה ההשמדה, נצלו גם היריעות התפוררות שהוכנו למפקד הנאצי, והובאו ארצה. ומדי שנה בשמחת-תורה, היו שרידי הנצולים מקיפים ביריעות אלו את בימת בית-התפסת לזכר הנס.

סיפורי צדיקים

גליון 481
שנה י' תשפ"א

יו"ל לע"נ הרה"ח ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר ז"ל

סיפורי חז"ל

ולקחת מראשית כל פרי האדמה אשר תביא מארצך (כ"ו - ב')

כיצד מעלים את הביכורים? כל העיירות שבמעמד מתכנסות לעירו של מעמד, כדי שלא יעלו יחידים, שנאמר (משלי יד כח) "ברב עם הדרת מלך" ובאים ולנים ברחובה של עיר, ולא יכנסו לבתים מפני אהל הטומאה, ובשחר הממונה אומר "קומו ונעלה ציון אל ה' אלקינו". והשור הולך לפנייהם וקרניו מצופות זהב ועטרה של זית בראשו, להודיע שהביכורים משבעת המינים, והחליל מכה לפנייהם עד שהם מגיעים קרוב לירושלים, והם הולכים בכל הדרך וקוראים "שמחתי באומרים לי בית ה' נלך", ולא היו מהלכים כל היום אלא שתי ידות בלבד, והגיעו קרוב לירושלים. שלחו לפנייהם שלוחים להודיע לאנשי ירושלים. ועטרו את בכוריהם ופרכסו אותם, ואם היה להם לח ויבש, מראים את הלח מלמעלה, והפחות והסגנים והגזברים יוצאים לקראתם מירושלים, לפי הבאים הם יוצאים, אם באו אנשים הרבה, יוצאים לקראתם רבים, ואם מעט, מעט. וכשיכנסו כולם בשערי ירושלים יתחילו לקרות "עומדות היו רגלינו בשעריך ירושלים". כל בעלי אומנויות שבירושלים עומדים לפנייהם ושואלים בשלום, אחינו אנשי מקום פלוני בואכם בשלום, והם מהלכים בתוך ירושלים והחליל מכה לפנייהם, עד שהם מגיעים להר הבית. הגיעו להר הבית, נוטל כל אחד ואחד סלו על כתיפו ואומרים "הללויה הללו אל בקדשו עד כל הנשמה תהלל יה הללויה" והם מהלכים בהר הבית וקוראים, עד שמגיעים לעזרה, הגיעו לעזרה, דיברו הלוויים בשר "ארוממך ה' כי דליתני וכו'".

(הרמב"ם בכורים ד טז יז)

פרשת השבוע

וקופסת דגים יקרה, וכיון שידע החסיד שהרבי לא יקבל ממנו, התחכם ואמר, אני מביא בכורים כמאמה חכמינו ז"ל 'כל המביא דורון לתלמיד חכם כאילו מביא ביכורים'.

ומכיון שהזכיר החסיד את מאמר הגמרא, קיבל הצדיק ממנו מיד את המתנה מפני חרדתו הגדולה לכל דבר מדברי חכמים. ובאותה שבת ליד השולחן פתח את שיחתו מענין זה ואמר, 'כל המביא דורון לתלמיד חכם כאילו מביא ביכורים'. וכי תלמיד חכם אני? והוסיף ואמר, לומר שלא למדנו אי אפשר, הרי למדנו, אבל מה לנו אם למדנו, הלא אמרו חכמינו ז"ל "למה זה מחיר ביד כסיל לקנות חכמה ולב אין" - זה הלומד תורה ואינו מקיימה.

לאחר שסיים את שולחנו, ניגש אליו אחר ממקורביו ואמר, כולנו נודעונו למשמע דברים אלה מפי רבנו. השיבו הצדיק, וכי בשביל כך עלי להיות שקרן? אם קיבלתי מידי האיש את המתנה, משמע שאני תלמיד חכם, ואני איני סבור כך, ולכן מוכרח הייתי לומר את האמת בפני כולכם.

ועתה הנה הבאתי את ראשית פרי האדמה אשר נתת לי ה' (כ"ו - י') כל המביא דורון לתלמיד חכם כאילו מקריב בכורים (כתובות ק"ה).

מסופר על הרה"ק רבי צדוק הכהן מלובלין זיע"א שהיה נוהר מאד מליהנות משל אחרים, ולא קיבל פדיונות מחסידיו, מפדיון אחד בלבד היה נהנה והוא "פדיון הבן". והיה אומר שהתורה זיכתה לו כסף זה בתור כהן, ומכספי פדיון הבן היה קונה ספרים, ולא היה משתמש בכספים אלו לצרכים אחרים, לצרכי מחייתו היה מספיק לו המקור של הכנסת אשתו הרבנית מחנות בגדים ישנים שהיתה לה.

כשנפטרה אשתו רצו החסידים לתמוך בו ביד רחבה, אבל הוא סירב ולא קיבל. ואחד מחסידיו התנדב להמשיך לסחור בחנות אשתו, ולכך הסכים הצדיק ובתנאי שיתן לו רק כדי סיפוק צרכיו שהיו מועטים מאד, סעודה אחת ליום בערב, והסעודה היתה של תה ולחמניה, או מעט תבשיל גריסים. והנה חסיד אחד רצה פעם להנות אותו בבקוץ שמן זית וך

זמני השבת

זמני יציאת השבת
ירושלים: 7:46 ת"א: 7:48 ר"ת: 8:25

פרשת כי תבוא

זמני כניסת השבת
ירושלים: 6:33 ת"א: 6:49

היא שאתה לא מבני עמנו, כי יהודי אתה". וסיפרו לו המעשה, ולא האמין לדבריהם. ואמרו לו: "אם אין אתה מאמין לדברינו, הא לך אות. ראה שאתה נימול, ואנו ערלים". וראה שכן הוא כדבריהם, וחשב בדעתו: אם כן שאני מיהודים, רצוני גם כן להיות יהודי כמו אבי ואמי, וחשב מחשבות איך לברוח לעיר בין היהודים.

פעם אחת נסע הסוהר ואשתו מביתם, וידע הנער שיחזרו לביתם רק אחרי כמה ימים. ותיכף אחר נסיעתם ברח לנפשו, עד שבא לעיר בין היהודים, וסיפר להם המעשה. ותיכף חלצו ממנו את בגדי השעטנו, ולבשו אותו בגדי יהודי וטלית קטן, ונתעכב שם כמו שנה, ולמד א"ב וסדר התפלה. ואחר כך נשלח משם לעיר אחרת, כי יראו פן יתוודע הדבר, ושם למד חומש עד לימוד התלמוד, ונעשה בר מצוה. ואחר כך נסע משם לשיבה, ונעשה שם למדן בגפ"ת. ומשם לקח אותו איש הדר במלון ללמד עם בניו, ועסק במלמדות כמה זמנים.

הבעל הבית אשר עסק אצלו בעסק המלמדות, היה מחסידיו של הרה"ק רבי מיכל מזלאטשוב זיע"א. פעם אחת כשנסע הבעה"ב שלו לרבו. אמר למלמד: "הנה אני נוסע כעת מחר לרבי מזלאטשוב, אם רצונך לנסוע עמי אקח אותך". אמר המלמד: "ולמה לא יהיה רצוני בזה? אדרבא, אפשר שהרב הקדוש יגלה לי מקום אבי ואמי". למחרתו נסעו שניהם מזלאטשוב, ונכנס הבעה"ב במחיצת קדשו, ואחריו נכנס המלמד וסיפר להרב כל הנעשה עמו, ואיך שהוא אינו ידוע מאביו ואמו איה מקום מגוריהם. ולא השיב לו הרבי על זה, רק לקח חתיכת קלף, וכתב על הקלף כמה תיבות, ותפר הקלף בתוך חתיכת עור. וציוה למלמד שילבוש את הקלף תחת בגדיו, והקלף יהיה כן תפור ולא יפתח אותו, עד יום שמחת לבו יום חופתו. וכשיעמוד תחת החופה, יהיה רב או מורה צדק אשר יפתח את תפירת העור, ויקרא מה שכתוב בקלף, ואחר כך יכול לקדש את הכלה כדת.

אחר כך נסע חזרה לבית של בעל הבית והמשיך לעסוק במלמדות, והעור אשר היה תפור בו הקלף, לבש מתחת בגדיו תמיד, כאשר ציווה הצדיק, ולא פתח ולא ידע כלל מה שכתוב בקלף. לאחר תקופה נסע ממקום זה למקום רחוק, ועסק גם שם במלמדות, עד שנעשה בן תשע עשרה שנה, אז התחילו לשרך לו את בת זוגו.

ובמקום שהוא עסק שם במלמדות, רחוק כמו חמש פרסאות, היה דר איש עשיר בכפר. והאיש היה דרכו לבוא לפרקים אצל בעה"ב שהוא עסק שם במלמדות. ונשא המלמד חן בעיני העשיר מאוד, עד שהיה אוהבו כמו אב את בנו.

מה היה כתוב בפיסת הקלף?

מסופר: בזמנו של הרב הקדוש המגיד רבי יחיאל מיכל מזלאטשוב זיע"א, (יומא דהילולא כ"ה אלול) היה איש אחד שגר במלון בכפר אצל שר אחד משרי פולין. והאיש היה חייב ממוון רב לשר, ולא היה ביכולתו לשלם לו. יום אחד תפש השר את האיש ואשתו ובניו והכניס אותם לבית הסוהר, לכל ימי חייהם. האיש ובניו ישבו ימים רבים, עד שבא עת שאשתו ילדה שם בן זכר. ובאו אנשים חשובים לשר, והפצירו בו שיתן חירות ורשות ליהודי השוכר ולאשתו ובניו ביום השמיני למול את בנו. ונתן להם רשות ויצאו מבית הסוהר, והשר העמיד שומרים חמושים אצלם שלא יברחו. ונתאספו המוהל ומנין יהודים מהסביבה, ומלו את הילד, ועשו סעודת ברית מילה, בין המשתתפים היה גם כן הסוהר מהחצר שבא להשתתף בסעודה, ושתו י"ש הרבה עם הסוהר, עד שהיטיב לבו ביין.

אמר הסוהר לקרואים: "הנה, יש לי שלשה סוסים טובים, אשר הם קלים במרוצתם כמו הצבאים. ואם תשלמו לי, אז אגנוב אותו ואת אשתו ובניו, ואוליכם לעיר הרחוקה מכאן עשר פרסה בלילה הזה". כי היו ימי החורף, אשר הדרך חלקה בתכלית והלילה ארוך מאד. והסכימו כולם לזה, ונתנו לסוהר כמה רובל כסף, וגנב את האיש ובניו ביתו, וברחו בתחילת הלילה. והשומרים היו כולם שיכורים מריבוי שתיית הי"ש, ונרדמו ולא ידעו מזה כלל. והנה, בזמן קצר נסעו שלש פרסאות מהחצר, ונוכרו ששכחו את הילד הנימול. ובכו בכייה רבה, והיה בדעתם לחזור. ולא רצה הערל, כי היה ירא לנפשו כי יתוודע להשר שגנבם. ונסעו עד שבאו בסוף הלילה לעיר, והערל חזר לדרכו. והנה בחצי הלילה כאשר פג היי"ש מהשומרים, קמו משנתם וראו שהיהודי ובניו ביתו ברחו. ותיכף הלכו וסיפרו להשר. ושלח השר סוסים רודפים בכל הדרכים ולא השיגם.

סיפרו לשר: שהילד הקטן נשאר בחצר. ולקח השר את הילד, והיה בדעתו שהוא יהיה לו לעבד לעולם. וכאשר בא הסוהר מדרכו, סיפרו לו איך שהשוכר ובניו ברחו מהחצר. והסוהר היה איש מוכשר אולם חשוך בנים, ובעיני השר נשא חן. והלך הסוהר אל השר, וביקש ממנו שיתן לו את הילד והוא יגדל אותו בביתו ויהיה לו לבן. ונתן אותו השר, וגדל אצלו הילד עד שהיה בן שמונה שנים, וקרא לסוהר ולאשתו אב ואם. וכשהיה בן שמונה שנים, חנכו לעסוק במרעה הצאן.

פעם אחת היה בשדה עם הצאן, ונפלה קטטה בין הרועים. אמרו לו: "אל תדמה בנפשך שאתה מיוחס בן הסוהר. האמת

משל ונמשל

ובחלום יעוף

משל לאחד שנסע לליפציג לרגל מסחרו. והנה בהיותו שמה במלון על משכבו בלילות, ראה בחלומו כי יש לפניו אוצר מזהב ומפז רב ואבנים טובות, ונדמה לו שהוא חופר בקרקע החצר ושם מטמונים יקרים, וגמר בלבו לקחת כל זאת באמתחתו ולהביאם אל ביתו. לאחר מכן חשב בלבו, פן יתודע הדבר אל אנשים, ומה גם אל בעל הבית עצמו, פן יראה אותו שבוקע רצפת ביתו, לכן אמר שהדרך הטובה היא להניח את הכל במקומו, ולכסותו מלמעלה בעפר למען לא יודע לאיש, ואני אביא את אשתי ובני ביתי לכאן, ואקנה את הבית עם החצר. והנה כאשר קם הסוחר בבקר שכח את כל המראה, והלך לעסקיו וקנה סחורותיו ושב לביתו. וכשבא לביתו נזכר את כל הענין, אולם שכח שהכל היה רק בחלום, וחשב כי ראה את הכל בהקיץ, ושמח מאד וגילה לבני ביתו את המציאה הגדולה אשר מצא, אוצר יקר וחשוב. אז שכר עגלות רבות ונסע עם כל משפחתו, וכשהגיעו לאותו בית, קנה את החצר ואת הבית, וברדת החשיכה הלך עם משפחתו וחפרו והרסו את כל החצר, ועשו ממנו גל של עפר ולא מצאו מאומה. ואז נזכר כי הכל היה רק בחלום, וכולם בכו בכי גדול על בזבוז הזמן והכסף.

והנמשל: האדם בעולם הזה, יש לו מנה, רוצה מאתיים, ואומר בלבו כאשר אשיג מבוקשי ואהיה עשיר גדול, אז אשקוט במעוני במנוחה, ועל כן עובר ארחות ימים בסכנות עצומות, ויגע יומם ולילה עבור פרנסתו, ולבו חושב שיגיע יום שיהיה עשיר וישב בשקט ובמנוחה. אולם כאשר מגיע יומו האחרון, הוא מבין שהולך לקבר וכל עושרו ואוצרו עוברים לאדם זר, ומבין שהכל היה חלום ומצטער הוא ומתחרט שלא השקיע זמנו לתורה ומצוות.

(אהל יעקב)

ולעשיר היתה בת כלילת המעלות, ורצה מאוד לזווגה עם המלמד, כי מאוד נשא חן בעיניו. עד שנגמר הדבר, וכתבו תנאים למז"ט, והגבילו זמן החתונה. וכשהגיע זמן החתונה, נסעו הבעה"ב והמלמד אל העשיר הנ"ל, וכשבאו, לקח אותם העשיר בכבוד לביתו, עד זמן החופה במז"ט. וכשעמד החתן תחת החופה, נזכר מציווי הרב הקדוש ר' מיכל, שלא יקדש את הכלה כי אם שיהיה תחת החופה רב או מורה צדק, ויראה מה שכתוב בקלף. אמר למחותנו: "ידידי מחותני, אי אפשר לערוך את החופה היום". וסיפר לו הציווי מהרבי, שצריך שיהיה רב נוכח תחת החופה, ודחו את החופה ליום המחר. ותיכף שלח מחותנו מרכבה לעיר הסמוך להכפר, להזמין את הרב לחופה. ולמחר בא הרב, ועשו החופה כנהוג, וקודם שקידש הכלה, לקח החתן את הקלף מתחת מלבושיו, ונתן להרב שיקרא מה שכתוב בו. וראה הרב שלא נכתב, כי אם שש תיבות הללו, היינו: "איך יכול ליקח אח את אחותו".

כראות הרב את זה, נבהל מאד ועמד כמשתומם, כי לא הבין את פירוש הכתב. והראה להחתן, והחתן כשקרא את הקלף נתמלא שמחה גדולה, והתחיל לספק בידיו, ורץ מהחופה בשירה ובזמרה לבית אבי הכלה. ונבהלו כל העומדים שם, והמחותן נבהל מאוד, כי חשב שאולי שגעון תפס את החתן. ושאל אותו הרב: "בקשתי שתגלה לי מה קרה ולמה אתה כל כך שמח מקריאת התיבות הללו". וסיפר לו החתן את כל המעשה מהחל עד כלה, ואמר להרב, ששמחתו הוא, כי דעתו שברור הוא שהרבי הקדוש ראה ברוח קדשו, שהמחותן הוא אבי, והכלה היא אחותו".

אחר כך דרש וחקר הרב מהמחותן מאיזה עיר הוא, וסיפר לו איך שברח מהשר. ושאל אותו הרב: "וכי הציל כל בני ביתו?", אמר לו: "רק ילד קטן שכחתי שם". שאל אותו הרב: "כמה שנים עברו מזמן הבריחה?", אמר שחלפו תשע עשר שנה. אמר החתן: "גם ימי חיי הם תשע עשרה שנה, ואני הוא בנך הילד הנימול ששכחת, והכלה היא אחותי". ואמר לו כל הסימנים שם, את שם הסוהר ושם השער מהחצר וכו'. ונתוודע שהמחותן הוא באמת אביו, ונפלו זה על זה בבכיות רבות. ואחר כך גדלה השמחה בכפלי כפליים משמחת החתונה. והודו להקב"ה שבזכות המגיד הקדוש מולאטשוב זכו להינצל, וזכה למצוא את אביו ואת אמו ומשפחתו.

צ'ין אדם לחברו

בזכות חסד אדיר שנבעה

מלב טהור

מסופר: הגה"ק ה"סבא" מקעלם זיע"א, חלם באחד מלילות עשרת ימי תשובה חלום מדהים. והנה בחלומו, רבנו יונה מגירונדי זיע"א, מחבר הספר "שערי תשובה", מגיע עוד מעט לבית הכנסת המרכזי בקעלם, ועומד לשאת דרשת מוסר לקראת הימים הנוראים. התרגשות ותכונה בעיירה.

וכמו כל היהודים, גם ה"סבא", יצא לכוון בית הכנסת. לשמוע את דרשתו של רבנו יונה. כשהגיע סמוך לכניסה, ראה לפניו שומר גברתן זעוף פנים, אשר הודיע לו: "אתה אדוני לא נכנס!" ה"סבא" מקעלם השתומם, "אני לא נכנס?" הוא שאל בשפה רפה "אני הסבא מקעלם". "לא מעניין אותי מי אתה, אתה לא נכנס!" חזר השומר על הצהרתו המחוצפת, ומאידך נתן לכל מי שרק רצה, להיכנס ולתפוש מקום טוב.

"יסלח לי כבודו" אמר ה"סבא" בענוה "אבל אני הרב של העיר הזו", "אני ראש הישיבה". נו, או מה? השיב השומר באדישות. "אני מרביץ כאן תורה לכל האנשים שאתה רואה כאן, אני מורה ופוסק הלכות". נו, אז מה?! המשיך השומר בשלו. הסבא היה המום והוסיף "תשמע נכבדי, אתה אולי לא מבין, עם כל הענוה. אבל כל התורה והחכמה והמוסר של קעלם בעשרות השנים האחרונות, זה ממני". השומר היה עקשן, וכאילו המילים הרכות והמתחננות של הסבא, עברו הרחק מעל ראשו.

ה"סבא" עצם עיניו, ולא האמין. איזה בזיון. כל התושבים בפנים, והוא בחוץ. רק לו אין זכות לשמוע את הדרשה המופלאה של רבנו יונה, אוי לאותה בושח, או לאותה כלימה. ואז צץ רעיון במוחו. "תשמע יקירי, אתה אולי לא יודע, אבל אני האבא של נחום זאב, המכונה וועלוול. הוא הבן שלי". "מה? באמת?" אורו עיניו של השומר הקשות. "חבל שלא אמרת זאת קודם. אם נחום זאב הוא בןך, אזי אין שום בעיה, הכנס פנימה בכבוד, בכבוד רב". "תודה" אמר ה"סבא" וצעד קדימה ובדיוק ברגע זה

הוא התערער מן החלום. אין דרשה, אין בית כנסת, אין רבנו יונה. חבל. ה"סבא" הזעיק מיד את בנו ושאל "הסבר לי בני יקירי, מה פשר הדברים? הלוא בוודאי יש לחלום הוזה אחיזה, יש בו מסר. מה עשית? במה זכית שבזכותך נתנו לי להיכנס. וועלוול היה מופתע, המסר מהשמים הדהים גם אותו. "אולי אבא" אמר "אולי בזכות מעשה חסד קטן שעשיתי עם יהודי לפני מספר חודשים.

בעיצומו של חורף גיליתי שסוליות נעלי קרועות לחלוטין, השלג הקפיא אותי, הלכתי לסנדלר ושם ראיתי זוג נעליים גבוהות עם פרווה. במשך חודשיים שלושה אספתי פרוטה לפרוטה, ואפילו לווייתני מכאן ומשם, כדי לאסוף את הסכום הגבוה שעלו נעלי הפרווה. נכנס בי יצר רע, מן דחף לא לקנות נעליים רגילות, רק את נעלי הפרווה. ואכן לפני כשבועיים רכשתי אותן והנחתים בארון עד לערב שבת כדי לחדשם.

והנה לביל שישו דפיקה בדלת. אני פותח, ובפתח ניצב לו שם קבצן יהודי, שפוף רוה, וביקש צדקה. הכנסתי אותו בזריזות פנימה, הושבתי אותו ליד התנור. הגשתי לו כוס תה חם, עוגות, פירות, ודאגתי שישבע וירגיש טוב. שלשלתי לידו כמה רובלים כדי שיוכל להתקיים בימים הבאים. הוא הודה לי בחום רב וביקש לצאת. ובעודו פותח את הדלת, מנשק את המזוזה, ובחוץ השלג נערם לגובה רב, וכבדרך אגב אני מבית לכוון רגליו, ולא מאמין!!! היהודי יחף, רגליו נפוחות ופצועות.

נקרע לבי בקרבי. ביקשתי שימתין, ניגשתי לארון, שלפתי משם את זוג נעלי הפרווה. ביקשתי שינעל אותם, והם תאמו לרגליו באופן מושלם, ממש יכולתי להבחין בו, כאילו הוא נולד מחדש, זיק של אושר ושמחה פרץ מעיניו. הוא הודה וברך אותי ויצא לקעלם המושלגת. זה הכל".

ה"סבא" מקעלם נשק את בנו ואמר "בני אהובי, אין לי ספק שחסד אדיר זה, שנבעה מלב טהור, היא שפתחה לי את הדלת של בית הכנסת לשמוע את דרשת רבנו יונה..."

תילולא דצדקיא

שבת קודש ב' אלול

הרה"ק רבי משה אריה פריינד ב"ר ישראל (תשנ"ו)
יום ראשון כ"א אלול
רבינו יעקב סג"ל מולין ב"ר משה (מהרי"ל - ה"א קפ"ז)
הגה"ק רבי יהונתן אייבשיץ ב"ר נתן נטע (אורים ותומים - תקכ"ד)
הרה"ק רבי דב בעריש מאלעסק ב"ר שלמה לוצקער ב"ר צבי אלימלך (תר"י)

יום שני כ"ב אלול

הרה"ק רבי מרדכי דוב מהורונסטייפליע
ב"ר משולם זושא (תרס"ג)
הרה"ק רבי פינחס מקינצק ב"ר נתן דוד משידלאווצא (תרס"א)

יום שלישי כ"ג אלול

הרה"ק רבי יוסף משה משאלויץ ב"ר אלקנה (ברית אברם - תקע"ה)
הרה"ק רבי אורי מסטרעליסק ב"ר פינחס (תקפ"ו)

יום רביעי כ"ד אלול

הגה"ק רבי יוסף באב"ד ב"ר משה (מנחת חינוך - תרל"ד)

הגה"ק רבי ישראל מאיר הכהן מראדין ב"ר אריה יהודה לייבוש (חפץ חיים - תרצ"ג)

יום חמישי כ"ה אלול

הרה"ק רבי יחיאל מיכל ב"ר יצחק מולאטשוב (תקמ"א)

הרה"ק רבי דוד הלברשטאם מקשאנב
ב"ר חיים מצאנו (תרנ"ג)

יום שישי כ"ו אלול

הרה"ק רבי שמואל אבא מויכלין ב"ר זעליג (תרל"ט)

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

מצוה הלכות

מאת הרה"ג נליאל הכהן רבינוביץ שליט"א
מח"ס "גם אני אודי" רפורם יוסף הר"ם על המצוות.

שמיעת קריאת התורה (א)

א) אסור לצאת ולהניח ספר תורה כשהוא פתוח, ואפילו שנשארו עשרה בבית הכנסת, והוא כבר שמע קריאת התורה בעשרה, אפילו הכי אסור. (שו"ע או"ח סימן קמ"ו, סעיף א', ובמ"ב ס"ק א')

ב) בין גברא לגברא, מותר לצאת לצורך גדול, אם נשארו עשרה בבית הכנסת, והוא שכבר שמע קריאת התורה, או שדעתו לחזור מיד. (שו"ע שם, ובמ"ב ס"ק ב'-ג')

ג) גם בין גברא לגברא, אין לצאת אלא באקראי בעלמא, אבל כשעושה כן תדיר, זה נראה פירוק עול תורה. (ביאור הלכה שם, בד"ה אבל)

קרית קרעטשניף רחובות

טל': 052-7144471 מייל: sipureitzadikim@gmail.com

לזכות
כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
לבריות גופא ונהורא מעליא
לאורך ימים ושנים טובות

לע"נ הרה"ק רבי מרדכי דוב
מהורונסטייפליע
ב"ר משולם זושא זיע"א
נלב"ע כ"ב אלול תנצב"ה

ליקוטים וסיפורים נפלאים - כי תבוא

"וענית ואמרת לפני ה' אלקיך" (כו, ה)

שאינך כפוי טובה (רש"י).

הגאון רבי אברהם גניחובסקי זצ"ל באחת משיחותיו המופלאות פתח ואמר: הפעם השיחה לא תהיה על "מעלות", אלא על "חסרונות"! אנו מברכים ומודים להקב"ה: בורא נפשות רבות "וחסרונן", וביארו הפוסקים - שזו הודאה על שברא ה' יתברך את ההשלמה לכל מה שחסר לנו.

כדי להמחיש את הדברים, הבה ונספר סיפור, מעשה שהיה: יהודי פליט שואה הגיע לארצות הברית, וחיפש אחר מקור פרנסה. האיש פנה פעם אחר פעם אל מפעלים משרדים וחנויות, אך בכל פעם נענה בסירוב מידי, בשל העובדה שלא ידע כלל לדבר אנגלית.

באחד הימים, עבר בסמוך לבית כנסת גדול, ונתקל במודעה: "לבית הכנסת דרוש שמש". חשב האיש בליבו - מתאים לי להיות שמש, אלך ואציע את עצמי כמועמד, ואולי מכאן תבוא הישועה.

בראיון שהיה לו עם חברי הוועד של בית הכנסת, הוא מצא חן בעיניהם, וענה על דרישותיהם. גם לאחר שהודיעו לו שהעבודה מחייבת לנקות ולשטוף מידי יום את בית הכנסת, האיש הסכים והבטיח לדאוג לשמירת הניקיון במקום. אלא, שמש סמוך לחתימת החוזה ביניהם, הם שאלוהו: "תגיד, אתה דובר אנגלית?"

משנענו בשלילה, הודיעו לאיש בצער כי ההצעה בוטלה.

היהודי תמה למולם בתדהמה: "וכי מי שאינו יודע אנגלית אינו יכול לשטוף רצפות?!"

האנשים נימקו בהתנצלות: "כאן בבית הכנסת, נערכים אירועים רבים - בר מצוות, בריתות, אזכרות וכדו', באים אורחים רחוקים מתורה, שאינם מכירים את צורת התפילה ובית הכנסת, וגם אינם יודעים לדבר בלשון הקודש, ומחובתו של שמש בית הכנסת לקבלם וליצור להם אווירה חמה ונעימה; אתה בוודאי מבין שהדבר בלתי אפשרי ללא שליטה בשפת המדינה - אנגלית."

בלית ברירה, הלך האיש, והעמיד עגלת רוכל, באחת

מפינותיה של רחובות העיר. עמד ומכר. כעבור מספר שבועות, הצליח לחסוך מעט כסף, והחליט לפתוח סניף נוסף... הוא שכר נער תמורת כסף, והעמידו עם עגלת רוכל נוספת, בפינה אחרת בעיר.

כך המשיך עוד ועוד, עד שעמדה בבעלותו רשת עגלות רוכלים, ברחובות קריה.

תוך זמן קצר, גדל האיש והצליח בעסקיו בסייעתא שמיא מופלאה שליוותה אותו, עד שפתח בית מסחר גדול... ברבות הימים התעשר וסגר עסקאות בעלי סכומי עתק, עם חברות בינלאומיות.

בסיום אחת העסקאות הגדולות עם בעלי אחת החברות המובילות, נדרש מיודענו מאנשי אותה חברה לחתום על חוזה העסקה.

לצורך כך, קרא למנכ"ל שעמד תחתיו, וביקשו לעיני אנשי החברה הפונה, שיקרא ויתרגם לו את הכתוב בחוזה.

הנוכחים עמדו פעורי פה, משתוממים ומתפלאים למראה עיניהם. "היתכן - תמהו בפניו - אתה, בעל החברה המפורסמת לא יודע לקרוא אנגלית?!"

תשובתו החדה, היא המחשה נפלאה להודאה שאנו אומרים "וחסרונן", וכך השיב: "ידידי, אילו הייתי יודע אנגלית, הייתי היום שוטף רצפות!..."

הנה לנו, דווקא החיסרון, החולשה, הקושי, הליקוי, הוא הוא שסיבב את מעגל חייו להעמיד עגלת מכירה אחת ועוד אחת, עד לניהול עסק מסועף ומבורך.

(ופריו מתוק)

"וענית ואמרת" (כו, ה)

לשון הרמת קול (רש"י).

איזו התרגשות! החקלאי מגיע מן השדה ובידו ביכורי תבואתו. הוא חרש את שדהו בעמל רב, סיקל אותה מאבנים ומכשולים, זרע בה זרעים ודאג להפוך שוב את האדמה. השקה וטיפח, ניכש

ועדר, בדק את שלום העצים ועקב אחרי גדילתם. יותר מכל יושבי תבל הוא ציפה לגשם, התפלל שירד בעיתו, בכמויות שוות.

"כָּלֵב נֹבַח, נוֹשֵׁף?"

מָה עוֹשֶׂה הַחֲתוּל כְּאֲשֶׁר הוּא מְבַחֵן בְּכָלֵב גָּדוֹל שֶׁ'בוֹנָה' עָלָיו לְאֲרוּחָהּ? כְּמוֹכֵן, מִתְחִיל לְבָרְחָ.

אָבֵל, הַכָּלֵב הַגָּדוֹל, מְהִיר יוֹתֵר מִמֶּנּוּ, וְאֵט אֵט מְדַבֵּיק אֶת הַקֶּצֶב וּמִתְקָרֵב אֵלָיו...

בְּשִׁנְיָה הָאֲחֵרוֹנָה הַחֲתוּל מְזַהֵה רֶכֶב לִידוֹ - וְהוּא מִשְׁתַּחֲלֵל תַּחֲתָיו. כָּאֵן, הוּא יוֹדֵעַ, הוּא מוֹגֵן, הַכָּלֵב רֹחֵב הַגּוֹף לֹא יוּכַל לְהִדְחֵק פְּנִימָה.

דָּקָה חוֹלֶפֶת, הַחֲתוּל הַמִּפְחָד נִרְגָע מְעַט, הֵנָּה, כָּאֵן הוּא מוֹגֵן, זֶה הַמְקוֹם הַכִּי טוֹב בְּשָׂבִילוֹ.

אָבֵל הַכָּלֵב לֹא מוֹכֵן לוֹתֵר עַל הַבֶּשֶׂר הַחִי, כֵּל כֵּן מְהֵר... הַכָּלֵב קוֹרֵא לְכֶמָה חֲבָרִים, וּבְיַחַד עוֹשִׂים מְעַגֵּל גָּדוֹל מְסָבִיב לְרֶכֶב וּפּוֹצְחִים בְּנִבְיחוֹת מְקַפְיאוֹת דָּם.

הֵם דּוֹפְקִים עַל קִירוֹת הַרֶכֶב, מְגַבְּרִים אֶת קֶצֶב הַנִּבְיחוֹת... פָּחַד מְצָמִית.

לעי"נ הרה"צ

ר' פנחס בן ר' בנימין בינוש
רוזנבוים זצוק"ל - כ"ו בניסן

ליקוטים וסיפורים נפלאים - כי תבוא

אלא שביקש להכיר לי טובה על הטרחה למען הרבנית, לכן חתך גם עבורי ודאג לאכול גם הוא ולשבח בפה מלא". כך אומרים תודה.

יסוד נפלא מובא בשם ה'שפת אמת' כדי לבאר את השאלה שבה פתחנו: מדוע החקלאי מביא הביכורים נדרש להודות דווקא בקול רם.

אין ספק שהחקלאי רוצה להביע תודה למי שהכל שלו שבזכותו הכל. הוא מביא את הביכורים בדיוק בשביל זה, להראות שאת ה'ראשית' הוא מביא למי שנתן לו הכל. רק מזכירים לו נקודה קטנה: כשהיית בשדה בשלבי טרום זריעה, התפללת מקירות ליבך, התחננת על נפשך ועמלך שלא ירד לטמיון, כל מהותך הייתה תחינה אחת גדולה שלא תיגע לריק. עכשיו, כאשר אתה רוצה להודות, זה צריך להיות בדיוק כמו שביקשת - באותו טון, באותה צורה, מכל הלב ובקול רם.

(במחשבה תחילה)

"ארור מקלה אביו ואמו ואמר כל העם אמן" (כו, טז)

מקלה אביו - מזלזל, לשון ונקלה אחיך (רש"י)
די לו לאדם שיזלזל באביו, כדי להיקרא "ארור", ואין הוא זקוק למעשים גרועים מכך. מובא ב"לקוט מעם לועז" בשם רבנו יונה, שכאשר שני

אחים רבים זה עם זה, ושונאים זה את זה, הרי הם גורמים על ידי זה צער לאביהם, ובמעשה זה עוברים הם על "ארור מקלה אביו ואמו".

אין הדברים אמורים רק כאשר הוריהם בחיים, אלא אף לאחר מות הוריהם, מריבות בין הבנים מהוות זלזול בכבודם של ההורים.

ראוי לזכור זאת, כאשר מתעוררים חילוקי דעות כלשהם בנוגע לכספי ירשה - אין אלו רק מריבות ומחלוקות על נושאים כספיים, אלא באותה שעה, עוברים כל הנוגעים בדבר על "ארור מקלה אביו ואמו"!

"ארור משגה עור בדרך" (כו, יח)

הסומא בדבר ומשיאו עצה רעה (רש"י).

סיפר רבי יצחק רוזנגרטן: לאבי היה עסק בשוויץ, מקום מגוריו. כאשר הזקין, החליט לעזוב את ניהול העסק ולהקדיש שארית חייו ללימוד התורה. והציע לי שאני אשוב לשוויץ

התחנן בתפילותיו לא רק על הגשם, כי אם גם על מזג האוויר, שלא יהיה חם מדי, שלא יהיה קר מדי. ייחל בכל ליבו שמזיקים ומעופפים לא יגיעו לשדהו, שתולעים לא ישימו בפיהן הקטן את כל יגיעתו לתוהו.

עכשיו, השבח לבורא כל עולמים, הוא מגיע להגיד תודה! הוא ניצב בבית המקדש ובידו מביכורי התבואה, ה'ראשית'. הוא מקדיש מהטוב והיפה כפי שנצטווה ומוכן להודות.

יש וידוי מיוחד שהוא צריך לומר: וידוי ביכורים. אבל רגע לפני שהתורה מכתובה את הנוסח המדויק, היא מדגישה: "וענית ואמרת לפני השם אלוקיך". מבאר רש"י את כפל הלשון "וענית ואמרת" שהמילה "וענית" היא לשון "הרמת קול".

יש להבין: החקלאי רוצה להודות, רוצה להכיר טובה. למה צריך לצעוק? מדוע דווקא בקול רם?

יום אחד הזדמן לבית רבי בן ציון אבא שאול, בעל ה'אור לציון', תלמידו החביב משנים עברו שהתגורר באותה עת בצפת. רבי בן ציון האיר לו פנים וכחלק ממצוות הכנסת אורחים דיבר עם התלמיד ארוכות. הוא שוחח על הגבינות המופלאות שמכינים בצפת, ערבות הן לחיך ומיוחדות מאוד.

כיצד מתפעל גאון עולם מגבינות? הוא החל מהחליבה, עמד על הבעיה שקיימת בחליבת גוי בשבת, אחר כך דיבר על העמדת החלב בקיבת הבהמה - כך היא הדרך

להביאו לידי גיבון, הקיבה, הרי בשרית היא והגבינה חלבית נידון הלכתי שהרב פלפל בו ארוכות עם התלמיד.

בסיום הדברים הפטיר באוזני התלמיד שהרבנית הייתה שמחה לו היו מביאים לה לטעום מהגבינות הצפתיות.

בפעם הבאה שהגיע התלמיד לירושלים, הצטייד כהלכה: קנה מספר סוגי גבינות, הזדרז איתן לבית ה'אור לציון' וזכה לגרום קורת רוח לרבו. עתה הרבנית תשמח מאוד ואין שמחה גדולה מזו.

קרא רבי בן ציון לרבנית בפנים קורנות וסיפר לה שהביאו במיוחד גבינות מצפת. הרבנית הגישה סכין חלבית ורבי בן ציון חתך עבודה מן הגבינות, התלמיד הנבון ביקש לצאת ורבי בן ציון זורח מאושר וקורא לו: "טרחת רבות עברנו. בוא, תטעם!" הזמין אותו לשבת לצידו וחתך עבור שניהם מן הגבינה, כשעל

כל חתיכה שהכניס לפיו, התמוגג "זה כל כך מזכיר את טעם הילדות של החלבן בשכונת". לימים סיפר התלמיד בהתפעלות: "ודע אני כמה רחוק הרב מהנאות העולם הזה.

מָה עוֹשִׂים? מְהַרְהֵר לוֹ הַחֲתוּל בְּתַסְפוּל,
חֲשַׁבְתִּי שְׁפָאן אָנִי מוּגָן, שְׁפָאן לֹא יוּכְלוּ לְהַרְע
לִי... אָבֵל אָנִי רוֹאֵה שְׁגָם פָּאן הֵם מְצַלִּיחִים
לְהַפְחִיד אוֹתִי! כּוֹחוֹת הָאֵפֶל מְכַתְּרִים אוֹתִי,
וְהֵם רַבִּים מִמֶּנִּי, אֵין בְּרָרָה, הַדְּבָר הַחֲכָם בְּיוֹתֵר
לַעֲשׂוֹת הוּא... לְבָרַח מִפָּאן.
הַחֲתוּל הַבְּטוּחַ בְּחֲכָמְתוֹ הַרְבֵּה, לֹא מִשְׁתַּהַה,
סוּמֵךְ עַל הָאֵינְטוּאִיצְיָה שְׁלוֹ, ו...קוֹפֵץ הַחוּצָה,
יוֹצֵא בְּמַהֲרָה מִמַּעַגַל הַרְעַ הַמְּקִיף אוֹתוֹ - הַיֵּשֶׁר
אֶל הַכְּלָבִים הַצּוֹהֲלִים... שְׁכָלָם פּוֹתְחִים אֶת
פִּיהֶם...

לעי"נ האשה החשובה
מרת מרים יוכבד ב"ר צבי
ליבוביץ ע"ה - כ"א מר חשוון תשפ"א

ליקוטים וסיפורים נפלאים - כי תבוא

הדיונים, על מנת לחפש מוצא לשלום. אבל אם נזכה למצב ש"כל בניך לימודי השם" תתקיים בנו גם סיפא דקרא: "ורב שלום בניך". רבים יהיו העמים האויבים, שיבואו להפציר בנו, כי נכרות עמהם ברית שלום. (וזאת ליהודה)

"ובאו עליך כל הברכות האלה והשיגך כי תשמע בקול ה' אלוקיך (כה, ב)

מעשה בן תורה שבא להתייעץ עם החזון איש בעניין רפואי המצריך ניתוח, והחזון איש יעץ לו לאיזה בית חולים יפנה ומי הרופא שיש לפנות אליו.

המשיך הבחור ושאל את החזון איש אם יכול לדבר עמו בלימוד, ואכן הוא דיבר עם החזון איש במשך שעה ארוכה בדברי תורה בעומקה של סוגיא השייכת לסדר "קדשים".

החזון איש מאד נהנה מחידושיו של בן תורה זה. כאשר סיימו שיחתם אמר לו החזון איש לתדהמתו: "בנוגע למה שדיברנו קודם על ניתוח, אין צריך לעשותו!"

לא הבין הלה מעיקרא מה סבר החזון איש ובסוף מה סבר, מדוע שינה דעתו?

הסביר לו החזון איש: "בתחילה דיברתי עמך בדרך הרגילה, היאך צריך להיות עפ"י דרך הטבע, ואולם כשראיתי את עמלך בתורה,

דע לך שבחור העמל בתורה הרבה, יש דרכים אחרות לרפאותו. עמו מתנהג הקב"ה בהנהגה שונה! (איש לרעהו)

"ברוך אתה בנאך" (כה, ו)

בברכה זו שיתברכו הבריות בבואו של אדם לביתם התברך רבי אברהם ענתבי זצ"ל, רבה של ארם צובא, כפי שמובא בספר "אבותינו ספרו לנו", וברגישותו וטוב לבו השכיל להשתמש בברכה זו לצורך הטבה ליהודי קשה יום מאנשי קהילתו.

הדבר ארע כאשר הלך לו באחד הימים ברחובה של עיר, והנה לקראתו יהודי ממרר בבכי.

"מה לך, רבי יהודי?", נפנה רבי אברהם ושאלו בדאגה. "לוויית סכום גדול לסחור בו, והפסדתי במסחרי" - שח לו היהודי -

"המלווה תבע אותי לדין תורה, וכעת יצאתי חייב בדיני". מה אעשה, ואין בידי מאומה לשלם?" הרב ברך אותו, התעניין בזהותו של המלווה, ובקש ממנו לבוא אליו למחרת

לנהל שם את העסק שפרנס את כל המשפחה המורחבת. עליתי למעונו של הגרא"ל שטיינמן זצ"ל לשאול בעצתו.

השיב לי הרב שטיינמן: "תוכל לנהל את העסק, רק בצורה כזו ששבוע אחד תשהה כאן בארץ ושבוע אחד תשהה בשוויץ" ... אבי השיב להצעתו שהסדר כזה לא נראה לו ועל כן עלי או להשאר בארץ או להתגורר בשוויץ.

כשמסרתי תשובתו לרב שטיינמן, אמר לי נחרצות: "לא! אתה לא נוסע לשם, אלא נשאר כאן על התורה ועל העבודה!" התפלאתי: הלא הרב עצמו הציע לי לנהל את העסק לסירוגין וכעת התשובה נחרצת לשלילה?!

אמר לי הרב שטיינמן: "אביך עמל כל חייו להקים ולקיים את העסק. לא היה נאה אם מיד הייתי משיב בשלילה וגורם לו לצער.

אבל באמת לא טוב שתעזוב את חיי התורה בארץ ולשוב

לעסקים בשוויץ על כן השיאתיך עצה כזו שמצד

אחד מראה לאביך שאתה מוכן לעזור בעסק, ומאידך

היה ברור שלא יקבל את הצעת הסירוגין. וכך יצאו שני

הצדדים נשכרים. והוסיף: "אני שמח שהעניין

ירד מהפרק כי חששתי שמא בכ"ז יסכים אביך להצעת

הסירוגין... כל השבת התפללתי שלא יסכים"...

(מתוך מאמר)

"ארור אשר לא יקים

את דברי התורה הזאת לעשות אותם" (כו, כו)

לכל אלו ה"ארורים" קדמה הברכה: "ברוך אשר יקים את דברי התורה הזאת" (סוטה לז, ב).

באחת מדרשותיו של הגאון רבי יהודה צדקה זצ"ל נכחו גם שרים מהממשלה. הוא דיבר על חובת ההורים לשלוח את בניהם ללמוד בת"ת ובישיבות הקדושות. לפתע קם אחד מתוך הקהל להפסיקו בשאלה: "אם אכן כולם ילמדו תורה, מי ישמור ויגן על העם, על המדינה, הרי אנו מוקפים מכל צד אויבים בנפש

האומרים להשמידנו? ענהו הרב צדקה: "אנו אומרים בכל יום בבוקר, 'וכל בניך לימודי

ה' ורב שלום בניך". והיינו שאם כל הבנים שלנו יעסקו בתורה, ישרור שלום בגבולינו, ולא נצטרך לשומרים וחיילים שיגנו עלינו,

יהיה שלום בחילינו ושלוח בארמנותינו".

ואז פנה הרב צדקה לשרי הממשלה שנכחו באולם

והוסיף: "מי כמוכם יודע, כמה עליכם לעמוד ולהשפיל

עצמכם כדי שאחד מיריבינו יואיל בטובו לשבת אל שולחן

לעי"נ האשה החשובה מרת
צפורה פייגא ע"ה ב"ר משה אליעזר
שיחי' יודלביץ - ג' שבט תשפ"א

ליקוטים וסיפורים נפלאים - כי תבוא

בספר "נחלת צבי" מובא המעשה הבא: יום הסתלקותו של ראש ישיבת חברון, רבי משה מרדכי אפשטיין זצ"ל היה יום רווי בתוגה ובעצב גדול. רבבות תלמידים הלכו אחרי מיטתו, מבכים את מות רבם הנערץ.

אחד מאותם אלפים היה רבי אברהם שמואל פינקל זצ"ל, בנו של הסבא מסלבודקה. מחשבותיו שלו לא היו תפוסות רק בצער הנוכחי, "הלילה", הרחרר בינו לבין עצמו "צריכה להיערך חתונתו של בחור פלוני". מה יהיה? מי יגיע לחתונה? וממחשבה למעשה, ליד קברו הפתוח של ראש הישיבה, נשא רבי אברהם שמואל פינקל הספד, ובסיום דבריו, אמר: רבינו הקדוש, אתה עולה כעת השמיימה לשבת בישיבה של מעלה, אולם כאן, בישיבה של מטה, בישיבת 'חברון' בירושלים עיר הקודש, עומד להכנס היום בחור לחופה, והנה, חלילה לנו לגרום למעט מכבודו ולהפר את שמחתו, מחובתנו הראשונה, אפוא היא להשתתף בחתונה בחווה וברעות.

זוהי הדרגה הגבוהה ביותר בגמילות חסדים" - סיים את דבריו - "לשמוח עם האחר, על אף שאתה עצמך עצוב ומדוכא".

"ולא תסור מכל הדברים אשר אנכי מצווה אתכם היום" (כה, יד)

ה'ספורנו' לומד מן הפסוק הזה יסוד מעשי חשוב בקיום המצוות: יש להיזהר שלא להחליף מצוה מן התורה או דין

בשולחן ערוך במנהגי המון העם. דהיינו, המנהג כבודו במקומו מונח, אלא הוא אינו יכול לבוא על חשבונם של דיני התורה.

רב מסוים הוזמן פעם לבית מקורבו לשובות אצלו. בליל שבת נכנסו בעל הבית והאורח החשוב לבית, כאשר בעל הבית מלא תחושת שמחה על הזכייה שהרב מתארח בביתו. אלא שהשמחה הושבתה מיידית כאשר הבחין בעל הבית שבעלת הבית לא כיסתה את החלות כנהוג.

בחששו שמא יחשוב הרב שבביתו אין נוהגים כמנהג ישראל, קרא לה בקול רעש גדול אדיר וחזק ונזף בה כהוגן על שלא כיסתה את החלות כראוי.

כשפנתה לצאת, לקח אותו הרב הצידה ושאל אותו האם יודע הוא מה הטעם לכיסוי החלות? הרב לא חיכה לתשובה וענה: "את החלות מכסים כדי שלא יתביישו בראותן שאנו מקדשים על היין לפנינו, למרות שברכתן חשובה יותר. כדי שלא לבייש את החלות - ביישת את עקרת ביתך"..." (במחשבה תחילה)

היום באותה שעה. למחרת היום, מיד לאחר התפלה, בקש הרב מבנו, רבי יצחק זצ"ל ללוותו לביתו של העשיר המלווה.

כשראה אותו עשיר את הרב ההדור בלבשו, מלווה על ידי בנו, עומד בפתח ביתו לא היה קץ להתרגשותו. "יכנס, כבוד הרב, יכנס! ברוכים הבאים! איזו זכות וכבוד היא ליי!" "זכות? איזו זכות" הפטיר הרב. "זכות גדולה ועצומה", התלהב העשיר.

"מכיר אני את גוזמאות הסוחרים", חייך הרב. "באמת ובתמים" - הניח העשיר ידו על לבו - "כבוד עצום ורב הוא ליי!" "כמה הוא שווה לך, כבוד זה, שלוש מאות גרוש?"

"הרבה יותר!" קרא העשיר, "אני מעריך אותך באלף דינרים!"

"הבאמת ובתמים תדבר?" פקפק הרב. "ודאי, בהן צדק!"

"אם כך, הבא נא את שטר החוב של פלוני העני, הלא יודע אתה שמטה ידו ואין בידו לשלם את חובו!"

לשמע הדברים מיהר העשיר והביא את השטר, ולנגד עיניו קרעו הרב, והניח את הקרעים בחיקו, "ועכשיו", אמר, "ערוך נא את השלחן לפת שחרית, ונצדיק את מחיר הביקור!"

תוך דקות ספורות נערך שלחן כיד המלך, הרב ובנו הסבו לסעודה, ובמהלכה השמיעו דברי תורה מאירים ורעיונות המושכים את הלב, בנוסף לברכות רבות שהמטיר הרב על ראשו של העשיר, שלא הצליח להסתיר את אשורו.

כששב הרב לביתו, כבר המתין לו העני, והרב נתן את קרעי השטר בידיו וברך גם אותו בהצלחה מרבה. (לאור הנר)

תוך דקות ספורות נערך שלחן כיד המלך, הרב ובנו הסבו לסעודה, ובמהלכה השמיעו דברי תורה מאירים ורעיונות המושכים את הלב, בנוסף לברכות רבות שהמטיר הרב על ראשו של העשיר, שלא הצליח להסתיר את אשורו.

כששב הרב לביתו, כבר המתין לו העני, והרב נתן את קרעי השטר בידיו וברך גם אותו בהצלחה מרבה. (לאור הנר)

"והלכת בדרכיו" (כה, ט)

מובא בספר החינוך (תרי"א), מצווה ללכת ולהדמות בדרכי השם יתברך - שנצטוונו לעשות כל מעשינו בדרך הישר והטוב בכל כחנו, ולהטות כל דברינו אשר בינינו ובין זולתנו, על דרך החסד והרחמים, כאשר ידענו מתורתנו שזהו דרך השם וזה חפצו מבריותיו, למען יזכו לטובו כי חפץ חסד הוא, ועל זה נאמר 'הלכת בדרכיו'.

ממשיך החינוך, ואמר זכרונם לברכה (בספרי עקב יא כב) בפרוש זאת המצווה, מה הקדוש ברוך הוא נקרא רחום, אף אתה היה רחום, מה הקדוש ברוך הוא נקרא חנון, אף אתה היה חנון, מה הקדוש ברוך הוא נקרא צדיק, אף אתה היה צדיק, מה הקדוש ברוך הוא נקרא קדוש, אף אתה היה קדוש. והעניין כולו לומר שנלמד נפשנו ללכת בפעולות טובות כאלו ומדות נכבדות.

במסכת סוטה (יד) מובא אמר רבי חמא ברבי חנינא מאי דכתיב (דברים יג, ה) 'אחרי ה' אלוקים תלכו' וכי אפשר לו לאדם להלך אחר שכינה... אלא להלך אחר מידותיו של הקב"ה... הקב"ה קבר מתים... אף אתה קבור מתים.

א גוט שבת ~ כתיבה וחתימה טובה

פני עין חמד

יוצא לאור ע"י בית הכנסת שכונת "עין חמד" - מכללת ציון

פְּרִשְׁת פִּי תְּבֵא - חֲשִׁיבוֹת הַשְּׂמֵחָה

"תַּחַת אֲשֶׁר לֹא עֲבַדְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּשִׂמְחָה"

(דברים כח, מז)

הצלחה בגורר

יצחק אריאל בן טובה חגי חיים וב"ב שמואל אימן בן אסתר זרי שגית בת רותי מאיר ישראל בן רחל ברכה- יראת שמים ליאור יהושע סומך וב"ב גלית בת מסודי יהודה אריה בן רחל ברכה ארז בן שושנה רונן אברהם וב"ב קסירר אפרים וב"ב רחל ברכה בת פדילה דליה משפ" שטרית נעם יצחק בן רחל ברכה רינה בת סימי וב"ב יוסף ליאור בן דליה אפרת- הצלחה בכל העניינים שלמה ודנה דוד וב"ב אריה ושרה לוי וב"ב י.מ.י.ש כדורי אקבלי יוסף חיים בן נסכה שולמית ומרדכי חיים דויטש וב"ב רח דוד בן לאה וב"ב עמית בן אהרון וב"ב

זיווג הגון וכשר במהרה

אורן חיים בן אלן אסתר רותית בת סימי תרצה בתיה בת ימנה נינט יוסף בן רוחמה אילן בן ג'וליאט יפית שרה בת ג'ינה דרור בן סופיה אנאל חביבה בת שולמית מיטל בת מלכה מאיר בן שרית ואליהו טליה עדן אסתר בת שולמית נעם בן שרה שירי ימנה בת שולמית דוד עומרי בן יהודית שושנה שירה בת סילביה שמעון בן שולמית סיון רבקה בת אלן אסתר עמית בת טובה אברהם גורג'י בן דליה אפרת אורן בן נעמי

זרע קודש בר קיימא

גלית בת מסודי אליהו דרז' בן ימנה איילנה בת רוחמה שמואל אימן בן אסתר זרי סיון בת אסתר רחל מרים בת יהודית דניאל בן שרה ואושרית בת שושנה נעמה בת יפה דגנית בת שושנה אסף בן סופיה נתנאל בן ג'ינה מיטל בת שושנה

רפואה שלמה

מאיר ישראל בן רחל ברכה יצחק בן עזרא ימנה ניזרי בת סטה- בריאות ואריכות ימים מרדכי ניזרי בן פרח- בריאות ואריכות ימים מאיה בת עדי דליה אפרת בת נעימה סימי בת סוליקה שלו בן מזל פחמיה אורן בן אסתר דינה בת מזל נעם יצחק בן רחל ברכה נעמי בת רחל שירה שילת בת אורלי אפרים בן שרה לביא ישראל בן תמר חיה אסתר בת סוליקה מוריה בת רחל ברכה נחום בן כיריה יהודה אריה בן רחל ברכה ישראל בן חווה יפה בת שרה-הצלחה ורפואה רחל בת זוהרה משה בן נדימה עינת בת רחל ברכה בנימין בן יקוט רפאל משה בן רחל יצחק בן פנינה רחל ברכה בת פדילה דליה יצחק בן רבקה רותית בת סבריה קסנש בת דגטו יצחק בן חנון רפאל אבידן בן תקווה אליהו בן רחל מיכאל יהודה בן מרים בנימין בן ברכה אלן אסתר בת שרלוט יהודה לייב בן אסתר מלכה נעימה בת שרה יהודית אסתר פרדאל בת חיה- בריאות ואריכות ימים

שאנחנו יכולים לשרת אותו יתברך לעד ולעולמי עולמים בכל עת שנרצה, הרי בודאי נתמלא בשמחה עד אין קץ.

אפילו מלאכים אינם זוכים לקדש את שמו של הקב"ה בכל עת! ואילו אנחנו זוכים לשרת את בורא עולם בכל עת ובכל זמן.

אנחנו עונים 'אמן' ו'ברכו את ה' המבורך' ומזכירים את שם ה' הרבה פעמים ביום. אנחנו צריכים לשמוח שמחה עצומה שהקב"ה בחר בנו לעמו וחיי עולם נטע בתוכנו, וזיכה אותנו על ידי זה לחיי נצח.

מסופר על אחד מגדולי ישראל שבשעה שהיה עורך חשבון נפש היה אומר לעצמו: "אומנם עשיתי כך וכך מצוות, אבל היכן השמחה בעת קיום המצוות?".

כך המשיך לערוך חשבון נפש עם עצמו ולדרוש מעצמו כי קיום המצוות יעשה בשמחה.

יהי רצון שנזכה לחיות בשמחה עצומה ולעבוד את מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא בשמחה ונזכור מה שמבואר בספר המידות למוהר"ן מברסלב: "מי שהוא שמח תמיד- על ידי זה הוא מצליח".

בברכת שבת שלום וכתובה וחתימה טובה הרב אליהו חיים פנחסי שליט"א חבר הרבנות המקומית מבשרת ציון

אנחנו צריכים להבין- מדוע מקפיד הקב"ה כל כך על חוסר השמחה בעבודת ה' יותר מכל המצוות כולם?

מדוע כל העונשים והתוכחות הנוראות שבפרשה זו, כולם נאמרו על חוסר השמחה בעבודת ה' יתברך?

ביאור הדברים הוא, שמי שאינו עובד את ה' יתברך בשמחה, הרי שהתייבש אצלו הרגש והוא עובד את ה' יתברך מלומדה.

כדי להעיר אדם זה יש צורך במתן עונשים ותוכחות קשים.

אבל אדם בעל רגש העובד את ה' בשמחה, הרי הוא מלא חיות והתעוררות. הוא מרגיש: "שְׂוִיֵתִי ה' לְנִגְדֵי תְמִיד" (תהילים טז, ח).

אדם זה אינו צריך יסורים כדי להעירו. מספיקה לו התבוננות ודברי מוסר במקום יסורים.

כידוע רבינו האר"י הקדוש גילה שאת כל המדרגות שאליהם הוא הגיע, הוא קיבל זכה מכוח השמחה ששמח מאוד בעבודת ה' שלו בכל מצווה ומצווה שעשה.

עוד מובא בשמו (עיין ב'חיי אדם' כלל ס"ח) שמה שנאמר כאן בפסוק: "תַּחַת אֲשֶׁר לֹא עֲבַדְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּשִׂמְחָה" (דברים כח, מז), אין הכוונה לשמחה בעלמא, אלא לשמחה גדולה כמוצא תענוגים ואבנים טובות ומרגליות.

אם נתבונן בגודל הזכות שזיכנו הקב"ה

זמני לכת

ע"פ	כניסת לכת	צאת לכת	בינוי ת"מ
י"ג	18: 34	19: 45	20: 32
ת"א	18: 52	19: 43	20: 29
מיוסב	18: 54	19: 44	20: 32
ב"ל	18: 52	19: 43	20: 30

העלון מוקדש לעילוי נשמת משה בן גורג'יה ז"ל
לרפואה שלימה לנוריאל בן אסתר
לרפואה שלימה לאיידה חיה בת אסתר וליילד אלחנן רפאל בן איריס וליילד אורי חיים בן שלי

שואל ומשיב בהלכה - ראש השנה - חלק א'

מה הם מנהגי ערב ראש-השנה?

שאלה:

תשובה:

להלן סיכום ההלכה מפי ר' אליהו חיים פנחסי, רבנות מקומית מבשרת מתוך ספרו 'הכשרות למעשה':

בערב ראש השנה לא אומרים בתפילת שחרית וידוי ונפילת אפיים. מנהג הספרדים לא לומר מזמור "יענך ה' ביום צרה" (תהילים כ, ב), ולא מזמור "תפלה לדרך הטהרה" (תהילים פו, א). מנהג האשכנזים לומר מזמורים אלו, אף על פי שלא אומרים וידוי ונפילת אפיים. גם בתפילת מנחה של ערב ראש השנה לא אומרים וידוי ונפילת אפיים.

נוהגים לעשות התרת נדרים בערב ראש השנה.

מנהג ישראל להסתפר בערב ר"ה לכבוד החג. לובשים בגדים מכובסים ומגוהצים לכבוד יום טוב למרות שהוא יום דין ומשפט, אנחנו מראים בכך שאנחנו בטוחים בחסדי ה' שיוציא לאור משפטנו ויכתבנו לחיים טובים. **מקורות:** שו"ע סימן תקפ"א סעיף ד'.

מנהג יפה לטבול במקווה טהרה בערב ראש השנה, מכיוון שהטהרה מועילה לתפילת האדם. לכתחילה יטבול מתחילת שעה זמנית חמישית של היום, ולא יברך על טבילה זו. יטבול חמש טבילות ויכוון: א. בשביל הטהרה. ב. לתיקון הכעס. ג. למתקן את הדינים והגבורות בחסדים. ד. להעביר מעליו את לבושי החול ויכוון 'תכלה שנה וקללותיה'. ה. לקבל את קדושת ראש השנה ויכוון 'תחל שנה וברכותיה'.

מי שלא זוכר את כוונת הטבילה, יטבול חמש פעמים ויכוון בטבילתו על מה שכתוב בספרים הקדושים ועל דעת רבותינו. **מקורות:** בן איש חי, ניצבים שנה א' הלכה ג'

מי שלא יכול ללכת למקווה טהרה לטבול בגלל איזה סיבה, הנכון שישפוך על גופו כשנים עשר וחצי ליטר מים. אפשר לעשות כן על ידי מקלחת יעמוד תחת ה'טוש' במקלחת, כשהברז יהיה פתוח - עד שישער בדעתו שנשפך עליו שיעור זה. אין הבדל בין מים חמים לקרים.

נוהגים ללכת לבית החיים בערב ראש השנה ולהרבות בתחינות ובקשות אצל קברי הצדיקים ונותנים צדקה לעניים. הטעם הוא שבית החיים הוא מקום מנוחת הצדיקים ומקום קדוש וטהור. התפילה שם מתקבלת יותר. יתן צדקה לפני שיבקש ויאמר תחינות ובקשות. כשהולך לבקש בבית החיים לא יתפלל חלילה לנפטר שהוא ימלא את בקשתו ותפילתו מכיוון שעובר על איסור "דורש אל המתים" - אלא יבקש מה' יתברך לעד ולעולמי עולמים שיתן לו רחמים בזכות הצדיקים שוכני עפר. יכול לבקש מצדיק שיתפלל עליו לפני ה' יתברך ויהיה מליץ ישר בעדו. **מקורות:** רמ"א בשולחן ערוך (סימן תקפ"א סעיף ד' בסוף)

יש נוהגים לקנות סכין חדשה בערב ראש השנה ומשחזים את הסכין. זו סגולה לפרנסה לכל השנה. **מקורות:** סגולות ישראל אות ר'

יש נוהגים להתענות בערב ראש השנה, מכיוון שהוא היום האחרון של השנה ומובא במדרש תנחומא (פרשת אמור) בתענית זו נמחלים שלישי מהעוונות. אם רוצה לקום בלילה (לפני עלות השחר) כדי לאכול ולשתות, יעשה תנאי לפני שהולך לישון, שאם יקום באמצע הלילה וירצה לאכול ולשתות - אז יוכל (לפני עלות השחר), כל זה לפי הפשט.

אולם לפי הזוהר הקדוש, אם ישן שינת קבע על מיטתו אסור לו לאכול ולשתות. לכן אם ישן שנת קבע על מיטתו, טוב להחמיר להימנע מאכילה. שתיית תה או קפה מותרת גם לפי הזוהר הקדוש, אפילו אם ישן שנת קבע. אדם שאין לו כח להתענות, אם לא יאכל קודם עלות השחר, עדיף שלא יתענה כלל, כדי שלא יכנס למחלוקת. אדם שנשאר ער כל הלילה, מותר לו לאכול ולשתות כל הלילה עד עלות השחר - אפילו לפי הזוהר הקדוש.

בְּרִיחָה מְנַדְנֹד חֲטָא

עד כמה רבותינו נזהרו מנדנד חטא, זאת ניתן ללמוד מהסיפור המופלא הבא. הסיפור מעובד מתוך 'פאר ישראל' וסיפר אותו הרה"ג רבי פינחס לוין זצ"ל, גיסו של הרה"ק האדמו"ר ר' ישראל אלטר מגור זצ"ל (ה'בית ישראל' זיע"א): בשנת ה'ת"ש הרבי הפליג מווארשה לארץ ישראל, לאחר שהצליח להימלט, בזמן שנכנסו הנאצים ימ"ש.

ההפלגה נמשכה כשבוע ימים. רבינו לא היה רגיל להפליג בים וחלה במחלת ים. הוא לא הרגיש טוב ונאלץ לשכב על מיטתו, יחידי בתאו, חלש ורפה אונים. לפתע נכנסה עובדת ניקיון לתא, שבאותה השעה היה ריק מאנשים, ביקשה לנקות את התא. למרות חולשתו הרבה, הצדיק זינק כהרף עין ממיטתו מבעד החלון הישר אל הסיפון, כמי שנשכו נחש, וכמעט שהסתכן במעשה זה.

עושה אירוע שמחה באולם שמחות וברצונך להפוך אותו לכשרות "מהדרין-גלאט"?

צוות משגיחים תלמידי חכמים ידאגו לכך בכל איזור בארץ. ההשגחה החל מזמן אספקת הבשר ועד למנה האחרונה. בפיקוחו של הרב אליהו חיים פנחסי שליט"א 052-6329144 (הנייד באישור ועדה רוחנית)

מינויים

לקבלת העלון חנים במייל מדי שבוע, יש לשלוח בקשה למייל

PrineEH@gmail.com

הקדשת העלון

ניתן להקדיש את העלון לעילוי נשמה, רפואה שלמה, הצלחה, זיווג הגון, חזרה בתשובה וכו' נא לפנות לליאור בטל' 052-7652084 כתובת המערכת: עבור ליאור עצמון, רח' הבושם 26 א ת.ד. 83375. מבשרת ציון. מיקוד 9076926

לשאלות בהלכה

נא לפנות לרב אליהו פנחסי בטל' 052-6329144 (הנייד באישור ועדה רוחנית)

אם ראשונים כמלאכים - הגאון הרב חיים קורח זצ"ל

חכם מארי חיים קורח זצ"ל - נולד בשנת תקפ"ד (1823) בצנעא שבתימן. למד תורה מפי חכמי עירו. לאחר נישואיו התחיל לעבוד כמלמד תינוקות של בית רבן. בנוסף התפרנס מטוויית ציציות. הרב קבע את מקום לימודו בבית הכנסת 'בית אלשיך'. אנשים רבים היו מגיעים לשם כדי ללמוד תורה מפיו למרות שלא הסכים לכהן כרב בכהונה רשמית, זכה ללמד ולחדש תורה לרבים. היה ידוע בצדקותו הרבה. היה זריז וזהיר במצוות צדקה, ביקור חולים, הכנסת כלה והכנסת אורחים. קבע את מקום הכנסת האורחים של העיר בבית מדרשו. כך זיכה את האורחים בדברי תורה וגם דאג לכל מחסורם. מלומד בניסים. רבים פנו אליו ונושעו. נפטר ב-כ' אלול ה'תרע"ד (1914) בצנעא. חי כ-91 שנים.

אביו: ר' יוסף. **מרבותיו:** חכם יוסף אלקאורה וחכם אברהם ערשי. **מתלמידיו:** מארי יחיאל יצחק הלוי ומארי אהרון הכהן. **מספריו:** **החיים והשלום** - פירוש על התורה, שו"ת וקובץ פסקים, ספר קיצור הלכות לרמב"ם **יענף עץ אבות** - חידושים על התורה **ינאוה תהילה** - חידושים על תהילים **ינרות זכריה** - דרשות **יקונטרס אורי וישעי**.

פ עם המושל ציווה לאחד מבני קהילת צנעא שיביא לו חבית נפט. האיש יצא לעיירות מסביב, טרח ויגע. ביום שישי לפני כניסת שבת הביא את החבית לביתו. בגלל השעה המאוחרת הניח את החבית שם, וחשב לקחת אותה למושל במוצאי שבת. לאחר הבדלה בצאת השבת לא מצא את החבית. מישהו הבחין בו כשהביא את החבית לביתו, הוא חמד וגנב אותה ל"ע!"

הוא רץ במר ליבו לגאון ר' חיים קורח. הוא מצא את הצדיק אומר את הפסוקים לפני הבדלה. הוא ביקש לספר לרבי. רבי חיים רמז לו שימתין עד שיבדיל. בסערת רוחו הוא לא היה יכול לכלוא את רגשותיו ופרץ בבכי מר. כל עמלו היה לשווא. מי יודע איזה עונש המושל עלול להטיל עליו. הוא יכול לגזור עליו מיתה! רבי חיים מסר לו את המטה שלו ואמר לו: "עם המטה הזה תלך בכל הרחובות. במקום שהמטה יעצור, שם ימצא הגנב!".

הוא לקח את המטה והסתובב איתו מרחוב לרחוב, מסימטה לסימטה לשווא. הוא חזר לביתו של הרב מאוכזב ועייף להחזיר את המטה. הרב ראה על פי מבט פניו שהחבית לא נמצאה. הרב שאל אותו: "האם המטה לא עצר?" האיש ענה: "לא עצר כלל". הרב שאל: "האם הסתובבת איתו בכל הרחובות?" הוא לפתע נזכר, שברחוב שלו הוא לא הסתובב. רבינו הורה לו לסייר ברחוב שבו הוא גר. הוא הלך עם המטה לפתע המטה עצר ליד הבית של השכן. הוא נקש על הדלת. השכן פתח ושאל לבקשתו.

"נעלמה לי חבית נפט", אמר, "אולי אתה יודע היכן היא?". "לא ולא", השכן ענה. "אם אתה רוצה אתה מוזמן לחפש בביתי". האיש הצטער כך שחשד בשכן בחינם. כדי להרגיע את חששו הוא נכנס לביתו, היא חיפש בכל הפינות, אבל לא מצא את החבית. הוא התנצל לפני בעל הבית. הוא נשא את עינו למרום להצדיק על עצמו דין שמיים. כאשר נשא את עינו, ראה את החבית מוטלת בין קורות הגג... (אבותינו סיפרו לנו)

ה התורכים שלטו בתימן באותה תקופה. בין המלך ששלט בצנעא, מוחמד מחמוד אלדין התחילה מלחמה. היהודים שהיו באיזור סבלו מאוד. הרבה מהם נהרגו וחלק נפצעו. שמע הרב הגיע לאוזני המלך. הוא פקד להביא את רבינו אליו. הוא שלח מספר קצינים. הם הגיעו לבית-המדרש שבו רבינו היה. הצדיק לימד שיעור תורה באותה השעה. הקצין ציווה על אחד היהודים להיכנס ולומר לרב שהוא צריך להתלוות אליו למלך.

היהודי עשה כן. הרב אמר לו: "לך תגיד לקצין שאני באמצע לימוד תורה. עכשיו אני לא יוצא!". הקצין שמע את דברי היהודי וחמתו בערה בו. הוא נכנס לבית-המדרש, הוציא את החרב ורצה להרוג את הרב. באותו הרגע שהוא הרים את ידו עם החרב - ידו יבשה. הוא לא היה יכול להזיז אותה והוא גם נעשה אילם. הקצינים האחרים ניגשו לחבר שלהם. הם ניסו להזיז אותו ולדבר איתו. כשראו ששום דבר לא עוזר, הבינו כי מדובר באיש אלוקים.

הם התחננו לפני הרב וביקשו ממנו לשחרר את הקצין מכבליו. בינתיים אנשים רבים נכנסו לבית-המדרש וראו את המחזה המופלא. החברים של הקצין הפצירו רבות וביקשו מהצדיק לשחרר את הקצין. הצדיק אמר: "טוב, אתה משוחרר!". באותו הרגע ידו של הקצין חזרה לאיתנה. הוא החזיר את החרב למקומה וביקש סליחה מהצדיק על שהעז להפריע לו בזמן הלימוד. הקצינים פחדו מהצדיק, יותר מסירוב פקודה של המלך. הם חזרו בידיים ריקות כשהם מספרים על גדולתו של הצדיק. המלך שמע את הדברים והתקשה בהתחלה להאמין. לאחר שאימת את הדברים, הוא לא ביקש יותר שיביאו את הצדיק מכיוון שחשש לגורלו.

ום אחד ניגש אל רבינו יהודי שסבל מבעיות נשימה במשך תקופה ארוכה. הוא פנה לרופאים - אך ללא הועיל. כשראה את רבינו, נפל לרגליו ואמר: "הרב, קשה לי לנשום. שהרב יברך אותי ברפואה שלימה". הצדיק הביט בו ואמר: "רפואה שלימה". אולם הוא לא הרפה. "שהצדיק יאמר רפואה שלימה לאלתר!". רבינו נענה גם לבקשה זו וחזר אחריו: "רפואה שלימה לאלתר". מיד לאחר הברכה, הוא הרגיש שהוא יכול לנשום בקלות. מה שלא עשו הרופאים, עשתה ברכתו של רבינו.

ום אחד פנו אל רבינו וביקשו את עזרתו. "יהודי בשם פינחס יצא לתרבות רעה. הוא מוסר, פונה לשלטונות ומעליל עלילות על היהודים. רבים סובלים בגלל מעשיו". הם בכו וביקשו שהרב יסלק אותו מחייהם. הרבי התבונן בפניהם, הוציא את החגורה שלו, זרק אותה על הארץ ואמר: **"פינחס - שיזרק!"**.

לאחר מכן אמר להם שהם לא צריכים יותר לפחד ממנו ושלא אותם לביתם. כשחזרו לעיר, נודע להם כי באותה שעה שרבינו זרק את החגורה ואמר את דבריו, **פחד עז אחז בפינחס, פחד בלתי מובן. הוא ברח מהעיר בריצה מטורפת. הוא לא חזר לשם לעולם! הם חזרו והודו לו על הישועה.**

ממעשה חסד לא מפסידים לעולם

ברירה ועליו להמתין כמה שעות בתל אביב עד שהמשרדים יפתחו מחדש בשעות אחר הצהריים.

הוא סב על עקבותיו בעוגמת נפש. הוא נכנס למעלית הראשונה שנפתחה בפניו ופנה לרדת לקומת הכניסה. מספר אנשים כבר היו בתוך המעלית. אחד מהם יהודי חרדי. המעלית התחילה לרדת. לפתע החרדי שאל אותו: "רבי יהודי, התפללת מנחה?" - "לא", ר' אשר השיב, "הלא בקושי הגיע הזמן לכך".

"בבקשה צדיק, בוא תשלים לנו מניין", האיש ביקש ור' אשר לא היה יכול לסרב. הוא השתרך אחרי האיש אל בית הכנסת שנמצא בקומה הראשונה של הבניין.

רבי אשר התפלל מנחה בכוונה רבה. היה זה כמו יום הדין בעבורו. לאחר שסיים את תפילתו, אחד המתפללים ביקש מהנוכחים: "אנא המתינו רגע ואימרו פרק תהילים עבור אבי השוכב בבית החולים במצב לא פשוט".

המתפללים, שחלקם מיהרו כפי הנראה, כבר התחילו לעזוב את המקום. ר' אשר החליט לעשות מעשה. הוא ניגש במהירות לעמוד החזן, והתחיל לקרוא בקול, כשאליו מצטרפים יתר המתפללים, פרק תהילים לרפואת אביו של אותו יהודי. הוא אף סיים באמירת 'מי שבירך' נרגשת שלאחריה כולם ענו 'אמן'.

כשסיים ופנה לשוב למקומו, אותו יהודי ניגש אליו והודה לו בחום. הוא אף הביע בפניו את התפעלותו, על כך שטרם עבור יהודי שאינו מכיר. האיש פנה לדרכו ור' אשר נשאר ללמוד בבית הכנסת עד שהמשרדים יפתחו מחדש. לפחות היה לו מקום טוב להמתין.

לאחר כשעתיים ר' אשר פנה לכיוון המשרדים שנפתחו מחדש. הוא עבר בין המסדרונות. כאשר הגיע למחלקה המבוקשת, הופיע לפתע מולו ידידו מבית הכנסת.

הוא התעניין מה הסיבה לביקור ברשות המיסים. כששמע על מטרת בואו, הזמין את ר' אשר להיכנס למשרד שלו. הוא טיפל במסירות וביעילות בתיקו במשך שעה ארוכה עד אשר הסתדרו העניינים על הצד הטוב ביותר.

התברר שהאיש הוא מנהל בכיר ברשות המיסים. בגלל המורכבות של הבעיה שאיתה התמודד ר' אשר, לא היה לו כל סיכוי לצאת מהסיפור אלמלא סובבה ההשגחה את המפגש ביניהם שהוביל בסוף לסגירת התיק.

אם לא די בכך, האיש אסיר התודה השאיר בידו את מספר הטלפון האישי שלו. אם בעתיד יצטרך, ר' אשר יוכל להתקשר אליו. שבוע לאחר מכן התגלתה בעיה בלתי צפויה בתיק. בעזרתו האדיבה של מיטיבו, גם בעיה זו נפתרה על הצד הטוב ביותר.

(מעובד מתוך 'משנתה של תורה')

ל'ביקור' במשרדי מס הכנסה מתלווה תמיד תחושה מוזרה... אתה מסתובב בין המסדרונות הארוכים, עובר בין חדרי ההמתנה הרבים, סוקר בעיניך את השלטים הקטנים שבהם כתוב השם של הפקיד שיושב בחדר הסמוך. מפתיע בכל פעם מחדש לגלות, כי כל אחד מהיושבים בחדרים אלו כמוהו כ'מלך' בתפקיד שעליו הופקד.

איש לא מגיע למשרדי מס הכנסה לצורכי בילוי. זה מקום שאליו מגיע, רק מי שאולץ לעשות זאת. להגיע למשרדי מס הכנסה זה לא 'תענוג גדול' לאדם מן השורה. על אחת כמה וכמה לבעל עסק ביתי ותיק ורב שנים. הוא קיווה להמשיך לפעול עוד שנים רבות, בלי שעיניהם הבולשות של הרשויות יחטטו בספריו.

יום בהיר אחד נציגי החוק דפקו על דלתו והכריזו בפניו: "ביקורת ספרים!". זה הוא סיפורו של ר' אשר, יהודי מאשקלון ירא וחרד, שמוכר לכל כ'אדם שאפשר לסמוך עליו'.

במשך השנים הרבות שבהן שלח ידו בעסקי התווך, הספיק לתווך מאות רבות של דירות באזור מגוריו, תוך כדי שמעגל לקוחותיו הנאמנים הולך וגדל.

ר' אשר מעולם לא חשב להעלים מס חלילה. הוא הקפיד לרשום את כל הכנסותיו והוצאותיו בצורה מדויקת, אלא שמטבע הדברים לא נמלט מכמה טעויות, שבמשך השנים הרבות הצטברו לכמות שהיה בה כדי לעורר את חשדם של אנשי החוק. כך ר' אשר מצא את עצמו נקרא לבירור דחוף במשרדי מס הכנסה הראשיים שנמצאים בתל אביב.

מרכז תל-אביב אינו ידוע כמקום מומלץ עבור יהודי ירא שמיים. אולם לאחר מספר התראות מרשות המיסים, ר' אשר נאלץ לפנות מסדר יומו העמוס כמה שעות שבמהלכן יהיה עליו להיטלטל בדרכים ולהמתין לחסדי פקידי מס הכנסה, הממוקמים במרכז העיר תל-אביב.

בהתחלה הוא ניסה לדחות את הנסיעה. עד מהרה הבין, כי ככל שיקדים לטפל בתיק שהולך ומסתבך, יהיו לו פחות נזקים בהמשך. ר' אשר השכים קום לאחר שסיים את חוק יומו, פנה לעבר תחנת הרכבת באשקלון. הוא קיווה להגיע לת"א במהירות באמצעות הרכבת. תחנת הרכבת 'תחנת השלום', שנמצאת קרוב סמוך למשרדי מס הכנסה.

ר' אשר בירר היטב ביום הקודם את זמני יציאת הרכבות. הוא עשה חשבון ומצא כי אם יצא בשעה מסוימת, יגיע כשעה לפני סגירת המשרדים. הוא מיהר לצאת לעבר התחנה בשעה המיועדת. בדרך התרחש עיכוב בלתי צפוי. כשהגיע לתחנה הספיק לראות את הרכבת יוצאת מהתחנה.

הוא איחר לרכבת למרות כל ההתארגנות המוקדמת. הוא נאלץ להמתין כשעה נוספת עד לרכבת הבאה. הוא הגיע למשרדי מס הכנסה חמש דקות לפני שעת הסגירה.

הוא נכנס בנושימה עצורה למסדרון של המחלקה המבוקשת. הוא הבחין בכמות הממתנים הגדולה והבין כי לא תהיה לו

לע"ו 	הרב יצחק בן תפאחה כדורי זצ"ל	הרב שמואל בן שמחה דרזי זצ"ל	הרב עובדיה יוסף בן גורג'ה זצ"ל
	פואד אברהם בן רג'ינה ז"ל	מאיר מורד בן שושנה ז"ל	רחמים בן רחל ז"ל
תנצב"ה 	אביבה בת איירון ע"ה	זהבה בת שושנה רייזל ע"ה	חיים משה גרשון בן שלמה יחזקאל ז"ל
	אברהם בן יונה ז"ל	עמירם בן דבורה ז"ל	ר' עוליאל ישועה בן סטה מקנין זצ"ל
	יצחק בן חביבה ז"ל	סעידה בת תופחה ע"ה	דרור יהושע בן ארץ מיוחס ז"ל
	אהרון (אורי) בן רבקה ז"ל	מזל בת שמעון ע"ה	צדיק חכם בן חזלה ז"ל
	דב בן יצחק ז"ל	יוסף בן מרים נוסרת ז"ל	דוד בר חסיבה ז"ל
	סוליקה בת עישה ע"ה	יעקב בן אסתר ז"ל	חוה בת יעקב צבי ע"ה
	סלים בן פרחת ז"ל	רחל רפאל בת השמת ע"ה	יצחק יצקן בן רחל ז"ל
	יעקב בן סלימה ז"ל	לטיף בן פרחת ז"ל	ברכה בת מרדכי ע"ה
	ספירנס תקווה בת נעימה ע"ה	דניאל רפאל בן חגית ז"ל	יעקב בן נעימה ז"ל
	מישא אסתר בת זרה ע"ה	יהודה בן סעידה ז"ל	שרה בת מורברי רחל ע"ה
	אברהם בן טובה ז"ל	עפאת בת השמת ע"ה	אלון בן סעדה ז"ל

נא לשמור על קדושת העלון
אין לקרוא בשעת התפילה.
מומלץ לקרוא בשולחן שבת!

או צרות הפרשה

פרשת "כי תבוא"

"זה ארבעים שנה ה' אלקיך עימך לא חסרת דבר" [כז]. הכנתנו לראש השנה.

מקובלים אנו מרבותינו, שיש לפרשת השבוע וללקחיה שייכות וקשר לזמן בו היא נקראת, וכבר בגמרא עמדו על שייכות התוכחה שבפרשה לסוף השנה הנוכחית, כדי שיתקיים בנו "תכלה שנה וקלותיה, תחל שנה וברכותיה". אבל גם לתחילת הפרשה יש קשר הדוק לזמן – שבועיים לפני ראש השנה, בעיצומו של חודש הרחמים והסליחות, בתוקף הכנותינו ליום הדין.

הפרשה פותחת בהבאת הביכורים. יורד אדם לשדהו וראה תאנה שביכרה, גפן שחנטה פריה, מיד קושר הוא סרט לסימן. גם אם גר הוא בקצה הארץ, גם אם הדרך משובשת, יעשה דרכו לירושלים, שם יטהר מטומאתו ויעלה להר הבית בקול רינה ותודה, יבוא לפני הכהן לישא דברים נרגשים. "ואמרת אליו, הגדתי היום לה' אלוקיך" – וכתב רש"י: "שאיני כפוי טובה!", ה' נתן לי שדה, נתן לי עצים, הצמיח בהם פירות – איני כפוי טובה! והחידוש הגדול בפרשה זו הוא, שאין די בהכרת טובה מילולית, בהרגשת הלב או אמירת תודה. הכרת הטוב צריך שתצמיח מעשים בפועל. ולא זוטות גרידא, אלא ליטול את היקר שבפירות, הפרי שצמח ראשונה, ולעלות לעיר הקודש, ולהיטהר ולבוא למקדש עם סל גדוש פירות מקושט ומעוטר, ולהניפו לפני המזבח. לקרוא עליו כל פרשת ביכורים ולתיתו לכהן.

כל מעשה פחות מזה, יצביע על חיסרון בעומק הכרת הטוב. יורה שאין היא אלא שיטחית וחיצונית, שאינה רצינית. לפני כארבע מאות ושלשים שנה עלתה משפחה מצנעא שבתימן לארץ הקודש והתייסרה בחבלי קליטה. ההורים נפטרו והותירו אחריהם יתום גלמוד, ישועה שמו. בעניו ובדידותו ישן בשדות וניזון מצמחי בר ושיירי מאכלים, עד שנתגלגלו עליו רחמי אדם אחד שאספו לביתו וכלכלו מפיתו. בכך איפשר לנער להקדיש עצמו לתורה, והוא למד תורה מפי הגאון רבי בצלאל אשכנזי זצ"ל בעל ה"שיטה מקובצת" והגאון הקדוש רבינו חיים ויטאל זצ"ל והיה לאחד מגאוני הדור. מארחו ומטיבו לא היה בן תורה, התקשה אף בלימוד משניות. בהכרת הטוב ישב הגאון רבי ישועה וחיבר עבור מארחו חיבור מקיף ומאיר עיניים על המשניות – וכך זיכה את עם ישראל בפירוש המשניות "מלאכת שלמה"! כך מציינים הכרת טובה!

אילו היינו משיבים זאת אל ליבנו, אילו היינו חדורים בהכרה זו, הרי היו חיינו נראים אחרת, מאושרים ומאירים פי אלף: הילדים היו יודעים שאין סוף להכרת הטוב שלהם כלפי ההורים שהעניקו להם את חייהם, שגידלו במסירות כה רבה ובאהבה כה גדושה ונתנו להם הכל: קורת גג, כסות ומזון. וההורים, אכן כן, גם ההורים צריכים להכיר בטובה של בניהם. ככלות הכול, הם שהביאו אור ושמחה לביתם, כמה קודר היה הבית בלעדס! ובני הזוג עצמם, איש לרעהו – הרי אמרו חכמים: "הפותח דלתו לחבירו, נפשו הוא חייב לו". הן "לא טוב היות האדם לבדו", בבדידות משמימה וקודרת. הרי כל אחד כשלעצמו "פלג גוף" הוא, כמה הכרת טובה חייב הוא לבן הזוג, עימו בנה את הקן המשפחתי. והכרת טובה, כאמור, אינה מספקת ברגש ובמלים. חייבת היא למצוא ביטוי במעשים עבור הזולת, בהוכחת ההכרה וההוקרה. אילו נוהגים היינו כך, היתה המשפחה מלוכדת שבעתיים, לא היה ניכור ונתק, ולא היו גירושין!

הבה נתבונן: עם ישראל מרחף במדבר על מצע ענני כבוד, ניזון בלחם מן השמים ובבאר פלאית הנובעת מים, "זה ארבעים שנה ה' אלקיך עימך, לא חסרת דבר", "שלא היו חסרים אלא להזכיר דבר, והוא נברא לפניהם". עברו בסמוך לעמון ומואב, ולא קידמו אותם בלחם ובמים. ועל כך, נידחו לנצח מלהסתפח לעם ישראל. משום שהיה עליהם להכיר טובה לעם ישראל, כי בזכות אברהם אבינו ניצול לוט מסדום ומן השבי, ולא הביעו הכרת טובתם. וכי נצרכנו למימם ולחמם, ודאי שלא! אז אולי הכירו טובה בליבם, ולא מצאו לנכון להביעה במעשים, להביא לחם שאינו נצרך, להציע מים שאינם נצרכים?

לא! מי שחש הכרת טובה אמיתית, יצא מגדרו להציעה, להביעה, גם אם אינה נצרכת!

אז מתי הגענו הביתה לאחרונה עם תשורה קטנה. להראות תשומת לב להביע הכרת טובה?

ומכאן – למחשבה מעמיקה יותר: אם כך יש להודות על פרי ביכורים, להקדישו ולהביאו לבית המקדש. כמה צריך להודות על החיים ועל הבריאות!! ושוב: הכרת הטוב, מן הדין שתמצא ביטוי במעשים כדי שתשתרש בנפש ותנבע מהלב. אם נחשוב על כך, נבין שמחובתנו להביא "ביכורים" גם מחיינו, להקציב כביכול לבורא יתברך שעה מן היום – שעה של תפילה במניין, שעה של לימוד תורה, של שמיעת שיעור ופעילות חסד! להביא את עצמנו לבית המקדש, לבית הכנסת שהוא "בית מקדש מעט"!

ועוד: הוא, יתברך, מעניק לנו פרנסה סדירה, למזון ולביגוד ולכל צרכינו. הכרת הטוב מחייבת להכיר טובה בפועל ממש, להביא "ביכורים" גם מכספינו, לצדקה ולחסד, לתמיכה בנצרכים ולהחזקת מוסדות תורה. אם ננצל את השבועיים הבאים להשרשת הכרת הטובה וביטוייה בפועל – אין הכנה טובה מזו לראש השנה הבא עלינו לטובה! (מעייני השבוע).

"ארמי אובד אבי" [כו, ה]. מי מכיר, מי יודע?

סיפור מהחיים. פגשנו ברב שכונה, מוכר וידוע. רב פעלים, מכובד ונערץ. הוא ביקש שלא להזדהות, ומיד יובן מדוע. הוא בן למשפחה "פשוטה" במרכאות, שהרי אין יהודי פשוט, כל יהודי יקר מפי. אחיו פנו לעבודה, למסחר, והוא – חשקה נפשו בתורה. הוריו לחצו עליו שיעזוב את הישיבה, שיעסוק במלאכה. והלחץ נשא פירות, הוא "נשבר".

בצעד של הרגע האחרון פנה רבו אל ההורים, וסיפר להם סיפור: הורקנוס היה חקלאי עשיר, וכל בניו עמלו בשדותיו. בן אחד נטש את השדות, וערק מן העבודה – לשיבה. הורקנוס כעס. כך נוטשים פרנסה בטוחה, לטובת חיי רוח? אחיו עמלים והוא יושב לו ולומד? וכשיחלקו ביניהם את הירושה, הוא יופיע לקבל את חלקו בו לא עמל ולא יגע? עמד, והדיר את בנו מנכסיו! לא יהיה לו חלק בירושה! לא זו בלבד, אלא שעלה לירושלים להודיע לו על כך! בבואו, מצא תכונה רבה. מה קרה? רבן יוחנן בן זכאי, נשיא ישראל, מסמך לרבנות את גדול תלמידיו. ומיהו? נחשתם: רבי אליעזר בן הורקנוס... וכשהאב הציג עצמו בפניו, עמד הנשיא וחיבקו, ואמר לו: "אשריך, שיצא זה מחלצין!"

ניתן לשער, שהוא כבר לא הדיר את בנו מנכסיו. אדרבה, הוא רווה ממנו רוב נחת, ורבי אליעזר היה לתפארת המשפחה. הרב סיים את סיפורו, ושאל את ההורים: "וודאי שמעתם על התנא האלוקי, רבי אליעזר בן הורקנוס" והאב, יודע ספר, ענה: "בטח. במשנה במסכת אבות הגדירוהו: "בור סוד, שאינו מאבד טיפה!" המשנה מלאה במימרות ודינים מרבי אליעזר הגדול!"

המשיך הרב ושאל: "ולאחים שלו, איך קראו? אין איש יודע. הם שקעו בתהום הנשיה, נעלמו ואינם..." וכך, סיים רב השכונה, נשארתי בישיבה... הרב סיים את סיפורו המאלף, והלך לדרכו. ואני תפסתי לפתע, שבעצם גם את אחיו של הרב אינו מכיר. מכל בני המשפחה, כולם מכירים רק את הרב!...

כלפי מה אמורים הדברים? קוראים אנו בפרשתנו על "ארמי אובד אבי", על לבן שביקש לעקור את הכל. "אובד" לשון מקור, פירש הרד"ק שתמיד ביקש זאת, כל עשרים השנים שהיה יעקב אבינו במחיצתו. ובמה ביקש לאבדו, הרי התברך בגללו ולא רצה שיעזוב! אלא שביקש להחטיאו, וגדול המחטיאו יותר מן ההורגו. אך מהו לשון זו של אבידה?

וזו התשובה! איך קראו לבני לבן? אין איש יודע, אבדו בתהום הנשיה! ואם היה יעקב אבינו כאחד מהם – הן היה אובד, פשוטו כמשמעו! ועתה, שנשאר בתומו ובצדקתו, זכה לייסד עם נצחי, ו"יעקב אבינו לא מת", חי הוא לנצח בקרבינו!

והדברים נכונים כל כך לגבינו! "מרבה תורה, מרבה חיים", גם מבחינה זו פוגשים אנו ביהודים המתגאים בייחוסם: דור פלוני לשל"ה, ל"ישמח משה", למהר"ל. אבל מאז עברו שבעה ועשרה דורות! אמת, אבל דור לדור יביע אומר, יתפאר בייחוס! כך לגבי אבי השושלת, וכך לגבי הסב. ידעו לספר האם היה יהודי יודע ספר, בר אוריין, קובע עיתים לתורה. נדע, שזו ההערכה לדורות. שגם על כך נאמר: "שאיין מלווין לו לאדם, לא כסף ולא זהב, ולא אבנים טובות ומרגליות, אלא תורה ומעשים טובים בלבד!"... אז אם רוצים אנו שיזכרונו ואף יתגאו בנו, נראה "להרבות חיים" בתוספת שיעורי תורה, בהרחבת ידע והעמקתו! (מעייין השבוע).

"ילכו בשבי" [כח, מא].

בועז ויחיאל הם אנשי עסקים הדרים בארץ ישראל. באחד הימים, יצאו שניהם למסע עסקים במקסיקו, ושם נחטפו על ידי כנופיית פשע. החוטפים דרשו עבור כל אחד מהם כופר בסך 100,000 דולר.

המשפחות החלו בגיוס כספים קדחתני לשם פדיון קרוביהם מהשבי, והנה, באחד הלילות, יחיאל הצליח לברוח מהשבי בדרך מתוחכמת. כעת נותר בועז לבדו בשבי, ואנשי הכנופייה הזועמים הודיעו, כי עתה כל הסכום, גם הכופר שהוטל על יחיאל, יושת על ראשו של בועז וכל עוד לא יקבלו לידם את ה-200,000 דולרים – הוא לא ישוחרר!

באה משפחת בועז ותובעת מיחיאל לשלם את סכום הכופר שהוטל על קרובם מחמתו. יחיאל סירב בתוקף לשלם וטען: "ברחתי כדי להציל את נפשי, ואיני אשם שכעת הכופר כולו הוטל על יחיאל ידידי!" עם מי הדין?

השיב מו"ר הגאון יצחק זילברשטיין שליט"א: הבה ונלמד סיפור מעניין המובא במסכת בבא בתרא (ח'): בימיו של רבי (רבי יהודה הנשיא), כתרו היקר של קיסר רומי נגנב. החליט הקיסר האכזר להטיל על יהודי העיר טבריה מס לקניית כתר חדש. באו אנשי טבריה לפני רבי, ותבעו שאף חכמי העיר ישתתפו עמם בתשלום הכתר. השיב להם רבי: חכמי התורה פטורים מתשלומי מיסים ולא ישתתפו עמכם, בגלל שאין פורענות באה בגללם, אלא בגלל עמי הארץ. איימו האנשים: אנו נברח מן העיר! השיב רבי: יכולים אתם לברוח! ואכן מחצית מאנשי העיר ברחו. לאחר שברחו, מחל המלך על החצי מתשלום הכתר... מחצית עמי הארץ שנשארו בעיר, באו לפני רבי, ודרשו שגם החכמים ישתתפו בתשלום חצי הכתר. אמר להם רבי: לא! אמרו לו: אם כן נברח מן העיר! השיב רבי: יכולים אתם לברוח! ברחו כולם מן העיר, מלבד כובס אחד שנשאר בעיר. בעקבות כך, הטילו פקיד המלך את מלוא המס על הכובס. ברח הכובס, ונותרו בעיר אך ורק החכמים, ומיד בוטלה גזירת המס! אמר רבי: ראיתם שאין פורענות באה לעולם אלא בשביל עמי הארץ, שהרי כאשר הסתלקו כל עמי הארץ, התבטלה גזירת המס.

והנה, הקשו רבותינו הראשונים: כיצד אמר רבי לתושבי טבריה שיכולים הם לברוח, הרי על ידי בריחתם יוטל חובם [חלקם בתשלום מס] על שאר בני העיר? השיב על כך הרשב"א (שו"ת, אלף צ"ט): רק כאשר קיים חוב שנובע מחמת השותפות של בני העיר, כגון המיסים הקצובים [שנועדו לשרת את צורכי תושבי העיר], חוב זה חל על כל התושבים בשותפות, ועזיבת תושב את העיר אינה פוטרת אותו מתשלום המס. אבל חיוב המס עקב אובדן הכתר, נגזר על בני טבריה מחמת עלילה והם אינם

נחשבים לשותפים לגבי חיוב זה, ולכן היה מותר לתושבים להיפטר מהמס [מהעלילה הנבזית] על ידי בריחתם מהעיר. כך גם פסק הרמ"א (חו"מ קס"ג-ו): אין הקהל שותפים זה עם זה אלא במיסים הקצובים, אבל שלטון שהעלילה עלילה על כל בני העיר, וברחו חלק מבני העיר, הרי הם פטורים מלהשתתף בתשלום.

לאור זאת, הואיל והכופר שנדרשו החטופים לשלם הינו בגדר עלילה זדונית, לפיכך זכותו של כל אחד לברוח כדי שלא יגזלו אותו, ואינו חייב להשתתף בדמי הפדיון שהוטלו על השני מחמת בריחתו (אחת שאלתי).

זכות הלימוד בעלון זה תהיה לעילוי נשמות: ר' נוריאל חזני בן מרים ויעקב ז"ל, לע"נ מרת מונירה חזני בת כורשיד ז"ל, לע"נ מרת פארי בת מונירה ז"ל, לע"נ ר' עזיזולה בן שרה ז"ל, לע"נ מרת מנסורה בת כשור ז"ל, לע"נ דוד בן כורשיד ז"ל, לע"נ אליהו בן שלום ז"ל, לע"נ אשר בן רגינה ז"ל, לע"נ ניסן בן ננה ז"ל, לע"נ יעקב בן אמרי ז"ל, לע"נ ציפורה בת רחל ז"ל, לע"נ יהודה בן מרים ז"ל, לע"נ סעיד דוד בן מהין ז"ל, לע"נ אליהו בן כשור ז"ל, לע"נ משה בן אסתר ז"ל, לע"נ משה בן כורשיד ז"ל, לע"נ לדיה בת רחל ז"ל, לע"נ אברהם בן סולטנה ז"ל, לע"נ יונה בן אסתר ז"ל, לע"נ חיים בן לונה ז"ל, לע"נ משה בן אסתר ז"ל, לע"נ אליהו בן מרים ז"ל, ולע"נ כל נפטרי עם ישראל.

למעוניינים בהפצת העלון: 03-5592523. לקבלת העלון בדוא"ל, שלחו בקשה ל: otzarot.hparasha@gmail.com

אזר השבת

כניסת השבת: 18:51
שקיעה: 19:13
צאת השבת: 19:47
רכנו תם: 20:24

הגיליון י"ג
בעידה"ק נתיבות

העלון מופץ ברכבות עותקים בארץ ובעולם
מוקדש לע"נ מרבי משה אלפסי בן עישה ז"ל

לקראת השנה החדשה, גיליון ה-500 והשנה העשירית: התחדשנו בשילכם!
2 מדורים חדשים איכותיים ומרתקים, מידי שבוע רק ב'אזר השבת'
'מעולמו של בן ישיבה' - אנגרים עליות ומודרות בחיי בן הישיבה
'נפלאות מתורתך' - שאלות מרתקות וחיידושים מסעירים המתפרסמים לראשונה!

מעשיות בפרשה

"ולקחת מראשית כל פרי האדמה אשר תביא מארצך אשר ה' אלהיך נתן לך ושימת בטנא והלכת אל המקום אשר יבחר ה' אלהיך לשכן שמו שם" טבע האדם לחבב את הפירות הראשונים שהוא אוסף משדותיו. כאשר אדם לוקח פירות אלו ומקדישם לשמים הוא משבר תאות האכילה. גם אנשים חשובים ביותר, כמו מלך ושר, היו מביאים את הביכורים בעצמם, ועמדו בשפלות לפני הכהן, וזוה הכניעו את מידת הגאווה וקנו את מידת השפלות. (בינה לעיתים)

כתוב 'ולקחת מראשית', אף שהיה צריך לומר 'והבאת מראשית' - ללמדך שאם אדם חשוב יאות לקחת מתנה מאדם פשוט, נחשבת הלקיחה לנתינה (ראה קידושין ז ע"א - אשה הנותנת מתנה לאדם חשוב מתקדשת לו בהנאה שהסכים לקבל ממנה מתנה). קל וחומר, בזמן שהקב"ה מקבל מאתנו את הביכורים נחשב זאת לנו כאילו קבלנו אנו מאתו יתברך, ולכן כתוב 'ולקחת מראשית... אשר תביא' - כלומר, ההבאה תחשב לך ללקיחה. (נחל קדומים)

דרש רבינו סעדיה גאון ז"ל, אמר הכתוב (משלי ג, ט) 'כבד את ה' מהונוך ומראשית כל תבואתך'. אמרו 'מראשית', לפי שראוי שיתן לה' היקר ממה שיש לו כמו בכורי אדמתו ובכורות צאנו, וכן מצות תפילה בתחילת היום, לפי שהיא השעה היותר טובה לאדם לעסוק בעסקיו, וכן עישה צדקה וישלם נדריו ממיטת מעותיו.

הוסיף הכתוב ואמר (שם, י) 'זימלאו אסמין שבע ותירוש יקבין יפרוצו, שלא יחשוב אדם שאיבד מה שהקדיש לה' ושרפו על המזבח, או נתנו לכהנים ולעניים לאכול, לפי שה' יתברך יחזיר לו בכפלים. וזה זימלאו אסמין, שאין מסחר טוב מזה, שאתה נותן לה' יתברך כפי יכולתך ויתן לך הוא יתברך כפי יכולתו.

הגאון הרב שלמה זלמן אולמן זצ"ל, לשעבר ראב"ד מודיעין עילית, היה מצטט את פסוקי וידוי ביכורים - מ'ארמי אובד אבי ועד הסוף עשיתי ככל אשר ציויתני', ואמר: ודאי שאין הכוונה במילים 'עשיתי ככל אשר ציויתני' לומר שהאדם קיים כל חומרא, כל הלכה? רש"י מבהיר שפירוש הדברים - שמחתי ושימחתי את אחרים. היה הרב אולמן מוסיף בהתלהבות: זה מה שצריך לעשות כדי להתכונן ליום הדין - לשמוח ולשמח את אחרים! [ילקוט מאיש לרעהו]

תשובת לחידה ניתן לענות בקו 'אור התורה' במס' טלפון: 077-410-39-00 שלוחה 2.
(הזוכים מתפרסמים אחת לחודש בשלוחה 3). בברכת 'גילוי תורה ויאדיר'.
חידה: מאיזה חיה אריה מפחד?
החידה של שבוע שעבר: איזה חיה מבינה שבעים לשונות?
תשובה לחידה משבוע שעבר: "אריה" - (רבנו יהודה חסיד אמרות טהורות חזיונות ופנימיות אות מד')

החודש אי"ה יוגרלו הפרסים כדלהלן:
שובר פרסטר' ברשת 'פרסטר'
כשר יוקרתי נגן יוקרתי
אודניות בלוטוס מתקדמות
קוראים יקרים: ניתן לתרום פרסים לטובת קוויא המדור | ניתן להשאיר הודעה בקו: 0774103900 - שלוחה 5

העלון ההצלחה הגביר היקר:
מר תומר סגרון רעייתו ובנו לביא
להצטרפות לרשימת התפוצה:
alon089945291@gmail.com
מייל המערכת (לתגובות, הערות והארות בלבד):
alon7148454@gmail.com
טלפון: 052-7148454 | קו התוכן: 079-5904730
פקס: 08-9941870 | מען למכתבים: חזני 1133/4 נתיבות

דיון הלכתי בשולחן-השבת

שאלות ותשובות אקטואליות שהועלו על שולחנם של גדולי ישראל שליט"א

האם בני נוער צריכים להתחסן נגד הקורונה?

(הערה נחוצה: בהלכה זו כל אחד ינהג כמנהג רבותיו שליט"א)
בענין בני נוער האם חייבים להתחסן בענין חיוב החיסונים הארכתי באריכות בכמה מקומות וגם מעל במה זו, ושם הארכתי בגודל החיוב להתחסן ושאיך בזה שום סכנה, וכן עתה ידוע שהורה מרן שר התורה הגר"ח קניבסקי שליט"א שיש להם חובה להתחסן, וע"י זה שומרים על עצמם, וגם ממילא לא מדביקים אחרים וכמו שראינו עתה ח"ו שעלה מספר החולים במצב קשה בנגיף הקורונה, וע"כ החובה להתחסן וכמו שכתבנו שם בקונטרס הנ"ל מדברי הרב פוסקים שאפילו אם ימות אחד מאלף שפיר דמי, וכ"ש עתה שהתחסנו עשרות אלפים בני נוער, שאין כל סיבה שלא להתחסן, וכן בשבוע שעבר יצא מכתב מגדולי הפוסקים שכתבו שיש להתחסן וז"ל: ב"ה גבר חסדו של הקב"ה לאחר שכלתה מעלינו מגיפת הקורונה שגרמה לחורבן גדול ורבים חללים הפילה ברוחניות ובגשמיות. אך היות ולאחרונה יש התפרצות נוספת של המגיפה, על כן הננו בקריאה קדושה וחובה רבה, ללכת ולעשות את החיסון שיש בו תועלת גדולה להציל מהמגיפה, וקריאה זו גם לצעירים והצעירות ללא יוצא מן הכלל, וזאת לאחר שישבו ובדקו המומחים והצינו כי אין בדבר שום סכנה ולהיפך, יש בכך הצלת נפשות של ממש, על ידי כך נזכה ששערי בתי המדרשות וכןנסיות ימשיכו להאיר את אורם ומוסדות התורה ימשיכו בסדר יומם הרגיל ללא הפרעות. וכל השומע לנו ישכון בטח ויקויים בכס הפסוק 'כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך כי אני ה' רופאין עכ"ל, וע"ז חתמו הגר"ש בעדני, הגר"ש עמאר, הגר"ר אלבז, הגר"ד יוסף, הגר"ב צ' מוצפי, הגר"ש מחפוד, הגר"י רצאבי, הגר"מ בן שמעון, הגר"ב שרגא, הגר"י אבא שאול, הגר"ח רבי, הגר"י דרעי, הגר"ז כהן, הגר"מ מלכא, הגר"א עפגין, הגר"י אבוחצירא, הגר"א בר-שלום, הגר"צ כהן, הגר"א אלוהרד והגר"א אילו.

וע"כ חובה גדולה להתחסן בחיסון נגד נגיף הקורונה, גם לבני נוער, ואין לנו אלא דברי גדולי הפוסקים, ולא כל מיני אנשים שמוציאים שמועות ממקורות לא נכונים. (הר"י יוסף אביטבול)

האון נתיבות שליט"א: מנהג בת נתיבות - לקחתי ויסמחתי בת נתיבות - אמת כהן
בן אלוהי נתיבות מקבל בן אלוהי נתיבות

באפשרותכם ללכת את הרבים ללא כל מאמץ! אם אירע אתכם או מכירים סיפור מחזק שלחו אלינו בית 'אור השבת' רח' חזני 3314 נתניה 08-9941870

אכפרה

סיפור לשבת

ליל חג השבת

אסון? 3 מחזק? הסיפור!!

אמרי קודש בדאי הפרשה

מוסר ואמרי קודש מוהבינה ליל חג

"ושמחת בכל הטוב אשר נתן לך ה' אלוקיך ולביתך אתה והלוי והגר אשר בקרבך"

מתיקות ועדיבות התורה

הנה על הפסוק הזה אומר רבינו ה"אור החיים" הקדוש, את דבריו הידועים והמפורסמים על מתיקות התורה ואלו הן דבריו בלשונו הטהור: "...גם ירמוז במאמר בכל הטוב אל התורה כאומרם ז"ל (ברכות ה.) ואין טוב אלא תורה, שאם היו בני אדם מרגישים במתיקות וערבות טוב התורה היו משתגעים ומתלהטים אחריה, ולא יחשב בעיניהם מלא עולם כסף וזהב למאומה כי התורה כוללת את כל הטובות שבעולם". בספר "תולדות אדם" [תולדות הגאון ר' שלמה זלמן זצ"ל אחיו של הגאון מווילנא זצ"ל] (פרק ט') מובא שם סיפור שימחיש לנו קצת מהי מתיקותה של תורה. "סיפר לי ר' ליב בן ר' בער מווילנא פעם אחת ראה אביו ר' בער את הצדיק ר' זלמן שהוא הולך בבית אחד הנה ואחד הנה כדרכו והיה לומד ושונה דבר אחד מדברי התורה בחשק נפלאה ואהבה נמרצת ובקול צלול נעים וערב לאוזן שומעת עד שיהיה מעורר אהבת ה' וחפץ חכמה ומוסר בנפש השומע קרא ושינה ושילש את הדבר הזה עד עשרים פעמים ועד חמישים פעמים ועד מאה פעמים עד כי חדל לספור והכל בשמחת לבב ובאהבה עזה יתירה אשר כל בעל לשון ילאה לספר אותה.

ור' בער עומד כמשתאה מחריש ומתפלא ויאמר בליבו תורה תורה מה עזה אהבתך בלב ר' זלמן אשר אוכלת את. ואחר כך אחז בימין הצדיק ואמר לו האח נפשי ובשרי השבעתי אותך בחי האהבה הנמרצת בינינו שתניד ותאמר לי עד כמה פעמים שנית על לימודך בדבר הזה. וכאשר ראה שר' בער מפציר אותו בחזקת היד ומשביע אותו שלא ישמע לאוזנו רק דברי אמת. ענה ואמר לו אמת ואמונה לערך עד שני מאות וחמישים פעמים חזרתי עליו". [ועיי"ש עוד].

ובהמשך שם נאמר (עמ' 74) "ספר לי ר' ליב מווילנא אביו ר' בער שאל את הצדיק הגידה נא לי שאהבה נפשי, שמענו מרבותינו הקדמונים (מסכת חגיגה דף ט'): אינו דומה שונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקט מאה פעמים ואחד. אבל יותר ממאה פעמים לא שמענו! ענה ואמר בחירי רצתה נפשי בך אולי זה השיעור שהזכירו חז"ל כאן הוא מסוגל לזיכרון והדומה לזה, אבל לחיבוב התורה אין לה ערך ואין שיעור ואילו היה מספיק לי הזמן הייתי חוזר על דבר אחד מדברי תורה שנה תמימה ויותר, כי היא חביבה עלי בכל עת.

ואחת העצות המובאות בספרים הקדושים לזכות לאהבת התורה, הוא ע"י שמתפללים ומבקשים ומכוונים היטב בברכות התורה "והערב נא ה' אלוקיננו את דברי תורתך בפינו ובפיפיות עמך בית ישראל". וכו'. עיין היטב בספר "אורח" למדני" (עמ' קלה) מה שהביא דברים נפלאים בזה ממרן הגרא"ל שטיינמן זצ"ל. ויה"ד שנוכח כולנו למתיקות ועדיבות התורה. כתיבה וחתימה טובה.

הילדה של רבי דוד אבוחצירא

לחיות מנפילת המוות

בתוך דקות בודדות הגיעו צוותי ההצלה שהגיעו להודיה בת ה-12 כשהיא מעורפלת הכרה ועם איבוד דם. הסיכויים של המוות יותר רלוונטים מאשר הסיכויים לחיות ולשרוד. צוותי ההצלה ביצעו בה פעולות החייאה מתקדמות ומצילות חיים ולאחר זמן רב קרוב לחצי שעה הצליחו איך שהוא לייצב את מצבה ממוות וודאי למוות נתון בספק, כל שניה אמורה להיות קריטית למצבה.

היא הועברה בניידת טיפול נמרץ לבית החולים כשמצבה אנוש ולא יציב, נפילות וירידות בכל המדדים ודופק חלש ביותר עם סכנה מיידית לקריסת מערכת.

בני המשפחה מצידם ארגנו תהילים הפיצו את השם בכל מקום אפשרי, ובנוסף עלו לביתו של 'הצדיק מנהריה' האדמו"ר רבי דוד אבוחצירא שליט"א ושטחו בפניו את הסיפור המצער וכמובן בקשו ממנו ברכה לרפואת הילדה ושבע"ה תצא לאורה במהרה ושחלילה לא יארע אסון.

רבי דוד אבוחצירא כמובן בירך אותה והוסיף לבני המשפחה שימשיכו להתפלל ויקפידו כמה

ש הם יכולים בזיכוי הרבים וללא ספק הישועה תמצא בדרך הטובה והמועילה ביותר ללא שום צער וטרדה. כמובן המשפחה לקחו את הקבלות לתשומת ליבם והתחילו להקפיד על כל הנאמר להם בלשכת הגזית, ולמרות כל תחזיות הרופאים וכל ההערות הטבעיות שהמומחים העריכו, הלא יאומן קרה.

לאחר שלושה ימים מצבה של הודיה החל להשתפר מרגע לרגע באורח ניסי ופלא, המצב יצא מכלל סכנה והיא כעת מוגדרת במצב בינוני עד קשה. הרופאים שראו את זה אמרו לבני המשפחה שגם אם היא תתעורר המוח יהיה פגוע.

המצב יצא מכלל סכנה והיא כעת מוגדרת במצב בינוני עד קשה. הרופאים שראו את זה אמרו לבני המשפחה שגם אם היא תתעורר המוח יהיה פגוע.

כאמור, להחליף כח. אלה שבחרו צפון וגליל ואלה שהשנה הסתפקו בדרום הארץ בלבד, ומי מדבר על אלה שהרחיקו לכת ומחפשים טיולים מחוץ לארץ אשר עיני ה' אלוקיך בה מראשית ועד אחרית שנה.

וכמו כולם כך גם משפחת פרץ (שם בדוי, השם המלא במערכת). המשפחה פחות אהבה טיולים ומסעות אטרקציות ופעילויות יותר אהבו את 'השופינג', לצאת לקניות יום שלם ועל הדרך לעשות אטרקציות מזדמנות אבל שהדבר העיקרי לשמו הם יצאו זה קניות לבית.

ואכן שמו את פעמיהם לכיוון מרכז הקניות הגדול בנתניה עם כל המשפחה הכוללת את שני ההורים את הבן מאיר ואת הבת הקטנה בת ה-12 הודיה. באותו מרכז קניות המתנשא לגובה של שלוש קומות בחרו המשפחה לעלות על המדרגות הנעות לעבר הקומה האחרונה. בדרכם מעלה הבת הודיה נשענה על המעקה שנחשב למעקה בטיחות של המדרגות הנעות, ובעינין של שלוש שניות בודדות ואיבוד שווי משקל היא פשוט נפלה אחורנית ונחתה שלוש קומות ישירות על המרצפות שבכניסה למרכז קניות.

הסיכויים לשרוד אחרי נפילת ראש שלוש קומות כמעט אפסיות, וגם אם חוזרים לחיים המוח חצי לא מתפקד, בקיצור 'נפילת המוות' הכינוי הדומיננטי ביותר למקרה שכזה.

שאלות חידושים וצימוקים

מדור חדשים

נפלאות מתורתך

הרב צבי וינגרט

חידושי

סיפורים אחזקים

אוד השבת

"והיה כי תבוא אל הארץ אשר ה' אלוהיך נתן לך נחלה וירשתה וישבת בה" הנגהתם של מרן הגר"י זצוק"ל ומרן הגרא"י ל שטיינמן זצוק"ל בנישוק אדמת א"י בבואם בפעם הראשונה לארץ

בי"א תמוז תש"ה, הגיע מרן ראש הישיבה הגרא"י ל שטיינמן זצוק"ל לחופי ארץ ישראל, וכך מתוארים הגעים אלו בעיתון הצופה למחרת יום בואו.

"עולה כבן 30 בערך, בעל עיניים יוקדות נפל אפים ארצה ונשק פעמיים את האדמה, וכמעט שלא יכל להינתק הימנה מרוב התרגשות, כל אלה שנזדמנו לאותו מקום עמדו נרגשים ומזועזעים, וגם שוטרים בריטיים לא נרגעו עיין מאדם זה, הצמא לארצו יותר מלמים". (ראה ירושלמי שביעית פ"ד הלכה ז' וכתובות ק"ב: על רבי יוסי בר חנינא שהיה מנשק את הסלעים של עכו) וראה בשו"ת רבבות אפרים (ח"ו סי' קמז אות ד) שהגר"י הלוי בבואו לארץ ישראל לא נישק את האדמה, וכששאלוהו על כך השיב שברמב"ם (מלכים פ"ה הלכה י') כתב: גדולי החכמים היו מנשקין על תחומי ארץ ישראל ומנשקים את אבניה ומתגלגלין על עפרה, וכן הוא אומר כי רצו עבדיה את אבניה ואת עפרה יחוננו. הרי לנו מלשונו של הרמב"ם שענין זה אינו נוהג אלא בגדולי החכמים בלבד ולא לשאר האנשים.

"ודאו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך"

איסור גילוי ראש בעת שהתפילין מונחות על הראש

בישועות יעקב (א"ח סי' ב' סק"ב) מביא שהטעם באיסור גילוי ראש, משום שמי שמתגלה ראשו נראה דאין עליו יראת ה', וכמ"ש במס' שבת (שבת קנו:) גבי אמו של רב נחמן, שאמרה לבנה כסי ראשך כי היכי דתהוי אימתיה דמרא עלך.

והנה מצאנו שמי שחברש בתפילין יראת ה' עליו, כמ"ש בברכות (ל:) ר"י חזי לר"ז דבדיח טובא, א"ל גילו ברעדה כתיב, אמר לי תפילין מנחנח בראשי, משמע שמי שיש לו תפילין בראשו, אין צריך לזהר שיהיה פחד ה' לנגד עיניו, כי התפילין בעצמן מורין כי שם ה' נקרא עליו, וא"כ מי שבראשו תפילין וכבד עליו לילך בכיסוי ראש אין חשש בזה.

ובזה מבאר את דברי המדרש (מדרש רבה פ' אמור) שלא הטריח הקב"ה על ישראל לקרוא קריאת שמע בפריעת ראש, ומשמע שאם ירצו יכולין לקרות בגילוי ראש. ובעת קריאת שמע ודאי שתפילין בראשו, שהרי כל הקורא קריאת שמע בלא תפילין מעיד עדות שקר בעצמו. מוכח שאין איסור גילוי ראש בעת שמניח תפילין.

"יצו ה' איתך את הברכה באסמך ובכל משלח ידך וברכך בארץ אשר ה' אלוהיך נתן לך"

איסור יציאת הכהנים מאהל מועד – כי אין הברכה מצויה אלא בדבר הסמוי מן העין

בחז"ל (תענית ח:) דורשים מהמילה "באסמך", שאין הברכה מצויה אלא בדבר הסמוי מן העין. והנה ידוע הציווי שנאמר לכהנים (ויקרא יז), "ומפתח אהל מועד לא תצאו פו תמותו".

ובפירושו הריקאנטי (שם) מבאר את איסור יציאת הכהנים מאהל מועד.

"כי אין הברכה והחסד חלין רק בצנעא, כמו שאמרו "יצו ה' איתך את הברכה באסמך, בדבר הסמוי מן העין".

מעשה באיש כפרי שהחליט ללכת ולשרת את שלמה המלך וללמוד מחכמתו הגדולה וכן עשה, ונתקבל ע"י שלמה המלך ושרת אותו כשלוש שנים ובינתיים התחזק מאוד בתורה ובמצוות שזה בעצם מה שהיה עושה שלמה המלך כל היום. וכעבור שלש שנים בא האיש הכפרי להיפרד משלמה המלך ואמר לו שהוא צריך לחזור למשפחתו. אמר לו שלמה אני צריך לשלם לך משכורת של שלוש שנים, אני לא רוצה כסף אני רוצה שתלמד אותי את שפת העופות ביקש האיש. אמר לו שלמה המלך בשביל מה לך אם זה היה טוב בשבילך הקב"ה היה כבר מלמד אותך כדאי לך לקחת כסף. אני רוצה שתלמד אותי את שפת העופות ביקש האיש ואם לאו, לא אקח כסף. ושלמה המלך לימדו את שפת העופות. והאיש הנ"ל חזר לכפר ולאט לאט חזר לסורו הרע, כי יהודי בלי תורה זה דג בלי מים. לא תפילות לא ברכות, והנה יום אחד הוא יושב בביתו והוא שומע שני עורבים על אדן החלון מדברים ביניהם ואומרים אתה רואה את זה עד לפני כמה זמן הקב"ה התפאר בו ושיבח אותו, אבל רק חזר לכפר הידרדר לגמרי ונגזר עליו שכל העופות שלו ימותו תוך שבוע. וכשמוע האיש את הדברים החוירו פניו ואמר לעצמו מה יהיה עם הפרנסה, ועלה במוחו רעיון ומיד קרא לביתו לכל השוחטים שבסביבה וציוה עליהם לשחוט את כל העופות והלך לשוק ומכר הכל והרויח הרבה כסף, וקנה עגלים ופרות אבל המשיך במעשיו המקולקלים, ועכשיו גם הוסיף לחלוב את הפרות בשבת שזה איסור תורה גמור. ושוב פעם אחרי כמה ימים באו העורבים, ואמרו אחד לשני תוך שבוע כל הפרות שלו מתות, כיון שהוא לא חוזר בתשובה. מיד הוא קרא שוב לשוחטים והם שחטו לו במהירות את כל העגלים והפרות והלך לשוק ומכר הכל, והפעם אמר אני לא קונה יותר שום דבר אבל תשובה עדיין לא עשה. ושוב פעם באו העורבים ואמרו השבוע האיש הזה מת. והוא לא ידע את נפשו ורץ בוכה לשלמה המלך. אמר לו שלמה אתה רואה אם לא היית לומד את שפת העופות היו הולכים כפרה עליך, אבל נסית להתחכם זה מה שיש, עד כאן המעשה. ממעשה נלמד תמיד להתפלל להקב"ה שינחה אותנו בעצה טובה ונכונה לא תמיד מה שאנו חושבים זה הנכון לעשות הוא הטוב באמת.

מעשה במרן הגה"ק רבי יצחק אלחנן וסרמן הי"ד, שיום אחד הלך לנדיב גדול בזמנם בשם דיין לבקש עזרה כספית לצורך הישיבה, וכעבור שלש שעות החל לרדת שלג, והרב חשב האם לחזור ולבוא מחר, כיון שכל הבית שלו שטחים וכורסאות יקרות למאוד ואני עם הבוץ והשלג שעלי אלכלך את ביתו, או שחבל על השעות היקרות מחוץ לבית המדרש ואם אחזור לישיבה יגרם ביטול תורה נוסף. ואז נזכר הרב שיש פתח דרך המטבח ששם אין שטחים יקרים כלל. וכן עשה הגיע לבית העשיר ובא דרך המטבח ודפק בדלת, ושתי הילדות של העשיר שיחקו במטבח ופתחו את הדלת, ורצו לאביהם ואמרו לו אבא רבי אלחנן וסרמן בא לביתנו והוא עומד במטבח, מיד ניגש אליו העשיר ואמר לו שלום עליכם אבל אני כועס עליך כבוד הרב אתה הורס לי את החינוך לבנותי, שאני חיינתי אותן שהתורה והבני תורה הם מעל הכל. כמה פעמים כשיש בבית אצלי אנשי עסקים גדולים והגיע השעה של השיעור תורה שלי, אני אומר בקול כדי שבנותי ישמעו רבותי אני מבקש נגמרו העסקים תבואו מחר כיוון שיש לי עכשיו שיעור תורה, ואתה כבוד הרב למה נכנסת דרך המטבח כיון שלא רצית ללכת לי את הסלון. אז מה הבנות שלי חושבות שסלון זה יותר חשוב מתלמיד חכם. ולכן אני מבקש ממך תבוא אתי עכשיו וניכנס דרך הסלון ונעבור על כל השטחים ועל כל הספות, כדי שאולי בנותי יבינו שהתורה חשובה יותר מהכל והבוץ של הצדיק זה לא לכלוך אלא קודש וכן עשו, ובסופו של דבר הבנות הללו התחתנו עם גדולי תורה, אחת עם ראש ישיבת טלז והשניה עם אחד הרבנים בישיבה והכל בזכות שהאבא ידע מה לעשות עם הכסף.

מסופר על יהודי אחד שבא לחפץ חיים ושאל אותו, יש לי שדה שמניב כך וכך יבולים בשנה, ויש אפשרות לקנות עוד שדה סמוכה ולהרויח פי שלוש, אבל זה יבוא על חשבון תפילות במניין ולימוד תורה, מה דעת הרב?? אמר לו הח"ח אמשול לך משל למה הדבר דומה: לאדם שהיתה לו חבית יין וברז בתחתיתה, החליט לקבוע עוד ברז בצידה, יין לא יהיה יותר בחבית, אבל היין רק יגמר מהר יותר. והנמשל ברור: מה שקצוב בראש השנה זה מה שתקבל.

הכינו לקטלוג שיביא לכם בשורה לסוכה!

מבואר ומדודר

הלהיט שיפאר לכם את הסוכה! סוכות ממזנה... פרכים הקרובה...

שומע תפילה

חסד של אמת ע"י הכותל המערבי

ילדי החסד

ילדי ישראל עוסקים במצות חסד של אמת
לעלוי נשמות שלא זכו להניח אחריהם ילדים

ג'ליון מספר 27
פרשת כי תבוא תשפ"א

על הפרשה

דבר תורה מגדולי ישראל שלא זכו לילדים,
ולומדי תורתם הרי הם כבניהם

מנחם בראדי זצ"ל אבדק"ק קאלוב שבמזרים היה בבחינת והסתרת פני
מהם והיה לאכל ומצאהו רעות רבות וצרות (דברים לא, יז), וכמו שרש"י
אומר כמו שאיני רואה בצרתם, זה היה לפני שצעקו אל ה', אבל כיון שצעקו
בתפלה אל הקב"ה והיה בבחינת צעק לבס אל ה' (א"כה ב, יח), מיד וישמע
ה' את קולנו, שפנה אל תפלתם, ולכן רק אחר כך וי'רא את ענינו.

[באר מנחם]

קודם היינו בבית המקדש ורק אחר כך נכנסנו לארץ ישראל

ויבאנו אל המקום הזה ויתן לנו את הארץ הזאת (כו, ט).

וברש"י אל המקום הזה זה בית המקדש, ויתן לנו את הארץ כמשמעו, וקשה
הרי קודם הביא אותנו לארץ ישראל ורק אחר כך נתן לנו את בית המקדש
ולמה הכתוב מהפך את הסדר, ואומר הרה"ק רבי שמשון חיים זצ"ל אב"ד
פיסא, סיינא, ריגיוו דאיתא בתרגום יונתן על הפסוק ואשא אתכם על כנפי
נשרים ואבא אתכם אלי, אומר התרגום יונתן וטענית יתכון על עניני הי
כעל גדפי נשרין מן פילוסין ואובילית יתכון בית מוקדשא למעבד
תמן פסחא ובהוא ליליא אתיבית יתכון לפילוסין ומתמן קריבית יתכון
לאולפן אוריית (שמות יט, ד), הרי שבני ישראל היו בבית המקדש
עוד לפני שקבלו את הארץ אם כן הרי הסדר בפסוק אינו מהפך.

[זרע שמשון]

חביבה מצוה בשעתה

ובאת אל הנהן אשר יהיה בימים ההם (כו, ג).

וברש"י אין לה אלא כהן שבימיו כמו שהיא, וכתב הרמב"ן ולא הבינותי זה
כי בענין הנזקן ראוי לומר ואל השפט אשר יהיה בימים ההם (דברים יז, ט)
אף על פי שאינו גדול וחסם כשופטים הראשונים אשר היו לפנינו מן העולם
צריך לשמוע לו יפתח בדורו כשמואל בדורו אבל בהקבצת הבכורים למי
ביאם אם לא לכהן אשר יהיה בימיו ואומר הרה"ק רבי אליעזר דוד גרינוולד
זצ"ל אבדק"ק סאטמר שאפילו אם יודע בבירור שבמשמר אחרת יש כהן
יותר חשוב מזהו זה, אל תמתין למשמר הבא אלא תביא את הביכורים מיד,
ולמה כי חביבה מצוה בשעתה (פסחים סח, ב), ולכן אומר רש"י אין לה אלא
כהן שבימיו שתביא את הביכורים ביום זה ואל תמתין לכהן חשוב יותר.

[קרן לדוד]

הצעקה שגלתה את ההסתרה

ונצעק אל ה' אלקי אבותינו וישמע ה' את קולנו וי'רא את ענינו ואת עמלנו
ואת לחצנו (כו, ז)

וצריך להבין האם רק אחרי הצעקות ראה הקב"ה את עניני הרי
הוא ראה את עניני גם לפני שצעקו, ואומר הרה"ק רבי

יום בריאת העולם
ביצה שנולדה
ביום בריאת העולם

שנה טובה ומתוקה

ביצה קשה?

זכות הרבים תלוי ברך!
רבות שעות תורה במסגרת לימוד ה'דף היומי' יזקפו לזכותך!
הורד אינך פוסט אפליקציה והוא הולך היומי ואתה נבית הנכנס לך!
DAF.TFILOT.ORG

רב אחא - שר הבירה ספור היסטורי בהמשכים

[ארכיון המתנה החרדי]

פרק ו'

מן הפח אל הפחת

שנה את התכנית מן הקצה אל הקצה. אֲזַנִּי קָלְטוּ שֶׁאֵגֵת אֲרִיָה שֶׁנִּשְׁמָעָה מֵרְחוֹק וּבְעִקְבוֹתֶיהָ נִשְׁמָעוּ נְהֻמוֹתֶיהָ (קולותיהן) שֶׁל חַיּוֹת טָרֵף, אֲשֶׁר הִחְרִידוּ אֶת שִׁמְמַת הַמְּקוֹם...

רב אחא נתקף בַּפֶּחַד נוֹרָא. "מָה אֶעֱשֶׂה עִתָּה?" זָעַק בְּבִהְלָה, וּמִבְּלִי לְהִמָּתִין אֶרְגַּע נוֹסֵף הִחַל לְחַזֵּר עַל עִקְבוֹתָיו בְּמִהִירוֹת... כָּל רְגַע בּוֹ הוּא מִתְמַהֵמָה עָלּוּל לְהִיּוֹת יָקָר... "אוֹי וְאַבּוֹי" הִרְהַר תּוֹךְ דֵּי מְנוּסָתוֹ "חֲשַׁבְתִּי לְתַמִּי כִּי נִצְלַתִּי מִסַּכְנַת הַיָּם וְהַלְוִיָּתָן וְהִגַּעְתִּי לְחוֹף מִבְּטָחִים, אֲךָ הִנֵּה מִתְבָּרַר לִי כִּי גַם הַחוֹף אֵינּוּ 'בְּטוּחַ' כָּלֵל וּכְלָל. יִשְׁנֶן גַּם סַכְנּוֹת עַל הַיַּבְּשָׁה... הָאֵם נִפְלַתִּי מִן הַפַּח אֶל הַפַּחַת?"

רב אחא המשיך לרוץ, הוא פָּחַד אֶפְלוֹ לְדַמֵּן מֵה יִקְרָה אִם יַעֲצֵר כְּדֵי לְנוּחַ... הַחַיּוֹת הַטּוֹרְפוֹת עֲלוּלוֹת לְקַרְעַת אֶת בְּשָׂרוֹ וּלְהַפְּכוֹ לְגַל עֲצָמוֹת... הוּא נִחְרַד מִן הַמַּחְשָׁבָה אֲשֶׁר רָדְפָה אוֹתוֹ בְּעַל כָּרְחוֹ וְהִמְשִׁיךְ לְרוּץ.

רב אחא התכוּנֵן לְמַסַּע גְּדוֹל בֶּן שְׁלֹשָׁה יָמִים. הוּא הֵכִין לְעֲצָמוֹ צִידָה לְדֶרֶךְ. נִטַּל עִמּוֹ צְדָפִים נוֹסְפִים כְּדֵי שְׁיֻכַּל לְסַמֵּן אֶת הַמְּשִׁיךְ הַדֶּרֶךְ וְהַחֵל לְצַעֵד לְפִי הַסִּימָנִים הַמְּכָרִים מֵהַיָּמִים הַקּוֹדְמִים.

הוּא הִתְקַדֵּם בְּמִהִירוֹת לְאַרְךָ הַמַּסְלּוּל וְהִגִּיעַ אֶל הַמְּקוֹם בּוֹ הִפְסִיק אֶת הַמַּסַּע הַקֶּדֶם בֶּן הַיּוֹמִים.

הוּא לֹא הִתִּיָּאֵשׁ אֲלֵא קִנָּה בְּלִבּוֹ שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִדְרִיךְ אוֹתוֹ בְּדֶרֶךְ הַכּוֹנֵה וְיִדְרִיכֵהוּ בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל לְלַכֵּת אֶל עִיר מוֹשֶׁב. הוּא הִמְשִׁיךְ לְצַעֵד כְּשֶׁהוּא מִבְּטֵל אֶת הַחֲשָׁשׁוֹת שֶׁקִּנְנּוּ בְּלִבּוֹ, שֶׁמָּא גּוֹרְלוֹ שֶׁל מִהְלֵךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים יִהְיֶה כְּגוֹרֵל הַמַּהְלָכִים הַקּוֹדְמִים לוֹ.

הַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי הִתְקַרַּב לְסִיּוּמוֹ, מוֹעֵד הַשְּׁקִיעָה הִגִּיעַ וְעַדִּין לֹא נִמְצְאָה נֶפֶשׁ חַיָּה בְּאֲזוֹר נִרְחַב זֶה.

בְּעוֹד רַב אַחָא חוֹכֵךְ בְּדַעְתּוֹ הָאֵם כְּדַאי לְחַזֵּר אֶל הַחוֹף אוֹ לְהִשְׁאֵר בְּשִׁטַּח זֶה לְלִינַת לִילָה כְּדֵי לְהִמְשִׁיךְ הַלָּאָה לְמַחְרַת, אֲרַע דְּבַר מֵה אֲשֶׁר

שליחי 'שומע תפילה' יעתירו עבורכם בכותל המערבי

40 יום רצופים

להעברת שמות חייגו כעת: **0722-81-85-82**

אנשים כזר נוסעים

הוא חש כי אָפְסוּ כַחֲתוּתוֹ, נְשִׁימְתוֹ נְעִשְׂתָהּ קִצְרָה, לְבוֹ הַלֵּם (דְּפַק) בְּחִזְקָה וּבְמַהֲרֵי וְהוּא פָּחַד שְׂמָא יִתְעַלֵּף עוֹד מְעַט.

הוא האט את מרוצתו והחל ללכת במהירות, כי לא יכול היה להרשות לעצמו לנוח, כּמֻזְבָּן...

למזלו הרב סיעו לו "ציוני הדרך", הלא הם הצדפים הלבנים שהוא פּוֹר לְאַרְךָ הַמַּסְלוּל וְהוּא לֹא תַעֲבָה בְּדֶרֶךְ. מִי יוֹדֵעַ מָה הָיָה גוֹרְלוֹ, לוֹלֵא עֲשָׂה כֵן...

כְּשֶׁרָאָה רַב אַחָא סוּף סוּף אֶת חוֹף הַיָּם _ הוּא נָשֵׁם לְרוּחָה כְּאִלּוּ חִזּוֹר הוּא לְמַבְצָר בְּטוּחַ... לְשִׁמְחָתוֹ לֹא הָיָה גְבוּל, הוּא צָנַח עַל הַחוּל וּבִקֵּשׁ לֵישֵׁב בְּשִׁלְוָה...

אך שִׁמְחָתוֹ לֹא אָרְכָה זְמַן רַב, תוֹךְ זְמַן קָצֵר שְׁמַע נִהְמָה שֶׁל אֲרִיָּה... הַפַּעַם הִיא נִשְׁמָעָה מִקְרֹב...

רב אחא הביט סביבו בְּחִרְדָּה, עֵינָיו שׁוֹטְטוּ אָנָּה וְאָנָּה כְּדִי לְגַלוֹת מֵאֵין בָּאָה הַסְּכָנָה, עַד שֶׁגָּלָה בְּתוֹךְ הַחֲשֵׁכָה זוּג עֵינָיִם נוֹצְצוֹת שֶׁל אֲרִיָּה טוֹרֵף מִתְקַדֵּם לְעֵבְרוֹ בְּמַהֲרֵי... כְּנִרְאָה הַרִיחַ הָאֲרִיָּה רִיחַ שֶׁל בֶּשֶׂר אָדָם בְּסָבִיבָה וְהָיָה מְעַנֵּן לְהַכִּין מִמֶּנּוּ סְעוּדַת מַלְכִּים...

"מָה אַעֲשֶׂה?" זַעַק מִתּוֹךְ יָאוֹשׁ, "אָנָּה אֶבְרַח? הֲרִי הָאֲרִיָּה וְדַאי יִשְׁיַגְנִי..."

אֲנֹכִי בְּמַצַּר, הֵן הַיָּם חוֹסֵם בְּעַדֵי מִכָּאן, וְהָאֲרִיָּה _ מִשָּׁם... אֵךְ הֲרִי "אֶפְלוּ חֶרֶב חֲדָה מִחַת עַל צְנֹאוֹרוֹ שֶׁל אָדָם _ אֵל יִתְיַאֵשׁ עֲצָמוֹ מִן הֶרְחָמִים..."

רב אחא הביט כה וכה כְּשֶׁהוּא מְחַפֵּשׂ מוֹצָא מִן הַסֶּבֶךְ הַנּוֹרָא. וְהִנֵּה לְפָתַע מִצָּא לוֹ פְתוּרוֹ: הוּא נִכְנָס לְתוֹךְ הַיָּם... הוּא שֶׁעַר שֶׁהָאֲרִיָּה לֹא יָבֵא בְּעַקְבוֹתָיו, כִּי הָאֲרִיָּה אֵינוֹ יוֹדֵעַ לְשִׁחוֹת.

רב אחא הרים את עֵינָיו כְּלַפֵּי מַעְלָה וְהוֹדָה לְקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַעֲצָה שֶׁנָּתַן לוֹ בְּרַגַע הָאֲחֵרוֹן... דְּוָקָא הַיָּם אֲשֶׁר חִשְׁבְּתִי כִּי הוּא חוֹסֵם בְּעַדֵי לְהַמְלִט, דְּוָקָא מִמֶּנּוּ בָּאָה יְשׁוּעָי...

הָאֲרִיָּה עָמַד לוֹ עַל הַחוּף וְלִטֵּשׁ עֵינָיִם מְאִימוֹת אֵל רַב אַחָא... לוֹ רַק הָיָה יָכוֹל הָיָה מְתַנַּפֵּל עַל טְרַפוֹ וְקוֹרֵעַ אוֹתוֹ לְגִזְרִים.

ורב אחא עמד לו בְּתוֹךְ הַיָּם הַקָּרִים בְּשַׁעַת לַיְלָה כְּשֶׁהִכַּל חֲשׂוֹךְ סְבִיבוֹ, אֵךְ הָיָה מְאִשֵּׁר. הוּא הִבִּיט בְּאֲרִיָּה שֶׁעָמַד מוּלוֹ, אֵךְ לֹא פָּחַד מִמֶּנּוּ, הוּא יָדַע כִּי לֹא יֵאָנָּה לוֹ כָּל רַע.

הָאֲרִיָּה הִמְאָכְזָב עָמַד וְהִמְתִּין לִיד הַחוּף, אוֹלֵי רַב אַחָא יִתְחַרֵּט וַיֵּצֵא מִן הַיָּם. הָאֲרִיָּה הִסְתַּוְּבָב אָנָּה וְאָנָּה בְּחֶסֶר מְנוּחָה, נִרְאָה הָיָה כִּי הוּא רָעַב מְאֹד, וְכִשְׁפֵשׁ בְּזַנְבוֹ בְּקִצְרֵי רוּחַ...

עָבְרָה שְׁעָה תְּמִימָה, חָלְפוּ שְׁעֵתִים, וְרַב אַחָא עָדִין מִמְתִּין בְּסִבְלָנוּת...

מָה יְהִיָּה? הַתְּגַנְבָּה מִחֲשֵׁבָה מִפְחִידָה לְלִבּוֹ, כְּמָה זְמַן אוֹכֵל "לְבָלוֹת" כֵּךְ בְּתוֹךְ הַיָּם?

הֵאֵם הָאֲרִיָּה טָמֵן לִי מְלַכְתָּה? אוֹלֵי הוּא יוֹדֵעַ כִּי לֹא אוֹכֵל לְהַחֲזִיק מִעָמַד בַּיָּם זְמַן אָרְךְ וְהוּא מְצַפֶּה שְׂאֵנִי אֶכְנַע לוֹ וְאֶצֵּא...

אֵל תִּשְׁכַּחוּ, יְלָדִים יְקָרִים, כִּי רַב אַחָא הָיָה עֵינָי וַיִּגַע, הוּא עָדִין לֹא הִסְפִּיק לְנוּחַ מִהַרְיָצָה הַמְמַשְׁכֶּת וּמִהַבְהִלָּה הַנּוֹרָאָה שֶׁהִיָּתָה מְנַת חֵלְקוֹ לְפָנָי זְמַן קָצֵר.

עֵינָיו כְּמַעַט נְעִצְמוּ, אֵךְ הוּא עָצַר בְּעַדָן בְּכַח. אֲסוּר לוֹ לְהִרְדֵּם בְּתוֹ הַיָּם...

הַמְשָׁר בְּשַׁבּוּעַ הַבָּא בַעֲזַהֲשִׁי"ת

לזכרון עולם בהיכל ה'
מתאחדים לכתיבת ספר תורה שכל כולו חסד של אמת!
קחו חלק בספר התורה ובחרו פסוק מיוחד לזכותכם ולזכות בני ביתכם, חייגו כעת:
0722-81-85-82

לְעֻוֵי נְשָׁמָתָם

שְׁמוֹת הַנְּשָׁמוֹת שֶׁלֹּא זָכוּ לִילָדִים
שֶׁהֵיֶאֱרָצִיט שְׁלָהֶם חֵל בְּשָׁבוּעַ זֶה

כ"ג אלול - רבי יצחק מנחם ב"ר שמואל צבי מאלעכסנדר	כ' אלול - הג"ר אברהם בהג"ר "ראשית ביכורים" וויינבערג מווארשא
כ"ג אלול - ר' שמחה ב"ר שמואל רוט	כ' אלול - הג"ר משה אריה ב"ר ישראל פריינד
כ"ג אלול - ר' אברהם ב"ר אייזיק	כ' אלול - מרת רבקה ב"ר אברהם מאיר פרידמן
כ"ג אלול - ר' ברוך מנחם ב"ר מרדכי	כ"א אלול - ר' יעקב צבי ב"ר אברהם מנטל
כ"ג אלול - ר' אליקים געציל ב"ר נתן פייטל	כ"א אלול - ר' יניב יהודה בן אליהו פרץ
כ"ד אלול - ר' יהושע זאב ב"ר יעקב אלטר אלטר	כ"א אלול - מרת עטל ב"ר שלמה
כ"ה אלול - ר' בן ציון ב"ר זאב וולף מוטצין	כ"א אלול - מרת נחמה פסיה ב"ר נחום הלוי
כ"ה אלול - יוסף ב"ר אברהם יחיא	כ"א אלול - מרת רחל בת אברהם אבינו פרץ
כ"ה אלול - ר' יהושע זאב ב"ר יעקב אלטר	כ"ב אלול - ר' אלעזר דוב ב"ר שלמה מאיר קופלר
כ"ה אלול - מרת בילה ב"ר צבי הירש	כ"ב אלול - ר' יודא ב"ר ראובן יואל הרפנס
כ"ו אלול - ר' נח ב"ר יעקב שכטר	כ"ב אלול - ר' אהרן ב"ר פנחס מוזס
כ"ו אלול - ר' אורון בן מרדכי	כ"ב אלול - ר' יצחק אייזיק ב"ר חנניה יו"ט ליפא
כ"ו אלול - ר' חיים ב"ר יחזקאל	כ"ב אלול - מרת הענא בלומא ב"ר יחיאל שרגא רוט
כ"ו אלול - מרת ראכל יוטא ב"ר אפרים גרשון	כ"ב אלול - הילד דוד ב"ר יהודה שמואל סופר

קו ההגָרלות - ילְדֵי הַחֶסֶד

ילְדִים יְקָרִים בּוֹאוּ לְקַיֵּם מִצְוַת חֶסֶד שֶׁל אֲמֹת, וְאוֹלֵי גַם תִּזְכּוּ בְּהִגְרָלָה שְׁתִּתְקַיֵּם בְּסוּף הַחֶדָשׁ!!!

077-204-9772

נִתֵּן לְהִרְשֵׁם לְהִגְרָלָה אַךְ וְרַק עַד יוֹם ד' בֶּ-12:00 בְּלִילָה

אֶפְשָׁר לְהִכְנִס מִיַּדֵי שָׁבוּעַ 3 פְּעָמִים בְּהִגְרָלָה
הַחֶדָשִׁית (פְּעַם אַחַת עַל כָּל מְשִׁימָה) וּבְסֵר
הַכֵּל עַד 12 פְּעָמִים בְּחֶדָשׁ.

אֲזוּ קְדִימָה חִיגוּ עֲכָשׁוּ לְקוּ יְלְדֵי הַחֶסֶד
וְהִשְׁתַּתְּפוּ בְּהִגְרָלָה הַגְּדוּלָה!

יְלְדִים יְקָרִים שִׁמּוּ לֵב: הַהִגְרָלָה נִעְרַכֶּת לְפִי
מִסְפְּרֵי הַטֵּלְפּוֹן מִהֶם הַתְּקַשְׁרָתָם, לְכֵן חֲשׂוּב
מְאֹד שֶׁתִּתְקַשְּׁרוּ בְּכָל פְּעַם מְאוּתוֹ מִסְפֵּר.

שְׁלֹשֶׁת הַמְשִׁימוֹת הַשָּׁבוּעִיּוֹת הַמְזֻכּוֹת אֲתֶכֶם
בְּהִשְׁתַּתְּפוֹת בְּהִגְרָלָה:

- 1 << לומדים 2 משניות לעלוי הנשמות המופיעות בעלון זה.
- 2 << אוקרים בסעודת השבת דבר תורה המופיע בעלון זה
- 3 << מדליקים נר לעלוי הנשמות המופיעות בעלון זה (באשור ההורים בלבד!)

לתרומות והנצחות חייגו - 0722-81-85-82

אֵלֶּזְנֹת

לְשִׁמְחַת עֲשֵׂת

פְּרָשַׁת כִּי תָבוֹא

כ"ג, א' ע"ו צ"ג

הַלֵּילָה. עָנוּ וְאָמְרוּ, כִּי בְעֵלֵי מְלָאכֹת הִמָּה הָעוֹבְדִים כָּל הַיּוֹם וְאִין לָהֶם פְּנָאֵי רַק בְּשַׁעָה זֹאת. נֹזֵף בְּהֶם הִרְהַ"ק וְאָמַר: וְאֵנִי מָה, כְּלוּם יוֹשֵׁב אֲנִי בְטֵל כָּל הַיּוֹם וּמִמֵּתִין לָכֶם, הֲרִי גַם אֲנִי עוֹבֵד מִבְּקָר עַד עָרֵב וְעִכְשָׁו הוּא זְמַן מְנוּחָתִי וְאִיךָ הַעֲזַתֶּם לְהַפְרִיעַ אוֹתָהּ. מִיָּד נָשְׂאוּ אֶת רַגְלֵיהֶם וְעָזְבוּ אֶת חֲדָרוֹ בְּבִשְׁת פָּנִים. וְכֹאשֶׁר בָּאוּ כֹן הִלְכוּ כְּלָם בְּאִין יוֹדַע מָה זֶה וְעַל מָה זֶה. וְיֵהִי לְפָלָא.

(תולדות הישמח ישראל' עמוד ריח)

חֲרַדַּת אֱלֹקִים נִפְלָה עַל הַפּוֹרְעִים הַמוֹסְתִים

יְדוּעוֹת הַשְּׁבֻתוֹת שֶׁל פְּרִשְׁת בְּהַעֲלַתְךָ אוֹתָם נִהַג הִרְהַ"ק רַבִּי מִשֶּׁה מְרַדְכֵי מְלַעֲלוֹב זִיע"א רְבוֹת בְּשָׁנִים לְשֻׁבוֹת בְּאַתְרָא קְדִישָׁא מִירוֹן מְלוֹה בְּהַמוֹנֵי חֲסִידָיו. מִשְׁתַּטַּח הָיָה בְּצִיּוֹנוֹ הַקְּדוֹשׁ שֶׁל הַתְּנָא הָאֱלָקִי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאֵי, מְחַלָּה וּמִבְקָשׁ בְּתַפְלוֹת וּבְתַחֲנוּנִים לְפָנֵי קוֹנוֹ עַל יְשׁוּעַת כָּלל יִשְׂרָאֵל.

בְּשַׁנַּת תש"ה, בְּאַחַת הַפְּעָמִים הָרִאשׁוֹנוֹת לְשֻׁבִיתַת 'שְׁבֻת בְּהַעֲלַתְךָ' בְּמָקוֹם הַקְּדוֹשׁ בְּמִירוֹן. בְּבִקְרוֹ שֶׁל יוֹם שְׁשִׁי עָלוּ לְאוֹטוֹבוֹס כְּשִׁלּוּשָׁה מְנִינִים מִיְקִירֵי יְרוּשָׁלַיִם, כְּשִׁבְתַּחֲלָה נִסְעוּ לְעִיר הַקְּדוֹשׁ צֶפֶת לְטַבֵּל בְּמַקְוֵה הָאֲרָ"י וּלְהַטְהַר לְכַבוֹד הַשְּׁבֻת.

בְּצֶפֶת גַּם נִטְלוּ בְּהַשְׁאֵלָה אֶת הַמִּפְתָּחוֹת שֶׁעַל יְדֵי מַעֲרַת הַרְשֵׁב". לְאַחַר מְכֹן נִסְעוּ לְאַתְרָא קְדִישָׁא מִירוֹן. קֵהַל הַחֲסִידִים נִכְנַס אֶל תוֹף הֵיכַל צִיּוֹן הַרְשֵׁב"י וְהִגִּיפוּ אֶת שְׁעָרֵי הַחוּמָה שֶׁהִקִּיפָה אֶת בְּגִין הַצִּיּוֹן וְנָעְלוּ אֶת הַדְּלָתוֹת. אִישׁ מֵהֶם לֹא יָדַע כִּי עַרְבֵי הַכְּפָרִים הַסְּמוּכִים חוֹרְשִׁים עֲלֵיהֶם מְזֻמּוֹת רַעוֹת וְכֹךָ קִדְּשׁוּ אֶת הַשְּׁבֻת מִתּוֹךְ שְׁלוֹת הַנֶּפֶשׁ וְהַתְרוֹמְמוֹת הָרוּחַ כְּשֶׁהֵם מִתְּפַלְלִים אֶת תַּפְלוֹת הַשְּׁבֻת, וּמִשְׁתַּתְּפִים בְּסַעוֹדוֹת שְׁנַעֲרֹכוֹ בְּחֶצֶר צִיּוֹן הַרְשֵׁב"י בְּצִוְתָא חֲדָא עִם הִרְהַ"ק מְלַעֲלוֹב. לַעַת סַעוּדָה שְׁלִישִׁית בְּשַׁעָה שְׁשִׁיבּוֹ

בְּפְרָעוֹת בְּשַׁנַּת תרס"ה בְּאַלְכְּסַנְדֵּר וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם ה' נִקְרָא עֲלֵיהֶם וְיָרָאוּ מִמֶּה (כח, י).

בְּשַׁנַּת תרס"ה פְּרָצוּ פְּרָעוֹת בְּכָל רַחְבֵי פוֹלִין, עַל יְדֵי הַפּוֹעֲלִים שֶׁהִתְמַרְדּוּ נֶגַד הַשְּׁלִטוֹנוֹת, וּמוֹרָאִם הָיָה עַל כָּל הַתּוֹשְׁבִים.

לֵילָה אֶחָד בְּשַׁעָה מְאַחֲרַת קְרוֹב לַחֲצוֹת הַלַּיַל אָכַל הִרְהַ"ק ה'יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל' מְאַלְכְּסַנְדֵּר זִיע"א אֶת סַעוּדַת הָעָרֵב בְּחֲדָרוֹ. בְּאוֹתָהּ שַׁעָה שֶׁהוּא בְּחֲדָר ר' אֶפְרַיִם הַמְּשַׁמֵּשׁ, וְהַגָּאוֹן הַחֲסִיד רַבִּי שְׁמוּאֵל יַעֲקֹב אב"ד שְׁעֵרָאדוֹ.

לְפִתַּע נִכְנַס ר' יוֹחָנָן מְשַׁמֵּשׁ בְּמְרוּצָה לְחֲדָר וְאָמַר לְר' אֶפְרַיִם, כִּי הִגִּיעוּ אַרְבַּעַה פּוֹרְעִים צְעִירִים וּמְקֻלוֹת בִּידֵיהֶם וּמְרָאִיהֶם מִפְּחִיד עַד לְאִמָּה, וְהֵם בְּדַרְכָּם לְהַכְּנִס לְבֵית הַרְבִּי. צָעַק אֵלָיו ר' אֶפְרַיִם שְׁיִסְגֹר מִהַר אֶת שַׁעַר הַכְּנִיסָה לְבֵית. אָךְ הוּא אַחַר אֶת הַמוֹעֵד וְהֵם נִכְנְסוּ אֶל בֵּית הַרְבִּי. מִיָּד הִלְכוּ לְעֵבֶר חֲדָרוֹ שֶׁל הַרְבִּי וְהַחֲלוּ לְדַפֵּק עַל הַדְּלַת. שָׁאַל ה'יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל' אֶת ר' אֶפְרַיִם: מִי הֵם. עָנָה ר' אֶפְרַיִם, כִּי ר' יוֹחָנָן אוֹמֵר שְׁבָאוּ אַרְבַּעַה פּוֹרְעִים צְעִירִים עִם מְקֻלוֹת בִּידֵיהֶם וְהֵם מִתְּכַוְּנִים לַעֲשׂוֹת שְׁפָטִים בְּיוֹשְׁבֵי הַבַּיִת.

לֹא הֵנִיחַ ה'יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל' לְעוֹמְדִים עָלָיו לְפִתַּח אֶלָּא הוּא בְּעֶצְמוֹ קָם מִכֶּסֶף קְדוֹשׁוֹ, נִגַּשׁ אֶל הַדְּלַת, פָּתַח אוֹתָהּ לְרוּחָהּ, וְצָעַק עֲלֵיהֶם בְּקוֹל: הִנִּיחוּ אֶת הַמְּקֻלוֹת בְּחוּץ. אֶחָד מֵהֶם הִחְזִיק סִיגְרִיָּה בְּפִיו. הָרַעִים עָלָיו הַרְבִּי בְּקוֹלוֹ: שְׁיִיגְעֵץ, אֵינְךָ מִתְּבַיֵּשׁ לְהַכְּנִס אֵלַי עִם סִיגְרִיָּה בְּפִיָּה, אַרוּסִים שְׁיִיגְעֵץ. נָשָׂא הֵלָה אֶת רַגְלָיו וּבְרַת.

שְׁלַשַׁת חֲבָרִיו הַנוֹתָרִים עָשׂוּ כְּדָבָר הַרְבִּי וְהִנִּיחוּ אֶת הַמְּקֻלוֹת מְחוּץ לְחֲדָר, וְנִכְנְסוּ לְחֲדָרוֹ הַקְּדוֹשׁ פְּנִימָה. שָׁאַל אוֹתָם ה'יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל': בְּאִיָּה חֲצָפָה הִנְכֶם מַעֲזִים לְהִגִּיעַ אֵלַי וּלְהַפְרִיעַ בְּחֻצוֹת

בעינים עצומות. לפתע נתעורר ופקח עיניו, על פניו הקדושות נסוכים שלווה ובטחון, אינו חרד ואינו דואג. הוא החל להרגיע את החסידים והבטיחם כי לא יאנה להם כל רע הוא בקש את מפתחות השער כדי לצאת ולשכנע את האספסוף להתפזר ולהתרחק מבנין ציון הרשב"י.

היו שנסו לעכב בעדו ולמנע ממנו להקריב את נפשו ונפשות כל הקהל הקדוש בידי הצוררים. אולם לבסוף חזקה עליהם פקדתו. בלב שקט ובוטח נטל הרבי את מפתחות השערים, התייצב בפתח המערה ויצא אל נכח הישמעאלים צמאי הדם.

חרדת אלקים נפלה על החסידים בראותם את הפורעים המוסתים שומטים מידיהם את מוטות הברזל באימה ופחד ונסוגים בבהלה למראה איש האלקים הנצב לפניהם וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך.

(משה איש האלוקים' פרק לו)

כשפחדים מהם יש לגלות את הפאות

צא ולמד כמה גדול ענין הפאות. פעם בא ילד אחד עם אביו להרה"ק מהרי"ד מבעלזא זיע"א לראצפערט, והפאות של היילד לא היו נראים. ואמר הרב הקדוש להילד: 'די גייסט שוין אויף אזוי' - האם גם אתה כבר הולך כך? ומשך הרה"ק הפאות שלו שיהא נראה.

התנצל אביו: היות שנסענו ברפבת והיו שם הרבה אנשי חיל ופחדנו, ולכן החבאתי את פאותיו. אמר הרה"ק: אדרבה כשפחדים מהם יש לגלות את הפאות, דכתיב וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך.

(נטעי גבריאל' בענין תגלחת הילדים, בהקדמה)

החסידים ונתנו קולם בשיר רנן ושבח בזמירות שבת קדש ונגוני בר יוחאי החלו להתקהל סביב המערה המון ערבי מוסת בהמית קרב ובקריאות נקם וזעם לטבח חלילה את היהודים. אספסוף כפריים ישמעאלים מצידים במוטות וקרדמות של ברזל בידיהם הקיפו את הבנין והסתערו בחמת רצח ובצעקות של 'אטבח אל יהוד' לטבר את הדלתות ולעקר את השערים לפרע פרעות ביהודים.

החסידים ששהו בפנים נרעדו ונבהלו על נפשם מחמת הסכנה האימה המרחפת על ראשם. זעקות רמות של 'שמע ישראל' נשמעו מפל עבר. כל הנוכחים הכריזו בקול שהם מוחלים לכל מי שחטא כנגדם. אחדים מהרו להתעטף בטליתותיהם כדי שיזכו לכל הפחות לבוא אלי קבר עטופים בטלית.

אחד החסידים פנה אל הסובבים והחל לפרט באזניהם את מקומות הסתר בביתו בהם הטמין מטבעות זהב וקפצי ערה, שבאם חלילה יפגע בפרעות ומישהו מביניהם יצליח להנצל, הרי שלכל הפחות בני ביתו לא יסבלו רעב בהעדרו.

קולות המהלומות של מוטות הברזל על שערי חומת בנין הרשב"י הלכו וגברו, עמם הלכה וגברה החרדה הנוראה שאפפה את היושבים פנימה. בצר להם עמדו החסידים וטכסו עצה מהירה מה לעשות. אחד החסידים הציע לתת לערבים את כל הכסף והרכוש שברשותם אולי יתרצו ויניחו אותם לנפשם. חסיד אחר מהר בחרדה לעלות על גג הציון נטל חצוצרה בידו והחל מריע, אולי תשמע התרועה בצפת ויחלצו לבוא משם לעזרה, אך קולו היה פקול הקורא במדבר, וכמובן שתקיעותיו לא נשמעו בצפת הרחוקה.

בכל רגעי האימה היה הרה"ק מלעלוב תפוס שרעפים

חידון אץ?נות - נושא פרסים אלו ארבעה פסוקים רצופים מפרשתנו נקראים בחג הפסח - בליל הסדר?

הפותרים נכונה יכנסו להגרלה אי"ה על סידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר". את הפתרונות יש לשלוח אלינו עד ליום שני למספר פקס: 077-470-26-81 או למייל: magdenot@gmail.com נא לכתוב שם, כתובת מדויקת וטלפון. בראש הדף לציין "עבור חידון לנוער".

פתרון החידה וכן שם הזוכה, יפורסמו אי"ה בגליונות הבאים

פתרון החידה - פרשת חוקת:

ש. שמו של איזה מקום המופיע בפרשתנו כולל 3 אותיות ה'?
ת. הר ההר, מקום קבורתו של אהרון מכיל שלוש אותיות ה' (במדבר כ, כב).

שם הזוכה בסידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר":

פרשת חוקת:
ה' דוד יגר מבני ברק.

פְּנֵינֵי הַפְּרָשָׁה

כי תבוא

עלון מס'

1101

שנה כ"ב התשפ"א

יו"ל ע"י הקרן לזיכוי הרבים. נייד: 052-7654216

כתובת: רח' הרב רוזובסקי 14/13 אשדוד. דוא"ל: 7654216@gmail.com

היום לעשותם

היום הזה ה' אלוֹקֵיךְ מְצַוְךְ לַעֲשׂוֹת אֶת הַחֻקִּים הָאֵלֶּה וְאֵת הַמִּשְׁפָּטִים – שׁוֹאֵל הָאוֹר הַחַיִּים הַקְּדוּשׁ וְכִי רַק "הַיּוֹם הַזֶּה" הוּא מְצִוָּה אוֹתָם, הֵרִי הֵם כִּבְר נְצִטְטוּ בְּהַר סִינַי, וּמִבִּיֵּא אֶת דְּבַרֵי רִש"י הַמְּבַאֵר "הַיּוֹם הַזֶּה" בְּכָל יוֹם יִהְיוּ בְּעֵינֶיךָ כְּחַדְשִׁים, כְּאִילוּ בּו בְּיוֹם נְצִטְטוּ עֲלֵיהֶם. וְהִנֵּה רִש"י כִּבְר כְּתָב כֵּן לְפָנֵי כֵּן בְּפִרְשׁ עֵקֶב עַל הַפְּסוּק "וְהָיָה אִם שָׁמוּעַ תִּשְׁמָעוּ אֶל מְצִוּוֹתַי אֲשֶׁר אֲנִי מְצִוָּה אֹתְכֶם הַיּוֹם" שִׁיחִיו עֲלֵיכֶם חַדְשִׁים כְּאִילוּ שָׁמַעְתֶּם בּו בְּיוֹם. הַחֲפִיץ חַיִּים כּוֹתֵב שֵׁשׁ כָּאֵן לְיִמּוֹד שֶׁאֵת הַמְצִוָּה צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת הַיּוֹם, לֵאלֵּא שׁוֹם דִּיחִוּי לְמַחַר. וְזוּ הַמְּלַחְמָה עִם הַיֵּצֵר הָרַע שְׁדָרְכּוּ לְדַחּוֹת אֶת הָאָדָם לַעֲשׂוֹת אֶת הַמְצִוָּה בּוּזְמָן מְאוּחָר יוֹתֵר, עַד שְׁלִבְסוּף לֹא עוֹשֶׂה אֶת הַמְצִוָּה. וְלִכֵּן הַדְּגִישׁ הַכְּתוּב "הַיּוֹם הַזֶּה", שִׁיעֵשֶׂה אֶת צִיּוּוֵי ה' מִיַּד בּו בְּיוֹם, וּבִזָּה הוּא זּוֹכֵה לְקִיָּים אֶת הַתּוֹרָה וְהַמְצִוּוֹת כְּרָאוּי, וּמִרְאָה אֶת חֲבִיבוֹתוֹ בְּקִיּוֹם הַמְצִוָּה.

*

בְּסִפֵּר שְׁבַחֵי הָאֵר"י (פֶּרֶק ח') מְסוּפֵר שְׁבַשְׁעוֹת הַדְּמֻדוּמִים שֶׁל עֶרֶב שַׁבַּת קוֹדֵשׁ, יוֹצֵא הֵיָה רַבְּנֵי הָאֵר"י ז"ל בְּרֵאשׁ תְּלַמִּידָיו לְכִיּוּן "בֵּית הַחַיִּים" שֶׁל הָעִיר צֶפֶת, לְקַבֵּל פְּנֵי שַׁבַּת מְלַכְתָּא. עוֹמֵד הֵיָה הָאֵר"י כְּשֶׁעִינָיו עֲצוּמוֹת וּמְקַבֵּל יַחַד עִם תְּלַמִּידָיו אֶת שַׁבַּת הַמְּלַכָּה בְּקְדוּשָׁה וּבִשְׂמִיחָה.

פַּעַם שֶׁאֱלוֹהֵי תְּלַמִּידָיו: "מְדוּעַ עִינָי כְּבוֹדוֹ עֲצוּמוֹת דּוֹקָא בְּקַבְּלַת שַׁבַּת?". עֲנָה לְהֶם הָאֵר"י: "בְּשַׁעָה זּוֹ עוֹלוֹת נִשְׁמוֹת מִבֵּית הַחַיִּים וְיוֹרֵדַת הַנִּשְׁמָה הֵיָתֵרָה' שֶׁל שַׁבַּת לְעַם יִשְׂרָאֵל. מַחֲזָה נוֹרָא כּוֹה, אֵי אֲפֻשֵׁר לְרֵאוֹתוֹ בְּעֵינַיִם פְּקוּחוֹת...".

פַּעַם אַחַת אָמַר לְתַלְמִידָיו בְּשַׁעָה קְדוּשָׁה זּוֹ: "זוֹ שַׁעַת הַקִּיָּץ! נִלְכָּה עֵתָה לִירוּשָׁלַיִם, יוֹדַע אֲנִי הֵיָכֵן גִּנּוּזֵי אֲפֵר פְּרָה אֲדוּמָה, נִטְהַר עֲצָמָנוּ וְנִבְנָה אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ". הֵיָסְסוּ הַתְּלַמִּידִים: זֶה אָמַר, אֵלֶּךְ לְהוֹדִיעַ לְבֵיתִי. זֶה תַּהֲהֵ, כִּיֵּצֵד נַעֲלָה מִרְחַק כּוֹה, הֵלֵא עֵתָה בֵּין הַשְּׂמִשּׁוֹת שֶׁל עֶרֶב שַׁבַּת...

"הַחֲמִצְנוּ אֶת הַשַּׁעָה" בְּכָה הָאֵר"י וְזַעַק "קְטָרוֹג הַשְּׁטָן בְּלִבְל אֹתְכֶם וְנִתְעַכְכָּה עוֹד גְּאוֹלְתֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל. דַּעוּ שְׂמֻזְמָן רִשְׁבִּי עַד עֵתָה לֹא הֵיָה זְמַן קְרוֹב וְרָאוּי כָּל כַּךְ לְנֵאוּלָה". הַצְּטַעְרוּ הַחֲבֵרִים, וְנִיסּוּ לְנַחְמוּ וְאִמְרוּ לוֹ: "אִם כֵּן נִלְךְ, אֲנִי מוֹכְנִים לְכָל!". אָמַר לְהֶם הָאֵר"י: "מָה אַעֲשֶׂה וְהַחֲמִצְנוּ אֶת הַשַּׁעָה...".

דרכי הפרד"ס

אופנים בפירוש התורה

שיטת הכינויים

פִּירוּשׁ מְלָה מִהַפְּסוּק לְפִי כִיּוּנֵי שֵׁשׁ לֵה בְּדַבְרֵי חוֹ"ל (כַּגּוֹן: "מִיָּם", מְפִרְשִׁים שֶׁהַכּוֹנֵה לְתוֹרָה שְׁנִמְשַׁלָּה לְמִיָּם), וְכַךְ הַפְּסוּק הוֹפֵךְ לְדַבֵּר עַל אוֹתוֹ עֵנִין. בְּדֶרֶךְ זֶה נִיתֵן לְהִיעוֹזֵר בְּסִפְרִים שֶׁקִּיבְצוּ כִיּוּנִים לְמִלִּים רַבּוֹת, כְּמוֹ: "יִשְׁמָח חַיִּים" לְהַגְר"ח פְּלֵאָגִי, "סִפֵּר הַכִּיּוּנִים" לְבַעַל "סִדֵּר הַדּוֹרוֹת", סִפֵּר "מְעַנָּה לְשׁוֹן" ח"א לְמַהֲרֵי אֶלְגַּאזִי, וְעוֹד. דֶּרֶךְ זֶה קָל לְחַדֵּשׁ בַּה. וּבְמִבּוֹא לְסִפֵּר "וּסְמֵךְ יְדוּ" כְּתָב, שְׁבַדוֹר הַקּוֹדֵם בְּגִרְבָּא נִהְגוּ לְחַנֵּךְ אֶת צַעֲרֵי הַצֶּאֱן, לְכַתּוּב חִידוּשִׁים בְּדֶרֶךְ זֶה. וּבְאִמַּת זֶה עֵצָה טוֹבָה לְכָל מִי שְׁרוּצָה לְהַרְגִיל עֲצָמוֹ בְּכַתִּיבַת חִידוּשִׁים, שִׁיבְחָר פְּסוּק וְיַחֲפֵשׁ בְּסִפְרֵים הַנ"ל כִּיּוּנִים עַל מְלָה אוּ מִלִּים מְאוֹתוֹ פְּסוּק שְׁבַחָר, וְעַל פִּי אוֹתָם כִּיּוּנִים יִפְרֵשׁ אֶת הַפְּסוּק.

עצה טובה

לְפָנֵי הַתְּקִיעָה בְּשׁוֹפֵר, מוֹמְלֵץ לְעַמֵּל אֶת הַשְּׂפִתַיִם שִׁיחִיו מְשׁוֹחֲרָרוֹת. אִם הַשְּׂפִתַיִם מְתִיבְשׁוֹת, יִשׁ לְלַחֵלַח אוֹתָן בְּמַעַט רוֹק.

מְגִיד דְּבַרֵּיו / פְּנִינָה מִתּוֹרַתוֹ שֶׁל הַגְּאוּן רַבִּי בּוּגִיד סַעְדוֹן זַצ"ל

"אִם נִתְבוֹנָן בְּעִתִּיקוֹת הַרוּחָנִיִּים, לֹא נִמְצָא דְבַר עֵתִיק וְיִשׁוֹן כְּמוֹ עִם יִשְׂרָאֵל וְתוֹרַתָּנוּ הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר זֶה קְרוֹב לְשִׁלְשַׁת אֲלֵפִים וְרַע"ו שְׁנַיִם (עֵיין בְּס' שִׁירֵי דוֹד עֵיבוֹר תַּעֲר"ד) מִיּוֹם שֶׁנַּעֲשׂוּ יִשְׂרָאֵל לְעַם לְהַשִּׁי"ת מַעַת שֶׁקְּבָלוּ הַתּוֹרָה עַל הַר סִינַי, אֵינֵן כָּל אוֹמֵה שֵׁשׁ לֵה שׁוֹם עֵתִיקוֹת זְמַן וְתַאֲרִיכִים כְּמוֹ עִם יִשְׂרָאֵל".

("מְגִיד חֲדָשׁוֹת" ח"ט ע"מ קמ"ט)

וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך וגו' והותירך ה' לטובה בפרי בטנך וגו' יפתח ה' לך את אוצרו הטוב וגו' (כ"ח י"ז-י"ב)

אמרו חז"ל במסכת מגילה (דף ט"ז ע"א): וראו כל עמי הארץ וגו', תניא ר' אליעזר הגדול אומר אלו תפלין שבראש. ע"ש. וצריך להבין מהו ענין היראה שייראו עמי הארץ מהתפלין. ונראה לענ"ד ליישב ששלשת הפסוקים - י', י"א, י"ב, מדברים בענין האותות שיש בין הקב"ה לבני ישראל, דהנה ידוע מה שאמרו חז"ל (עירובין דף צ"ו ע"א) ששבת נקראת אות שנאמר ביני ובין בני ישראל אות היא לעולם (שמות ל"א י"ז), וכן מילה נקראת אות כמו שכתוב "והיה לאות ברית ביני וביניכם" (בראשית י"ז י"א), וגם תפלין נקראו אות שנאמר והיה לאות על ידכה וגו' (שמות י"ג ט"ז). ולפי זה כשישראל עושין רצונו של מקום ומניחים תפלין ושומרים שבת ומלין בניהם, הרי שיש עליהם אות מהקב"ה, ואז ממילא מתפחדין מהם כל אומות העולם, שהרי מצינו בקין שנאמר בו וישם ה' לקין אות לבלתי הכות אותו כל מוצאו (בראשית ד' ט"ו). נמצינו למדים שהאות היינו סימן ומגן וצנה, ומי שיש עליו כזה אין אף אחד יכול לגע בו לרעה. וכן הוא בענין תפלין שבת ומילה. ולענ"ד הדברים ברורים מאוד בפסוקים שלפנינו: פסוק י' - וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך, היינו תפלין של ראש, ויראו ממך כמו אצל קין. פסוק י"א - והותירך ה' לטובה בפרי בטנך, היינו בנים, שתקיים בהם מצות מילה שזהו אות נוסף ומה גם לפי דרשת חז"ל שמושה רבנו ע"ה נולד מהול, וילפי לה מדכתיב ותרא אותו כי טוב הוא. ובפסוק י"ג - יפתח ה' וגו' לתת מטר ארצך בעתו ולברך את כל מעשה ידך. וידוע מה שאמרו רז"ל במסכת תענית (דף כ"ג ע"ב) על הפסוק ונתתי מטר ארצכם בעתו שהכוונה לילי שבתות, שאין רבים מצויים ברחוב וזה נקרא בעתו. והכא נמי שאומר הכתוב לתת מטר ארצך "בעתו" היינו בלילי שבתות, וזה רומז לאות הנוסף "שבת", שמכיון שישראל מקיימים שבת לפיכך נותן להם הקב"ה מטר בעתו. ודו"ק. (מכת"י הגאון רבי משה לוי זצ"ל).

נקודת חן / עובדיה חן

התורה לא תהא מוחלפת

נשמרת באחריות ובקפידה רבה ומועברת הלאה בדיוק כפי שהיא, במקוריותה ובטהרתה.

אילו היה אחד כזה שניסה להוסיף אפילו מלה אחת בתורה, הוא היה חייב לשנות אותה בכל ספרי התורה הקיימים באותו דור, דבר שאינו מציאותי. והנה בכל הדורות נכתבו אלפי ספרי תורה, וכיום ששבנו מכל הגלויות בכל קצוות תבל, אנו נוכחים לראות כי אין שום הבדל מהותי בכל ספרי התורה של כל העדות, גם אם מדובר בארצות רחוקות של יהודים שם לא היה קשר עם קבוצות יהודיות אחרות במשך מאות שנים. את אותן מצוות שנצטוו ישראל בהיותם במדבר סיני, מקיימים אנו גם כיום לאחר אלפי שנים, ונמשיך לקיימן לעד. האחידות הזו מוכיחה כי הן ניתנו מרגע נתינת התורה, ובדיוק כך הועברו מדור לדור. האמת הצרופה המקובלת, היא שעברה כחוט השני בכל הדורות. שרשרת שלא נותקה.

המנסים להתאים את חוקי ומצוות התורה לרוח הזמן רח"ל, אינם מבינים כי כל קיום חכמת התורה הוא בשמירתה כנתינתה מסיני, כאז כן היום ללא שינוי כלל!

כי כמו בכנור, לא תמיד החדש הוא הטוב - לפעמים דוקא הישן...

"אדוני" מתהדר הכנר המפורסם בפני המליונר שהזמין אותו "הכנור שעליו אנגן באירוע שלך - הוא בן למעלה משלוש מאות שנה!"

"לא נורא" מנחם אותו המליונר, "אורחיי אינם בקיאים בכנורות, תעמוד בפנה חשוכה ולדעתי אף אחד לא יבחין שמדובר בכנור ישן..."

*

הגאון רבי אברהם הכהן זצ"ל מצפאקס דימה את הרשע המשנה את התורה לפי גחמותיו לאדם שקנה כובע צר. מדדו, ומצא שאינו מתאים למדת ראשו הרחב. במקום שיבקש מהכובען להרחיב את כובעו, הלך לו אצל הנפח וביקש להצר את ראשו, כדי שיתאים למדת כובעו...

גם הרשע, דומה לאותו שוטה. אם חוקי התורה אינם תואמים את אורח חייו ונראים בעיניו כעמל וטורח, הרי הוא קובע חוקים חדשים, פושרים ואינם מחייבים. במקום להתאים את עצמו לתורה, מנסה הוא להגמיש את התורה ולהתאימה לפי צרכיו בטענות שונות ומשונות ש"התורה עתיקה ואינה רלוונטית לדורנו ושהזמנים השתנו..."

יסוד היסודות בדת תורתנו הנצחית, שאף אחד אינו יכול לשנות מאומה מהתורה שניתנה בסיני! המסורת

ויספרו לבניהם / ספור לשלחן השבת

המסירות שהביאה להתרוממות

המתישה. וכשסיימתי - כבר עלה השחר. משם הלכתי להתפלל כותיקין. לאחר התפלה, קיויתי לנוח קמעא, אלא שמצות היום, שרפת החמץ ושאר ההכנות, גרמו לי לוותר על מנוחתי על אף התשישות והעייפות הנוראה.

לפני תפלת ערבית של ליל הסדר הרהרתי לעצמי בעגמה: מי יודע איזה "סדר" צפוי לי אחר שתחטפני שינה עוד לפני שאתחיל לספר ביציאת מצרים... והנה ברגע שהתחלתי להתפלל, החלה לאפוף אותי כמין רוח קדושה, ותחושה מתוקה שכמוה לא חשתי מעולם מילאה את כל חושיי. אותה רוח מרוממת ומיוחדת המשיכה ללוות אותי בעריכת הסדר. למרבה הפלא, לא חשתי בעייפות כלל. להפך, הייתי דרוך כולי שלא לבזבז ולו רגע אחד מהלילה הקדוש. קראתי את ההגדה בהתרוממות נפש מיוחדת כשלבי עולה על גדותיו משמחה - טעם מתוק שכזה ממלות ההגדה לא טעמתי מעודי!

אף את יתר מצוות הלילה, כאכילת המצה והמרור ושתיית ארבע הכוסות, קיימתי מתוך השתוקקות בלתי רגילה. העייפות לא נגעה אלי כלל ועיקר, והרגשתי בכל ישותי שאני מוכן למסור נפש על קיומן של המצוות. פשוט הפכתי לאדם אחר! חשתי קרבת אלוקים אמתית, ואור גדול אפף אותי למשך כל ה'סדר', עד אחר חצות הלילה. לגודל פליאתי, גם אחר סיום הסדר לא הייתי מסוגל ללכת לישון. האדרנלין שתסס בי לא הניח לה לשינה שתחטפני. כל הלילה נותרתי ער ועסקתי בסיפור יציאת מצרים עד אור הבוקר.

ביום-טוב שלמחרת, הופתעתי לגלות כי התרוממות הנפש שבה הייתי שרוי בליל הסדר המשיכה ללוות אותי, ולא סרה ממני גם בימי חול המועד.

באותה שנה חל שביעי של פסח בערב שבת, ובעת תפלת המנחה של יום שביעי של פסח עלו דמעות בעיני. חששתי מאוד פן תתפוגג ממני רוח הקדושה עם סיום ימי הפסח והמעבר ליום השבת. החלטתי לנסות להמשיך בעלייתי הרוחנית וקיויתי להמשיך סיוע ממרום. ואכן, באותה שבת חשתי לראשונה את טעמה הערב והמתוק של שבת קודש, ולראשונה הבנתי את מהות קדושתה. ומאז החלה כל עלייתי...!

אם יש בי משהו היום - סיים הרב - הרי שהכל מכוחה של מצוה אחת מדרבנן, מצות בדיקת חמץ, שנאחזתי בה וקיימתי במסירות נפש...

הגאון רבי שמשון פינקוס זצ"ל נודע באש אהבת השם שבערה בקרבו ללא לאות. במשך השנים, ניסו רבים לדלות ממנו את סודו: כיצד זכה להתרומם לפסגות גבוהות כל כך, מהיכן התחילה עלייתו? בעת רצון נדירה שיתף את מקורביו בסיפור הבא:

בהיותי תלמיד בישיבת בריסק בירושלים, התגוררתי בדירה המשותפת לי ולכמה חברים נוספים. כיון שהייתי בן חו"ל ולא שבת לביתי לחג הפסח, נוצר מצב שבילי בדיקת חמץ נותרתי לבדי בדירה, כך שהוטלה עלי מצות בדיקת החמץ בדירה כולה."

הדירה הגדולה היתה ישנה ומוזנחת למדי, כך שתהליך הבדיקה נמשך אל עומק הלילה. במשך כמה שעות עמלתי לבדוק חדר אחר חדר. סוף סוף סיימתי את המלאכה, קרוב לחצות הלילה. צנחתי על הכסא בתשישות עייף ומותש, אך חדור בתחושת סיפוק.

תוך כדי שאני מסדיר את נשימתי ומבקש לישוב בשלוח, קפצה עלי רוגזה של עליית הגג. לפתע נזכרתי בעלית הגג המשותפת לכלל דיירי הבית. בלבי התחוללה מלחמה - מצד אחד הייתי תשוש ועייף ועיני חישבו להיעצם, אולם מאידך ידעתי כי אם לא אני אעשה זאת - אף אחד לא יעשה זאת.

אחרי דקות ספורות של התחבטות, גמלה בלבי ההחלטה: לא להיכנע! החלטתי לקיים את המצוה באופן מושלם ובמסירות נפש, ומיד טיפסתי בשארית כוחותיי לעליית הגג. כשפתחתי את הדלת הרעועה והדלקתי את האור, עמדתי המום מן המחזה שנגלה למול עיני: ניכר היה ששנים רבות לא נוקה המקום כלל וכלל. הרצפה היתה מכוסה בשכבה עבה של אבק סמיך, ובכל פנה ופנה התגוללו חפצים בערבוביה מוחלטת. לא היתה אפשרות סבירה להתחיל את הבדיקה, ומי מדבר על חורים וסדקים... והרי הלכה מפורשת היא ברמ"א (סי' תל"ג סעי' י"א): "וכל אדם צריך לכבד חדריו קודם הבדיקה".

העייפות שפשטה בכל איברי, כמעט הכריעה אותי וגרמה לי להתייאש. אלא שאז נזכרתי כי גמרתי אומר לקיים את המצוה במסירות נפש ויהי מה! וכך, כאילו לא סיימתי זה עתה מלאכה מפרכת ומתישה בת כמה שעות, אספתי את כוחותי האחרונים, מילאתי דליי מים והתחלתי במלאכה.

רק קרוב לעלות השחר הצלחתי סוף סוף לבדוק את החמץ, כשכל גופי רועד מהמאמץ העצום ומהעייפות

אור המאיר

שאלות ותשובות שענה לשואליו בקצרה מרן רה"י הגאון רבי מאיר מאזוז שליט"א

(מתוך ספר "מקור נאמן" ח"ג שעתיד בע"ה לראות אור)

שאלה: לאחרונה סיימנו ללמוד מסכת תענית, ושמעתי אומרים שעדיף לדלג על מסכת מועד קטן שיש בה ענייני אבלות. כיצד יש לנהוג?

תשובה: מאן דלא קפיד לא קפדין בהדיה. בספר חסידים (סימן רס"א) כתב ללמוד ולא לדקדק בה הרבה.

שאלה: מהי הסגולה הבדוקה והמנוסה ביותר ללידה קלה?

תשובה: סעודה רביעית במוצאי שבת.

שאלה: מי חיבר את פרק שירה?

תשובה: מדרש קדמון (מובא בילקוט).

שאלה: מה המקור לאימרה "האוכל דג ביום ד"ג – ניצל מדג"?

תשובה: אימרה יפה בפי העם.

שאלה: כתב מרן הש"ע (סי' תק"צ סעי' ד') דבתקיעות דמיושב יעשה שברים ותרועה בנשימה אחת, ובתקיעות דמעומד בשתי נשימות. ושאלתי, האם בתקיעות דמיושב יעשה ברצף אחד ממש או יפסיק מעט בין שברים לתרועה?

תשובה: בתקיעות דמיושב – יעשה בנשימה אחת, ומכל מקום יפסיק ביניהם מעט עד כדי נשימה (כך שמעתי מאמה"ג זצ"ל), ובמעומד ינשום מעט, ויהיו תכופים כמה שאפשר.

שאלה: האם קול קצר שנשמע מהשופר כתוצאה מלקיחת אויר לנשימה, נחשב קול המפסיק?

תשובה: לא נחשב.

שאלה: האומרים סליחות בחצות ליל ערב ראש השנה, האם יכולים לומר התרת נדרים מיד אחר הסליחות בלילה, במקום בבוקר אחרי שחרית, או שזמן ההתרה הוא רק ביום?

תשובה: אפשר בלילה (עיין בש"ע יו"ד סי' רכ"ח ס"ג). וכן ראיתי בגר"בא כשהייתי שם בערב יוהכ"פ התשכ"ו.

שאלה: האם מומלץ להתענות בערב ראש השנה, ואם כן האם כדאי להשלים התענית, או שעדיף לשתות משהו קודם תפלת מנחה כדי שלא להכנס לשנה החדשה בתענית?

תשובה: אם שתית, אין זו תענית. עדיף לעשות תענית דבור בערב ראש השנה, או להוסיף מצוות לשנה החדשה. פעם אחת עבדתי על הגהת ספר בכללי העיבור (לאחר מחכמי הדור) ביום ער"ה, ללא תמורה, רק לעשות גמ"ח ולהוסיף זכויות.

שאלה: האם במבילה של ערב ראש השנה וערב כפור, מותר להתקלה לפני ואחרי הטבילה במקלחות שבמתחם המקוה?

תשובה: מותר. ובדרך כלל מתקלחים לפני הטבילה.

לקבלת העלון בדוא"ל, שלחו בקשה ל: 7654216@gmail.com

לע"נ רחל בת מזל ע"ה
לע"נ לאה בת שרה ע"ה
לע"נ עזיזי בר כמונה לבית חדוק ז"ל

להצלחת פסח יוסף בן מלכה הי"ו

לע"נ רבי עובדיה בן לולו זצ"ל
לע"נ רבי אליהו בן אסתר זצ"ל
לע"נ אפרים בן מימה פנינה ז"ל

פנינת בית לוי

שע"י ביה"כ "בית לוי", רח" יוסף חכמי 48, מדורגי בית וגן ירושלים

מאמר הרב

התבוננות בחסדי ה'

משובחים. אדם צריך להתבונן בחסדים שהקב"ה עושה איתו, וזה רק ע"י המחשבה, בעת שיתבונן ויחשוב על חסדי ה', כיצד מגרעין שנרקב באדמה צמחו גידולים כה רבים, וזה מעבר לשלל ולא דבר טבעי. ככל שהאדם יתעמק הוא יבחין בחסדים גדולים ללא קץ, ועצם ההתבוננות בבריאה מביאה לידי אמונה מוחשית בקב"ה. כך צריך האדם להרגיש במשך כל ימי חייו, תמיד להודות לקב"ה על כל הטוב ומה שקיבל ממנו יתברך.

הרב בייפוס מרכסים מספר סיפור נפלא ביותר, על אשה שהיתה במחנות ההשמדה, ועברה את כל המאורעות הקשים, וכל בני משפחתה נרצחו לנגד עיניה, וב"ה בניסי ניסים וחסדים גדולים היא ניצלה והצליחה לברוח לארץ ישראל, הגיעה לכאן והקימה משפחה, שברבות הימים היתה למשפחה גדולה וענפה, עם בנים נכדים ונכדות, וכולם בני טובים בעלי מידות ההולכים בדרך התורה והמצוות.

לאתה אשה היה מנהג, כשנכדתה הגיעה לגיל השידוכים, היתה לוקחת אותה למירון לקברו של רשב"י להתפלל כשעה ולחזור לביתם, וכך עם כל נכדה ונכדה, לטעת בהם את ההרגשה שתפילה פותחת את כל השערים. והנה הגיע תורה של הנכדה האחרונה, הן נסעו והתפללו מעומקא דליבא, ובסיום יצאו מהציון לכיוון התחנה. שם שאלה הסבתא את נכדתה, על מה התפללת? התפללתי שאזכה לחתן תלמיד חכם, ולהקים משפחה לתפארת עם ילדים צדיקים, ושנוכה לפאר את המשפחה שלנו ולקדש שם שמיים וכו'. דברים שכל אחד מבקש ומתפלל עליהם.

שאלה הנכדה את הסבתא, ועל מה את התפללת? ענתה הסבתא, הכנתי רשימה ארוכה ומסודרת מה לבקש מהקב"ה, עבורי ועבור אחרים, אבל כשהתחלתי לדבר קודם כל הודיתי על כל החסדים, ועל מה שעברתי מהשוואה ועד היום, ואני מודה ומודה לקב"ה, וכך לא הספקתי לבקש אפילו בקשה אחת מכל מה שכתבתי, בקושי הספקתי להודות ולו במעט על מה שיש לי, איך אוכל לבקש לפני שאספיק להודות.

הדבר הזה מחייב כל יהודי. ראש השנה הקרב ובה אינו זמן של בקשות, אלא של המלכת הקב"ה, ברגע שאנו ממליכים אותו ממילא כל הבקשות טמונות ומוסתרות בתוך אותה המלכה. כאשר הקב"ה ימלוך עלינו ויתגלה, האדם לא יצטרך שום דבר נוסף, הרי אנחנו מבקשים 'גלה כבוד מלכותך עלינו מהרה', 'הופע בהדר גאון עוזך על כל יושבי תבל ארצך', ברגע שיתגלה הודו והדרו של הקב"ה, ממילא כל הבקשות והחוסרים התלויים בהודו של הקב"ה יתמלאו. ודאי שניתן להתפלל על צרכים גשמיים באופן שיעזרו לעבוד את הקב"ה ביישוב הדעת, אך העיקר הוא ההודיה והמלכת הקב"ה. אדם צריך קודם כל להודות לקב"ה על מה שיש לו, ולבקש מהקב"ה שלל הפחות ישאיר לו את המצב הטוב בו הוא נמצא.

צריך לדעת להודות לקב"ה, שום דבר לא ברור מאליו, זה מה שאומר רש"י ואמרת אליו - לפחות שלא נהיה כפויי טובה, אי אפשר באמת להכיר טובה עד הסוף, אבל שחם ושלום לא נהיה כפויי טובה. בואו שעריו בתודה.

בפרשתינו מתארת התורה את מצוות הביכורים, אדם שיש לו שדה, ולאחר תקופה היבול מתחיל לצמוח - הוא רואה תאנה שביכרה או אשכול ענבים וכו', לוקח את הגידול הראשון, שם בסלסלה והולך לירושלים לבית המקדש ונותן לידי של הכהן. "וּבָאתָ אֶל הַכֹּהֵן אֲשֶׁר יִהְיֶה בַיָּמִים הֵּם וְאָמַרְתָּ אֵלָיו, הַגְדַּתִי הַיּוֹם לַה' אֱלֹהֶיךָ, כִּי בָאתִי אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָשַׁבַע ה' לְאֲבוֹתַי לָנוּ" (דברים כו, ג), אומר רש"י: ואמרת אליו - שאינך כפוי טובה. הוא מגיע ואומר, קיבלתי הרבה מהקב"ה, שדה ושפע יבול ויש לי הכרת הטוב, לכן אני מביא לכאן את הגידול הראשון, שאיני כפוי טובה.

ישנה שאלה בשם הרב פרנקל, למה רש"י מדבר בלשון שלילה, "שאינך כפוי טובה". היה אפשר לומר בלשון חיוב, "ואמרת אליו - אני מכיר טובה", ודאי שלשון נקיה זו נשמעת טוב יותר. דבר נוסף, אמרת המשנה במסכת ביכורים שאין שיעור למצווה זו, לא כתוב בתורה כמה צריך להביא, לא משקל ולא מניין. לכן, גם אם לוקחים שעורה אחת קטנה, שמים בסלסלה ונותנים לכהן, יוצאים ידי חובת מצוות הביכורים, וזה מפליא שהודאה לקב"ה נעשית בצורה כזו.

לו יצויר שאחד נתן לחבירו מיליוני שקלים במתנה בשביל שיקנה דירה חדשה, ולאחר שקנה את הדירה הוא חוזר לחבירו להודות לו, וקונה לו פרי או שניים לאות הכרת הטוב. לכאורה זו בושה וחרפה, האם זה מה שראוי עבור טובה שכזו? היה צריך ליתן לו משהו מכובד, לכל הפחות סלסלה מפוארת שמכבדת את בעליה, ולא דבר כזה פשוט. אם כן, כיצד אדם שקיבל כ"כ הרבה מהקב"ה מגיע עד למקדש, עם שעורה אחת ששווה כמה אגורות, ומודה איתה על כל השכר והיבול שקיבל. לכאורה זה מבייש את המקבל וכל שכן את הנותן. איך יוצאים בכך ידי חובה?

אלא שהכרת הטוב כלפי הקב"ה זה דבר שאין לו גבול, אם אדם ינסה להכיר טובה לבורא עולם על כל מה שקיבל ממנו יתברך, ואפילו על מקצתו, גם אם יחיה פה אלפי שנים לא יוכל לפרוע את החוב ולהכיר על כך טובה. בכל רגע האדם מקבל מתנות מהקב"ה, כל נשימה שווה זהה, ישנם אנשים עם קשיי נשימה המחזירים לחמצן כל היום, שהיו מוכנים למכור את כל רכושם לצורך נשימה טבעית ללא מכשירים. אם כן, רק הנשימה שוות ערך למיליונים, ואם ינסה האדם להוקיר טובה ולהחזיר לקב"ה על כל הטובות, לא יוכל להחזיר ואפילו על מקצתם.

ממילא מובן שלא שייך שאדם שמגיע להביא ביכורים יאמר "באתי להכיר טובה", הטובה שקיבל היא פי כמה וכמה ממה שיוכל לתת, ולא יוכל לפרוע זאת, אם כן - שלא יהיה כפוי טובה, זה ראוי ואפשרי.

לפי זה אפשר להבין מה ערכה של אותם פירות מועטים שהאדם נותן לכהן, ענין הביכורים זה לא הכמות אלא ההתבוננות, שאדם יבוא לכהן גדול עם הביכורים, ומודה שבעצם הקב"ה עשה עימו חסדים גדולים ומשפיע עליו שפע בכל רגע, ועם הזמן עוד יזכה ליבול רב של פירות

ענין הביכורים זה לא הכמות אלא ההתבוננות, שאדם יבוא לכהן גדול עם הביכורים, ומודה שבעצם הקב"ה עשה עימו חסדים גדולים ומשפיע עליו שפע בכל רגע

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
18:34	19:44	20:32

ע"פ לוח "אור החיים" לפי זמני ירושלים

לע"נ יצחק שם טוב בן שרה ז"ל

לע"נ יוסף חיים בן עזיזא ז"ל

לע"נ שאול חי בן מרים ז"ל

לא על הלחם לבדו יחיה האדם

למלא כך את הטעם בחיים - אז התורה הזו היא מתנת חיים, היא הטעם בחיים. באותו לילה גיליתי מושג חדש: יש מזון גשמי, ויש מזון גבוה ונעלה יותר, הנותן אנרגיה חזקה בהרבה, והוא התורה. מיד החלטתי להקדיש את כל חיי לתורה ולהתמסר לה, כי הם חיי איכות אמיתיים, שאינם תלויים בתנאים הגשמיים! - אמר האח הגדול, והותיר את אחותו המומה ונסערת...

סיפור זה סיפר אחיינו - הרה"ג ר' משה בויאר שליט"א, כדי להאיר: כשילד רואה שהתורה ממלאת תפקיד חשוב בביתו, כשהוא חש ומרגיש את עוצמתה בחייו - נפתח לו טעם התורה, הוא מסוגל להתחבר אליה ולאמצה. כשילד נוכח במסירות הוריו לתורה, כשהוא חי את האנרגיה הרוחנית שהתורה מעניקה לחיים - הוא מתחבר לטעם התורה בעוצמה אחרת, היא הופכת לחלק ממנו, הוא מוכן להתאמץ ולהקריב למען החיבור עם התורה. כמו אדם העורך שמחה משפחתית, שבעת האירוע - לנוכח התרגשותו הרבה - הוא אינו מסוגל לאכול ובקושי שם לב לנעשה סביבו, כך אדם שמחובר לתורה ומתמסר אליה, כביכול כבר לא זקוק לאכול, כבר מסוגל להתנתק מיתר הנאות החיים. התורה ממלאת

א חד מגדולי ירושלים של מעלה, היה הגאון המקובל רבי רפאל משה לוריא זצ"ל. הוא נודע כגאון עולם ומראשי ישיבת 'שער השמים', וב-72 שנותיו הספיק לכתוב יבול של עשרות ספרים בכל מכמני התורה, שכל המעיין בהם עומד נפעם מגדלותו התורנית ועמקותו הנדירה. אך הוא לא גדל בביתו של רב או גאון נודע, ולכן, לא הופתע לשמוע את שאלת אחותו, ששאלה אותו בגיל מבוגר: "רבי רפאל משה, במה זכית? איך זכית להיות גאון כה גדול, תלמיד חכם כה מופלג?" אחיה חיך לשמע השאלה, והשיב: "דווקא אני יודע למה, כי הייתי ער באותו לילה. אתם כבר ישנתם..." - משכה האחות בכתפיה ואמרה, "מה? באיזה לילה מדובר?" חיך הרב לוריא את חיוכו הטוב, ופתח בסיפורו האישי המטלטל:

בית משפחת לוריא בו גדלו, היה בית שגרתו, לחוץ ודחוק, כשהפרנסה היתה מצויה בו בקושי רב. האב, רבי מרדכי יחיאל לוריא זצ"ל, עשה כל שלא ידו לפרנס את בני ביתו, להביא לחם לפיות הטף המורעבים. לעצמו לא דרש, הוא ורעייתו הסתפקו בפרוסת לחם צר ליום. הוא התאמץ והתייגע בעבודות דחק, בסבלות כבדה כמו גם בעבודות מתישות אחרות, הכל כדי להביא הביתה קצת פרנסה, כדי שיהיה מה לתת לילדים הרעבים. מדי ערב שב הביתה בשעה מאוחרת, והביא לרעייתו את הכסף שהרויח באותו יום. לפי סכום הכסף שהביא, רכשה האם למחרת בבוקר מעט מצרכי יסוד, להשיבע את רעבון הילדים.

אך ביום מן הימים, שב האב הביתה בשעת ערב, ובמקום לשוב כשכסף בידו, הפעם שב כשאנחה כבדה בפיו. "כל היום הסתובבתי, חיפשתי עבודה בכל דרך. אך היום לא היתה עבודה!" - ספק האב את כפיו באכזבה, כשהשמעות ברורה: אם אין כסף היום - משמע מחר אין לחם, אין לחם בבית! האב השפוף ויתר על ארוחתו הדלה בסיומו של יום מתיש, ועלה על יצועו רעב. "עדיף להשאיר את מה שנשאר לילדים, שלפחות להם יהיה מה לאכול בבוקר", קבעו האם והאב יחדיו, והלכו לישון רעבים.

בבוקר יצאו הילדים ללימודים עם המזון אותו הקריבו להם הוריהם אמש, ובשעות הצהריים שבו הביתה, ממתינים לארוחת הצהריים... שעה חלפה ועוד אחת, ועדיין - אין אוכל. האב יצא לחפש פרנסה, אולי התמזל מזלו ונשכר למלאכה ארוכה בת שעות רבות וארוכות, אז יתפרנס כדבעי, אבל אינו יכול לשוב ולהביא להם חלק מהכסף... כך או כך חלפו להן שעות הצהריים ברעב... וגם אחר הצהריים... וגם הערב... כשאין מה לאכול - אין מה לאכול. פשוט אין. הילדים עברו שוב ושוב על הארונות המועטים, חיפשו אולי בכל זאת נותר משהו. אפס - הבית ריק ואין בו כלום, כלום, רעב צובט ומציק פשוטו כמשמעו!

לקראת הערב שב גם הילד רפאל משה לביתו מתלמודו. באותו יום נכנס הביתה כשחיך רחב על שפתיו, וכל כולו קורן מאושר. בהתרגשות אין קץ, כשהוא סמוק עד תנוכי אוזניו, ניגש הילד הקטן לאמו, ובארשת חשיבות שלף פתק מכיסו. "בנכם רפאל משה", כתב המלמד, "שאל היום שאלה כה חמורה, עד שאני בעצמי לא יכולתי להשיב עליה, ואעלה אותה בפני גאוני העיר. הילד פשוט גאון, הקושיא שלו - מדהימה!" - חתם המלמד את הפתק בהערכה מופגנת...

"את זוכרת את היום הזה?" - שאל רבי רפאל משה את אחותו, וזו הנהגה לאישור. "אז עד כאן, זה החלק שכולנו ראינו. עכשיו אספר לך מה קרה בזמן שכבר ישנתם, רק אני נותרתי ער מרוב התרגשות..." - הוסיף רבי רפאל משה בדמעות התרגשות: בשעת ערב מאוחרת שב אבא הביתה, והשאלה הראשונה ששאל את אמא היתה: "איך הסתדרת עם הילדים? הם הלכו לישון רעבים?" ואמא השיבה לו: "הערב הם דווקא הלכו לישון שבעים ומאושרים..." אך אבא תמה כנגדה: "האמנם? כיצד? הרי לא השארתי לכם כסף למזון, כיצד שבעו הילדים?"

רבי רפאל משה עצר לרגע. ניכר עליו שהגילוי מצריך ממנו מאמץ נפשי כביר. הוא שתק קמעא והמשיך: "ואז שמעתי את אמא מספרת לו: 'אתה יודע מה היה היום? רפאל משה הגיע הביתה, והביא עמו פתק מהמלמד על קושיא כבירה ששאל שלא נמצא לה מענה... הוא היה כה נרגש, וכולנו התרגשנו ושמחנו אתו. זה היה האוכל שלנו, וכך הם הלכו לישון מאושרים... הערב הזה, אכלנו את הקושיא של רפאל משה, שתינו את הקושיא הזה, וגם ברכנו עליה... זה מה שהיה לנו!' - סיכמה אמא בעיניים בורקות באוזני אבא" - סיים רבי רפאל משה את סיפורו האישי באוזני אחותו, והוסיף:

"בלילה הזה לא יכולתי לעצום עין. אמרתי לעצמי: אם התורה מסוגלת

"את זוכרת את היום הזה? עד כאן זה החלק שכולנו ראינו. עכשיו אספר לך מה קרה בזמן שכבר ישנתם, רק אני נותרתי ער מרוב התרגשות..."

אותו, כובשת אותו בקסמה, ומעבירה את התחושה המדהימה הזו לזרעו אחריו, כפי שהובטחנו מפורשות: 'לא ימוש מפיק ומפי זרעך ומפי זרע זרעך!'

"כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם פי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם" (דברים ח', א-ג) - הפסוק מדמה את התורה לסם חיים, שהיא האוכל והשתיה ובזכותה אנחנו חיים, אבל אומרים בעלי המוסר, התורה היא לא רק ה"ס" שבזכותה אנחנו חיים, התורה היא החיים עצמם. על כן אומר הסבא מקלם זצ"ל סגולה טובה ליום הדין: יש משפט שאין לדעת מה תהיה תוצאתו, ויש משפט בו ניתן להיות בטוחים בניצחון. אדם פרטי שעובר את יום הדין - אין לדעת מה תהיה התוצאה, שכן מי יכול לומר כי הוא זכאי בדין. לא כן מי שמחובר לכלל, מי שחש שייך לעם היהודי, מי שהוא חלק מהקבוצה של העם כולו - הרי העם כולו מוגן בשמירה עליונה ובוודאות יזכה בדין, כך שהוא יכול לשמוח בראש השנה! וכך אומר רבי ישראל סלנטר (מובא בספר 'מתיקות אלול') - הדרך היחידה להינצל, היא להיות אדם שאחרים זקוקים לו. כי אם אתה אדם לעצמך - אתה נידון לפי מצבך ומעמדך. אולם אם אתה אדם שאנשים אחרים זקוקים לו, נעזרים בשירותיו, צריכים את עזרתו - הרי גם בשמים מתחשבים בכל הזקוקים לך, ומעניקים לך כדי שתוכל להמשיך להעניק לאחרים...!

אשר על כן, אדם הרוצה סגולה טובה ליום הדין, יתחזק בזיכוי הרבים ובגמילות חסדים עם אחרים, אם זה ע"י הפצת תורה ומסירת שיעורי תורה, או תרומה לארגוני צדקה וחסד, וכל שכן מוסדות תורה המזכים את הרבים בתורה ומצוות, ומנגישים את תורתנו הקדושה לעמך בית ישראל, ובכך ייחשב גם הוא למזכה הרבים, אשר ינהגו איתו לפני משורת הדין כי הציבור זקוקים לו.

(הרב אשר קובלסקי)

לע"נ
אברהם אבהרון
בן גינינה ז"ל

לע"נ
רפאל פואה
בן רוזה ז"ל

לע"נ
יוסף מנחם
אליהו בן מסיע
דה ואהרון ז"ל

מוסר ממון חבירו

"אָרוּר מְכָה רַעְיוֹן בְּסִתְרֵי" (דברים כז, כד): "בסתר" - בגימטריא "מסר ממון חברו" (בעל הטורים)

שאלה: ראובן שמעון שכנים בוילה משותפת עם חניון מכוניות משותף מקורה ונעול. לילה אחד כאשר עמד ראובן להחנות את רכבו בחניון, ארבו לו שני שודדים, ומיד כשעמד לצאת מרכבו התנפלו עליו וחטפו את המפתח. בצר לו אמר ראובן לשודדים: "מכוניתי שווה בסה"כ מאה אלף שקלים, הנה יש כאן מכונית חדישה ויקרה הרבה יותר, ששוויה כפול משלי... כדאי שתיקחו אותה במקום". ענו השודדים "רעיון מצוין, כעת ניקח גם את שלו וגם את שלך", ואכן הצליחו לפרוץ למכונית של שמעון ויצאו מהחניון בדהרה עם שתי המכוניות.

אך ראובן ה"מוסר" לא פעל מתוך רשעות... מאוחר יותר הוא גילה את סיבת החלטתו להסגיר את מכונית שכנו לשודדים: "לא עלה בדעתי למסור את רכבו של שמעון שכני, אלא שידעתי שלמכוניתו מחובר מכשיר 'איתוראן' (מכשיר המודיע על מיקומו המדויק של הרכב), וחשבתי בליבי שכדאי יותר שיקחו את רכבו, וכך תעלה המשטרה על עקבותיהם..."

לבסוף, אכן לא חלפו שעות רבות והמשטרה איתרה בעזרת ה'איתוראן' את השודדים, ממש לפני כניסתם לעיר עזה, וכך החזירו את שתי המכוניות לבעליהם. עכשיו בא ראובן ושואל: "בתחילה שמחתי בליבי על התושיה, אך כעת התעוררו אצלי נקיפות מצפון - שמא לא נהגתי כדן, ואם אסור היה עלי לנהוג כן, כיצד עלי לתקן זאת?"

תשובה: בודאי שראובן עבר על איסור במסירת רכבו של שמעון לגנבים! והגם שלבסוף הוא הוחזר בשלימותו, מכל מקום היה סיכוי גדול שלא היה חוזר, ולא היה עליו לסמוך שהמשטרה תאתר את הגנבים. ואכן רק בדרך נס הם נתפסו ממש לפני הגעתם לעזה. מובן מאליה, שראובן חייב לשלם לשמעון את מלוא הנזק שנגרם לרכב בעקבות הפריצה וכן את הוצאות הדלק, שהמציל עצמו (ואפילו את נפשו) ע"י מסירת ממון חבירו, חייב לשלם לחבירו את כל הפסדיו (שו"ע חו"מ, שפ"ח, ב') הוסיף הרב ואמר לראובן: והיות וע"י מסירת הרכב נהנית ממכשיר ה'איתוראן' של שכנך, ששילם עליו מכספו, ראוי אפוא שתשלם מעט עבור הנאה זו, ותשתתף בשליש מדמי ההתקנה.

לסיכום: לראובן היה אסור למסור לגנבים את רכבו של שמעון, וראוי שישלם לשכנו שליש מדמי התקנת ה'איתוראן'.

(אחת שאלתי 2, מאוצרו של הגר"י זילברשטיין)

כי ממך הכל – הכל מה' יתברך

בפרשתינו מתוארת מצוות הביכורים, ומלבד החובה בהכרת הטוב (כמתואר בהרחבה במאמר הרב), ישנו גם הענין לדעת שהכל ממנו יתברך, ושאינן זה כוחו ועוצם ידו שהביא לו את כל הרכוש הזה, אלא "כי מידך הכל", כל מה שיש לאדם בא ממנו יתברך, ועל כך יש להתחזק בהודאה בכל הצלחה בחיים. משל לרופא שבא והתלונן לפני הרב: רבי, יושב אני בבית הרפואה וכמעט שאין איש דורש ומבקש לעזרתי, וכי לזה נעשיתי 'רופא' - לשבת באפס מעש... הרי יכול אני להועיל לחולים רבים. יעץ לו הרב, בשעה שפונה אליך 'חולה', אל תיתן לו 'תור' לאותו היום או למחרתו, אלא דחהו בג' חודשים, וכך תצא השמועה כי 'רופא מומחה' בשכונתנו - שהרי אין זמנו פנוי מהיום למחרת רק אחר המתנת זמן של ג' חודשים... וכך היה. עברו כמה חודשים והרב עצמו החל מרגיש שלא בטוב, מיד פנה אל מיודעו - הרופא הנ"ל, וקיבל תור לסוף שישה חודשים... אמר לו הרב, וכי גם לי אי אפשר לך לפנות מזמנך ה' יקר', וזכור היטב ואל תשכח מי עשה אותך כל כך 'עסוק', הרי כל זה לא היה לך אלא בעצתו!

והנמשל פשוט, עומד לו איש מבני ישראל, מתפלל ומתחנן על פרנסתו, ואכן, שמע ה' לקול תפילתו ובירכו בשפע ברכת שמים... תוך זמן קצר נעשה היהודי 'עסוק' וטרוד למעלה ראש, וכמעט שאינו נראה בבית הכנסת בעת התפילה, על זה נאמר 'זכור ואל תשכח', מי עשה אותך בה טרוד ומוקף בעסקים, הלא אנכי ה', ומדוע שכחת ממני לגמרי?

כך הוא דינה של מצוות הביכורים, אומר "בעל העקידה" (שער תשעים ושמונה), עיקר העבודה בהבאת הביכורים, כדי שנקיר שהקב"ה הנחילנו את הארץ, ולא בכוחנו ועוצם ידינו יש לנו את כל השפע הגדול הזה, כי פעמים הרבה סבור האדם שהביא מחלקו - שהיא ארצו, אבל באמת ידע שהכל הוא "אשר ה' אלוךך נתן לך", שעליו לעקור מליבו מחשבות אלו, ויאמין "כי מידך הכל".

הרי לנו שמלבד החיוב להודות לה', לאחר כל הצלחה בחיים צריך האדם להתבטל אל ה' ולידע שהכל ממנו יתברך, וכך יוכל לפנות עוד לקב"ה, בתחניות שימשיך להעניק לו מידו הרחבה, ובודאי שתפילה של אדם המשיך כל הצלחותיו לקב"ה ראויות יותר להתקבל.

(עפ"י הגר"א בידרמן שליט"א)

השקפה לבית היהודי

השקפה ממעון קדשך – להפך הדין לרחמים

פרשתינו מכילה את אחד הסודות לזכות בדין, והוא ע"י שנהפך אותו למידת לרחמים. כל אחד מאיתנו ודאי היה רוצה שישפטו אותו לפני משורת הדין ובמידת הרחמים, כיצד ניתן להגיע לכך? אומרת התורה, שבשנה השלישית לשמיטה, מצווה האדם ליתן מעשר עני (במקום מעשר שני הנאכל בקדושה בירושלים), ומתארת כיצד מגיע האדם למקדש, ומודה על כך לקב"ה. "כִּי תִּכְלֶה לַעֲשׂוֹר אֶת כָּל מַעְשֶׂר תְּבוּאֲתָךְ בְּשָׁנָה הַשְּׁלִישִׁית, שְׁנַת הַמַּעְשֵׂר, וְנָתַתָּה לְלוֹי לְגֵר לִיתוֹם וְלְאֻלְמָנָה, וְאָכְלוּ בְּשַׁעְרֶיךָ וְשָׂבְעוּ" (דברים כו, יב) - ומסביר רש"י: כשתגמור להפריש מעשרות של השנה השלישית... תחת מעשר שני ייתן מעשר עני, שנאמר כאן.

לאחר שמודה האדם לקב"ה, הוא מוסיף ומבקש "הַשְּׁקִיפָה מִמַּעוֹן קִדְשֶׁךָ מִן הַשָּׁמַיִם, וּבִרְךָ אֶת עַמְּךָ אֶת יִשְׂרָאֵל, וְאֵת הָאָדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לָנוּ, כְּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאֲבוֹתֵינוּ אָרְצָךְ זֶבֶת חֶלֶב וְדָבָשׁ", ואומר רש"י "עשינו מה שגזרת עלינו, עשה אתה מה שעליך לעשות, שאמרת אם בחקותי תלכו ונתתי גשמים בעתם". כיצד יכול האדם לבקש מהקב"ה שיעשה את חלקו, האינן זו עזות פנים?

ביאורם של דברים, הלשון "השקפה" היא מיוחדת, ובמקום אחר רש"י מבאר את עומקם של דברים. כשבאו המלאכים לאברהם בדרכם להפוך את סדום, אומרת התורה "וַיִּקְרְאוּ מִשָּׁם הָאֱלֹהִים וַיִּשְׁקְפוּ עַל פְּנֵי סְדֹם" (בראשית יח, טז), אומר רש"י - כל השקפה שבמקרא לרעה חוץ מ-"השקפה ממעון קדשך" (הנאמר בפרשתינו), שגדול כח מתנות עניים שהופך מידת רוגז לרחמים.

ובדרך הדרש, אומר רבי ישראל מצו"רטקוב (בנו של האדמו"ר מרוז'ין), "כל השקפה" - אם ישקיפו משמים ויבדקו את מעשינו אם טובים המה. "לרעה" - ימצאו תמיד כי הם חסרים ופגומים, "מלבד במתנות עניים" - אף אם הכוונה אינה כראוי, סוף על סוף הרי העני מתפרנס על ידו, ולכן "הופך את מידת הרוגז לרחמים"

נמצינו למדים, שאף על פי שמידת הדין מקטרגת, וחלילה יכול האדם להנזק ממנה, אם עוסק הוא במתנות עניים, מתנהג בחסד עם הבריות ונותן משלו לאחרים, יכול הוא לבקש מהקב"ה רחמים במידה כנגד מידה, כשם שהוא התנהג בחסד עם הבריות, כך פונה לקב"ה בתחניה שיהפוך לו את מידת הדין לרחמים, ואף אם הוא לא קיים את מצוות החסד בכוונה הראויה, עצם העיסוק בחסד מושך אליו את חסדו של ה' יתברך.

כל השקפה
שבמקרא לרעה
חוץ מ-"השקפה
ממעון קדשך",
שגדול כח מתנות
עניים שהופך
מידת רוגז לרחמים

רבי ישראל מאיר הכהן מראדין זצוק"ל

השבוע ביום ד', כ"ד אלול, חל יום השנה לפטירתו של החפץ-חיים, רבי ישראל מאיר הכהן מראדין, ונביא סיפור מופלא ומרגש ואודותיו, המובא בספר "המגיד" לרבי יוסף קראה, המצביע על מידותיו ועל דאגתו ומסירותו של החפץ חיים לזולת.

אחד מתלמידיו של ה"חפץ חיים" אובחן כחולה במחלה קשה שאימה על חייו, והרופאים אמרו כי אין בידם תרופה למחלתו. הגיע

התלמיד לפני רבו ה'חפץ חיים' כדי לבקש ברכה. הקשיב הרב לתלמידו הצעיר ואמר לו שיתן לו עצה, בתנאי שלעולם לא יספר על כך לאיש.

וכך, הנחה אותו ה"חפץ חיים" ללכת לתלמיד חכם מסוים המתגורר בעיירה קטנה. "ספר לו על מצבך ובקש ברכה, הוא יתן לך ברכה, ובעזרת ה' יתברך אתה תחלים". הצעיר שמע בקול רבו ופנה מיד לאותו תלמיד חכם, ואכן, תוך תקופה קצרה ובאופן לא יאומן הוא החלים. הוא המשיך בלימודיו בישיבה, ובסופו של דבר עקר מראדין, התחתן והקים משפחה, וכפי שהודרך, מעולם לא סיפר לאיש אודות מאורעות אלה.

אחרי שנים רבות, חלתה גיסתו של אותו תלמיד במחלה מסתורית. עד מהרה נתברר שהיא סובלת מאותה מחלה שהוא סבל בעבר, אך הוא לא אמר דבר. אשתו זכרה שפעם דיבר על מחלה מסתורית ממנה סבל, ובכל פעם שדיברה על כך הוא התחמק וסירב לדבר. ככל שניסה להתחמק לחצה עליו אשתו שידבר, בתקוה שסודו יעזור להציל את חיי אחותה. הוא הסביר להם שזהו סוד שנבצר ממנו לגלותו, אך הן עמדו בשלהן. לבסוף נחלשה התנגדותו והוא חשב שיתכן ואחרי שנים כה רבות מותר לגלות את סודו, וסיפר על עצתו של ה"חפץ חיים" לבקש ברכה מתלמיד חכם מסוים בעיירה מרוחקת.

זמן קצר לאחר מכן החל התלמיד להרגיש שוב ברע. הוא נבהל מאד, קם ונסע מיד אל ה"חפץ חיים", שהיה כבר זקן וחלש מאוד. הרב זכר את פגישתם הישנה והקשיב בשקט לסיפורו של האיש, ואז דיבר בקול חלוש: "הלוואי ויכולתי לעזור לך, אך מה אוכל לעשות? כשהיתה לך המחלה לראשונה, הייתי צעיר וצמתי ארבעים יום עבורך, כדי שתתרכא. היום אני כבר זקן מידי ואיני יכול לצום כמו אז".

הדברים מדהימים: לא זו בלבד שה"חפץ חיים" צם במשך ארבעים יום עבור תלמיד אחד, אלא שהעמיד את הדברים בצורה כזו, שייראה כאילו הודות לברכתו של תלמיד חכם אחר נתרכא. והלוואי ונלמד מדרכיו להיות בגדר "יושב בסתר - עליון", מי שזוכה למידת הצניעות ומצליח להסתיר את מעשיו הטובים זוכה לקרבת א-ל עליון.

ותן טל לברכה

לקראת סיום הקיץ, ולפני שנפסיק "להזכיר" את הטל בתפילה ונעבור "להזכיר" וגם "לבקש" את הגשם, נכתוב מעט על הטל, אשר אין העולם יכול להתקיים בלעדיו. טל הוא סוג של משקעים, הנוצר בדרך כלל בלילה מהתעבות של אדי מים באוויר והופך לטיפות על הצמחים ועל הקרקע, וכן על כל דבר עליו הוא נוחת, כגון רכבים, עצים, כסאות ושולחנות וכ'. הטל מסייע בין היתר, לצמחים לשמור על לחות באזורים צחיחים ובימי הקיץ והשמש החמים. הטל נוצר בלילות בהירים כתוצאה מהתקררותם של עצמים ופני הקרקע שהתחממו במשך היום.

האוויר מכיל אדי מים בכמות מסוימת, המשתנה ממקום למקום וממזג אויר אחד לשני. כאשר מתקרר האוויר, כמות הלחות שהוא יכול להכיל יורדת, והוא מגיע למצב של ווייה. המים העודפים מפסיקים להיות אדים ומתעבים על דברים הנמצאים בסביבה

- ביחוד כאשר דברים אלו (עצמים, קרקע) קרים יותר מן האוויר. מים אלו קרויים טל. במצב זה אומרים כי טמפרטורת האוויר ירדה אל מתחת לטמפרטורת הרוויה של האוויר (הטמפרטורה שבה האוויר אינו יכול להכיל יותר לחות או אדי מים נוספים).

הטל אינו נוצר בדרך כלל בלילות מעוננים היות שהעננות מונעת במידת מה את ההתקררות של הקרקע. כמו כן גם רוחות מונעות היווצרות טל היות שהסעת האוויר מהירה מונעת את התעבותו. לטל חשיבות רבה כמקור לחות לצמחייה באזורים שכמות המשקעים שבהם מועטת, וכמקור שתייה לחרקים קטנים, ובמיוחד בימים שאין בהם גשמים, זהו מקור המים הטבעי היחיד לכל בריה שלא נמצאת בסמוך למאגרי מים.

מספר לילות הטל בישראל לדוגמא שונה מאזור לאזור. בממוצע, טל נוצר בכ-200 לילות בשנה בעמק יזרעאל ובשפלת החוף, 250 לילות בצפון הנגב, 180-150 לילות באזורי ההר ועד 50 לילות בעמק הירדן. באזורי הכנרת וצפון ים-המלח הטל נוצר במרבית ימי השנה (320-365 לילות).

כדי למדוד את כמות הטל משתמשים במכשיר הנקרא מד טל. המתקן הומצא על ידי חוקר טבע ישראלי. המתקן נפוץ בכל העולם ומורכב מלוח עץ צבוע בצבע כהה ההופך למעין "סקלת טל", כלומר למכשיר מדידה אשר מאפשר למדוד את כמות הטל הנמצאת עליו. הבדיקה הכמותית נעשית בשיטה אופטית.

לקראת הבוקר, כאשר השמש מחממת את הארץ, הטל מתאדה, כלומר שניתן לצפות בו בשעות הבוקר המוקדמות, אך במשך שאר היום לא ניכר רישומו כלל, וכך מובא ברש"י על החומש בפרשת בשלח (ט"ז, י"ד) מובא "אם תמלא שפורפרת של ביצה טל, ותסתום את פיה ותניחנה בחמה היא עולה מאליה באויר.

אולם האירועים המחודש של בית הכנסת "בית לוי"

בסימן טז

אנו מזמינים אתכם לביקור והתרשמות ולערוך את האירוע שלכם באולם החדש והמשופץ: ברית מילה // סיומי מסכת // אזכרות // שבת חתן // כנסים והוצאות

הכנסות קודש להחזקת הכולל • לתחזוקת המקוה • לנדקקים

רח' יוסף חכמי ליד מלון רימונים-שלום שכונת מדורגי בית וגן ירושלים

לפרטים ותיאום מועד התרשמות:

054-422931 // 054-3551383 // 02-6540906

Advertisement for Beit Levi restaurant including logo, address, and phone number (02-9664455).

לפניות לתרומות לעלון לזיכוי הרבים, וכן להקדשות לרפואה להצלחה לע"נ -

02-9664455 (בין השעות 10:00 - 15:00)

לקבלת העלון למייל ולכל צרכי העלון נא לשלוח מייל ל:

ALON.BEITLEVY@GMAIL.COM

לקבלת דבר תורה יומי מפי הרב שליט"א בקבוצת וואטסאפ שקטוה, נא לשלוח בקשה במייל

מצבות מספרות

מאוצרותיו של הרב אברהם יעקב סלמון שליט"א
רב דקה שטפניט

האהל על קבר האדמו"ר
רבי בן ציון מושקוביץ
מפודולואי וזוגתו
וארבעת ילדיו זצ"ל
הי"ד בסוף השביל
הראשי בבית העלמין
בעיר יאס

חכמי
דומניה

הרה"צ ר' בן ציון מוסקוביץ זצ"ל הי"ד מפודולואי נעקד על קידוש השם ר"ח אלול תש"ד ומנו"כ בבית העלמין פאקוראר יאס

בגליון 'באר בשדה' (295 פרשת ראה תשפ"א) במדור 'מצבות מספרות' התוודענו לדמותו של הרה"ק רבי אלטיר אהרן אריה מושקוביץ האדמו"ר מפודולואי זצ"ל אשר נסתלק ביום ז' אלול תר"ע ומנו"כ בפודולואי הסמוכה ליאס שברומניה, תוך כדי הכנת המאמר התוודענו על קצה המזלג לדמותו של בנו הרה"צ רבי בן ציון מושקוביץ מפודולואי אשר מנו"כ ביאס באהל מיוחד, נתקיים בנו בס"ד בדרך שאדם רוצה לילך - מוליכין אותו,

בעל כרחו, ונתגלגלה לידינו זכות להכיר לראשונה את נכדו יחידו מר אהרן מנחם מנדל שטאובר - שובל מהרצליה, ר' אהרן מנחם נולד בט"ו כסלו ת"ש, וזכה בילדותו להנצל בהפגזה הרוסית ביאס הפגזה שרצחה את אמו וכל בני משפחת האדמו"ר מפודולואי ובני קהילתו, אגב שיחה מאלפת איתו נוספו לנו פרטים רבים על זקינו רבי בן ציון ועל עוד מרבני ואדמו"רי יאס, וכך אנו זוכים אשר לקראת ההילולא של האדמו"ר הרה"צ רבי בן ציון

***

תולדותיו

הרה"צ ר' בן ציון מוסקוביץ זצ"ל מפודולואי נולד בסוליצא לאביו הרה"ק רבי אלטיר אהרן אריה מפודולואי זצוק"ל שהיה בכור בניו של הרה"ק רבי יואל משאץ זי"ע. רבי אלטיר החל לנהוג באדמורו"ת עוד בחיי אביו והוכתר כאדמו"ר בסוליצא לאחר מכן עבר לפודולואי עם בני משפחתו ביניהם בנו האדמו"ר הרה"צ ר' בן ציון מושקוביץ זצ"ל ובני משפחתו.

רבי בן ציון היה יחסן גדול גם מצד אמו הצד"ע שהיתה בת דודו זקנו הרה"ק ר' יחיאל מיכל מגלינא זצוק"ל - חתנו של מוהר"מ מפרמישלאן.

בהגיעו לפרקו נלקח רבי בן ציון אחר כבוד כחתן

אצל הרה"ק רבי אהרן מנחם מענדל מאלעסק, בן רבי אלכסנדר ליפא מזידיטשוב, בן רבי יצחק אייזיק מזידיטשוב,

כאמור אביו הרה"צ רבי אלטיר אהרן ניהל בפודולואי חצר חסידית מפוארת ורבים שחרו לפתחו לבקשת עצה וברכה בדבר ישועה ורחמים. והיה מקושר לחצרות הקודש דבית רוזין סאדיגורא.

ממלא מקום אבותיו

עם הסתלקותו של אביו במוצאי שבת ז' אלול תר"ע כאשר היה אך כבן ששים ושנים ולאחר שהובא למנוחות בבית החיים בפודולואי, הוכתר רבי בן ציון לממלא מקום אביו והחל לנהוג את נשיאותו ברמה כאשר המונים פוקדים את דלתות ביתו לעצה

ולברכה.

במאמר שנכתב ב"קול מחזיקי הדת" לאחר הסתלקות אביו אנו רואים את הדברים שנכתבו ע"י אנשי שלומנו של אביו רבי אלטיר אהרן מפודולואי זצוק"ל אודות רבי בן ציון וחשיבותו בעיני קהל חסידי אביו:

"...מי לא ידאב וימס למים על השבר הצדיק הזה, וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'. אך זאת נחמתינו כי לא נאמר בצדיק הזה מיתה ועד שלא כתבה שמשו של צדיק זה זרח ובא אור קדושת בנו יחידו הממלא מקומו, ואין צדיק נפטר מן העולם עד שנברא צדיק כמותו, שנאמר וזרח השמש ובא השמש."

אנשים רבים אשר חסו בצילו נהרו מכל עירות לחלוק לו כבודו האחרון, גם רבנים גאונים מכמה

עיירות ובפרט כל תושבי עירינו מקטן ועד גדול והובל בהמון אדם רב ובכבוד גדול לבית מועד לכל חי ויבנו אותו כל בית ישראל. הרבנים הגאונים נשאו עליו נאומים ויספדו ספדניו. ובפרט הרה"ג המפורסם כש"ת מר"ה זידיא מאיר שמעלנער באטישאן שליט"א, מלבד מיילי דהספידא שדרש עליו במילי דאגדתא בפה מפיק מרגליות לעורר העם לבכי ומספד לפני ביהמ"ד של אדמו"ר זללה"ה ובבית מועד לכל חי.

להפצרת רבים נשאר הרב הנ"ל בעירינו על שבת קודש פ' תבא, ובשעה ד' אחה"צ נתאספו כל העיר לביהמ"ד הגדולה דפה והיה מלא מפה לפה, והרה"צ הנ"ל דרש במילי דאגדתא ובחריפות ובבקיאות גדול בש"ס ובירושלמי ובמדרשים דילג מאגדתא לפלפול עצום עד שנשתוממו כל השומעים הלומדים מפה וסיים הדרוש לעת ערב ממש וכל העם ענו אחריו כי יתחזקו בכל עוז להחזיק לבנו אדמו"ר שליט"א.

והשי"ת יאזין לתפלות רבים ויארץ ימים ושנים על כסאו עד ביאת ג"צ ב"ב א"ס.

החותמים בדמעות והשי"ת ינחמנו בנחמות ציון וירושלים וכוח"ט וברכה וחיים.

דברי אנשי שלומו של אדמו"ר שליט"א מפה.

בהמוט מוסדות תבל

בשנות העולמית השניה כאשר נמוטו מוסדות תבל, ורבבות אלפי ישראל ברומניה גורשו ממקומם, גם על יושבי פודולואי עבר כוס היגונים, ובחג הפסח תש"ב הם גורשו ליאס, מזג אוויר היה אז קשה מאוד, קור ושלג כבד שלטו בכיפה וכך הגיעו יהודי פודולואי ליאס בעירום ובחוסר כל ורועדים מקור, אך יהודי יאס קבלו אותם ברועות פתוחות והעניקו להם בני הקהילה שביאס דירות לגור שם, על אף הצרות הנוראות שעברו יהודי יאס, שעבר עליהם הפוגרום הנורא ביאס בקצביה ובקסטוריה וברכבת והיו שם הרבה מאד אלמנות ועגונות מקומיים, עם כל זאת נהגו בעין יפה בפליטי פודולואי ועזרו ותמכו בהם בכל הצרכיותיהם ללא תמורה.

ביאסי פתח רבי בן ציון מחדש את בית מדרשו, וקהל חסידי המשיכו לבוא אל ביתו, וכך גם

המוני המגורשים מפודולואי שמצאו אצלו נוחם וחיוזק היו מתרכזים סביבו, וכך הפך ביתו לכתובת להתאספויות וריכוז אנשי פודולואי. כמו כן אסף רבי בן ציון יתומים רבים שנותרו מהמלחמה והיה להם לאב ואם וטיפל בהם במסירות ללא גבול.

על מזבח קידוש ה'

לקראת סיום המלחמה בשלהי שנת תש"ד נפטר עליו בנו רבי יצחק, ורבי בן ציון עם כל בני ביתו ישבו "שבעה" על פטירתו בביתו ביאסי, באחד מימי ה"שבעה" ביום ר"ח אלול תש"ד (יומיים לפני סיום המלחמה ברומניה) בשעה שהבית היה מלא במנחמים ואנשי שלומו מפודולואי, הופצצה העיר יאסי מהאוויר ע"י חיל האוויר הרוסי וביתו של רבי בן ציון ספג פגיעה ישירה של פצצת פגז רוסי שגרמה הרס רב ובמקום נהרג רבי בן ציון וכל משפחתו ויחד עמם נהרגו רבים מבאי

תמונת הפספורט של רבי בן ציון מושקוביץ זצ"ל

6 מצבות הנספים בהפצצה בתוככי האהל

בית האדמו"ר בפודולואי הקיים כיום. מתחם רחב ידיים ובחזית שני בתים נוספים שלפי השמועה שמשו כבית תפילה וכחדר ובית מדרש. תחילה גרו בו רבי אלטר אהרן ארי, בכורו של האדמו"ר רבי יואל משיאץ, והבן רבי בן ציון מושקוביץ המשיך לגור במקום עם בני משפחתו עד הגירוש ליאסי בפסח 1942. המקום שמש בית ועד לחכמים, ויתומים יהודים קבלו בו מחסה, מזון ולמדו בחדר ובבית המדרש, צולם על ידי נכדו מר אהרן שטאובר בביקורו במקום לפני 35 שנים

ובסביבות ביתו בשעת ההפצצה על ביתו של רבי בן ציון הי"ד וגם הם נספו על קידוש ה' יחד עם הק' רבי בן ציון הי"ד, ובכל המצבות כתוב אותו התאריך ר"ח אלול תש"ד, כמו כן ישנם מספר מצבות אשר התאריך הוא בסמיכות לתאריך הנ"ל וכנראה הקברים הם קדושים שנפצעו במהלך ההפצצה על ביתו של רבי בן ציון הי"ד ונפטרו יום או מספר ימים לאחר מכן.

מכל בני ביתו נותרו כשרידיים רק חתנו רבי יצחק שטאובר, ובנו הקטן הילד אהרון מנחם מנדל שיח" כיום בהרצליה [עמו שוחחנו השבוע - ראה מסגרת], ששרדו את ההפצצה. היה זה כאמור בעיצומם של ימי ה"שבעה" כאשר חתנו הרב יצחק שטאובר התכונן ללוות את זוגתו מרת אלטע חיה ע"ה הי"ד בת רבי בן ציון לבית האבלים, הילד הקטן התחיל ממרר בבכי בתואנה כי אינו יכול ללכת ויש משהו מפריע לו בנעליו, האבא הרב שטאובר שלא רצה לעכב את אשתו הורה לה ללכת לבד לבית אביה ובינתיים הוא יסדר לילד את בעייתו, ואכן היה לו אבן קטנה בנעליו, כאשר התקרב לבית חותנו רבי בן ציון לא נותר לו אלא לראות פטריית עשן כבדה אופפת את הבית כתוצאה מההפצצה הרוסית ובין הנספים היתה כאמור אשתו וכל בני ביתו של חותנו רבי בן ציון הי"ד.

רבי יצחק שטאובר היה בנו של הגאון הגדול הרה"ח ר' גרשון שטאובר זצ"ל הי"ד הדיין מבורשא אשר גם הוא נספה בשואת עמינו יחד עם שש מליון הקד' הי"ד.

אודות הרה"צ ר' יעקב קאפיל הגר זצ"ל

לאחר אותה הפצצה בה נהרגה בתו של רבי בן ציון ה"ה מרת שטאובר הי"ד נשא הרה"ח רבי יצחק שטאובר בזיווג שני את זו' הצ' בתו של הרה"צ רבי יעקב קאפיל הגר האדמו"ר מפאשקאן, שהתגורר ביאסי בדירה הצמודה לקלויז שטפנשט ביאסי.

היה ידוע כתלמיד חכם וירא אלוקים, והיו לו הרבה מעריצים וחסידים שהו באים אליו להתברך מפי ולהתייעץ בעצות נבונות.

להרה"צ רבי יעקב קאפיל היו ששה בנות אשר אחת מהן נהרגה בתקופת השואה ר"ל, ומשאר בנותיו הותרו משפחה עניפה בנים ונכדים לאויט"א, כאשר נכדו הבכור הוא מר יצחק רוזנגורט, וכן מר יצחק באב"ד מחיפה.

האדמו"ר רבי יעקב קאפיל הגר נלב"ע בר"ח מנחם אב שנת תש"כ וכבוד גדול עשו לו במותו כאשר רבים התאספו ללוותו בדרכו האחרונה, במודעת האבל שפורסמה לאחר הסתלקותו הנמצאת בארכיון מוכוננו צויין כי הלוייתו תצא מבית המדרש שטפנשט -

הקלויז השטפנשטאי ביאס, ברחוב 'הלנה דואמנה', מקום בו שכן הקלויז השטפנשטאי, שכאמור היה ביתו עד להסתלקותו, נטמן בסמוך ממש לציון קברו של האדמו"ר רבי מנחם נחום מרגליות זצ"ל חתנו של הרה"צ רבי מרדכי זוסיא מהוצלאס יאס שגם הוא טמן באהל מיוחד בקרבת מקום בבית העלמין דיאס, שכינה בבית המדרש הקלויז השטפנשטאי שביאס.

ומה עוד שבחצר ביתו כבר היו כמה שוחות חפורות מוכנות למסתור.

תחת מטרי ההפגזות שעוד נחתו על יאסי הובא רבי בן ציון לקבורה במסירות נפש בבית החיים של יאסי לא הרחק מקברי הנספים בפוגרום הרכבות. ולא הרחק מאהל הרה"ק רבינו אדמו"ר הראשון משטפנשט זי"ע על קברו וקבר זוגתו וארבעת בניו שנספו בהפגזה נבנה "אהל" מיוחד, ומסיב לאהל נקברו עשרות בני קהילתו מפודולואי ששהו בחצרו

לקראת הופעת המאמר פנינו אל אחדים משארית צאצאיו לשמוע מהם קטעי זכרונות מזקנם הדגול הרה"צ רבי בן ציון מוסקוביץ מפודולואי זצ"ל ואגב כך התוודענו לתולדותיהם של עוד מצדיקי יאס:

שגורשו מפודולואי, הם באו בעקבות הסבא לעיר יאס, כולם נספו, היו שם הרבה הפצצות רח"ל.

אביו של הסבא, רבי אלתר, הגיע כמדומני מפולין לרומניה.

לאחר שאמי נהרגה בהפצצה אבי נישא בזיוו"ש, חמיו היה האדמו"ר הרב יעקב קופל הגר מפאשאן שהיה דר ביאס בקלויז בדירה של הרבי משטפנשט, בילדותי הייתי מבקר הרבה בביתו של הסבא החורג, אני זוכר את הדירה שהייתה מרווחת מאוד וסמוכה ממש לקלויז שטפנשט ביאס.

הסבא רבי יעקב קופל הגר נפטר בשנת תש"כ, אני זוכר היטב את ההלוויה, התאספו יהודים רבים ללוותו בדרכו האחרונה, אני הייתי מנושאי הארון, הלוויה יצאה מביתו שבקלויז בשטפנשט, ונטמן בבית החיים של יאס, גם זוגתו הרבנית נטמנה לידו בבית החיים דיאסי.

הרב הגר היה אדם גדול, היה לו שש בנות, אחת מהן נהרגה בשואה, יש הרבה נכדים שזוכרים אותו, ביניהם בן דודי ר' יצחק באב"ד מחיפה. הנכד הבכור של הרב הגר זה הרב רוזנבורג.

האדמו"ר ר' בן ציון בנו של ר' אלתר אהרן אריה מפודולואי, הוא היה בנו בכורו של הרה"ק ר' יואל משאץ, ואמו הרבנית היתה הינדא בתו של הרה"ק ר' אהרן מנחם מנדל מאלעסק. ונכדו של ר' אהרן מאלעסק הוא ר' אלכסנדר סנדר ליפא אייכנשטיין, הוא גר באנגליה, ומכהן שם באדמורו"ת, וכאשר הוא מבקר בארץ ישראל הוא מבקר גם אצלינו. הרב אייכנשטיין הוציא לאור ספר 'פאר מנחם' על אביו, שם הביא באריכות מתולדות אביו, והוא חותם שם שהוא נכדו של רבי אהרן מנחם מנדל מאלעסק.

התמונה של רבי בן ציון שרדה בזכות אשתו השניה של אביו של ר' אהרן, יש עוד תמונה שמופיעה בספר הקהילות של יד ושם, בקהילות רומניה, וכתוב עליו "איש המופת".

עד מתי נשאתם ברומניה?

אנו היינו ברומניה עד לשנת תשכ"ב, אז עלינו עם אבא ועם האם החורגת ואחי, התיישבנו בעיר פתח תקוה. אמי החורגת הרבנית עטלה היתה בתו של האדמו"ר הרב הגר מפאשאן, אתה זוכר את הסבא הרב הגר?

אביה הסבא החורג שלי הוא היה בעל צורה, וישב ביאס ושם הוא נפטר, שם הנהיג באדמורו"ת, והיו באים אליו אנשים להתייעצות. לאמי החורגת היו עוד אחיות, בהם שכטר מרומאן ועוד.

ר' אהרן מנדל מציין כי זכה ויש לו ב"ה שני ילדים. ומוסיף פרטים נוספים על בני המשפחה, אחד מבני המשפחה שנשאר היה אחד בשם שלום זילברפרב, בנו היה מנכ"ל משרד האוצר בשעתו. הרב זלמנוביץ מעכו הוא היה נשוי לאחת מהאחיות של אבי ר' חיים יצחק, היו לו הרבה ידיעות על המשפחה, הם היו מאוד קרובים אימתו כשעלינו לארץ התארחנו אצלם בפסח, הוא היה הרב הראשי של עכו, הוא גם חיתן אותנו.

*

סביבו, שם ביאס התגורר הסבא כשנתיים ימים עד להפצצות שהרגו אותו.

מאז ההצלה ביאס ביקרתם בפודולואי שוב?

לפני שלש שנים היינו בבית החיים בפודולואי.

מצבות נספי ההפצצה הקטלנית של קהילת פודולואי בעיר יאס נטמנו בבית העלמין בסמוך לאהל האדמו"ר ומשפחתו הי"ד, בחזית אחת המצבות בחלקת הרובי הפצצה מתארת את האסון שפקד את נספי קהילת פודולואי ויאס ביום ר"ח אלול תש"ד

חשכו פנינו, ותדמענה עינינו, הו! ביום זעם ומהומה, שטע אותך כדור מלחמה, יום בו פתאום נקטפת, נפרדת ואתנו עזבת, דכא רוחנו ונפשנו, לנצח נצור אמונתך אלינו

6 מצבות הנספים בהפצצה בתוככי האהל

שלט ההנצחה בתוככי האהל שהוצב ביחמת נכדו מר שטאובר, תאריך ההסתלקות ציון בטעות לר"ח סיון

אני עזבת את העיר ש כשהייתי ילד קטן. את הסבא אני לא זוכר, אבל יש לנו תמונה של הביה"ח ביאס, יש שם הרבה קברים של יהודים

שיחה שערכנו עם נכדו של רבי בן ציון מוסקוביץ מפודולואי מר אהרן מנדל שטאובר-שוכל

אב תשפ"א

הרב שלמון: אנחנו רוצים לשמוע על זקנכם הרה"צ רבי בן ציון מוסקוביץ זצ"ל.

מר שטאובר שובל: אני ואבי ניצלנו מההפגזה בה נהרג זקני יחד עם אימי ע"ה הי"ד ... אני נולדתי בשלהי שנת תרצ"ט, בעיירה פודולואי, ואחר כך בפסח תש"ב גירשו את כל יהודי פודולואי ועברנו יחד עם כולם לעיר יאסי. ביאס השתכנו בהתחלה ברח' גיאקאוודא, ואחר כך עברנו לקוקאוודא.

אתם זוכרים את נס הצלתכם?

אני שמעתי שסיפרו שהסבא ישב שבעה על אחד מבניו, ואמי הלכה לסבא, ואני התעכבתי עם אבי, וכך ניצלנו בחיים, נפלה פצצה על הבית שהסבא היה שם עם כל בניו ובני הקהילה שהיו לידו אז, אני מנחש שזה היה על ידי פצצה רוסית, הרוסים כמה ימים לפני שנכנסו ליאס הם הפגזו את כל המקום, והסבא נהרג שם מיד, והרבה מבניו בהם אמי ע"ה.

כשהאלנו אם הוא זוכר עוד פרטים מאותה תקופה קשה?

אני לא זוכר ממה שהיה שמה. סיפור ההפצצה היה ב 20 לאוגוסט. ואת הסבא קברו באהל ביאס. אמי גם קבורה באהל אביה הרבי, היה לה אחות רחל והיה להם בן יצחק ולייבלי, וכאשר נהרגו היו כולם ילדים, כל המשפחה נהרגה, רק אני נשארתי כנצר יחיד, בזכות המעשה שאבי התעכב בגללי. אגב הריגת הסבא וכל המשפחה היה כבר אחרי הפוגרום, הפוגרום ביאס היה בשנת תש"א, ומהפוגרום ניצל הסבא.

מה מקורו של אביכם?

אבי הרה"צ ר' חיים יצחק שטאובר הגיע מהעיר בורשא שבמארמרוש, אבי היה מגיד שיעור בישיבה, היה בנו של הדיין מבורשא ר' גרשון שטאובר, וגם הוא נהרג בשנות המלחמה.

אבא הגיע מבורשא לפודולואי, שם נישא לאמי מרת אלטא חיה מרים, ולאחר החתונה הם גרו בפודולואי.

ואיך הגעתם מפודולואי ליאס?

גרשו אותנו מפודולואי באמצע פסח תש"ב, הגלו אותנו ליאס, היה אז באמצע השלג, ככה באו כולם מי בעגלות ומי ברגל, זקנים וזקנות נערים ועוללים, אני הייתי אז תינוק בן שנתיים, השאירו אותנו ביאס תחת כיפת השמים בלי אוכל וכלי מקום להיות שם, כל אחד מצא לו מקום אצל משפחה יהודית ביאס. באותה תקופה גרשו את כל היהודים מכל העיירות שמסביב לעיר יאס לעבר העיר הגדולה יאס, התכנית הייתה כדי שיוכלו אח"כ להוליך את כולם לאבדון ר"ל, הסבא פתח בית הכנסת לבני קהילתו, כל החסידים התרכזו

הגברת שטאובר-שובל מוסיפה לנו פרטים חשובים

הרב סלמון; תוכלו להוסיף פרטים אודות משפחת הרב מושקוביץ האדמו"ר מפודולואי שנהרג בהפצצות ביאס.

בעלי אהרן הוא בנה של הרבנית אלטא חיה בתו של הרבי. שם מפחתו הוא שטאובר, בעלי ואביו הם היחידים שנצלו בעת ההפגזה ביאס, ר' אהרן עוד נולד בפודולואי. הוא הנצר היחיד של האדמו"ר שניצל בשואה מההפצצה, ואמו היתה בתו של האדמו"ר שגם נספתה בהפצצה. בעלי ואביו עלו לארץ בשנת 62, בדרך כלל לא רצו לזכור זכרונות מהדבר עקב הטראומה שהיה שם, רק לפני עלותם לארץ הם עלו לאוהל.

אחרי שנים רבות עשינו תחקיר לדעת כל מה שהיה, לפני כמה שנים נסענו לבית החיים ביאס, ולפני שנתיים וחצי שמנו שם באהל שלט יזכור שמזכיר את זכר הנספים, יש שמה ששה קברים, של האדמו"ר והרבנית, ועוד ארבעה בניו, אחת מהם היא אמו של ר' אהרן, בתו של האדמו"ר, ושלושה אחרים זה אחותו ושני בנים, כולם צאצאי הרבי, כולם נהרגו באותה הפצצה.

כמו כן יש לציין מסביב לאהל ביאס יש הרבה מצבות של יהודים שנהרגו באותה הפצצה, כתוב על המצבות שהם יהודי פודולואי, כל היהודים הללו שהו בשעת ההפצצה בחצר ביתו של הרבי, הם היו חסידיו, מכיון שאז היו הפצצות חזקות, ובאו כולם לחצרו של הרבי לקבל ממנו חיזוק ושמירה, בתוך החצר עשו שוחות להגנה, ואז לפתע הייתה הפצצה ישירה על הבנין, וכולם נהרגו בתאריך הנורא שהוא למניינם 20 באוגוסט 44, שלשה ימים לפני תום המלחמה ברומניה!!! תום המלחמה באותו האזור היה 23 באוגוסט. אגב יש שמה גם מצבות של אנשים שנפטרו יום או יומיים אחרי זה, והם היו אנשים שנפצעו באותה ההפצצה בחצר ביאס.

הרבי ויהודי פודולואי היו גרים בפודולואי עד לגירוש, משם גורשו בפסח שנתיים קודם לכן בשנת 42, הם היו גרים בפודולואי בבית יפה, שם ביקרנו לפני שנתיים, בבית הזה היה גם ישיבה, וכיום זה נהפך לבית חולים פרטי, כמו כן נשאר שם כיום בנין הישיבה ובנין בית הכנסת. שכן הרבי ר' בן ציון היה אוסף הרבה יתומים לביתו ומגדלם.

בהיותנו ברומניה היינו גם אצל ראש עירית פודולואי, וביקשנו ממנו שיעשו הנצחה לאתר, שמקום זה היה מקום מושבו של הרבי, והוא אמר לנו שצריכים לפנות דרך הקהילה היהודית.

פודולואי יש בית החיים גדול, יש שם הרבה מאד מצבות ישנות, כמו כן יש שם מצבה של קבר אחים מבטון בצורת רכבת, כמו ביאס לזכר רכבת המוות שהורגו הנאצים.

הרבה פרטים על המקום אפשר להשיג במוזיאון הקהילה היהודית מפודולואי שהועבר ליאס, זה נמצא עכשיו בבית הכנסת החדש ששופץ, יש בבית הקהילה ביאס חדר שמוקדש לקהילת פודולואי ויש שמה הרבה מאד תמונות ומוצגים משם.

בימי הפוגרום ביאס הרב יצחק שטאובר יחד עם חותנו האדמו"ר ר' בן ציון טיפלו בקבורת הגופות שנזרקו מרכבת המוות לבית החיים בפודולואי, שכן הרכבת נסעה בסיבובים עד שמתו כל הקדושים, והרשעים זרקו את הגופות לבית החיים בבזיון נורא, והם טפלו בקבורת הקדושים במסירות נפש, והמחזות

שנגלו שם לפני שהשפיעו קשות על הרב שטאובר אביו של ר' אהרן.

חמי ר' יצחק שטאובר ובנו ר' אהרן היחידים מכל הקהילה שנצלו מההפגזה, חמותי האמא כבר היתה בבית אביה הרבי, וגם הם היו בדרכם לנוס שמה, הם לא הלכו מיד עם האמא, כי בעלי אהרן היה אז בן ארבע שנים, וכאשר הלבשו לו הנעליים הציקו לו הנעליים, ולכן הושיבו אביו על השולחן בבית לסדר לו את הנעליים, אבל הוא התחיל לבכות, כי היה לו אבן בנעל, ואמר האבא לאמא, את יכולה ללכת ואני אבא אחרייך, והיא הלכה לבית אביה כמו כל יום, שם ישבו אז שבעה, והבכי של אהרן עכב את יציאתו ויציאת אביו, כאשר באו לשם, ראו פטריית עשן מעל ביתו של הרבי, ונבהלו מאד, והיה שם פחד נורא, ההפצצה גבתה הרבה מאד קרבנות.

מפי בני המשפחה שמעתי שכשבאו יהודי פודולואי ליאס העניקו להם בני הקהילה

תמונת האדמו"ר רבי בן ציון מושקוביץ מפודולואי לימינו האדמו"ר רבי חנוך הענין דב מקידינוב בוטושאן מחזיק מקל ביד ומשמאל בן האדמו"ר מקידינוב רבי שלום זילברברג ז"ל

שביאס דירות לגור שם, על אף הצרות הנוראות שעברו יהודי יאס, שעבר עליהם הפוגרום הנורא ביאס בקצביה ובקסטורנה וברכבות והיו שם הרבה מאד אלמנות ועגונות.

ביתו של הרבי בפודולואי זהו אחוזה שלימה עם שני שערים ועם אגפים וכו', וכל הבנינים נשארו כמו שהיו. היום יש שמה קליניקה לנכים וכו'.

ההורים שלי הם מבסרביה וטשערנוביץ.

שיחה עם מר יצחק באב"ד מחיפה

הרב סלמון: נשמח לשמוע מכב' מזכרונותיו על הסבא האדמו"ר רבי יעקב קאפיל הגר מפאשאקאן מיאס.

מר יצחק באב"ד: הסבא היה גר ביאסי מאחורי בית הכנסת שטפנשט, זה היה דירה של שתי חדרים ומטבח. הוא הגיע ליאס מפאשאקאן.

שיחה עם מר יצחק רוזנוגורט נכדו של רבי יעקב קאפיל הגר

אב תשפ"א

אני יצחק אייזיק רוזנוגורט, נולדתי ביאס, בו' אדר תרצ"ב, הגעתי לארץ ישראל בשנת תש"ז, אני היום בן קרוב לתשעים, ואני מקוה ורוצה שהנכדים שלי יוכלו לספר שהיה להם סבא שכאשר התקרבו לגיל תשעים היה במלא תקופה ורעננותו. אבי ע"ה היה הבן זקונים של הרב פישל רוזנוגורט מיאס, אמי שרה ע"ה הייתה אחת מבנותיו של הרב הגר, הסבא הרב הגר נולד בוויז'ניץ לאביו הר"צ משה צבי אבד"ק סטאנוביץ בבוקרינה ונכד הרה"ק רבי משה צבי מסאווראן, ועם נישואיו לסבתא הרבנית גיטל בת רבי יצחק אייזיק טויביש אבד"ק פאשאקאן עבר לפאשאקאן, אני לא זוכר כ"כ את הסבא הרב הגר, וגם לא זוכר את הלוויה, עלינו לארץ ישראל כשהייתי בן 15 שנה, ואבי קבור ליד אמי בירושלים.

לפני מספר שנים הייתי ביאס ועליתי לציין הסבא הרב הגר.

מה אתה זוכר מהסבא הדיין רבי פישל רוזנוגורט?

הסבא השני ר' אפרים פישל רוזנוגורט (ראה אודותיו בגליונינו 'באר בשדה' 242) נספה בעקבות הפוגרום הגדול ביאס, הוא היה בקרונות המוות, יחד עם כחמשת אלפי יהודים, וניצל מזה, והגיעו ליאנאוויטשא שבקאלראש, שבדרום רומניה, יותר קרוב ליס, בין בוקרסט ליס, כעבור כמה ימים גבר עליו חוליו ושם קברו אותם ב"ט תמוז תש"א. הסבא לא היה אף פעם בבוקרסט, זה היה רחוק מאד מהעיר יאס אבל הוא נסתלק ונטמן ליד בוקרסט כנראה היה בדרכו לשם.

בפוגרום ביאס הסיעו את היהודים בקרונות רכבת עד שיחנקו. הסבא נקבר בקבר בפני עצמו ולא בקבר אחים לפי שהוא עוד נשאר לחיות כמה ימים לאחר שהושלך מהרכבת, והיה חולה בדלקת ריאות, ולכן הוא נקבר עשר ימים לאחר שאר ההרוגים, אנו בני המשפחה העלינו את עצמותיו לארץ ישראל ונקבר בירושלים. רק הוא היה מבני המשפחה על הרכבת.

ארוננו הועלה לארץ הקודש על ידי הרב שלום זילברפרב שהיה נשוי לבת דודה שלי דבורה.

הרב אפרים פישל נולד באוקריינא, שם הסבתא היה הינדא, ונולד לה 13 ילדים, ועקב תמותת הילדים הגבוהה שהיה אז, נשארו לה רק שני בנים ושלושה בנות, אחד הבנים נרצח ברוסיה על ידי הפיזולריסטים ימ"ש, ואז הם עזבו את רוסיה ועברו את נהר הדניסטר לרומניא, הסבתא והבנות עברו ביום אחד, והסבא והאבא עברו ביום השני, והגיעו לעיר סורוקה שבמולדובה. ובסורוקה היה לסבא ר' אפרים פישל אח ושמו ר' יחיאל, הוא נרצח על ידי הפורעים הרומנים בזמן מלחמת העולם השנייה.

בשנת תר"פ הם עברו את הדניסטר לרומניא, הבת רחל מלמד [הקבורה בבית החיים בנחלת יצחק] כבר היתה נשואה, והיא עברה לאודסה, ולא המשיכה עם המשפחה.

הסבא המשיך במסעו להגיע ליאס עם אבי, שהיה הילד הקטן, הוא היה אז בן 13 שנה, והיו לו עוד 2 אחיות, אחת שמה פרומה, והשניה טייטל שגם היא נרצחה בקישינוב במלחמת העולם השנייה.

לבסוף נשארו מהבנים של ר' אפרים פישל והרבנית הינדא אבי ר' נתן נטע, ושתי בנות, פרומא ורחל.

התמונות באדיבות: דוברות האגודה למקומות הקדושים ברומניה

תבלין לשלחן שבת

פרשת: כי-תבא

עלון מספר: 268

נא לא לקרוא בשעת התפילה וקריאת התורה. העלון טעון גניזה. הלימוד בשבת פי אלף מיום חול. כדאי לקרוא בשלחן שבת.

זמני השבת - בגב העלון

העלון לעלוי נשמת:
בכור חי' בן בטי, אברהם זושא בן ר' יהושע, לאה בת ר' יום טוב ליפמאן, מיכאל בן שרה, אלכסנדר בן מרי, לודמילה בת לייב, משה בן זוהרה, יהודה בן שרה, יוסף בן חנה, מנחם שלום בן שמחה, חיים בן אסתר, תמרה בת יעקב-תנצב"ה
ולהבדיל בין החיים למתים, העלון לרפואת:
משה בן מזל-טוב, פורטונה, משה בן מנדל, נפתלי בן דבורה, סכיטלה צביה בת ברכה, מרי בת חנה, -
בתוך שאר חולי עמו ישראל

נקודה בפרשה

לדעת למנף כל קשי

"**ארץ זבת חלב ודבש**" (כו, ט) ו'נבאנו אל המקום הזה", זה בית המקדש, ו'ניתן לנו את הארץ הזאת", היא ארץ ישראל, ארץ זבת חלב ודבש". כך אומר מביא הבפורים, המודעה לה' על חסדיו. אמר הגאון רבי מאיר שפירא מלובלין זצ"ל: מכל טובותיה של הארץ, ומכל שכעת המינים בהם נשתבחה, מדגישה התורה את היותה "ארץ זבת חלב ודבש".

ומדוע? כי הדבש והחלב, בשניהם יש חדוש. החלב, מקורו בדם. שכן שנינו: "דם נעקר, ונעשה חלב" (בכורות ו). והדם, כידוע, אסור באכילה. חייבים למלח את הבשר ולצלוח את הכבד כדי להוציא את הדם. והדם, האסור קשלעצמו, עוד "נעקר" ומתקלקל, ומתוך הקלקול יצא משקה צח וטעים - החלב, מהנה ומזין - וכשר למחדרין!

חדוש אחר יש בדבש. שהדבורה שרץ טמא היא, האסור באכילה, וכלל בדינו: "היוצא מן הטמא - טמא" (בכורות ה), והדבש יוצא מן הכלל, כי אין הצורך מתעכל במעיה של הדבורה אלא מעבד בנפרד בגופה, ועל כן היתירה אותו התורה באכילה. הרי לנו שני מאכלים שהיתה סבא שיהיו נאסרים וטמאים, והנה לא זו בלבד שהם חתרים וקשרים, אלא עוד השתבחו בטעמם והם הסבחרים שבמאכלים, טעמים ומזינים!

כמוהם, אמר הגאון רבי מאיר שפירא זצ"ל, גם ארץ ישראל. גורמים רבים בקיום המדינה חבוי ויחזו כדי לעקר מורשת ולשרש אמונה מלכבות השבים למכורתם מפזרח ומפערב. מגרסה של חנוך כפרני ושלטון כופר, כור ההתוף של הצבא וההסתה המקמתית של התקשרת, הכל חבר ויחזו לנתק את הקשר עם הססרת המפארת, להסיר את העטרה ולכרת את חבל הנחלה ושרשרת הזבח.

והמתבונן בסתם הנורא עלול לעמד קצוץ, חרד ותוהה:

במקום היין המשמר של תפארת הדורות רואה הוא תמהיל של דם, ועוד דם שנעכר! הצוף הנפלא נבלע בקרביו של שרץ טמא. מה יהיה עתה, מה יקרה כעת? ולפתע, הפלא ופלא: "דם נעקר - ונעשה חלב", והדבורה העמלנית מקיאה את הצוף - והנה הוא דבש! העם חוזר לאמונתו, לשרשיו, כור מחצבתו, והנה הוא בנוי ומחושל, איתן במורשתו, מחזק שבטותים, מחסן ורב כח מחזיר הוא עטרה לישנה, סקרזי על אמונתו הפושטת, מקבל על מלכות שמים באהבה! כי זה כוחו של העם וזו סגלתה של הארץ: "ארץ זבת חלב ודבש!"

ולחשב שהדברים נאמרו לפני שני דורות...! אף עלינו לדעת שגם אם כיום עדין קימים קשיים, יש למנף אותם ולהתרומם מעליהם, וכאותו מעשה בתמורו של האכר. **חמור האכר נפל לבאר** הישנה והיבשה בכפר. החל החמור לנער בצפייה לעזרה. לשמע נעירותיו בא האכר וחשב מה לעשות...

מאחר שהחמור היה כבר די זקן והבאר היתה יבשה, החליט האכר להרויח שתיים במכה: לקבר את החמור בתוך הבאר, וכאותה הודמנות - גם לסתם אותה. קרא האכר לכל שכניו, וכלם באו עם אתים והחלו למלא בצבל את הבאר. בתחלה נער החמור, אף כעבר מספר רגעים השתתק.

המשיכו האכרים לעדר זבל לתוך הבאר, והחמור שותק... הלך האכר והציץ לתוך הבאר, ולהפתעתו הרבה ראה כי החמור עומד בבאר על ארבע רגליו... התברר שבכל פעם שהשלקה עליו כף זבל, הוא נער את הזבל מגבו ודרך עליו. כך הצטבר הזבל בקרקעית הבאר, ועם כל כף נוספת החמור עלה עוד מספר סנטימטרים למעלה, עד שהבור התמלא והחמור צעד החוצה מן הבאר הנטושה...

זכרו, כדאי תמיד למנף את כל מה שקורה לנו בחיים -

לקבר אותנו ולרסק אותנו. אָבְל אָנְחָנוּ יְכוּלִים לְנַעַר אוֹתָם מֵעַלְיָנוּ וּלְהִתְרוֹמֵם מֵעַלְיָהֶם - לְהִתְרוֹמֵם, לְעֲלוֹת וּלְנַצֵּחַ. הָרִימוּ עֵינֵיכֶם, וְעַם הַרְבֵּה תִפְלָה וְאַמּוֹנָה תְּמִימָה בְּקִשׁוֹ מִבּוֹרָא עוֹלָם לְעֲזֹר לְכֶם לְהִתְרוֹמֵם וּלְנַצֵּחַ! (מִצֵּין הַשְּׁבִיעִי)

לְטוֹבָתְנוּ, וּלְנַצֵּל כָּל סִיטוּאָצְיָהּ כְּדִי לְלַמֵּד וּלְהִתְקַדֵּם. גַּם אִם "זוֹרְקִים עַלְיָנוּ זָבָל", לֹא הֵכִי וְהִיָּבְבוֹת יוֹצִיאוּ אוֹתָנוּ מִמּוֹנוּ. יֵשׁ לְנַעַר אֶת הַזָּבָל הַמְּשֻׁלָּךְ עַלְיָנוּ, לְדַרְךְ עַלְיוֹ וּלְהִתְקַדֵּם הַלְּאֵה. הַחַיִּים שׁוֹפְכִים עַלְיָנוּ חוֹל וְאַקְבָּיִם, הַחַיִּים שׁוֹפְכִים עַלְיָנוּ נִסְיוֹנוֹת וְתַקְוָיִם. אָנְחָנוּ יְכוּלִים לִפְלֹא אִישׁ וְלִתֵּת לְנִסְיוֹנוֹת הַחַיִּים

ספור לשבת

העוזר - נעזר מהשמים

בארה"ב עקב עבודתה. הטיסה עברה בשלום, והוא נחת בארץ. בצאתו מהשדה תעופה עלה על המונית הראשונה שנקרתה בדרכו, לכונן "רמדה רנסנס", אחד המלונות היוקרתיים בירושלים.

עם הגעתו למלון, מיד שם את הפציו בחדר שהוקצה לו ויצא מהמלון בשנית בכדי לעצור מונית לכותל המערבי, שריד בית מקדשנו. לאחר נסיעה קצרה הוא כבר היה שם, פוסע מעדנות לכיוון הכותל.

היה זה בשעות אחר הצהריים של ימות הקיץ, ורוח ירושלמית קלילה נשבה ובידרה את שולי חליפתו. הוא נטל ספר תהלים והתיישב על אחד הכיסאות הפנויים ברחבה, מתכוון לפתוח בתפילה ותחנונים עבור בתו יקירתו, שרק למענה עזב את עסקיו המסועפים והגיע הנה. הבעיה היתה, שהוא חש לפתע כאילו ליבו כל עימו. כל הרגשות נחטמו, הדמעות יבשו, וכאילו לא הגיע במיוחד כדי להתפלל על בתו מעוכבת השידוך אלא להסתכל על האבנים העתיקות והיונים הלבנות. לא היה לו חשק אפילו לפתוח את ספר התהלים.

הוא סוקר את האזור סביבו בייאוש, כשתחושה קרירה ומוזרה מזדחלת לליבו. במרחק כמה מטרים ממנו הוא מבחין באברך שעומד וקורא תהלים בהתרגשות רבה, כשדמעותיו מרטיבות את חליפתו. מדי פעם הוא מוציא ממחטה ומקנח את דמעותיו הזולגות, ללא הועיל. נראה שצרה קשה מתרחשת עליו. חיים רימר מביט בו במשך דקות ארוכות, אך האברך לא שם לב וממשיך להתפלל ביבבות חרישיות.

לאחר דקות ארוכות כנצח, כשמיועדנו חושב לעצמו: 'מה אתי? למה אני לא מתפלל ככה? הרי הגעתי לכאן ממרחקים להתפלל על בתי בפרט. לא עת חלומות עכשיו!' - הוא חש לפתע גל של התעוררות עובר עליו, והחל עד מהרה לקרוא תהלים ברגש, כשמעיניו החלו לנשור דמעות של צער נוקב שהרטיבו את ספר התהלים. הוא קרא וקרא ללא הפסקה, ולאחר כשעה של קריאת תהלים, עצר והסתכל שוב על האברך סמוך הלחיים, שהמשיך להתפלל בבכיות.

הוא החליט - 'עד כאן. אני ניגש אליו ושואל מה קרה... וממחשבה למעשה. הוא פנה לאברך ושאל אותו: "סליחה שאני מפריע, אבל... פשוט אני נמצא כאן כבר למעלה משעה

בארצות הברית ישנו יהודי חרדי בשם חיים רימר (שם בדוי), איש עסקים חובקי עולם. ברוך ה', פרנסתו היתה מצויה בריווח. דא עקא, שהוא לא מוכן היה לתרום אפי' שקל אחד למוסדות להרבצת תורה - כוללים וישיבות. לארגוני רפואה, גמחיים וכד' תרם בשמחה, אך לבני תורה, השוקדים על תלמודם יומם וליל - סירב בנחרצות, והשיב ריקם את פני כל ה'משולחים' למיניהם. "שילכו לעבוד", טען, "כמו שאני עבדתי והשגתי את כספי בעמל ויושר, יכולים גם הם לנהוג כמוני. מדוע שלא יעשו זאת?".

היו שניסו להסביר לו את טעותו, לסבר את אוזנו בגודל חשיבותם של לומדי התורה - אך נחלו כישלון. הם נתקלו בחומה אטומה כברזל, שלא היתה מוכנה להישבר בפני שום טענה. הוא לא היה קמפן, אך לתרום ללומדי התורה - סירב בכל בתוקף. עד מהרה, ידעו כל ראשי הישיבות והכוללים, המכתתים את רגליהם בנכר על מנת להשיג כסף ללומדי התורה, שאצלו אין להם מה לחפש.

בת היתה לו, לאותו חיים רימר, כשרה וצנועה. לרוע מזלה, היא היתה חולה במחלה נדירה שאחת ההשלכות שלה היא שלבת אין אפשרות להתחתן עם כל אחד אלא רק עם אדם החולה ג"כ באותה מחלה. את טובי הרופאים הזעיק אביה לנסות למצוא לה מזור, ללא הצלחה יתירה. כשהגיעה בתו לפרקה, פנו הוריה למיטב השדכנים באמריקה ומחוצה לה בבקשה למצוא לה שידוך העונה על הדרישה הנדירה, אולם חולפים הימים, ועוברים גם שבועות וחודשים, והטלפון בבית נותר דומם.

אמנם תשורה נאה הבטיח חיים הלז לשדכן שישדך לבתו את זיווגה, אולם, טענו השדכנים שוב ושוב, ואף צדקו - מתוך עשרות אלפי הבחורים החרדיים בני גילה של בתך, הסיכוי הוא אפסי למצוא בחור החולה ג"כ במחלה נדירה זו! וכך נוקפות להן השנים, חברותיה של הבת האומללה כבר נשואות באושר וחובקות ילדים, ושידוך עברה - אין.

בצר להם, החליט אביה לטוס לארץ הקודש ולהפיל תחינה במקום ממנו לא זזה שכינה מעולם, בכותל המערבי. הוא הזמין כרטיס טיסה, ונסע לבדו לארץ הקודש. אשתו העדיפה להישאר

ארוכות.

האברך הרגיע אותו, ובירך אותו. "מי יודע, אולי בזכות החסד הכביר שגמלת עימנו תמצא בתך את הבחור המתאים בקרוב". חיים ענה 'אמן' נרגשת מעמקי ליבו, והם נפרדו בהחלפת מספרי טלפונים הדדית, כשהאברך מוסיף כל הזמן לברך אותו ולהודות לו על עזרתו הרבה. "אם ימצא בחור מתאים, אתקשר אליך", הבטיח.

מהכותל המערבי, פנה האברך לבנק בו התנהלו חשבנותיו. גם לבנק הזה הוא חייב כסף... הוא ניגש לפקיד הבנק, שהיה חרדי, והגיש לו את השיק. הפקיד ראה את הסכום, וקריאת הפתעה נשמעה מפיו. "אתה??? את הסכום הזה? מנין לך כל זאת?" הוא המשיך – "הרי כל הזמן אתה מגלגל חובות, ולכל היותר מפקיד שיקים של כמה מאות שקלים", הפקיד עוד לא נרגע והוסיף בלחישה "שלפעמים גם חוזרים..." "תרגע, שמוליק", אמר לו האברך, "בא תשמע את הסיפור שמסתתר מאחורי שיק זה".

הפקיד עשה אוזנו כאפרכסת, והאברך החל לספר לו את כל הסיפור בהתרגשות, על המצוקה הכספית שלו, על חיים רימר ועל בתו המחפשת שידוך.

כשסיים, קפץ הפקיד ממקומו כנשוך נחש. "אתה לא תאמין, יש לי אח, שבנו חולה בדיוק במחלה הזו!!! הוא בחור ישיבה שלומד כאן בירושלים. אחי סיפר לי לפני כמה חודשים שבנו מחפש שידוך, אך הוא לא יכול להתחתן אא"כ ימצא בת ישראל שחולה גם היא במחלה זו!"

הפקיד מיהר להתקשר לאחיו, ולברר את שם המחלה. התברר שהיא זהה, ושבתו של חיים רימר – ואחיינו, חולים באותה מחלה חשוכת מרפא. הטלפון הבא היה לחיים רימר, ששהה באותו זמן בחדרו שבמלון. הוא הגיע לבנק בתוך רבע שעה.

בתוך שלושה שבועות נשברה שם צלחת, לשמחת כל

הצדדים... (גיליון 'קבלת שבת' במדבר תש"פ)

ורואה אותך קורא תהלים בדמעות ובכניות... נראה שהמצב חמור... אולי אני יכול לעזור במשהו?"

האברך הביט בו בעיניים אדומות ואמר: "תזכו למצוות, אבל אני לא חושב שיש באפשרותכם לעזור, אין לכם מה לדאוג... רק לאחר הפצרות מרובות ניאות האברך לספר לו. "תשמע, יש לי בת שבאה בקשרי שידוכין עם בחור מופלג בתורה, ירא שמים ובעל מידות, שלומד בהתמדה רבה. הבעיה היא אחת: אין לי כסף להוצאות החתונה, לנדוניה, לאולם ובעצם לכלום. וזאת מלבד החובות היום-יומיים המעיקים עלי זה שנים. אי לכך, חששי העמוק הוא שהשידוך עומד להתבטל, לצערנו הרב. אמרתי לעצמי, אבוא לכאן ואתפלל לפני הממציא יש מאין, שישלח לי את עזרתו".

חיים רימר שמע זאת, וליבו נכמר בקרבו. הוא נקלע לסערת רגשות. מצד אחד, האברך כל כך ריגש אותו בתפילתו, בזכותו הוא התעורר להתפלל על בתו שלו, ונראה עליו שמלבד לימוד התורה אין לו בעולמו כלום (תרתי משמע...). אך מצד שני, הוא 'לא נוהג' לתמוך בבני תורה...

לאחר רגעים ארוכים של מחשבה, החליט לתת לאברך את כל הסכום לו הוא זקוק. ההחלטה לא היתה קלה, אך הוא מצא את עצמו שואל במהירות את האברך המופתע: "בכמה מסתכמות כל הוצאות החתונה?"

עכשיו היה תורו של האברך לחשוב. "מאתיים אלף שקל", השיב לאחר מחשבה ארוכה. לתדהמתו של האברך, הוציא חיים פנקס שיקים מכיס חליפתו ורשם עליו סכום של 55,000 דולר. הוא מגיש אותו לאברך שעמד בהלם.

לאחר דקה התעשת האברך מהפתעתו העצומה והחל מברך את חיים בכל הברכות שכתובות בתורה, כשהוא מרוגש ושמח כולו. כשסיים, שאל את חיים למעשיו הוא כאן, ועל מה ראה לתרום לו כך את כל הסכום במלואו. זרם הדמעות נפרץ שוב, וחיים התחיל לספר לו על העושר שה' בירכו, ואת סיפורה של בתו, שחולה במחלה הנדירה, ולא מוצאת את זיווגה כבר שנים

מעשי צדיקים:

אוהב תורה, היה מאיץ בו לעלות על יצועו באמרו: "בני, הן מחר ממתין לך יום עמוס וגדוש, עלה על יצועך".

היה רואה רחמים כי אביו אינו פורש לשנת הלילה בגלל למודו – והיה סוגר את ספריו ועולה על יצועו. אולם, משהיה אביו נרדם, היה רחמים קם בלאט ממטתו, מתישב חרש ליד הספרים האהובים, מעלה את האור במנורה הקטנה ושב אל תלמודו.

כך צמח ונתעלה לאחד מגדולי רבניו של תוניס, וכבר בגיל חמש עשרה החל לפסק ולהורות, ובהגיעו לגיל עשרים החל

להרביץ תורה בתלמידים. (גיליון משכן שילה)

אחד מגדולי הרבנים בתוניס בדור האחרון היה ר' רחמים חי חויתה הכהן.

ר' רחמים, שנולד בשנת תרס"א ונפטר בשנת תשי"ט, כשהוא בן חמשים ושמונה שנים בלבד, האיר את העולם כולו בתורתו והעמיד תלמידים הרבה.

בין גדולי תלמידיו נתן למנות את הגאון ר' מצליח מאזוז הי"ד, ואת הגאון ר' רפאל כדיר צבאן, זכר צדיקים לברכה.

מספר, כי עוד בעת שהיה ר' רחמים נער קטן, היה מתמיד בלמודו עד שעות הלילה המאוחרות. אביו, ר' חנינא, שהיה בעל מלאכה

הציחות

אם אתם חושבים שאתם קטנים בשביל לעשות משהו, נסו לישון לילה אחד עם יתוש בחדר...

איש אחד בא לפסיכיאטר, ואומר לו: "חבר שלי השתגע! הוא אוכל כוסות, אבל משאיר את הידיות!"

אומר הפסיכיאטר: "החבר שלך באמת משוגע. ידיות זה הכי טעים!"

בקשה לציבור שטס לאומן השנה: עקב עליית המיסים, נא לקנות מאתיים חבילות כוסות חד פעמי, ולהבריח לארץ...

שלומיאל ו חברו מגיעים הפעם הראשונה לאמריקה. כשהם יוצאים משדה התעופה מתכופף שלומיאל, מרים שטר כסף, מסתכל עליו וזורק אותו. "למה זרקת את השטר?" נדהם החבר. "הוא היה מזויף", משיב השלומיאל. "איך אתה יודע שהוא היה מזויף?" מתפלא החבר. "נו באמת", מגחך השלומיאל, "ראית בחיים שלך שטר של 10 דולרים עם שני אפסים?"

השופט: "מדוע גנבת סכום מהחנות?"

הגנב: "אבל אדוני, אני מבטיח לך שזה היה חד פעמי!"

נא להתפלל על משה כהן, אשתו יצאה עם כרטיס אשראי לפני ארבע שעות ועוד לא חזרה.

ראובן: "למה קבלת 15 שנות מאסר?"

"כי קראתי לראש המשלה 'טיפש'".

ראובן: "כזה עונש חמור?"

כן. 5 שנים על העלבת עובד ציבור, ועוד 10 שנים על גילוי סודות מדינה".

חיצות

חידת מחשבה:
משה, סוחר השופרות, ערך ספירת מלאי. חצי מכמות הלולבים ספר בזוגות, וחצי ספר בשלישיות. בתום הספירה הסבטר לו שמספר הזוגות גדול ממספר השלישיות ב-250. כמה שופרות היו לו?

חידת חשבון:
איך ניתן ליצור את המספר 100 ע"י המספרים: 9, 9, 9, 9, 9 תוך כדי שימוש בכל פעולות החשבון?

חידת "מי אני":
אני בן יום אחד שעומד על ראשו של בן מאה. מי אני?

פתרונות לחידות מהעלון הקודם:

פתרון לחידת המחשבה:
מדליקים פתיל אחד משני צדדיו, ואת הפתיל השני רק מצד אחד (הפתיל שהודלק משני הצדדים יגמר תוך חצי שעה). כשהפתיל שהודלק משני הצדדים מסיים לבעור - מדליקים את הצד השני של הפתיל שהודלק מצד אחד, וביחד נוצרים שלושת רבעי שעה.

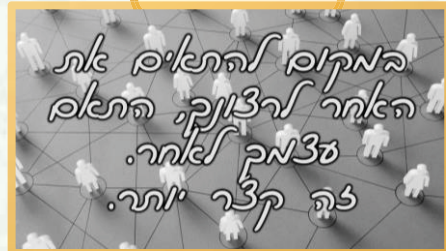
פתרון לחידת חשבון:
 $(\frac{2}{8} \pm 6) \cdot 4$

פתרון לחידת "מי אני":
השם שלך.

טוב לבשת

פתלס:

יציאה:	כניסה:	
19:45	18:33	י-ם:
19:47	18:50	ת"א:
19:46	18:50	ב"ש:
19:47	18:43	חיפה:

זמני השבת:

לתגובות, להנצחות ולקבלת העלון במייל: elisha5765@gmail.com

לתגובות הערות: שליח 054-888199

זמני ת"א:

פְּנִימַת הַשָּׁבֶת: 18:50

יְצִיאַת הַשָּׁבֶת: 19:47

ר"ת: 20:22

לקבלת העלון במייל-

שלחו הודעה ל:

sagif_@walla.co.il

בס"ד עלון מס' 516 27.8.2021 - ימ' אלול תשפ"א

זו השעה לה' צדיקים ובוואו בו

פְּרִשֶׁת - כִּי תָבוֹא

עשיית חסד!! (מתוך 'פניני עין חמד')

אנו נמצאים ימים ספורים לפני יום הדין הגדול והנורא- ראש השנה. אין ספק, שכל אחד מאיתנו מנסה בכל כוחו להשיג עוד ועוד זכויות כדי שבעז"ה ייכתב וייחתם הוא ומשפחתו לשנה טובה ומאושרת. כאשר אדם עושה חסד עם זולתו, הרי הוא זוכה לכל הישועות. אם נתבונן נראה שהמילה חסד, מורכבת משתי מילים: חס ד'. דהיינו חס בורא העולם. שכן היות שאותו האדם עושה חסד עם בנו של בורא עולם!, הרי שהקב"ה לא נשאר חייב! ואותו האדם זוכה גם בעולם הזה וגם בעולם הבא.

להלן סיפור, המעובד מתוך 'ברכי נפשי' אותו סיפר הגאון ר' יצחק זילברשטיין שליט"א, ובו ניתן ללמוד על עשיית החסד וכיצד בורא העולם שילם על כך: תלמיד חכם אחד סיפר לנו, מה ששמע במו אוזניו ביום הפורים ה'תשע"ג, מבעל המעשה: "למחיייתי אני עובד כנהג מונית בבני ברק. בעיצומו של יום הפורים, כשהאווירה ברחובות הייתה גדושה בשמחה וצהלה, הבחנתי באדם, ולצידו חמישה ילדים קטנים הנכרכים אחריו, העוצר כמה נהגי מוניות ושואל אותם דבר מה, והם כנראה משיבים לו בשלילה. כך עובר הוא מנהג אחד לרעהו, ואף אחד אינו מכניס אותו למוניתו. רחמי נכמרו על האיש, וניגשתי אליו ושאלתי במה מדובר, והאם אני יכול לעזור לו. הוא סיפר, שיש לו תור דחוף לרופא בתל אביב, והוא זקוק למונית שתסיענו לשם, ותמתין במקום עד לסיום הביקור הרפואי, ואחר כך צריך לקחת אותו בחזרה לבני ברק.

הוא הוסיף ואמר: "כיוון שיש בארנקי רק ארבעים שקלים, אף אחד אינו מוכן להסיע אותי לתל אביב, במיוחד ביום- כזה, שבו יש נסיעות רבות בתוך בני ברק, וחבל לנהגים - להיתקע ולהשתרך בפקקים בדרך לתל אביב עבור סכום פשוט שכזה, בשעה שיכולים הם להרוויח פי כמה וכמה מהנסיעות הפנימיות בבני ברק". בו ברגע החלטתי, ש'אקפוץ' על המצווה הגדולה שנקלעה לידי, ולמרות החשש מפקקים גדולים העלולים להיות בדרכי, אסיע את האיש וילדיו לתל אביב. ברשותי מונית גדולה, שבה ניתן להכניס כעשרה נוסעים! כך שאוכל לקחת את האיש ואת ילדיו. ואם לא די בכך, הודעתי לאיש: "הנסיעה הלך ושוב, וההמתנה בצידה, תהיה חינם אין כסף!". היה לי ביטחון מלא בה' יתברך, שלא אפסיד מקיום מצווה זו מאומה.

ואכן כפי שאמר כך עשה. הנהג לא חס על כספו, שיכול להרוויח בזמן זה ועל זמנו היקר, והסיע את האיש לביקור הרפואי. בהגיעו לשם, המתין לו דקות ארוכות, עד שהלה סיים ולקח אותו בחזרה לבני ברק.

והנה, בהיותו כבר בדרך חזור, מאותת לו אדם לעצור. איש זה היה צריך להגיע לפתח-תקווה, ולכן העלה הנהג לרכב, והתוכנית הייתה שלאחר שיחזיר את הנוסע לבני ברק ימשיך איתו לפתח תקווה. האיש וחמשת ילדיו שישבו מאחור, עוררו – את תשומת ליבו של אותו אדם, שעלה למונית שישב בסמוך לנהג, והוא שאל אותו: "מי הם?", הנהג אותת לו ברמו, שמדובר ביהודי עני, וסיפר לו בלחש את כל המעשה. האיש האזין לדברים, ולפתע פנה אל העני ואמר בקול רם: "אם אין לך כסף למונית לתל אביב, מן-הסתם גם אין בידך אפשרות כספית לקנות משלוח מנות, כדי לשלוח לחברך וידידיך".

ועד שהלה הספיק להגיב, הושיט הפתח תקוואי את ידו לכיסו, שלף משם אלף שקלים בשטרות ומסרם לו. 'כסף זה ישמש אותך למשלוחי מנות', אמר. לא עוברת דקה, והאיש פונה שוב אל האדם שישב בספסל האחורי, ואומר: "הרי חג הפסח מתקרב, ואני מניח שגם כסף למצות ויין לא יהיה לך!". ומושיט שוב ידו לכיסו ומוציא עוד אלפיים שקלים עבור מצרכי החג. מובן, שהלה הודה לו רבות על כך.

לאחר שהאיש ירד בבני ברק, פונה הנוסע מפתח-תקווה אל הנהג, ושואל אותו: "מה מחירה של הנסיעה לתל אביב שעשית עבור אותו העני, וכמה היית גובה ממנו אם היה לו כסף?". הנהג השיב שמדובר בכמאתיים שקלים. האיש הושיט ידו בפעם השלישית לכיס חליפתו, והוציא משם אלפיים שקל נוספים, ומסרם לנהג באומרו: "זה שכרך עבור המצווה שעשית", וירד מהרכב, בלא להזדהות.

"תראה כמה הרווחתי בנסיעה זו", מספר הנהג לת"ח שפגש בבני ברק. "גם זכיתי לעשות מצווה כל כך גדולה, גם הייתי השליח, שבאמצעותו הגיעה התרומה לידי היהודי העני, ובסופו של דבר גם אני עצמי הרווחתי על אותה נסיעה בכפל כפליים. אין לי כל מושג, מי היה האיש שעלה למונית. אבל אם אתה תשאל אותי, היה זה אליהו הנביא", אמר הנהג בתמימות יהודית טהורה.

וַיְתֵן לָנוּ אֶת הָאֲרֶץ הַזֹּאת, אֲרֶץ זְבַת חֶלֶב וְדָבָשׁ (כו,ט)
מספר הרב מרדכי אליהו זיע"א: פעם ביקרתי בישיבה בחו"ל ובה כאלף בחורים. שאלתי אותם באיזה עניין הם עסוקים, ואמרו לי. אמרתי להם חידושים מאותה הסוגיה שהיו עסוקים בה ושמוחו מאוד. היה שם רב אחד שהיה חשוב בעיני עצמו והיה קשה לו שמכבדים תלמיד-חכם מארץ-ישראל, ואמר לי: יש לי קושיה לסתור את כל דבריך, אלא שאני לא אומר אותה משום כבוד תלמידי-חכמים של ארץ-ישראל. כל אחד מבין שמילים כאלה הן כאילו לכבודה של ארץ-ישראל, אבל הן באמת ביזיון לחכמי ארץ-ישראל, שבאמת התורה שלה לא כל כך אמיתית אבל מרחמים עליהם ולכן לא מעמידים אותם במבחן. ובאמת אינך יכול לענות על שאלה שלא שאלו אותך.

הסתכלתי עליו ואמרתי לו לפני כולם: אני יודע מה אתה רוצה להקשות עלי. הוא התפלא ולא האמין שאני אוכל לדעת מה הוא חושב. המשכתי ואמרתי לו את הקושיה שעלתה בדעתו, ואותו "מוקשה" היה בפלא גדול שקראתי את מחשבתו. אחר כך אמרתי לו גם את התשובה לשאלתו, וראיתי שהוא נסער מאוד. כל מחשבתו המולזלת על תלמידי חכמים של ארץ-ישראל נסתרה. האמת היא שזה לא מכוחי, זו הייתה סיעתא דשמיא מיוחדת לכבודה של ארץ-ישראל. שידעו תלמידי-החכמים של חוץ-לארץ שאין תורה כתורה של ארץ-ישראל. (מתוך "אביהם של ישראל על התורה").

הוא הנותן לך כח – הרב אפרים שרבני שליט"א ('מחנה אפרים')

התורה הקדושה בפרשה זו מצווה כל יהודי ויהודי על מצוות ביכורים. מהי מצוות ביכורים? כותב הרמב"ם: "יִרְדֵּךְ אֲדָם לְתוֹךְ שְׂדֵהוּ, וְרֹאֵה תְּאֵנָה שְׂבֵפָרָה, אֲשֶׁפֹל שְׂבֵפָר, רִמּוֹן שְׂבֵפָר קוֹשְׂרוֹ בְּגָמִי (בחוט) וְאוֹמֵר: "הֲרִי אֵלוֹ בִּכּוּרִים". פִּירוּשׁ הַדְּבָרִים, בְּזִמְנֵן שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ הִיא קִיִּים, כֹּל יְהוּדִי שֶׁהִיא מִטְפַּח בְּבֵיתוֹ גִּינָה וְשׂוֹתֵל בְּתוֹכָהּ עֲצִים, אִם אֶחָד מִן הָעֲצִים הִיא נִמְנָה עַל שְׁבַע הַמִּינִים, כְּגוֹן גֶּפֶן, תְּאֵנָה אוֹ רִימּוֹן, כִּשְׁהִיִּתָה מְגִיעָה עֹנֵת הַנִּיּוֹצִים, הִיא בַעַל הַגִּינָה מִסְמֵן אֶת הַרִימּוֹן הָרֵאשׁוֹן אוֹ הַתְּאֵנָה הָרֵאשׁוֹנָה שֶׁהִנְצוּ עַל יְדֵי חוּט מִיּוֹחַד הַנִּקְרָא גָמִי, וְהִיא אוֹמֵר בָּפֶה: "הֲרִי אֵלוֹ בִּכּוּרִים". לְאַחַר שֶׁהִיוּ מִבְּשִׁילִים אוֹתָם הַפִּירֹת הַמִּסּוּמָנִים, הִיא מְכַנִּיסָם בְּתוֹךְ סֵל יָפֶה וּמְעוֹטֵר וּמְעֵלָה אוֹתָם לְהַר הַבַּיִת בִּירוּשָׁלַיִם אֶל הַכֹּהֵן.

ובמדור (בראשית רבה א) מובא, שבזכות שלושה דברים נברא העולם, ואחד מן הדברים – תתפלאו לשמוע – היא מצוות בכורים. ושואל הגאון ר' יעקב ניימן זצ"ל, בספרו 'דרכי מוסר' (פר' כי תבוא), וכי מה כבר יש במצווה זו שעולמנו 'חי' בזכותה, וכי בגלל סלסלה עם שתיים שלוש תאנים ואשכול ענבים אחד נבראו שמים וארץ, עננים, גשם ובני אדם? מה באמת גלום וחבוי מאחורי פירות אלו? עונה הרב תשובה חדה וקולעת. הנה לדעת שישינו מנהיג לעולם אין צריך להשקיע הרבה מאמץ או חשיבה יתירה, שהרי בכל פרט ופרט בבריאה החל מהעלה הקטן וכלה בשמש הגדולה, אתה תמצא חכמה כמוסה ונפלאה שאין ניתן לשער אותה במילים, 'השקיעו כאן מחשבה' לכל הדעות.

מישהו היה מאמין שכל חומר בעולם ואפילו דומם, ולדוגמה השולחן בבית או כוס השתייה שאנו מחזיקים ביד, מורכב מחלקיקים קטנים הנקראים 'אלקטרונים' המסתובבים מיליארדי סיבובים בשבריר של מיליוני שנייה סביב חלקיקים הקרואים 'פרוטונים', ועל ידי מהירות מבהילה זו החומר כמו השולחן או הכוס מקבל את צורתו (ולשם המחשה, כשמביטים על מאוורר בשעת פעולה, הוא נראה כגוף אחיד וחלק, אך כשמפסיקים לרגע את פעולתו מגלים שאין הוא משטח אחיד כמו שחשבנו אלא ישנם הרבה רווחים בין כנף לכנף, והמהירות היא היא שבעצם 'איחיתה' אותו וגרמה לו לקבל את צורתו האחידה. כך הוא כל חומר שיצר ה' בעולם, השולחן העומד לנגד עינינו מקבל את הצורה שלו ע"י סיבוב האלקטרונים סביב הפרוטונים במהירות אסטרונומית, אולי הוא נראה דומם ושקט, אך בתוכו מיליארדים של 'מאווררים' קטנים שנעים ללא הפסקה. תארו לעצמכם אם 'מישהו' היה עוצר את אותם סיבובים לרגע, העולם היה נמס או נעלם! אין כמוך באלוקים ה' ואין כמעשיך!".

לדעת שישינו 'בעלים' ליקום אין צריך ראייה ובטח שלא מאמץ, רק להתבונן וליהנות. אמנם ישנו דבר אחר שכן מצריך מאמץ ופעמים קשה לנו לתפוס והוא, שכל ההצלחות 'שלנו', ההברקות 'שלנו', המהלכים 'שלנו', הם אינם באמת 'שלנו', הם 'נטו' שלו. ישנו יהודי שיכול לבנות בית כנסת או בנין ולומר 'אני עשיתי', 'אתה רואה זה אני בניתי', או יהודי שלומד תורה ואומר 'זה אני חידשתי', זה אני פלפלתי', 'את האברך הזה אני מחזיק', 'את השידוך הזה אני עשיתי' – כל אלו מעשים טובים ועצומים, אך כשאנו זוקפים אותם לזכותנו הם מאבדים את האפקט והיעילות שלהם, כי שכחנו את ה' יתברך.

וכבר אמרה תורה: הַשְּׁמֹר לְךָ פֶּן-תִּשְׁכַּח אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ". לא אנו בנינו ולא אנו שידכנו ולא אנו מחזיקים את האברך: "כִּי מִמֶּךָ הִפֵּל וּמִיָּדְךָ נָתַנוּ לְךָ" – הכל רק בכוחו ובהחלטתו יתברך. אם הוא לא היה רוצה לא היית בונה בית הכנסת, ואם הוא לא היה רוצה השידוך לא היה עולה יפה, ואם הוא היה רוצה לא היית מבין את האותיות שאתה קורא, ואם הוא היה רוצה לא היה לך כסף להחזיק אברך.

זוהי אחת מעשר זכירות שחייב אדם לזכור בכל יום, מצות: "וזכרת את ה' אלקיך כי הוא הנותן לך כח לעשות חיל". שכל הצלחותיו של האדם הן אך ורק בכוח ה' יתברך, כלומר רק אם ה' יסכים הוא יצליח, כי שום דבר בעולם לא יכול להיעשות ללא ההסכמה שלו יתברך, וה' יתברך עובד רק עם אלה שאינם מרגישים עצמם בעלי חשיבות.

ואם אכן השליח יזכור זאת תמיד, הקב"ה יסייע בידו להצליח לבצע את שליחותו באופן המושלם ביותר. אך אם חלילה ישכח זאת ויתחיל לחשוב שהוא בעל הכוח, הוא היוצר והוא העושה, תיכף ומיד כשה' יראה שהוא שליח 'מזויף' הוא יקח ממנו את הכוחות המיוחדים שנתן לו וימסור אותם לשליח אחר, לשליח נאמן.

וזו הסיבה שכותב רשב"י בזה"ק, שתלמידי חכמים נקראים 'אפרוחים', שלמרות כל הידע שצברו והחכמה שהשיגו, הם עדיין מרגישים 'אפרוחים', שללא סיוע משמים אינם מסוגלים לזוז ימינה ושמאלה. אומר הרב 'דרכי מוסר', עתה מובן מדוע העולם 'חי ונושם' בזכות מצוות ביכורים. אדם השקיע בבית, השקיע בגינה, שתל במו ידיו עצים המניבים פירות משובחים ואף פיתח שיטת גידול ייחודית וקנה לו מוניטין ושם טוב. ולאחר כל השבחים והקומפלימנטים שהוא מקבל עלולה להתגנב אל תוך לבו מחשבת גאווה וזחיחות לב, 'איזה מוכשר אני', 'אלה הידיים שלי', 'תטעמו את האפרסקים שלי, זו שיטת ייצור שאני פתחתי', וחלילה לשכוח את ה' יתברך.

אמנם עומד היהודי, רואה את התאנה הראשונה שלו, או האשכול ענבים הראשון, התוצרת 'שלו', ההברקה 'שלו', מסמון אותם, עולה איתם לבית המקדש ואומר לפני כולם: "הִנֵּה הַבָּאֲתִי אֶת רֵאשִׁית פְּרֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִתְּתָה לִי ה'". רבון העולמים, זה הכל שלך, הרעיון שלך, השכל שלך, הגינה שלך, נפשי יודעת ברורות שאם לא היית רוצה עדיין הייתי יכול להתגורר בשכירות, אולי לא הייתה לי גינה, אולי לא כישירונית, אולי ח"ו מוגבלות בידיי או ברגליי מבלי יכולת אף להשקות את גינתי: "כִּי מִמֶּךָ הַכֹּל וּמִיָּדְךָ נִתְּנוּ לָךְ". אדון עולם, הכל שלך, אנו רק שליחים קטנים שעושים את העבודה.

גם בשנה הבאה מבטיחני שאעמוד לפני כולם עם הפירות שנתת לי ואצהיר אמונים שאתה זה הכל, שאתה היצרון, שאתה הזים, שאתה הספק, שאתה הכל. לאחר הצהרת אמונים כזו, בא המדרש ואומר: "בזכות מצוות ביכורים נבראו שמים וארץ!". בתוך הסלסלה הקטנה הזאת נמצאת כל האמונה של היהודי, אמונה פשוטה ונקייה שאין עוד מלבדו. שבת שלום עם ישראל! אפרים שרבני.

זכות דברי התורה בעלון יעמדו:

בע"ה זיווג הגון: עוז בן מרים, אפרת בת מוזל, נועה בת יעל, קרן בת רחל, עדן שירה בת גילה.
לורע בר קיימא: רווית רבקה בת אורלי, מוריה בת אורנה, מורן בת רותי.
לפרנסה טובה: שגיא בן מרים, מורן בת רותי, לירון בן פנינה.
לרפואה שלמה: מרים בת ציפורה, ציפורה בת מרים, אורלי בת מלכה, אייל בן שרה, שי בן רחל, יחזקאל בן אידה, רבקה בת מסעודה, אלכס בן רימה, יצחק יעקב בן יפה, אילן בן מסעודה, יוסי בן ציפורה, יוסף בן ציפורה, עזיזה בת שוליקה, שולה בת עזיזה.

לעילוי נשמת: ציפורה בת מורוור ז"ל, אביגיל בת מרים ז"ל, אהרון רפאל בן רבקה ז"ל, בנימין בן סולי ז"ל, חביב בן סולי ז"ל, בתיה בת סולי ז"ל, גבריאל בן מורוור ז"ל, מיכאל בן מורוור ז"ל, רחמים בן מורוור ז"ל, יחזקאל בן יהודית ז"ל, דבורה בת טובה ז"ל, ישראל בן חנה ז"ל, דבורה בת מרים ז"ל. ארז בן חיה ז"ל, יוסף מיכאלשילי בן רפאל ז"ל, חנה בת שמחה ז"ל, דוד אמנו בן מוולה ז"ל, משה בן שושנה ז"ל, שרה רוסיקו מנשרוב בת תמרה ז"ל, ז'קלין לוי בת מסעודה ז"ל, יוסף בעדאש בן נוארה ז"ל, ירושה בת רות ז"ל, זהרה ואסתר ושמוחה ומכלוף בר חנינה למשפחת בן שבת ז"ל, אברהם בן חנה וזבולון הכהן ז"ל, אסתר בת מרים ז"ל, רות בת יוכבד ז"ל, אליעזר בן אסתר ז"ל.

בעלון זה נעסוק בתוכן שיעור מס' 647 במדרשת "ברינה יקצור", מיסודו של מו"ר הגאון רבי יעקב אדלשטיין זצ"ל השיעור נמסר ברמת השרון ברחוב הקוצר 2, בכל יום ב' בשעה 19:00. השיעור מועבר גם בזום, מספר הפגישה: 977999777, סיסמת כניסה: 777.

כי תבוא

עלון מס' 533 שנה י"א העלון מוקדש לע"נ מו"ר הרב יעקב אדלשטיין זצ"ל ט"ו אלול תשפ"א

כי תבוא - תוכן ענייני הפרשה

999 ת"ת 2918

- א. מצות הבאת פירות הביכורים לבית המקדש (כו, א-יא).
- ב. מעשר עני, ביעור ויודוי מעשרות (כו, יב-טו).
- ג. את ה' האמרת היום - וה' האמירך היום.
- ד. ציווי ה' שביום הכניסה לארץ, יכתבו את כל התורה על אבנים גדולות, וכן יבנו שם מזבח ויקריבו שלמי שמחה (כו, א-ח).
- ה. סדר אמירת י"א ברכות ו-י"א קללות, בהר גְרִזִים ובהר עיבל ביום שבני ישראל יעברו את הירדן (כו, יא-כו).
- ו. וְהָיָה אִם שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע בְּקוֹל ה' - הברכות (כח, א-ד).
- ז. וְהָיָה אִם לֹא תִשְׁמַע בְּקוֹל ה' - צ"ח קללות (כח, טו-טז).
- ח. חסדי ה' עם בני ישראל ביציאת מצרים ובמדבר, לפני כניסתם לעבר הירדן המערבי ומשם לארץ (כט, א-ט).

"וּלְקַח הַפֶּה הַטָּיָא מִיַּדְךָ" (כו, ד)

איתא במשנה (מסכת ביכורים ג, ח) העשירים מביאים בכורים בקללות של כסף ומחזירים להם, והעניים מביאים בכלי נצרים והסלים נשארו בידי הכהנים. מכאן אמרו חז"ל (מסכת בבא קמא צב). בתר עניא אזלא עניותא (אחר העני, הולכת העניות), לפי פשוטו, כי מן העני לוקחים את הסל. וביאר הרה"ק ר' יששכר דב מבצלזא זצ"ל על פי רש"י על הפסוק 'וְשִׁמְרֶתָ וְעָשִׂיתָ', מפרש"י בת קול מברכתו הבאת ביכורים היום תשנה לשנה הבאה, בעבור זה לעשירים מחזירים את כלי הכסף, כדי שיביאו גם לשנה הבאה בכלים הללו. מה שאין כן מהעני לוקחים ממנו את כלי הנצרים, ואומרים לו תזכה לשנה הבאה להביא בכלים של כסף וזהב. זה שאמרו בתר עניא אזלא עניותא, היינו שאזלא וחלפה לה העניות, ולא תשוב עוד, כמו שכתוב (איוב יד, יא): 'אָזְלוּ מִיָּם מְנֵי יָם'. (ברכה מציון עמ' קנא)

"וְהִנַּחְתוּ לְפָנֵי ה' אֶלְקֵיךָ וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לְפָנֵי ה'

אֶלְקֵיךָ" (כו, ז) - השבח והתודה לחי העולמים

מדוע לאחר כל ההבאה והאמירה היה עוד צורך להשתחוות? מיישב רבי ווידאל הצרפתי: לאחר התפילה מדי יום אנו מסיימים אותה באמירת "עלינו לשבח". ולכאורה תמוה, הרי גם עד עתה עסקנו בשירות ותשבחות, ואם כן ראוי היה לתקן תפילה זו בתוך התפילה או בראשיתה ולא בסיומה? אלא אדרבה, באו מסדרי התפילה ללמדנו, לבל יחשוב האדם שכבר יצא ידי חובת שבח והודאה באמירת פסוקי דזמרה או תפילת שמונה עשרה (ג) אני משתחוים 4 פעמים), אלא יידע כי עדיין צריך הוא שוב להודות ולהלל ולשבח.

אף כאן, לאחר כל הבאת הביכורים ואמירת דברי השבח וההודאה, בל יחשוב האדם כי יצא בכך ידי חובה, לפיכך מצווה עלינו התורה - 'וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ'. [שנים מקרא עמ' שסח]

בפרשת עקב ישנה הבטחה שאם נקיים את המצוות מובטח לעם ישראל שהשכר יהיה גם בעולם הזה - וזו הברית הראשונה. הברית השניה מופיע בפרשתנו - פרשת כי תבוא - שאם לא נלך בדרך הטוב והישר ונקיים את המצוות אזי מצבם הגשמי של עם ישראל לא יהיה טוב. הקטע העוסק בבחירה הלא נכונה היא פרשת הקללות.

ואילו בפרשת ראה בתחילתה מופיע העניין של הברכה והקללה, שבעצם הברכה או הקללה תלויה בבחירה של האדם עצמו ובמעשיו.

אליהו הנביא גילה לרבי שמעון בר יוחאי שכל הקללות שנאמרו בפרשת כי תבוא הן גדולות וטובות, היות שכולן נאמרו באהבה גדולה (זוהר חדש, כי תבוא). והוכחה לכך תמצא שבכל הקללות האמורות בפרשה זו לא הוזכר שם אלקים, המורה על מידת הדין, אלא הוזכר בהן שם הו"ה, המורה על מידת הרחמים (רבי דוד בן זימרא-הרדב"ז).

בקללות יש 676 מילים, שזה גימטריה של המילה "רעות", ועל זאת נאמר: "רבות רעות צדיק, ומקלם יצילנו ה'".

שם הו"ה המורה על מידת הרחמים, שהוא שם הו"ה = 26, כשנכפילו בעצמו (26) יצא 676 שהוא כאמור המילה "רעות". חז"ל אמרו (אבות ד, ט): "אל תסתפל בקנקן, אלא במה שיש בו", דהיינו שהקללות הן בבחינת רחמים שברחמים.

היו קהילות שנמנעו מלהוציא ספר תורה בשבת זו, ולא היו קוראים את פרשת כי תבוא כלל, וזאת מפני שהיו חוששים שמא ייתפסו בהם הקללות, וכתב על כך המשנה ברורה (ביאור הלכה סימן תכח) שזו שערורייה וטעות גדולה בידם.

על אף שבכל שבת רוצה כל יהודי לעלות לתורה ולברך את ברכות התורה, כאשר מגיעים לפרשת הקללות אף אחד לא מעוניין לעלות לתורה והיו אף קהילות בהם היו משלמים לעניים שיסכימו לעלות לתורה. כיום המנהג אצל בני אשכנז הוא שבעל הקורא את הפרשה הוא אשר עולה ומברך לפני קריאת פסוקי הקללות.

באחת הפעמים טען אברך תלמיד חכם שהוא אינו מבין מדוע חוששים, הרי אלו דברי תורה ואין בפרשת הקללות קדושה מופחתת או יתירה ולכן השתדל שיכבדו אותו בעליה לתורה הפרשיות הנ"ל, ואכן עלה לתורה וברך.

זמן מועט לאחר מכן התבשר אותו אברך שקרוב רחוק שלו נפטר בארצות הברית והוריש לו הון עתק. האברך הפסיק את לימודו ונסע ארצות הברית קיבל צו ירושה והחל לעסוק באותם עסקים שעסק המנוח. סיפרו לסטייפלר שהאברך עלה לקללות ולא רק שלא הפסיד אלא אדרבה זכה בהון רב. שאל הסטייפלר ומה עושה אותו אברך? אמרו לו שעכשיו הוא בארצות הברית עזב את הכולל ועושה חיל בעסקים שירש. הגיב הסטייפלר ואמר: חששתי שתחול עליו קללה אבל שהיא תהיה כל כך גדולה על זה גם אני לא חשבתי...

אמר רבי שמעון בן אלעזר: עזרא הסופר תיקן וסידר לישראל שיקראו את פרשת כי תבוא לפני ראש השנה, ומדוע? אמר רבי שמעון בן לקיש: כדי שיתקיים בהם: "תכלה שנה וקללותיה - תחל שנה וברכותיה" (מגילה לא).

הנה ראש השנה כבר בפתח, יומיים ששקולים כשנה שלימה, ובהם נקבע לכל אדם מה יעלה בגורלו בכל 365 הימים של השנה הבאה. כמה רגעי נחת ושלווה, כמה רגעי אושר ושמחה, וחלילה כמה רגעי צער וסבל.

"מי לא ירא מיום הדין הנורא", אומר רבי אמנון ממגנצא ה"ד, "ומלאכים בו יחפזון".

"אין אומרים הלל בראש השנה", פסק מרן, ומדוע?... יום שבו ספרי חיים ומתים נפתחים, מי הוא זה היכול להיות רגוע ושלו ולמר הלל. זהו צד אחד של יום ראש השנה - חרדה ותחינה.

אך מצד שני - אומר הנביא נחמיה לעם ישראל (ח, י): "וַיֹּאמֶר לָהֶם לֵכוּ אֲכָלוּ מִשְׁמָנִים וְשִׂתוּ מִמַּתְקִים וְשַׁלְחוּ מְנוֹת לְאֵין נֶכֶן לוֹ כִּי קָדוֹשׁ הַיּוֹם לְאֲדֹנָינוּ וְאֵל תַּעֲצְבוּ כִּי חֲדָת ה' הִיא מְעַזְכֶּם". אומר הנביא לעם ישראל, שביום ראש השנה עליהם לשמוח, לערוך סעודות דשנות, לשתות שתייה טובה ואף לשלוח מתנות איש לרעהו. וכן פסקו רבותינו להתלבש יפה בראש השנה, להסתפר לכבוד היום הגדול, לערוך סעודות טובות, ולהיות שמח וטוב לב ביום זה.

אם כך, מה צריך להרגיש בראש השנה: שמחה ואושר ע"י סעודות וברכה איש לרעהו בשמחה, או שמא להיות בחרדה ומתח מאשר ייגזר עלינו...?

סיפר מזכה הרבים, הרה"ג ליאור גלזר שליט"א: "זוכרני, בעודי נער צעיר לימים. אבי עבד במפעל מיוחד וחשוב שהעסיק פועלים רבים. בכל סוף שנה, היו מזמינים את כל העובדים ובני משפחותיהם למסיבה גדולה, שם היו כולם נהנים מברכה עם כל הפינוקים - 'הכל כלול'. חולקו גלידות וארטיקים, פירות ומעדנים, 'השתיה כדת אין אונס'. בהמשך עשו מנגלים עם בשרים משובחים כהכנה לסעודת מלכים, והכל לרקע מוזיקה וצלילים, המשמחים לבבות האנשים. היו אלו ימים שאנו, כילדים, היינו מחכים להם מאוד. היתה זו חוויה ונופש אמיתי. בסוף המסיבה נשא מנהל המפעל דברים, וחילק לכולם תעודות הצטיינות על עבודתם וביצוע תפקידם בהצלחה במשך השנה האחרונה.

שנת אחת, הבחנתי כי חברו של אבי וכל משפחתו, ישבו להם בצד עצובים וחסרי שמחת חיים. ניגשתי לאבי ושאלתי אותו: "הרי כולם פה מאושרים ושמחים, נהנים ומתענגים, ומדוע יושב אותו עובד ובני משפחתו בצער ואכזבה?" "לצערי הרב", אמר אבי בשפה רפה, "הוא קיבל כעת מכתב פיטורין שלא ימשיך בשנה הבאה במפעל. הבוס החליט כי הוא לא נצרך ואינו ממלא את תפקידו כראוי, על כן הזמינו אותו לכאן כמסיבת פרידה, אך הוא לא ימשיך איתנו לשנה הבאה".

אומר האדמו"ר מסלונים: "עיקרו של יום ראש השנה הוא יום ההמלכה של הקב"ה. הקב"ה עושה מסיבה לכל העובדים - בני האדם בממלכתו, על שנה של מלוכה, ובד בבד הוא בודק מה עשה כל יהודי עבורו, וכמה הוא מילא את חובתו ושליחותו באותה שנה. עובד מצטיין מקבל העלאה וקידום בפרנסה, בבריאות, בילדים, בשלום בית. ועובד שהתרשל בעבודתו ובקיום המצוות - יכול להגיע לקיצוץ בתקציבו עד לפיטורין מחיינו חלילה.

לכן עיקרו של ראש השנה הוא להיות שמח מתוך הרגשה שזה היום שה' נהיה מלך, ואני רוצה בהמלכתו, לכן מתלבשים יפה, אוכלים טוב ושרים, להראות ששמחים במלך. אך מצד שני, איננו יודעים אם קיימנו את שליחותנו ותפקידנו כראוי וחרדים אנו מהמשך קיומנו במפעל של הבורא. לכן, בימים אלו מוסיפים בקבלות, חיזוקים, תפילה ותהילים, להראות שגם אם השנה לא היינו עובדים טובים, הרי שאנו מראים שינוי ומתחייבים למלא את תפקידנו בשנה הבאה יותר טוב. על זה נאמר: 'גילו ברעדה'.

[מתוך הדרשה בכולל 'פתח הדביר']

מכאן, ראש השנה הוא יום המלכה שמח, אלא שבהמלכה מחלק ה' תפקידים ותנאים לעובדים!...

"וּלְתַתֵּךְ עֲלוּן עַל כָּל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר עָשָׂה לְתַהֲלָה וּלְשֵׁם וּלְתַפְאֶרֶת וּלְהִיתֵךְ עִם קָדֹשׁ לַה' אֱ-לֹהֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר" (כו, יט)

כתב "בעל הטורים": "לְתַהֲלָה וּלְשֵׁם וּלְתַפְאֶרֶת", כלומר, מה שישראל משבחים ומהללים לה' הוא לשם ולתפארת, והיינו דאמרין (מגילה טו:): "עתיד הקב"ה להיות עטרה בראש כל צדיק וצדיק, שאותה עטרה שמעטרים לקב"ה בתפילתם, מחזירה להם".

בתפילותינו אנו עושים עטרה לעצמנו. אומנם על ידי התפילות מעטרים אנו את הקב"ה, אבל את אותה עטרה יחזיר לנו הקב"ה אחרי מאה ועשרים, בעולם האמת.

ואיך הקב"ה גורם לאדם לבנות לעצמו את אותה עטרה? הוא גורם לו להתפלל מעומק הלב על ידי שאינו נותן לו בנים או מערים עליו קשיי פרנסה וכדומה, הכול כדי שיתפלל.

התפילה הזו איננה עבור הקב"ה. נכון שהקב"ה תמיד שמח לשמוע קול של יהודי מתפלל, אבל עצם התפילה היא לתועלת האדם עצמו, כדי שבעולם האמת העטרה שלו תהיה יפה יותר!

אלא שלא תמיד האדם תופס את הטובה הטמונה בצרות הבאות עליו. הוא שואל: אם הקב"ה אוהב אותי, מדוע הוא לא נותן לי מיליון דולר? והקב"ה כביכול עונה לו: הרי אם יהיו לך מיליון דולר, כביכול לא תצטרך אותי עוד (מצד תפיסת האדם), ואת הרעה הזו אינני רוצה לגרום לך!

אני נותן לך כל חודש רק קצת כסף כדי שתוסיף להתפלל אליי. כך יהיה בינינו קשר, והקשר הזה נועד עבורך, לטובתך הנצחית.

[ומתוק האור]

כל צער וכאב יקבל האדם בשמחה, באמונה ובאהבה מרובה

הנה מתקרבים ובאים אנו ליום הדין, ואימה וחרדה אוחזות בלבנו. בפרשת השבוע, פרשת כי תבוא, מובאות הקללות. אמרו חז"ל שכששמעו בני ישראל את הקללות הוריקו פניהם ואמרו: "מי יכול לעמוד בכל הקללות האלו?! והנה באמת לשמוע קללה זה דבר קשה מאוד, אך בזוהר הקדוש מובא שכל קללה המובאת בתורה היא בעצם ברכה, ובשורש כל הקללות הן ברכות.

וקשה, איך קללה, צרה או בעיה היא ברכה? אלא צריכים לדעת יסוד גדול, שכל מה שקורה לאדם, כל צרה וכל בעיה, הכול בא משני דברים: או תיקון על הגלגול הקודם או עונש וייסורים על חטא שחטא. ואם כן, אם האדם חווה צרה או בעיה והיא תיקון על גלגול קודם, צריך לשמוח שמחה מרובה משום שמשלים את נפשו ומשלם את חובותיו; ואם הצרה או הבעיה היא תשלום על חטא שחטא, ודאי ישמח, משום שפרע את חובו אשר חייב.

ולכן כל צרה ובעיה הבאות לאדם, ישמח בהן האדם, משום שהן מקילות על נפשו ופורעות את חובותיו. לכן ידע האדם שעילת העילות וסיבת הסיבות בוחן כל דבר לעומקו, וכל צער וכאב הבא לו יקבל אותו בשמחה, באמונה ובאהבה מרובה.

מצות הבכורים

ממתי חלה מצות בכורים?

מצות הבכורים חלה לאחר כבוש ארץ ישראל וחלקת הארץ.

מהי מצות בכורים?

יהודי שמגדל בשדה שלו לפחות אחד משבעת המינים: חטה, שעורה, גפן, תאנה, רמון, זית או תמר, ברגע שהוא רואה את ראשיתם של הפרות הראשונים שמתחילים לצמח, מיד הוא מסמן אותם בחוט אדם - שנקרא לפי חז"ל "גמי" (גמי' ראשי תיבות = גדולים מעשה ה') ואומר: "הרי אלו בכורים".

אחרי שהם כבר גדלו יותר והבשילו להיות פרי - הוא קוטף אותם ושם בטנא (סל) ומביא אותם לבית המקדש מתנה לכהן.

את פרות הבכורים מביאים בתקופה שבה אנשים שמחים שהתבואה צמחה וגדלה - מחג השבועות שהוא זמן הקציר, עד חג הסוכות שהוא זמן האסיף.

כיצד היו מעלים את הבכורים?

בכל אזור היו אנשים רבים מתאספים ביחד כחבורה ועולים ברב עם בשירה וזמרה לירושלים. בדרך היו לנים בלילה ברחובה של עיר ולא היו נכנסים לתוך הבתים מחשש טמאת אהל.

בעלות השחר היה ראש החבורה מעורר אותם ואומר להם: "קומו ונעלה ציון אל בית אלקינו".

מביאי הבכורים היו הולכים בטור, בראש הטור היה צועד שור שקרניו מצפות זהב ובראשו עטרה של זית - מפני שהבכורים הם משבעת המינים, והחליל היה מנגן לפניהם. כשהיו מגיעים קרוב לירושלים היו אומרים (תהלים קכב, א): "שמחתי באמרים לי בית ה' גלף".

לקראת ההגעה לירושלים, אנשי השירה היו מיפים את סלי הבכורים שלהם, ושולחים שליחים להודיע לאנשי ירושלים שהם מגיעים. אנשי ירושלים המכבדים היו יוצאים לכבודם, וכל בעלי המלאכה בירושלים היו עומדים לכבוד מקימי מצות הבכורים ושואלים בשלומם.

כשהגיעו לירושלים היו אומרים (תהלים קכב, א): "עמדות היו רגלינו בשעריך ירושלים", והיו מודים ומשבחים לה' יתברך שזכו לעמוד בירושלים המפארה בבנינה ובחכמה המעלים. כשהיו מגיעים להר הבית היו אומרים: "הללויה הללו אל-בְּקִדְשׁוֹ".

בעזרה היו אומרים (תהלים קנ, א): "כל הנשמה תהלל י-ה הללויה", והלויים המשוררים היו מתחילים לשיר "אָרוֹמְמֶךָ ה' כִּי דָלִיתִנִּי" (תהלים ל, ב).

כל אחד מנושאי הבכורים היה נגש אל אחד הכהנים שבעזרה, וכאשר הסל עדין על כתפו היה אומר לו את פסוקי מקרא בכורים שבפרשתנו: "הגדתי היום לה' אלקיך... ומודה לה' על ידי הפרות הללו שה' קים את שבועתו וזכנו לרשת את הארץ ולהנות מפרותיה.

לאחר מכן היה הבעלים מוריד את הסל מעליו כתפו ואוחזו בשפתיו, והכהן היה מניח ידו תחת הסל (ויש אומרים שהבעלים היו מניחים ידם תחת הסל, והכהן מניח ידו תחת יד הבעלים). וכך היו מניפים (מרימים) ביחד את הסל לכל הכוונים - לארבע רוחות השמים ולמעלה ולמטה, וזוהי הנפת הבכורים. ואז היה הכהן מניח את הסל לצד המזבח לפני ה', כמתנה לה' (ההנחה לפני המזבח באה להראות שהבכורים הובאו לכבוד ה', אבל אחר כך הכהן היה לוקח את פירות הבכורים כחלק ממתנות כהונה).

לאחר מכן היה מביא הבכורים לוקח שוב את הסל מצד המזבח, ואוחזו שוב בידו ומתחיל לומר פסוקי וידוי בכורים, שאף הם לקוחים מפרשתנו - החל מ'אָרְמִי אֲבָד אָבִי'... בסיום הקריאה היו שניהם מניפים את הסל שוב כבראשונה, והבעלים היה מניח את הסל לצד המזבח, משתחוה ויוצא. (ההשתחויה היא המשך להודאה והשבח שאנו נותנים לפני ה' ומראה את ההתבטלות שלנו כלפיו).

מה אמרו בודוי הבכורים?

מצות עשה מן התורה לקרא פסוקים שנאמרו בפרשתנו כשמביאים בכורים למקדש, וזה נקרא וידוי בכורים.

ודוי זה אין ענינו הודאה על חטא אלא שבח והודאה לה'.

האיש שמביא את הבכורים מרים את קולו בהודיה לה', וכך הוא אומר: "אָרְמִי אֲבָד אָבִי" - לְבָן הָאָרְמִי, שרדף אחרי יעקב אבינו ורצה להרג את יעקב וכל משפחתו, "בְּקֶשׁ לַעֲקֹר אֶת הַכֶּלֶל", דהיינו את כל עם ישראל שהיו אז, וה' ברחמיו נגלה ללבן בחלום והזהיר אותו שלא יגע ביעקב כלל, וכך יעקב ומשפחתו נצלו.

עוד הודיה אנו מודים לקדוש ברוך הוא, על כך שכשירד יעקב אבינו למצרים, בני ישראל היו רק שבעים נפש, ובמצרים בני ישראל נהיו לעם גדול, עצום ורב.

לאחר שיעקב ובניו נפטרו במצרים, המצרים ענו אותם בעבודה קשה. אחרי שבני ישראל צעקו והתפללו לה', הוציא ה' אלקינו אותנו מארץ מצרים ביד חזקה, בזרוע נטויה, במורא גדול ובאותות ומופתים, והם עשר המכות שהביא ה' על המצרים.

אנו מודים לה' גם על כך שהביא אותנו לארץ ישראל, ארץ שהיא זבת חלב ודבש.

מביא הבכורים ממשיך ואומר: מאחר שאני יודע ומכיר מה רב טובך ה' וחסדך שעשית עמנו, שִׁמְמִתִּי מעט עשית אותנו לגוי (לעם) גדול וחשוב שראוי לרשת ארץ יקרה וחשובה כמו ארץ ישראל, לכן הבאתי את ראשית פרי האדמה להודות לך על כך.

למרות שאנחנו חורשים, זורעים, משקים, מטפלים וקוצרים, אנחנו מאמינים שהתוצאות הן ביד ה' ולא בזכות השתדלותנו, ולכן אנחנו מביאים את ראשית הפרות לבית המקדש.

ביכורים - מצווה שמביאה אחדות

"וְהָיָה כִּי תָבוֹא אֶל הָאָרֶץ... וַיִּרְשָׁתָהּ וַיִּשְׁבֶּת בָּהּ" (כו, א). הספרי אומר: "עשה מצווה האמורה בתורה בעניין, שבשכרה תיכנס לארץ". מצוות הבאת ביכורים מביאה לידי אחדות האומה, ולכן אמרו שבזכותה תתקיימו בארץ, כי קיומו של עם תלוי באחדותו. [עיטורי תורה]

י"ג כנגד י"ג

בפרשת ביכורים נזכר י"ג פעמים שם הויה, כנגד י"ג מידות הרחמים. ובפרשה של י"ג המידות (כי תישא לד) הוזהרנו על "ראשית בכורי אדמתך תביא בית ה' אלוך". [משך חכמה]

הכרה נכונה

"וְלִקְחָתָּ מֵרֵאשִׁית כָּל פְּרֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר תְּבִיא מֵאֲרָצְךָ... אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ" (כו, ב). כל עניין מצוות הביכורים הוא להוציא ממחשבתך שהארץ היא 'ארצך', ולהביא לידי הכרה "אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ". [עקידה]

גזירה קשה...

"הַשְּׂקִיפָה מִמְּעוֹן קִדְשֶׁךָ" (כו, טו). רש"י מפרש: "עשינו מה שגזרת עלינו". גזירה היא בעבור יהודי לעמוד ולהכריז "שִׁמְעִיתִי בְּקוֹל ה'... עֲשִׂיתִי כְּכָל אֲשֶׁר צִוִּיתִנִּי". קשה מאוד ליהודי לעמוד ולהכריז בפומבי ובקול דברי שבח כאלה על עצמו. [רבי דוד מללוב]

השקפה לברכה

"הַשְּׂקִיפָה מִמְּעוֹן קִדְשֶׁךָ... וּבִרְךָ אֶת עַמְּךָ אֶת יִשְׂרָאֵל" (כו, טו). כמה גדול כוחן של עושי מצווה, שכל השקפה שבתורה ארורה, וזה בלשון ברכה. ולא עוד, אלא שכתוב בו "היום הזה". [ירושלמי מעשר שני]

"אָרוֹר מִפֶּה רַעְהוּ בְּפֶתֶר וְאָמַר כָּל הָעַם אָמֵן" (כו, כד) – מהי עסקה טובה

וברש"י: "מכה רעהו בסתר" - על לשון הרע הוא אומר. סיפור מדהים על יהודי שמצבו הכלכלי היה בכי רע. ילדיו אשר בגרו - חיכו זה זמן לזכות להקמת בית בישראל. ולאב אין כל! כפשוטו.

באותה העת בה מתרחשת עובדה זו, הגיע האב, יהודי ירא שמים לרבו. שאלה בפיו. בבית הכנסת בו מתפלל, מצטרף למניין בכל יום יהודי מופלא, אשר עבר את מוראות השואה. אותו יהודי, אשר אמונתו כסלע איתן, הנהגותיו מופלאות. אהבת ה' יוקדת בליבו, והוא מדקדק על קלה כבחמורה. סיפוריו מאותה תקופה של כור ההיתוך היהודי הצרוב - מסמרי שיער. אכן, מסירות נפש כזו - איפה נשמעה?? במלחמת העולם השנייה, איבד אותו יהודי את כל אשר לו. ולצערנו, גם היום לא שזכה להקים משפחה מחדש.

"כָּל מִשְׁפָּרִיד וְגִלְדֵי עֲבָרָה" (יונה ב, ד), כך היה נוהג לומר. עתה, משראה אותו יהודי את מצבו הקשה של האברך, ניגש אליו בהצעה לעסקה מיוחדת. מה הצעתו? רוצה למכור הוא בעד מחיר אסטרונומי - את חובותיו. חובות? כן! לאברך עניי?! אכן! מדובר בחובות כלפי שמיא! הן ברי לו שבאותה עת, בה הקלגסים הנאצים תבעו להשמיד את היהודים ואת דתם, בודאי עבר על איסורי תורה שלא ברצונו.

השבת והחגים, תקיעת שופר שנעדרה, כשרות המזון שמי יודע במה נכשל, ועוד דברים שלא נאמר עליהם יהרג ואל יעבור. והוא חפץ היה לשומרם, רק שבודאי בשוגג נכשל. יהודי זקן אני, וכל ימי שעסקתי בתשובה - בודאי עדיין לא תקנתי את כל הטעון תיקון. בא בימים אני - ומקווה לעולם הבא שכולו טוב.

לפיכך מעמיד אני למכירה בעסקה כשרה למהדרין את כל חובותיי. ובאם אתה, שמכירני בך שירא שמים אתה, קונה אותן - אתן לך סכום כסף המוריש את נכסי הרבים, בהם תוכל להקים בתים לילדיך, בתי תורה ועבודת ה'.

מכיוון שעסקה כזו לא מוכרת במחוזותינו ובודאי גם לא משמעותה ומנגד עומדים הילדים שבגרו ותובעים עלבונה של תורה, לא יכול אותו אברך לשית עצות בנפשו. מה עשה?... מה שעושה כל יהודי החפץ בדעת תורה, "קִקְמַתְּ וְעִלִיתְּ אֶל הַמָּקוֹם... אֲשֶׁר יִבְחַר ה' לְשֵׁן שָׁמוֹ".

הוא שם פעמיו לצדיק. כששמע רבו את דברי הזקן, התעורר בדביקות נוראה. ושב ואמר עד כמה גדול אותו זקן בחכמה, וכמה רבה יראת שמים שלו, ובודאי שלא יתבעו ממנו מאום על מה שהיה כפי שהיה. ורבים זכויותיו ועמידתו האינתנה.

ומי יבין בניסיונות של העם היהודי, ומי יודע מהות הקשר שבין ישראל לאביהם שבשמים, ושלח מסר מרגיע בידי האברך לאותו זקן שיתברך בו העם... ועם זאת, כך פסק הרבי, עם זאת חלילה וחס מ"לקנות" דברי עבירה אפילו כאלה שהם ספק ספיקא, ואין בהם שמץ של זדון או רצון להכעיס את בוראו... כי כל עוד היו אלו חשבונותיו של אותו יהודי, אשר כבר נקבע עליו 'אנוס רחמנא פטרא' - בודאי אינם נחשבים מאומה. ונסיבות חייו ומצוקת המצב וגזירת השעה היו אלו.

אבל מי שבא ו"קונה" ביודעין את אותם דברים, ואף מרוויח מכל מעשה כזה טובת הנאה, הרבה כסף, הרי שנצברים כאלו לחובתו ומרחיקים אותו מהבורא יתברך שמו.

בתים של תורה ועבודה - לא יוכלו לקום מכסף שאינו כשר... (ובודאי שנמצאה הדרך לקיים "וחי אחיך עמך" ולסייע לאותו אברך בזמן מצוקה).

נראה כי סיפור כזה לא שייך למציאות שלנו. ואין אנו מתחבטים בעיסקאות אלו ביומיום. איננו סוחרים בעבירותיהם של אחרים, ואין לנו שום שאיפה או רצון להתלכך ב'בוץ' שלא שלנו. אבל, יש בה חיזוק עצום לנושא שמירת הלשון, חשוב שנראה דברים כהווייתם.

ה'חפץ חיים' מביא, שכל דיבור לשון הרע על הזולת גורם שכל עבירותיו של אותו בעל עניין יעברו ויזקפו לחשבונו של המדבר. לא די לנו בכל מה שאנו צוברים בהיסח הדעת בעצמנו, אלא שאנו מעבירים לרשותינו עבירות בהם אין לנו שום חלק ושייכות. ח"ו. ואם בסיפור הנורא, הורה הרבי שלא להעזי ו"לקנות" עברות שאינן עבירות ממש, ממי שהוא ירא שמים ביודעין ועוד ברווח כספי עצום. מדוע? בגלל הקטרוג שיש ברכש כזה, הרי שבדיבורי לשון הרע מקבלים את הכל ח-י-נ-ם בלי שום רווח!

ה'חפץ חיים' מביא עוד שכל יהודי ממעשיו שעשה יש צדדים אשר יזכוהו בדן. כי יש צדדים של זכות בכל מעשה. המצב בו היה נתון, הנסיבות המלחיצות, השגה שבעניין וכו'. אבל מי שמדבר לשון הרע ומקבל את "חובותיו של המדובר" אין בזה 'הנחה' כדבריו. שכן בדיבור כזה אם אין אפילו תאוה גשמית אז התביעה יותר גדולה...

[ניצוצות" דברים עמ' שסב]

השבח לבורא עולם

"רבים נוהגים לשבח את עצמם ולבוא בטענות אל הקב"ה. יש לנהוג להפך - לשבח את הקב"ה ולבוא בטענות אל עצמנו".

בברכת התורה

רינה

"לְאֲדָם מְעַרְכֵי לֵב וּמַה' מַעֲנֵה לְשׁוֹן" (משלי טז, א)

לעילוי נשמת מ"ר אבי: יעקב בן רחל וצדוק מרת אימי: שרה-סרח בת שמחה ויוסף מרכוס מרדכי בן רבקה ויוסף: דינה בת שרה נפתלי בן רוזה: סמי בן שמחה: גורג'י בן שמחה רבי מאיר בן אשר: יוסף חיים בן לאה: יהודה בן טובה שלמה בן זוהרה: יעקב בן סאלם: חיים בן דוד ורחל אשר מסעוד בן זוהרה: רחמים בן חאורו אברהם אפרים בן ציון ורבקה: עופר בן יחיא: דויד (רוג'ה) בן שמחה משה אהרן בן מאיר יצחק: מאיר בן שמחה: שמעון בן רחל בן ינו מינה בת מרדכי שמואל: יפה נדרה בת נעימה: רוזה בת שמשון מרים בת עזיזה: כתון בת חביבה: אהובה (דייז) בת טובה חיה בת יוסף: רחל בת חנה: חנינה בת כמיסה

להצלחת: אריה (לאון) בן מלכה: אליעד יעקב, הדס-הודיה ויעל בני פאולה

זיווג הגון: זרבה בת אטו: ג'ימי שמואל בן אסתר: נעמה בת אסתר: יצחק בן חיה

רחל בת זרבה: עדינה בת שמחה: אלקנה רחמים בן איריס: בתיה בת אסתר

לרפואת:

הרב מאיר נסים בן כמסאנה שליט"א יעקב ישראל בן גלית: אריאל בן אביגיל מנחם בן עליזה: שמעון בן רחל: אברהם בן אנט אורטל בת גלית: ויקטוריה בת שרה: זוליס בת חנה אפולה בת דינה: גלית בת רות: מרים קרן בת רבקה אלה לאה בת ציפורה: שושנה בת שדרה רחל בת נארה: רות בת לינה: נורית בת רחל

לזרע של קיימא:

יהודה יחזקאל יוסף בן רחל מרים נפתלי שלמה בן לאה: ליאור בן דינה שושנה רייזל בת מינה: שירה בת שושנה מיטל בת לולו: ליאת בת ויקטוריה שמחה צביה בת רחל: יובל בן שלומית רחל בת חיה: עדי בת מזל

להזמנות, להקדשות ולתרומות בסלולרי - 050-3828752

או במייל: Ronbarina@gmail.com

כתובת: רח' הקוצר 2 רמת השרון

מצוה לתרום מכספי מעשר לזיכוי הרבים

ניתן לשלוח צ'ק לכתובת: רח' הקוצר 2 רמת השרון מ.4741102

העלון טעון גניזה
עלון מס' 585
שבת פר' כי תבוא
שנת תשפ"א

העלון מוקדש לעילוי נשמת
יוסף בן רבקה ז"ל
שושנה בת אסתר ז"ל
רבקה בת אולגה זימבול ז"ל
שלמה בן ויקטוריה ז"ל
שרה בת מלכה ז"ל
לרפואה שלמה
אולגה זימבול בת אמילי

ע"ש הצדיק המלוב"ן רבי ינון חורי זצוק"ל, זיע"א
יוצא לאור ע"י ארגון "חסדי ינון" 03-6182992

זמני שבת
פרשת כי תבוא

	פגל המנחה	הדלקת נרות	צאת שבת	רבינו תם
ירושלים	5.53	6.34	7.45	8.26
תל אביב	5.55	6.51	7.47	8.23
חיפה	5.56	6.41	7.48	8.23
באר שבע	5.54	6.50	7.46	8.22

הפטרה: "קומי עורי"

ההלכה השבועית
הלכות סליחות וי"ג מידות

א. המנהג הפשוט לומר בסליחות חמש פעמים י"ג מידות, א) אחר שבת יהודה בדוחק ובצער, וקודם תחנת "רחמנא", ב) אחר תחנת רחמנא, ג) אחר אנשי אמונה אבדו, ד) אחר תמהנו מרעות, ה) בסוף הסליחות, אחר זכרון לפניך בשחק שבסוף הפיוט "אם אפס". וכן הוא בסליחות שנדפסו במחזורים של ראש השנה.

ב. יש לצבור לומר גם תיבות "ויעבור ד' על פניו ויקרא" בלחש עם השליח צבור, ואחר כך יאמרו בקול רם, ד' ד' אל רחום וחנון וכו'. וצריך להפסיק בין ד' ד' על ידי שיטעומו הפסק (הפ"א בקמץ), ומי שאינו עושה כן עונשו רב. וכשאומר ד' ד' יש לכופף קומתו קצת בשחיה. ואין צריך להרים עקביו מהקרקע כשאומר ד' ד' כמו שעושים בקדושה, אלא יישר רגליו ויאמר הי"ג מדות בכוונה.

ג. אם הזמן מצומצם ואי אפשר לומר כל הפיוטים שבסליחות, מפני שהגיע זמן התפלה, ידלגו "אם אפס רובע הקו", ויתחילו, זכרון לפניך בשחק. וכן ידלגו "בזכרי על משכבי", וכן "למתודה חטאתיו", וכן "אליך ד' נשאתי עיני", כפי הצורך. כי ברור שמעלת אמירת י"ג מדות עולה על חשיבות פיוטי הסליחות הלל.
(חזון עובדיה)

מטעמים לשולחן

ובאת אל הכהן אשר יהיה בימים ההם (כו,ג)
הביאה לצדיק וההסתופפות בצל קדשו מקשרת את האדם לאילן רב מדות, אש שרשיו נטועים עמוק בלב האדמה, ומסעית לו שלא ליפול מכל רוח מצויה. בהקשר לכך, התבטא האדמו"ר במאבוב, **רבי ננציון הלברשטאם זצ"ל**, אודות מנהגו לאסוף אליו את צעירי הבחורים, כפי שמופיע בספר "מרביצי תורה מעולם החסידות": רבים תמהו אודות הסיבה לכך שרבי ננציון נוטה מדרכם של כל האדמורי"ם בתקופתו, ומשקיע את מיטב כוחותיו ותשומת לבו דוקא בבחורים הצעירים. באחד הימים הזומן רבי ננציון לשאת דברים בשטיבל של חסידי באבוב, ושם אמר: רבים שואלים אותי מדוע אני מקפיד כל כך שהצעירים יעסקו בחסידות, עוד יותר ממה שהיה מקובל בדורות הקודמים? תחילה, הבה נתבונן, במה הדברים אמורים? הלא, ברור לכל, שאין הכונה לכך שהצעירים מתבקשים לזמר שירות ותשבחות בשבת ובחג, שכן כל יהודי כשר, אפילו אינו חסיד, צריך לנהוג כך. כמו כן אינני סבור, שמדובר בתלבושת המקורית שהם נדרשים ללבוש, שכן זקן ופאות הם הלבוש היהודי, שעל כל אחד ואחד מישראל ללבשו. נמצא איפא, שהם מתקשים להבין, מדוע מחובתם של הבחורים לנסוע אל האדמו"ר? ועל שאלה זו ברצוני להשיב במשלי: גנרל קשיש נצח בצעירותו במלחמות רבות, וכעת, לעת זקנה, בקש פעם לחזות באמונים של החילים הצעירים. הגנרל הקשיש הזומן אחר כבוד לאימונים, אך לתדהמתו, הוא הבחין שבהנתן פקודה, מתחפרים הבחורים הצעירים כשראשם באדמה. "למה אתם מאמנים אותם?", התפלא הגנרל בפנותו אל הקצינים, "מעולם לא אמנתי את חילי כן! אצלי ידעו החילים להשתמש בנשק, לירות בדיקנות, לאחוז בחרב, לרכב על סוסים, ולהתקיף את האויב בלי להתרטע...מעולם לא למדתי אותם להטמין את הראש באדמה, אבוי לו לאותו צבא, שחיליו ידעו לעשות רק זאת!..." נענו לעומתו הקצינים ואמרו: "גנרל יקר, צודק אתה באמונים שאותם ערכת לחילים שלך, באמצעותם, אכן, הפכת לגבור מלחמות, אולם צודקים אף אנו באמונים הנוכחיים שאנו עושים לחילנו, שכן במשך הזמן- השתנו כללי המלחמה באויב: במקום להלחם בכלי זין פרימיטיביים, אשר כנגדם מספיק לדעת לדהור במהירות על סוס ולצלוף בדיקנות, נלחם בנו האויב כיום באמצעות מטוסים, הממטירים פצצות גז מרעילות. אנו מוכרחים, איפא, לאמן את החילים גם להתקפות כאלו. שכן מה נועיל אם יהיו פרשים טובים, בזמן שהם עלולים לפול כזבובים בעקבות הרעלת גז?". הנמשל הוא- סים האדמו"ר- מצבו של הבחור הצעיר בתקופתו. בעבר, אכן, לא היה צורך שבחור צעיר יסע אל הרבי, אך כיום, כאשר הנסיונות שונים, ואוירו של העולם מורעל מהתקפות ההשכלה ורוחות הכפירה, מוכרחים אנו להחדיר בצעיר את רוח היראה, התורה והחסידות, שכן רק בדרך זו יוכלו לעמוד מול נסיונות החיים!

ארור מסיג גבול רעהו (כו, יז)
אסור הסגת גבול ידוע לכל, אולם, לעתים, קורה, שבמרדף אחר הכסף או הקרירה והמעמד, עלולים בני אדם לעבור על איסור זה, כשהם אינם משערים את חומרת מעשיהם. הרב ראובן קרלנשטיין זצ"ל, ספר, כי בהיותו בארה"ב ניגש אליו יהודי לשוחח אתו, ותוך כדי הדברים ספר לו על עבודתו. "בעל הבית של המפעל ואני" ספר היהודי, "מתפללים באותו בית כנסת, אולם לא בקלות השגתי את התפקיד הנכבד שאני ממלא שם: מנהל עבודה. בתחילת דרכי היתי פועל פשוט, ומנהל העבודה שלי היה גוי שחור. בזיון של ממש! יהודי מעסיק לו גוי, במקום לתת עבודה מכובדת ליהודי, כן?...הייתי נחוש בדעתי לגרום לבזיון הזה להפסק, ולעשות כל שביכולתי לשם כך. לשם כך, התגנבתי פעם בשעת הפסקת צהרים אל המפעל והכנסתי למכונה צבע אדום במקום הצהוב שיועד לצביעת הבד." "בעל הבית רתח מזעם" ממשך היהודי לגולל את קורותיו לפני הרב קרלנשטיין, כשחיוך של הנאה על תכונותו שפוך על פניו- "הגוי התנצל ובעל הבית החליט לסלוח לו". "אך אני לא נכנעתי...עשיתי זאת עוד פעם או פעמים, ולא חלף זמן רב, עד שסלקו אותי, ואני הפכתי למנהל העבודה במקומו!" הוא סים, מצפה בקוצר רוח למחמאה נלהבת. אך זו בוששה, משום מה, מלבוא... "האם שאלת מישהו אם מותר לעשות זאת? תמה הרב קרלנשטיין. "מה פתאום! הגיב היהודי- "הרי הוא גוי... "ואם הוא גוי?". "גזל עכו"ם מותר". "הרשני נא להעמיד דברים על דיוקם" הגיב הרב- "ראשית, גזל עכו"ם הוא אסור גמור, ושנית, מי אמר שגזלת עכו"ם?" וכי אותו גוי היה צריך לשלם עבור הבגדים שהתקלקלו או הצבע שבזובא? הלא בעל הבית, שהוא יהודי כמון, הוא שהיה צריך לשאת בנזקים!...אף הרהור של חרטה לא יקרא על הפנים שמולו. "אז מה?" הגיב אותו יהודי- "בן אדם צריך להתקדם בחיים..." כמה נורא, כשרק תאות ממון, כבוד ושררה וכיוצא בהם-משמשות מורי דרך לאדם בחייו! ומתוק האור

אב שכול, אני אב שכול". האחים שוקי וצביקי גרינפלד נועדו זה עם זה בחצות הלילה. שניהם היו נסערים. הם הקפידו לא לספר בבית על "הנישואין" הללו, אבל סוף דבר הכל נשמע... עוף השמים לא היה צריך להוליך את הקול. אבא שלהם, גילה את פרצופם האמיתי. ידים של הגרינפלדים מבית הכנסת השכונתי שליווה את אביהם לאותו ביקור היסטורי ביקש מהם להיפגש עם רבו, הרב שמריה גרוס. "תתייעצו עם הרב" אמר "הוא יעזור לכם לצאת מן הפלונטר המביך". הרב גרוס היה איש צעיר אף הוא, נמרץ וחד לשון. "אין פשרות מתוקים שלי. לנטוש את הגויות!! זה איסור חמור. כל דקה היא עבירה" נזף בהם הרב. האחים גרינפלד רעדו כמו לולבים ברוח. הם כבר התרגלו לעבירה... חזר ושנה בה, נעשית לו כהיתר. שוקי היה הנועז הראשון. יומיים אחר כך הוא ארז מזוודה, נטש את הנוכריה, נשק לאחיו ונסע ארצה. נקיפות מצפון אחזו בו, הוא נכנס לישיבה, עשה תשובה שלמה, וחצי שנה אחר כך כבר נישא למירב, בעלת תשובה מבית טוב. מר גרינפלד היה מאושר. לפחות בן אחד ניצל. התפילות מועילות. לצביקי היה קשה עוד יותר. הוא היה קשור בעבותות של עבירה... לעבירה. הקירבה לרב גרוס נתנה לו תקווה, עידוד, חיזוק, אבל עדין לא היתה בו את העוצמה לקום וללכת. הוא היה יותר מדי קשור, אחוז, בחבלי הקסם של מי שמצוי בעבירה... הוא הרגיש שהוא חותך בבשר החי שלו, אם הוא נוטש. אחרי שנה, הוא פשוט אצר אומץ, עלה למטוס והגיע ארצה. אחיו חיכה לו בשדה התעופה, והביא אותו הביתה. ההורים גרינפלד בנו לילה ארוך. הבן חזר...

בכולל, בחולון, יכולתם להבחין באחים גרינפלד שוקדים על תלמודם. שוקי כבר הקים משפחה, אבל צביקי שכבר נראה חרדי לכל דבר, לא היה מסוגל להשתדך. כוחות טמירים ועלומים משכו אותו בחזרה לאמריקה, לאשה ההיא שאסורה לו עפ"י ההלכה. הוא הלך לשידוך ראשון - כשלוש. גם השני, השלישי והרביעי היו כשלוש. לבו משום מה היה במערב. ארבע שנות לימוד תורה חלפו עליו, הקפיד על קלה כבחמורה אבל שידוך לא רואים באופק. כשלוש אחרי כשלוש. ראש הכולל, שניסה להיכנס אל ליבו, שמע אותו לוחש "כבוד הרב אינני מסוגל להינשא לאף אשה... לבי קרוע". חלפה עוד שנה של יסורים, עד שראש הכולל פנה אל צביקי ואמר לו: "ידידי יש לי שידוך מעניין עבורך, גיורת שלומדת בירושלים... תנסה. כבר מזמן לא ניסית להשתדך". חורף ירושלמי פרש את טלית ענניו האפורים על ארבע כנפות הארץ. צביקי גרינפלד המתין בלובי המלון לגיורת. הוא היה יקה כמו אבא שלו, וחצי שעה לפני המועד הנקוב, הוא התיישב על כורסא עמוקה עיין ב"מסילת ישרים" ולגם מיץ אשכוליות. דיין כרוני, בשעה 18:30 בדיוק נכנסה המיועדת, לבושה בצניעות מסוגפת ואיננה מישריה מבט. "אני צבי". "שמי שרה מלכה". הקול היה מוכר לו מאד, גם תווי הפנים. מסובב כל הסיבות העמיד לפניו את האשה האסורה לו מארה"ב, כאן בארץ ישראל, עם כל צדדי ההיתר. קתרין הנוצריה, עכשיו היא שרה מלכה. כמו רבי עקיבא ומטרוניטא. זו לא היתה פגישה. אלו היו מפלים של בכי, של הודייה לקדוש-ברוך-הוא, של הדבקות בשכינה, של התעלות באמונה ובהשגחה הפרטית. עכשיו הבין צביקי את פשר המעצורים והמחסומים. קרוב לחמש שנים של ניתוק, מסתיימים בכתובה. "כשעזבת את ארה"ב, הרגשתי צורך פנימי להדבק בעם היהודי, ידעתי שאולי יותר לא תהיה בעלי, אבל מי שיהיה בעלי לעתיד חייב להיות יהודי, רק יהודי. הרב גרוס שלח אותי לשיעורי טרום גיור, אח"כ באתי לישראל להתגייר ולמדתי בסמינר לבנות. זה השידוך הראשון שיצאתי אליו... וכאן אני פוגשת אותך". דמעות של גשם ירושלמי ליוו את צביקי ואת שרה מלכה הגיורת בדרכם אל החופה. הרבה אנשים שהכירו את הסיפור הרטיבו ממשות. הרי את מקודשת לי כדת משה וישראל", רעד קולו של צביקי. היו מי ששמעו גם את ניו-יורק עונה: "מקודשת מקודשת".

באדיבות המחבר הרב קובי לוי הי"ו

אמריקה לא ממש מאוהבת בטיפוס הישראלי שעשה בה מעשה קניין, ומוסר את נפשו כדי לקדש את ה"גרינקארד". אמריקה כידוע הפכה למדינת מהגרים, אבל זה לא סוד שמגוון הצבעים, העדות, הכתות, והטרופים, כבר מזמן עברו את הטעם הטוב. המהגרים לסוגיהם תרמו תרומה מכרעת למינוף הפשע ושאר מרעין בישי, שהגיעו עד לפתחי מדינת ישראל, שהתמקמה לה כעוד כוכב תרבותי עלוב נפש בדגל ארה"ב. אבל מה לעשות, מליון וחצי ישראלים תקעו יתד עקשנית והיכו שורש אימתני במרחב היבשת הזו, שמספרים עליה שהיא נושאת בחובה אפשרויות בלתי מוגבלות. נו, נו. הישראלים מגיעים לשם עם תקווה נאיבית משהו, לגרד את המיליון הדולרי הראשון כבר בשנה הראשונה. יחידים מצליחים, כל השאר רק עסוקים בגרוד אחר גרוד כדי להישרד, ובמקרה הטוב מצליחים להחזיק את הראש מעל גשר סאן-פרנסיסקו, ולא לטבוע. אחרי שלושה או ארבעה עשורים, אחרי שילדיהם נשאו נוכריות, ושערם הלבין, הם ניגרים לארץ תשושים, כבוי עיניים, כדי למות בה, ולחסוך גילגול מחילות, חצי נחמה. גם זה משהו. אבל יש כאלה שמצליחים להמלט ממלכודת הדש הזו, לפני שהיא בולעת אותם. האחים שוקי וצביקי גרינפלד גדלו בשכונה ממוצעת בחולון המשמימה, וכבר בשחר נעוריהם חלמו על המיליון שמחכה להם בארה"ב. אביהם, יהודי דתי, איש פשוט וישר-דרך ניסה לשכנע את בניו להישאר כאן. אבל אחרי השרות הצבאי, וכמה נסיונות עיסוקים כושלים החליטו האחים גרינפלד לעטות שש כנפיים לאחד, ובסטיפיה אחת או שתיים, נחתו בניו-יורק כדי להוכיח לאבא שלהם, שהם מסוגלים להצליח בגדול. למותר לציין, שהאחים נמוכי הקומה ומקורולי השיער, כבר מכיתה ו' שמטו את שמירת המצוות מדרס לגלגלי המהפכה הציונית. אביהם היה חלש מול עוצמתם של השניים, שיותר נהנו מצפיה בארוע ספורט מאשר מתפילת מנחה בבית הכנסת השכונתי. אמריקה לא גלגלה שטיחים לכבודם, והם נאלצו לנדוד כדי לאסוף את פת-לחם. פה ושם הם העבירו דירות מרובע לרובע, עסקו בשטיפת כלים במסעדות, וכל מלאכה בזויה - שדולר בצידה - הפיחה בהם רוח חיים. אבא ואמא גרינפלד התפללו עליהם מעומק ליבם, והשנים חלפו. הבנים היו מתקשרים מעת לעת, דיבור קצר, לקוני, מרגישים טוב, מרוויחים טוב, עד לחג הבא. כך חלפו להן חמש שנות געגוע. משפחת גרינפלד מחולון היתה רצוצה מגעגועים. האמא גרינפלד החולנית התחננה לפני בעלה: "סע לארה"ב, תיקנה להם כמה מתנות ותראה מה שלומם מקרוב. יש לי כבר הסתיידות עורקים מהניתוק הזה...". מאז שהגיע ארצה אחרי זוועות השוואה, לא יצא מר גרינפלד מהארץ. מה יש לו לחפש בארץ טומאת העמים? כאן נחלת אבותיו, אך נות ביתו לא היתה רגועה, ומה לא עושים בשביל שלום בית אמיתי. היה זה יום שמש ניו-יורקי חבוט למדי כשמר גרינפלד הקשיש שרך רגליים לכוון אחד מרחובות ליבה של העיר. השעון אותה - תפילת מנחה. הוא הבחין בפנינת הרחוב בבית כנסת קטן - "שערי רחמים" ונכנס פנימה, החזן בדיוק עמד ב"אשרי". היו שם המון פרצופים ישראלים, והאבא הקשיש היה בטוח שהם יסייעו לו לאתר את בניו. אחרי "עלינו לשבח" הוא פנה למתפלל צעיר ושאל אותו "אתה במקרה מכיר את האחים שוקי וצביקי גרינפלד?". הלה חייך במאור פנים: "בוודאי, הם חברים טובים שלי" והשניים צעדו עקב בצד אגודל לכוון דירתו של בנו הבכור שוקי גרינפלד. החוויה היתה קשה. פתחה את הדלת, לא פחות ולא יותר, אשה צעירה, שהיתה עטויה שרשרת כסף ועליה... צלב. גם פניה העידו עליה, שהיא איננה בת ברית. בנו היה ישוב על כורסא בובה מול המרקע. זו אשתך? שאל גרינפלד את בנו הבכור. והלה חיוור כסיד השיב: "כן אבא". האבא סבב על עקביו, ונפנה לביתו של צביקי בנו השני. גם כאן חזרה הסצנה, באותו דיוק ממש. צביקי נשא אף הוא גויה... גרינפלד לא המתין לשובו של בנו מן העבודה ואמר לגבירתו: "מסרי לו שאבא בא לבקר". הוא עלה אחרי 24 שעות על המטוס הראשון ושב לישראל, כאוב ומיוסר כשהוא ממלמל "אני

(ההורים האומללים ידעו לבושתם וחזפתם שהבן יקיר שלהם עזב את המחנה לחלוטין, הם קיבלו עזות מחבר נאמן ביותר שיונטי התגייס לצבא של הציונים רח"ל, הוא עשה זאת ביום בהיר בלי הודעה מוקדמת לאיש, הוא נעלם בהפתעה גמורה לכולם, כשיצא מהבית בפעם האחרונה לא ניכר על ארשת פניו איזה רמז קל שהוא יוצא לדרך אל חזור, הוא היה לבוש בכל התלבושת שלו, פאותיו הארוכות היו מסולסלות היטב לאחר טבילה ארוכה במקוה זופניק, אלא שבדרך סר לבית חברו הטוב ברוך לייב הירש עמו היה קשר עמוק ביותר, הוא חש שעליו להיפרד ממנו, כשנפגשו אמר לו בהתרגשות רבה שהוא עוזב את ירושלים לחלוטין, חברו היה מופתע מאד על ההחלטה וביקש הסבר למה הוא עושה זאת, יונטי התחבט מספר רגעים הוא פחד לספר שמא זה ידלוף לפני הזמן, לבסוף ביקש מחברו שישבע על שתיה, לאחר מיכן הודה לו על האמת, הוא עשה חושבים והגיע למסקנה שאין לו סיכוי לחיים טובים בחברה החרדית, לפיכך הסיק את המסקנות המתבקשות לחצות את הקוים, לא יראו אותו עוד בסמטאות ירושלים לשמחת כולם. הלה שהיה מזועזע מהגילוי הנורא, בגד בו וסיפר זאת להוריו האומללים

הוריו היו בהפתעה גמורה, למרות שהמירו את הצדיק שלהם, חשבו כל הזמן שהקשר שלו עם רב לייבל ועורקער יתן לו סיפוק בחיים, כך לא יפול לצד החילוני, שהרי כל כולו מגויס למטרה הקדושה, למנוע את הקייליקערס-המקולקלים לעשות במה לעצמם, אך המטרה יטמא [כבמעשה פרה]? בטוחים היו שמי שטרוד לפלוט (להטיף קנאות) אינו בולע [השקפות מקולקלות מבחוח] כפי שטוענים רבים להצדיק את כל המתעסקים בבוץ של הרחוב הטמא ומשיבים למקטרגים [שגם מטאטא חדש מתלכך] שאצלם הכלל הזה אינו קיים.

אך כשנודע להורים האומללים באותות ובמופתים שאכן יונטי עשה את הצעד הנורא, ברכו בזעקות שבר נוראות "ברוך דיין האמת" [בלא שם ומלכות], הם הרחיקו לכת, כאשר קרעו קריעה שאינה מתאחה וישבו עליו "שבעה" כעל משומד רח"ל. מבחינתם להיות חילוני הרי זה משומד וכי מה ההבדל?

הם יצאו בהכרזה לרבים שבנם יחידם מת רח"ל, כי מה לי מת פיזית או רוחנית, המשפחה קיבלה החלטה לנתק את הקשר עמו לעולם, אם אי פעם בעת קושי ינסה ליצור קשר, יחידעו לו שלא קיים כזה אדם בעולמם, ניתן לחפש אותו בעולם התווה אבל לא אצלם, זכרו של הבן סורר ומורה נמחה לחלוטין, כל תמונותיו נקרו לגזרים ונזרקו לאשפה, בגדיו בוערו באש עד כלה, לא נותר דבר שיעיד על מציאותו, האב ביקש את חתנו הבכור ר' מנדל קליש לומר אחר אריכות ימיו ושנותיו קדיש כל השנה.

"שלויהמלה אני כל כך שמח בפגישה עמך הבה נחגוג זאת במסעדה קרובה".

אומר ועושה הזמין את מומי למסעדה מקומית, על חשבונו (למרות היותו קמצן מופלג, אבל כשצריך ידע לבזבז כספים) על ארוחת דגים עסיסית, הוא הזכיר לו תוך כדי כל מיני נשכחות, אנקדוטות ובדיחות פרטיות על אנשים שונים בירושלים, שרק שניהם ידעו אותם, עתה לא היה למומי ספק בדבר.

השיחה גלשה לה מהכא להתם, יונטי דחק במומי לאכול, הוא הגיש לו כל רגע מתאבן נוסף, כדי שיחוש עמו "היימיש" (רק באידיש יש לזה מובן) תוך שהתעסקו בביתור ה"סאלעוועטע" (בירושלים הענייה המרודה היה זה דג יוקרתי) פונה יונטי למומי בשאלה מפתיעה.

מה שלום החייל מולי פלד? אהה... בעצם שמו המקורי, הוא שמוליק אייזנבאך? האם הוא משרת אצלכם במחנה?

"מה הוא מעניין אותך עד שאתה מתעסק בחייו"? תמוה מומי מחפה על הסערה הפתאומית שניצתה בתוכו.

סקרנות עזה בערה בתוכו, מה קורה פה? בדיוק על מולי שואל אותו בנג'ל כל הזמן מי הוא ומהו? ועכשיו יונטי?! מה הקשר בין בנג'ל ליונטי? האם שניהם מחפשים אותו מאותה סיבה? אם בנג'ל מחפש אותו, זה בוודאי לרעה, כי ממנו מעולם לא יצא דבר אחד טוב, יונטי אויכעט אגרויסע מציאה- גם הוא לא מציאה גדולה, האם יד שניהם כאחת להרע לאותו מולי, על מה ולמה? אין לו חצי מושג, למה מולי מושך כל כך הרבה אש, אפילו שזה מסקרן מי הוא האיש, בירושלים לא ידע עליו איש עד עכשיו אבל האם צריכים לחפור בעומק, לדעת מה טיבו? ואם לא ידעו, יקרה אסון?

מומי אינו מושחת בטבעו, המצפון מתעורר בקרבו ומזהיר אותו, לא לשתף פעולה עם יונטי, מי ידע מה הוא זומם.

"שלויהמלה וואס מאכסטו אגעשפעט פון יעדען זאך, שוים מיט וואס איך בעט פון דיר- מה אתה עושה עניין מכל דבר, תשחה עמי ואמור לי מה שאני מבקש ממך".

"יונטי אני לא רכלן זול, אני לא אוהב לרכל על אנשים, חשוב לי לדעת לאיזה צורך אתה כל כך מתעניין בי".

"לא משהו מיוחד, היינו חברים טובים בעבר, לכן מעניין אותי לדעת מה הוא עושה, האם התקדם בחיים או שנשאר תקוע".

יונטי נזהר מאד בלשונו, הוא הבין שמומי לא יתרצה לספר לו, אם ידע שיש לו עניין רציני בו, הוא הבין שמומי חושד שהוא נותר אותו יונטי בלגניסט שעמשה הרבה צרות בעבר, מי ידע מה הוא רוצה ממולי, אולי הוא רוצה להרע לו. הוא הוריד את רף החיטוט וביקש ממומי רק שיספק לו מידע כללי עליו, איך הוא מתקדם בשטח הצבאי, האם הוא מתבלט בשטח או שהוא חייל זניח. שאלות של מה בכך שאין בהם הרבה בנותן טעם.

אך גם מומי נזהר בלשונו לא פחות ולא רצה לחשוף בפניו, מה בדיוק תפקידו של מולי ומה הן הצלחותיו בצבא. מי ידע מה הוא מתכוון לעשות עם המידע עליו, די שבנג'ל מתעניין עליו, מה רוצה כל העולם ממנו?

מאיך ידע שהוא עצמו חייב להביא סחורה בשביל בנג'ל אין לו מהיכן, פה יונטי מתעניין עליו, משמע שהוא מכיר אותו היטב מירושלים, מלחמה פנימית נעורה בתוכו, האם לשתף פעולה עם יונטי, כדי לחלוב ממנו מידע, מיהו אותו מולי פלד.

מספורי המגיד

לו עצמו נראה מאד מוזר, אין לו פרט מידע על מולי יליד ירושלים, מסתמא הוא מתגורר בסביבת מאה שערים, אך יתכן הדבר שלא ידוע עליו כלום? הרי נהירים לו שבילי מאה שערים יותר משבילי תל אביב, אך זה שביחושלים הסתובב לו איזה שמוליק אייזנבאך והוא לא ידע עליו כלום? באיזו ישיבה למד ובאיזה חוג הסתובב, איפה יכול היה לגור? מלבד שכונת מאה שערים והשכונות הסמוכות לה, יש את השטעטלאך ושערי חסד, את החלק ההוא אינו מכיר כל כך, אבל מה שידוע לו שמשפחת אייזנבאך מרוכזת לה בשכונת מאה שערים והסביבה, מלבד מספר מועט שהתיישבו בשטעטלאך, מומי מכיר הרבה דמויות ומשום מה מולי לא תקוע לו בראשו, אולי יעשה איתנו אחד על אחד, על כל פירור מידע שהוא מעביר, הוא זורש משהו כנגד.

אבל יונטי לא עובד לפי מערכת הכללים של מומי, הוא יודע אך לחלוב את מי שרק ירצה, בלי שהלה יתגונן, באלגנטיות סיים את הארוחה, תוך שקבע עמו פגישה נוספת בעוד מספר ימים באותה מסעדה.

מומי שמח בהזמנה מאד, אם יונטי אינו יודע מה לעשות עם כספו (פרט מעניין שהרי בעבר נדע כקמצן גדול, אולי התעשר זה שינה אצלו משהו) הוא מוכן לעזור לו בכך. הוא סיכם עמו על היום החופשי הקרוב שיזדמן לו, יונטי אמר לו ברוחב לב שגם הוא מצידו יכול. כך יצא שנפגשו מספר פעמים בכל מיני מקומות מעניינים, כל זה נועד בכדי להרשים את מומי, בכך יגרר לשיחה קלילה בלי מעצורים.

יונטי דאג לתת כמה תפנוקים למומי העני, בכך קנה את לבו, הוא נזהר לא להכביד עליו אלא בערמומיות תמך אותו ליעד, מומי שכבר היה משוחד מכף רגל ועד ראש, החליט שבעצם מה רע לספר קצת רכילות על מולי פלד, לא כל מילה חייבת להזיק לו, הוא גם חייב להוציא משהו מיונטי, אחרת אין לו שום חומר עבור בנג'ל, והמפרעה מתבקשת בקרוב.

ק החל מומי לספר ליונטי על כל תזוזה של מולי מאז הכירו במחנה, ברם יונטי מצדו לא הדליף את המידע הקריטי שהיה לו על מולי, הוא שמר את כל הקלפים סמוך לחזהו, המידע זרם בצורה חד סטרית לחלוטין.

עד שנודע לו שמולי עשה צעד מוצלח ביותר, צעד אחד יותר מדי, בקרוב עומד הוא להינשא לקצינה בשם לינור הר מק' היא מפורסמת כמוצלחת בכל השטחים, יש לשונות טובות שידעות לספר שלא צריכים לדאוג לה לשבת, איש במחנה לא מצליח להבין אך שידוך זה נסגר, הלא מולי איננו כופר בעיקר, יש לו הרבה סממנים של יהדות, הוא שומר על שבת וכשרות ואילו היא בטעות נולדה יהודיה, יש שידועים לספר שהיה חייל נוצרי ברקע עד שאחיה הטיל פצצה את חברו מולי פלד, חמש שנים הסתובב השידוך עד שנסגר סופית.

אך הסכימו שניהם לעשות צעד חסר היגיון? איש אינו מבין, אבל המציאות גוברת על הכל, הם כבר מאורסים זמן רב מאד, כנראה שבעוד זמן מועט יינשאו, יש להם דירה מאד מכובדת, היא כבר תדאג שמולי יתקדם בחיים.

יונטי הרגיש ברגע זה אך שדמו קופא בעורקיו, כל דמו הרע געש בקרבו, הוא לא יכול להכיל זאת.

מרגע שנודע לו שמולי הצליח להשתדך עם הקצינה הכי מוצלחת שיש, הפך ל"שבר כלי" כל שמחתו פנה בראע, הידיעה פגעה בו כחץ שנון במרכז הלב, עוד מעט עומד הוא לקבל "אפאפלעקסייע" (שבץ לבבי) אך יתכן שחיים שלום התמים כילד בן יומו מצליח יותר ממנו הערמומי מלך השועלים?!

במה זכה חיים שלום, הלא דלפון הוא ובלי כל יחוס (חילוני) מה תועיל לו השכלתו התורנית, מי צריך זאת כאן? וכי היא צריכה לשמוע ממנו שיעור במסכת שבת בהלכות מבעיר או מבשל בשינוי?!

הוא לא יכול להשלים עם העובדה המרגיזה שחיים שלום עשה זאת, בלי שהיה לו תנאים פיננסיים ובלא כישורים מסחריים כשלו, הוא עובר ימים קשים מאד להשיג שידוך, מה לא עשה כדי להגיע לכך? אין ספור תרגילים שרק הוא מסוגל אליהם ביצע, כדי למצוא חן בעיני בני האצולה התל אביבית, אלא שהוא לא הרשים איש.

יש לו אמנם עדת חונפים גדולה, אבל הכל תרמית, הם חוצים רק את כספו ולא מעוניינים להתקרב אליו, השדכנים זורים חול בעיניו, מבטיחים לו הרים וגבעות, אבל בפועל הם לא מספקים את הסחורה, לעיתים הם זורקים שמות כדי שלא יראה שלא עשו כלום, אבל כשהוא מברר, הוא מגלה שהכל "כאלאם פאדל" גרנישט מיט נישט-אפס וכלום, כאלו הצעות מוטב ולא הציעו, הן פוגעות ב"אגו" שלו שמנופח כטווס יפה נוצות.

הוא לא היה מוכן לקלוט מה שמומי סיפר לו שחיים שלום כיום בעל אינטליגנציה חילונית גבוהה מאד, הוא שולט בשפות רבות וידע אין ספור פילוסופיות ומדעים נוספים, הוא גאון באסטרוטגיה צבאית, תחום שאין לו כמעט מתחרים, הוא יושב בקבינטים עם גנרלים דגולים ומתכנן איתם מערכות שלימות, כל הידע הזה לא מצוי אצל אף אחד מהחייילים האחרים שיכולים להיות מועמדים עבור לינור, למרות תמימותו היחסית השתפשף בשל המורכבות הרבה של המבצעים שהוטלו עליו, לא בכדי מפקדו לשעבר סא"ל אורי הר מק' התרשם ממנו מאד, עד שהפך עולמות לארס אותו עם אחותו.

את כל זה לא רצה יונטי לזכור או לתפוס, הוא הכיר רק את מגרעותיו של חיים שלום שלדעתו צריכות להרחיק מעליו כל בחורה פשוטה, אך קרה הלא יאומן שעומד בקרוב להתרחש? הטעורמאך (ביטוי אידישאי עסיסי לטיפש או תמים כבן יומו) חיים שלום עומד להקים את ביתו עם חילונית יחסנית בעל השכלה ועשירה מאד? זוהי פגיעה ישירה בו.

הוא לא שוכח לרגע, אך בימים הראשונים היה חיים שלום תלתי בו לחלוטין, על כל צעד ושעל, כל פעולה שנאלץ לעשות לטובת האצ"ל הפחידה אותו, מי היה בימים הללו הגב שלו, הלא הוא יונטי החוק, הוא זה שנתן לו את ה"קוראזש" (תעוזה) כל הישגיו נזקפים תודות לו, עליו תמיד להיות מתחתי ולא להינשא, כל עוד הוא לא מסודר, כך משיג מוחו המעוות.

השאלה, אך מביאים לכך שחיים שלום ימתין עם השידוך עד שהשידוך שלו יגיע? רק שוטה יעלה על הדעת אפשרות זו.

מספורי המגיד

***

חשבון גאוני להפליא:

אבל יצור מושחת כיונטי אינו עוצר באדום, אם אי אפשר להשיג בדרך הישרה, הולכים בדרך העקומה, הוא חייב לראות איך שוברים את השידוך שלו, שיישאר רווק עד שהוא ינשא, אבל איך עושים זאת? הוא לא מכיר את לינור, למה שתקטיב לו?

אבל זו לא בעיה כלל, בשביל זה יש לו מוח חריף ומפולפל, הוא מתוחכם מאוד ומסוגל לעולל כל רע, בדרכו להשגת מטרה חשובה, אין לו בעיה להרוס לשני את החיים אם זה משרת את המטרה שלו, בתחום הזה הוא אוח ורע לבינומיניקה פערקוביץ-בנג'י המרושע, למרות שהוא לא יכול להתחרות עם עוצמת הסדזים שטבועה בו.

אצל יונטי מעולם לא היו מגבלות של איסור, מעולם לא טעם את הטעם היהודי שיש דבר שאסור לעשות, מאז שהוא מכיר את עצמו, תמיד היה הכל מותר בשבילו, מעולם לא למד מאביו שהיה ירא שמים בתכלית והיה רועד כל ימיו מסוך של איסור, אך דבר אחד שכח אותו אב מסכן, שאסור לפנק בן יחיד, גם אם הוא "אנאיינציגער קדיש'ל" (היחיד שיכול לומר עליו קדיש) דרך הפינוק הרסנית ביותר, לפיכך יונטי לא למד שקיים מושג שנקרא "איסור" אצלו הכל היה חלק וישר כמישור.

יונטי מתוחכם להפליא, הוא הבין שהוא צריך לשמור את הרגשות לעצמו כדי שמומי לא יבין שהוא עומד להיות השליח להרס השידוך, הוא השתדל לא להראות לו את שברון לבו, הם גמרו את השיחה בצורה לבבית, יונטי אמר לו שישמח לראותו בעוד שבועיים, הוא כל כך שמח בחבר כזה עד שהוא מוכן לפגוש אותו במסעדה אחרת של טובי אנימי הטעם, המסעדה של האחים אמסילי לא הרחק מהמקום, שם האוכל הוא דליקטס מיוחד, כדאי לטעום את המנות המיוחדות שלהם שאין להן מתחרה בכל רחבי תל אביב.

הוא לא סיפר למומי שלא הרחיק לכת כמוהו, שמסעדה זו מסעדת טריפה שכל המאכלות האסורות נמצאות בה בשפע, הוא הולך להכשיל אותו באין ספור לאווים, לו היה חשוב שיקבל אוכל מיוחד שיקנה את לבו בכך יפתח את הדלת לסיפור שהוא עומד לספר לו, הוא ידע סוד שטובי הרכלים חידשו מאכלים לשה"ר על ידי סעודה טובה לכן נקראו בשם "אוכלי בי קורצא".

מוחו הגה רעיון נפלא, הוא יספר למומי "כמסיח לפי תומו" שאותו מולי הוא יצור מחופש שחי תחת זהות שאולה, בתחילה היה "הרעול המשוגע" שהסתובב בבית משפחת ברג בקביעות, לבסוף הפך להיות שמוליק אייזנבאך מולי פלד, אם הוא ידע ששמו הוא חיים שלום העילוי המפורסם שירד מהזדך הישרה, הוא לא ימיל את עוצמת הידיעה.

היתכן שכל ירושלים הפכה עולמות לברר היכן אותו חיים שלום ואיש לא מצאו, אין ספור שיחות וחיפושים היו סביב אותו סיפור, חמיו לשעבר שכר בלשים שיתורו אחריו בכל רחבי הארץ, אפרים זלמן הבן הכניס את אחד מציידי הבעלים המעוגנים, לא היה אחד שניצל מחורבו, אך הצד השווה בכלם ששבו בידיים ריקנות, איש לא עלה על מחבואו המופלא.

ועתה לפתע יתגלה למומי שאותו חיים שלום הסתובב בבית שלו עצמו, בתחפושת של המשוגע התימהוני שנקרא רעול הפנים, אין ספק שזה יקפיץ אותו ממקומו מעוצמת המידע, הוא יספר זאת לכל מי שיש לו עניין לשמוע, חדשה כזו אי אפשר להחביא במחנה יונה, כי "נוצרי מדבר רע" לא ימצאו במקומות כאלו, שם חיים רק על סקופים.

הסוד ידלוף במהירות האור אל לינור ואחיה, כלתו בוודאי תירתע מלהינשא לו, היא לא תאהב את התחפושת שלו תחת זהות בדויה בפרט שהיה מחופש למשוגע, מעשה זה שעשה מולי (חיים שלום) לחיות עד עתה תחת דמות בדויה לחלוטין, הוא דבר חמור מאוד כשלעצמו בעיני החילונים ההגונים. אצל כלתו הדבר חמור שבעתיים, הוא החביא ממנה חלק חיים קריטי ביותר, זה לא פרט זניח, אלא מהות חיים שלימה, אין ספק שאם הייתה יודעת שהוא היה מחופש כמשוגע הייתה נגעלת ממנו.

גם אם לא, בעצם הסתרת דמותו האמיתית עשה מעשה חמור ביותר, לפי עדות מומי היא ישרה כסרגל, בוודאי סיפרה לו על עצמה את כל מה שחוויתה, אין סודות בין שנים שמתכוננים להיות בעתיד בני זוג, הכל צריך להיות פרוש על השולחן, אין מקום למחופשים בחיי נישואין, לפתע תגלה שחתנה מולי הוא מסתורי כולו ותחפושת, זה משלך על עיקרון הנאמנות עליו מושתת הבית, הוא בגד בעיקרון הבסיסי ביותר עליו בני קשר המשואין. יונטי שיער שתוך תקופה קצרה היא תסיק את המסקנות בהתאם.

למרות שידע שבזה לא קידם את מצבו העלוב, מה יתן ומה יוסיף, אם יהרוס לשמוליק אייזנבאך-חיים שלום את השידוך, האם בכך יושע? וכי מה יתרון לבעל הלשון? אומר הנחש הקדמוני לכל מהלכי רכיל (תענית דף ח' ע"א) אבל כך טיבם של כל הולכי רכיל, הם נהנים מ'שטיקל ניעס' עסיסי, הם לא יכולים בלי זה, גם עם על הדוך הורסים לקורבן את כל חייו.

כך נוצר מצב ששני אנשים מחפשים את חיים שלום, כל אחד מהכיוון שלו, בנג'י אינו מעוניין לחבל בשידוך של חיים שלום, אדדבה הוא שש ושמוח עם ק, אם ינשא לה בקרוב, יש סיכוי שיעזוב את המחנה ובכך יפסיק להאפיל על מציאותו. ואילו ליונטי לא מפריע אם חיים שלום יהיה הרמטיל'ל הבא, הצבא אינו משוש חייו, אבל הוא לא יכול להכיל חיים שלום שהוא לא יוצלח שהוא יצליח להשיג שידוך מוצלח שיבסס את חייו במסגרת החילונית בעוד שהוא המוצלח נותר מאחור, היו לא יהיה.

האם הם יאחדו כוחות כדי להילחם בחיים שלום, האויב המשותף, או יפריעו זה לזה, זה נדע בקרוב בל"ד.

הכתובת החדשה להרשמה לקבלת הגיליון היא:

<http://mevaser-tov.ru/index.php/he/the-maggid>

{ אז נדברו }

פרשת כי תבא תשפ"א | לסדר: "ושמחת בכל הטוב" | גליון מספר: 526

להצטרפות לרשימת

התפוצה במייל,

להערות והארות:

a8447168@gmail.com

ברכת מזל טוב מיוחדת עבור
האברך החשוב הרה"ג

ר' אורי שרגל שליט"א

המקדיש רבות מזמנו ומרצו
לטובת גיליון זה, לרגל
השמחה השרויה במעונו
בהולדת בתו שתח',

יתן ה' וירוה רוב נחת דקדושה
מכל יוצאי חלציו, ואך טוב
וחסד ירדפוהו כל ימי חייו
אמן.

ניתן לקבל את הגיליון
בשירות פקס באמצעות
שיחת טלפון:

☎ 0795319191

(ניתן לפעול לפי ההוראות
המפורטות שם..)

להשתתפות בהוצאות

הגליון:

בבנק:

חשבון 705284

בנק פאג"י

סניף 187

באשראי:

"נדריים פלוס"

- "קהילות"

בטלפון:

(מענה ממוחשב)

0799-654321

בדואר:

פולק- רח' גאולה 15,
חיפה

תודה מראש!!!

התאריך הסופי שאף אחד לא זוכר אותו בראש השנה...

ישנה תופעה מעניינת: בהושענא רבא כולם זוכרים ויודעים להגיד שכעת זה מסירת הפתקאות שנכתבו אי שם בראש השנה... בהושענא רבא כולם מבינים שזה יום שקשור לר"ה... אבל בר"ה עצמו משום מה אף אחד לא זוכר את קיומו של הושענא רבא...

אז זהו!! שהפעם אני מרגיש קצת היימיש לדבר על זה... סו"ס עדיין לומדים מסכת סוכה ולמדנו עכשיו על הושענא רבא... אז זהו!! שחשוב להראות את המפה כולה ולזכור כבר עכשיו שבראש השנה מתחיל תהליך מסוים שמסתיים בהושענא רבא... **מה הקשר??**

אז בקצרה ממש.. תקרא את זה... זה חשוב!!! בימים אלו עיקר העבודה שלנו זה "את פניך ה' אבקש..." להזדרז במצוות... להתחדש... להתחבר יותר... בקיצור: בימים אלו אנחנו משתדלים להמריא כמה שאפשר... להשאיר את האפרוריות של השגרה מאחור... בקיצור: ממריאים... עולים עולים עולים... **ואז במוצאי יום כיפור מתחילה הנחיתה לאט לאט!!!**

ובדיוק אז!!! התורה מצווה אותנו לקחת ד' מינים... האתרוג ממוקם בפסגה... כולו טעם וריח- כולו קרבת אלוקים, ההדסים נמשלים לצדיקים, אח"כ לולב, ואחרון אחרון ברשימה זו הערבה שהיא ללא טעם וללא ריח והיא מסמלת את העבודת ה' הכי נחותה...

ואז!!! כשמגיעים לבית המקדש מחכה לנו הפתעה!!!

יש הלכה למשה מסיני שצריך לקחת את אחד מד' המינים והוא עולה עד קרנות המזבח...

וכאן מתחילה פוליטיקה... יש פה ארבעה מפלגות... מפלגת שלטון של האתרוג... מפלגת הגוש חוסם של הלולב שאוגד את ההדסים והערבות ביחד... להדס יש גם מה להציע... סו"ס ההדס מסמל את הצדיקים... ולמרבה התמיהה לכל אלו הקב"ה אומר לא!!! ומכל הד' המינים אני בוחר דווקא את הערבות... והערבה הזו שהיא ללא טעם וריח... היא זו שזוכה לעלות עד עד עד קרנות המזבח... **וכולם המומים!!!** כבר שלושה שבועות שאנחנו דורכים על הערבה הזו... כל חודש אלול ראינו את הערבה הזו כאויב... נלחמנו בחוסר טעם וריח בעבודת ה' שהיא מייצגת... עשינו הכל כדי להתרטב... להתרומם... להתחמם... להתמלא בטעם וריח... ביום כיפור דפקתי עם כל הכח על הערבה הזו שמסמלת את החלק הרשע והנחות שבי... והנה סו"ס הגענו לסוף המסלול... פתאום הערבה הזו מגיחה מאן שהוא ועולה ומטפסת ומגיעה עד קרנות המזבח... **מה קרה?? איך זה קרה??**

אז זהו!!! הפעם לא נהיה מופתעים!!! הפעם לא נחכה לשאל את זה בהושענא רבא... השנה נהיה ערוכים מראש... כבר עכשיו בערב ראש השנה... נזכור את יום ערבה!!!

כן... ידידי היקר... מתחילים ימי הסליחות... אנחנו עושים הכל כדי להתחמם... לבעור בעבודת ה'... לצאת מהיובש... לצאת מהאפרוריות של השנה... אבל ההלל... תהיה ריאלי... בסופו של יום... רגעי המבחן האמיתיים שלנו במשך השנה **זה דווקא היום של הערבה!!** היום המיובש הזה שאני לא מרגיש בו לא טעם ולא ריח... דווקא אז מגיע הרגע המכונן השנה ה' ניצב עליו ובוחר כליות ולב אם עבדו כראוי... **שם!!! שם זה קורה!!!**

זה שבראש השנה אתה לא מדבר בחזרת הש"ץ זה יפה... אבל סו"ס כעת כולך מוקף בסוד חכמים ונבונים מלמד דעת מבינים... יראתי בפצוטי שיח להשחיל... כעת לא שייך לדבר... זה לא נדבק... זה לא מתאים... אז אמנם כעת אתה מרגיש הרגשה נפלאה של התעלות... אבל תתפלא לשמוע שדווקא הרגעים הנעלים האלו לא יעלו עד קרנות המזבח... **אתה יודע מה כן יעלה עד קרנות המזבח??** התפילה המיובשת שלך אי שם בערבות חודש אב... אחרי הטילול... (כשהשפתיים שלך היו כחולות לא מאימת הדין אלא מקרטיב ענבים) ומיותר לציין שלא היה בתפילה הזו לא טעם ולא ריח... אבל סו"ס שכונה היתה שם כי זו תפילה!!! ואתה הבנת שגם לתפילה כזו צריך שיהיה צורה... תפילת הערבה והערער הזו שם בסוף המסלול... היא!!! היא עולה עד קרנות המזבח יותר מתפילת האתרוג שלך... כי דווקא שם נבנת ו--יצאת שלם,

כשניסית לסכם את העליות והמורדות שעברו עליך בשנה האחרונה... יצא לך שדווקא היתה תקופה של שטייגן שאז היית הרבה יותר חזק ויציב בלימוד ובקדושה וביראת שמים... ואילו פה ושם היו לך כמה שבועות כאלו שהמצב היה הרבה יותר נפיץ... כל ניסיון הכי קטן שהגיע הציף אותך כמו סערה... ושם היו כל מיני נפילות ומעידות שאתה מעדיף לשכוח אותם

בקיצור: היו תקופות יותר טובות השנה שבייחס אליהם אני רגוע, אבל יש תקופות פחות טובות השנה ששם היו כל מיני ת'קרים... **אז נכון!!! מה שנוכח נכון...** ברור שעיקר השיעורי בית של עזיבת החטא צריכים להיות ממוקדים בייחס לימים הפחות יציבים שעברו עלינו בשנה האחרונה... **אבל!!! יש גם צד שני למטבע...** סו"ס באותם ימים שהיו נפילות, היו גם הרבה הרבה רגעים של כמעט נפילה... רגעים שהחזקת בשארית כוחותיך שלא ליפול... ומשום מה את הרגעים האלו אתה לא כ"כ זוכר... יותר נכון: לא כ"כ יודע להעריך ולא מציין אותם בסיפוק... אתה הרבה יותר זוכר את ההתגברויות העוצמתיות שהיו לך בחודש וחצי של השטייגן... למה???

אה... אני נזכר שמרוב לחץ עשיתי חשבון נפש וקבלתי על עצמי להוסיף עוד קצת בלימוד ולעשות חזרה... ועד עכשיו הקבלה הזו מחזיקה!!! אוהו... הנה... עכשיו התחלת לדבר!!! זה מה שנגזר השנה!!! על זה מלאכים יחפזו!!! בשנה שעברה התורה חזרה על אכסניה שלה ותבעה בתוקף לזכות אותי בעוד עמל התורה, ובקשתה התקבלה... לצורך העניין נגזר עלי מתח מסוים... שדחק אותי לפינה והביא אותי להחלטה הטובה הזו... אוהו... אם זה מה שנגזר השנה!!! על זה בהחלט היה למלאכים מה להיחפז... זה רציני מאוד. אם נסתכל בהיבט הזה פתאום כל מיני דברים פחות נחמדים שקרו בשנה האחרונה מקבלים מימד אחר... פתאום כל מיני תקופות יותר טובות או פחות טובות מקבלים את הפרופורציה הנכונה שלהם... ההלו... עזוב נקודתית האם היה לך טוב בשנה האחרונה או פחות טוב... תכל'ס... לאן התקדמת השנה הזו?? האם השנה הזו לקחה אותך קדימה או אחורה ביחס לחיי הנצח שלך?? זה הסיקור האמיתי של השנה האחרונה בפרט וכל החיים בכלל...

כשהייתי בחור ועברתי משברים... היה לי מנהג מעניין... כל יום של משבר שהייתי בוכה באותו יום הרבה בתפילה... בסופו של יום הייתי מבסוט!!! אמרתי לעצמי: אני אמנם עדיין בתוך בבעיה... אני עדיין עמוק בתוך המשבר... אני עדיין לא יודע מה יהיה ואיפה הסוף... אבל דבר אחד אני יודע: **מהיום הזה יצאתי מליונר!!!** סו"ס היום התפללתי... צעקתי לה'... לא נכנסתי למיטה בדכאון... אני את היום הזה מנציח!! את התוצאות של היום הזה אני עוד אפגוש בהמשך החיים!!! זה ממש ממש ככה... עבר עליך יום קשה... עברה עליך שנה קשה... בשעת מעשה אם היית מגיע אלי הייתי צריך לעודד אותך... להגיד לך מילים טובות... אל תדאג... יהיה טוב... אבל עזוב... אתה כבר אחרי זה... אתה כבר אחרי התקופה הקשה... תכל'ס... כעת מדברים על מבט לאחור!!! עם מה יצאת מהתקופה הזו?? מה עשית עם השנה הקשה הזו?? האם זה הביא אותך להתחזק יותר ברוחניות...?? זה גרם לך להיות יותר טוב בתפילה ובעבודת ה'?? אם ככה, אתה יכול לסכם את השנה בסיפוק ולומר: היתה לי שנה טובה!!! היתה לי שנה מבורכת!!!

מבורכת במה?? מבורכת בקנייני הנצח שלי... כי בשביל מה אני פה אם לא בשביל זה... כמונבן שלהבא אנחנו מתפללים לה' שנזכה להתחזק בעבודת ה' מתוך אך טוב וחסד... אבל למפרע? כל יום נוסף שהייתי כנוע ופחות זחוח... זכיתי ליותר הכנסות ופחות הוצאות לעולם הנצחי שלי... ואין מקום ביריעה...

שמיה רבה מברך בכל כחו **קורע גזר דין של שבעים שנה!!!** אז מלאכים יחפזו סביב זה... סביב מספר הפעמים שאני הולך בשנה הקרובה לקרוע גזר דין של שבעים שנה... (אתה יודע מה זה לקרוע ניירת של תיק פלילי שמתבשל כבר שבעים שנה?? תנסה לדמיין בכמה ניירת מדובר...??) אם יש יהודי שה' כבר מחכה לו שבעים שנה... כבר שבעים שנה שה' מחיה אותו!!! שבעים שנה שה' זן ומפרנס אותו... והשנה לראשונה יש סיכוי שמשוהו שם יסדק בלב שלו בעקבות השכן הבן תורה שבא להתגורר בשכונתו ש-ראו כמה נאים מעשיו... אתה יודע איזה מתח יש בשמים סביב הצ'אנס הזה?? אתה יודע כמה מלאכים צריכים להיחפז בשביל להוביל כזה מהלך ולקוות שהוא יצליח??

יש כן וכך יהודים שממתנינים לישועה... כי ה' רוצה מהם שינוי מסוים והם לא מבינים... ובשמים הוחלט שהשנה שוב ינתן לכל אחד מהם איתות... בשביל לתת להם צאנ'ס להבין ולהשכיל... ואז קרובה ישועתם... יש לך מושג עד כמה מלאכים יחפזו וחיל ורעדה יאחזון סביב זה??

שים לב: כל הדוגמאות שאמרתי לך עכשיו... זה דבר שנגזר בשמים בשנה שעברה **והעיתון לא יביא את זה!!!** לא רק בגלל שזה לא מתוקשר ומצולם אלא בגלל שזה בגדר **קול דממה דקה ישמעו**... אף אחד לא יודע וגם לא יידע מה באמת התבשל בשנה האחרונה ולאן זה חתר... אז זהו!! שקח בחשבון שבשמים זה מה שבעיקר מטריד!!! בשמים עסוקים במה השנה הבאה עלינו לטובה מקדמת כל אחד ואחד מאיתנו לעולמו הנצחי... בעיתון יהיה כתוב שבראש השנה יכתובו מדדי הבורסה שנחלשו השנה... אבל מישהו מדמיין שהמלאכים יחפזו על המכשיר הלא כשר שלך שבשמים יודעים איזה חורבנות זה עושה בעולמות העליונים... אתה מעלה בדעתך שבר"ה יכתובו וביום צום כיפור יחתמו איך עוזרים לך להיפטר מהשטר חוב הזה... (שיהי רצון שזה יהיה בדרך הטובה...)

עכשיו: כלפי מה הדברים אמורים???

הרי תכל'ס... אין לנו הרבה מה לעשות עם התיאור הזה... הוא רק מסבך את הראש... הוא רק מכניס אותנו לכל מיני חשבונות???

העניין הוא כן:

העיתון יעשה את שלו... העיתון יסקר את השנה האחרונה עם אירועים דרמטיים שאירעו... אבל גם לך מותר לסקר את השנה הפרטית שלך!!! אבל אתה תסקר בצורה הנכונה!! פעם כשהייתי מסקר לעצמי את השנה האחרונה... הייתי עושה את זה פחות או יותר כמו העיתון... הייתי מחפש כל מיני אירועים דרמטיים שאירעו לי בשנה האחרונה... (כל אחד והרפתקי דעו עליה) הייתי משחזר את המצב הפיננסי שלי בשנה האחרונה... איך הרגשתי... איך הסתדרתי עם איקס וכו' וכו'...

אז זהו שלא!! בשנה האחרונה למדתי לסקר את השנה שלי בצורה הנכונה... אז כן... בחודש שבט נגזר עלי להיות במשבר ממשוהו מסוים... אבל עזוב... זה כחרס הנשבר... אז כמה ימים לא היה לי מצב רוח... מי זוכר את זה בכלל... אבל לא!! חכה... תתקדם צעד אחד קדימה... נו... מה עשיתי עם המשבר הזה???

יבש... **אז ממה הם כן נחפזים???** הוי הוי... מה שהחציר יבש הזה יכול להרעיד את כל צבא השמים ולהביא את הגאולה השלימה... מזה הם נחפזים... ומזה יש מתח עצום בשמים...

הההלו... חרס הנשבר... צל עובר... קום קום... עמוד... עוד רגע מתחילים קדושת כתר... אתה יודע מה יש מיד אחרי נתנה תוקף...?? המקדישים שמך בודש דרי מעלה עם דרי מטה מייחדים בשלוש קדושה בודש--- קדוש קדוש קדוש... **זה הסיפור!! זה התוקף העיקרי של קדושת היום!** המלאכים יודעים שכל יום שהחרס הנשבר הזה עושה רצונו יתברך זה חיי עולם **שנטע בתוכנו**... כל יום נוסף שיהודי חי בחלום יעוף הזה הוא יכול לתקן את כל העולמות כולם ובאותה מידה להחריב אותם... מזה מלאכים יחפזו!!! **תכל'ס, בא נמחיש את זה למעשה:**

כשאנחנו נראה בעיתון את התמונות המזויעות מהאסון במירון יהיה כתוב שם: "ומי בחניקה..." אותנו זה מאוד יזעזע... אנחנו נזדעזע שזה מה שנגזר בשמים בשנה שעברה...

אבל הההלו... אתה לוקח בחשבון שיש כן וכך אנשים שה' כבר רוצה לפקוד אותם בפקודת ישועה ורחמים... אבל בשביל זה הם צריכים לתפוס את עצמם לידיים... ובשביל זה זימנו אותם לקרבת האסון... קירבה פיזית... או קירבה רגשית... חברתית... קהילתית... וניתן להם צ'אנס להתעורר ולהבין ולהשכיל משהו מסוים שה' רוצה שהם יתעוררו... ו... ו... ומה קרה בסוף?? האם הם התעוררו או לא?? אנחנו לא יודעים...

אבל האם אתה לוקח בחשבון שגם זה נגזר בשנה שעברה???

האם אתה לוקח בחשבון מאות ואלפי יהודים רחוקים שכמעט נכרתו מארץ חיים... ובשמים ניתן להם צ'אנס לשוב ולהתעורר בעקבות הקידוש ש"ש העצום שאותם משפחות שכולות חיזקו במשפטי האמונה שלהם... האם מישהו מעלה על דעתו שעל זה מלאכים יחפזו שנה שעברה?

תחשוב: מדובר במאות יהודים, בנים של ה', שחיים כאן בעולם עשרות שנים והם מנותקים לגמרי מכל זיק של קדושה, וכעת בר"ה האחרון, מלאכים יחפזו... מה יש?? יש עיסקה בשמים!!! עיסקה שמימית... שיש כן וכך נשמות שצריכות לעלות לשמים... והם יפדו יחד איתם כן וכך נשמות עשוקות שישובו תחת כנפי השכינה... **מישהו חושב בכלל על זה??**

אנחנו מזדעזעים מטרגדיות זה טבעי! אנחנו מזדעזעים ממפולות ומגפות... אבל קח בחשבון שדווקא בשמים יש נושאים אחרים שמטרידים עוד יותר... בשמים היו מוטרדים כמה יעברו וכמה יבראו... כמה אנשים הקב"ה ידבר איתם בשנה הקרובה והם **יעברו** הלאה... לא יתייחסו... ואילו כמה אנשים **יבראו** מחדש... כמה אנשים יתפסו את עצמם השנה לידיים ויקנו את עולמם בשעה אחת... על זה מלאכים יחפזו!!!

מפחיד לומר אבל אם קיי"ל שכל האומר יהא

השמחה בעונת הימא

יצא לאור

יצא לאור

חוברת בדיחות

לחגי תשרי

(ר"ה, סוכות.)

ניתן לקנות את

החוברת במחיר

סימלי של 3 ₪ בלבד

בירושלים בלבד

ברחוב:

רחובות הבוכרים {דוד} 9

ק"ב ליד דואר ישראל

- (הכניסה בצד ימין)

משלוחים חינם

במרכז ירושלים

בקניה מעל 3 חוברות.

ועוד פרטים

058-323-49-41

כבר יתהוה -

1. אין להוציא מכלל אפשרות יוזמה של האוצר להטלת כפל מס על אכילת תפוח בדבש בצלחת חד פעמית בראש השנה למשפחות שלא ממצות את מלוא כושר ההשתכרות.....

2. רגע אם החיסון השלישי הוא הכי טוב והוא קובע אז עשיתי רק השלישי חכם לא.....

3. תקשיב טוב מר בנט (...), אתה לא תקרא לזה דלתא ותשלח אותנו להתחסן בחיסון נגד קורונה. זו קורונה. אם תקרא לזה דלתא, אנחנו נחכה לחיסון נגד דלתא....

4. כבר כמה חודשים שאף אחד בבניין שלנו לא עושה שיפוצים. לא קודחים ולא שוברים קירות. לא זורקים רהיטים ומכשירי חשמל ישנים. פועלים לא מסתובבים בבניין ומשאיות לא פורקות סחורה. כלום. מנופים לא חוסמים את הכביש והחניות לא תפוסות על ידי קרשים וחומרי בנייה. שקט מוחלט. הכל רגוע. אפילו אין למטה מכולה לפינוי פסולת בניין. מוזר מאוד. אני מאוד מקווה שכולם מרגישים טוב.....

תודה רבה לידידי ר' אהרון מזרחי על הבדיחות.

המשטר - בריתה

5. ארגון 'טליבן' השתלט על אפגניסטן, עשרות הרוגים, המדינה בקריסה. העולם רועש וגועש.

נפתלי **בנט** השתלט על מדינת ישראל, לא שום סובה מוצדקת, וללא הודעה מוקדמת, עשרות נפטרים, המדינה בקריסה. ואפילו מנהיגי העולם בבאסה.....

6. בדיחה עצובה:

(נא לדאוג שזה לא יקרא יותר)

ירידה של 28 חולים קשים ביממה האחרונה. הודעות מנסרו למשפחות 😞 😞 😞.

7. אדם שמעריץ את נתניהו נקרא ביבסט

ואיך נקרא אדם שמעריץ את בנט? בנדיט....

8. הדבר הכי טוב זה שאם רוצים שכל קבינט הקורונה יהיה נוכח צריך לקיים אותו בדיוטי פרי.....

9. למה בבית הכנסת ליד המגבת יש ברז?

שמי שניגב במגבת יוכל לשטוף ידים.....

הבדיחות הן באחריות הקורא בלבד.

מזל טוב:

לידידי ורעי הרב מנחם כ. דרגולי שליט"א מרכסים להולדת הבן.

מאחל ידידך האוהב: שלמה שמעוני.

ניתן לשלוח ברכות מזל טוב עד ליום שני בערב.

ניתן לשלוח את
החומר המצחיק שלכם

+ מזל טוב וכדו'

לחייל:

a0503210@gmail.com

עד ליום שני בערב.

ניתן לקבל את

הגיליון בחייל

ניתן לשלוח 'בקשה' לחייל:

a0503210@gmail.com

פרשת לי תבוא

המאור שבתורה

מעט מן האור דומה הרבה מן החושך

שבת כ' אלול התשפ"א

הדלקת נרות	צאת השבת	ר"ת
18:54	19:44	20:32
18:52	19:42	20:29
18:54	19:43	20:32
18:52	19:42	20:30

כל הזכויות שמורות

יוצא לאור להעמקת התורה ועמלה
עורך: יובל דהאן נ"י 050-4194600

לע"נ: מו"א עט"ר חיים בן שמחה ז"ל לרפואת והצלחת: שמחה בת נעימה תחי'

בנו של רבי בנימין זאב חשין, הרה"ה רבי שלמה זלמן שליט"א צייטט לאחר פטירתו את המובא בבבלי על אלישע שהחזיק את בן השונמית: 'וישם פיו על פיו ועיניו על עינו וכפיו על כפו ויגהר עליו ויחם בשר הילד' וכן על המצב שלנו אפשר לומר- הוסיף בנו של רבנו, כי בומן שעלו הרבה מעדות המזרח לארץ הקודש, היה מורנו בבחינת פיו על פיו, שהיה יורד לתוך האנשים ושומע בעיותיהם והיה מחיה את העצמות היבשות ומחזקם, והיה צריך לשמוע לפעמים דברים כאלו שמי שנמצא בקדושה זה ממש ייסורים בשבילו, אך היה מוסר עצמו כדי להחזירם בתשובה, ולבסוף 'יחם בשר הילד' שחזרו בתשובה וראה את הפירות.

בכדי להבין את השיעור היטב אין לשאול שאלות יש להקשיב

לא אחת היה נראה נוסע בפשטות באוטובוס כאחד האדם מקורבו הגר שומריה בן שלום שליט"א מספר לנו כי פעם עלה לאוטובוס וראה את המקובל רבי שלמה שרעבי זצ"ל יושב בספסל הראשון ופניו למולו הלה ניסה להגיד שלום לרב שוב ושוב אך הרב לא משיבו משהגביה הלה את קולו והצמיד את פניו למול הרב נעור הרב ופרש בשלומו בשמחה רבה הרב הסביר אז כי בלכתו ברחוב הינו משתקע בפסוק מסוים ומנסה לחדש בו וממילא אין שם לב למתרחש.

סיפרו על רבי יצחק דוד זצ"ל כי כאשר היה ילד בן שנה וחצי לא נתן לאחיו הגדול ממנו בשנה וחצי, שמחמת הדחקות ישן עימו באותה מיטה, **לודת מהמיטה** בבוקר בלי נטילת ידיים- מידי יום ביומו, מספרים בניו, כשהיה צועד לע"ץ החיים, היה בפשטות עוצם את עיניו ופוסע כעיוור כשהוא נצמד לקיר, כדי שלא ייכשל במראות אסורות, ומעניין כי הגר"ח קרייזוויט זצ"ל- רבה של אנטוורפן, התבטא פעם בעת שביקר בירושלים כי הגר"ד הוא אחד מל"ו צדיקים, או כדברי הרב מבריסק, "אם יש במקומותינו ל"ו צדיקים, רבי יצחק דוד זצ"ל הוא אחד מהם..."

הוריד את החתולה בעדינות... מגודל מידותיו ראוהו לא אחת, כי בעת שישב רבי סאלם יעקב זצ"ל ללמוד בחדרו, היתה חתולה מטפסת על ברכיו, והוא בעת שהבחין בכך היה מוריד אותה בעדינות פעם אחר פעם. **ומעולם לא גרשה בנעס**, מגודל רחמנותו על בריותיו של ה'.

כשאדם נכשל בעבירה, הוא מבלבל את קדושתו -

אם אין עליות וירידות בחיים שלך?

סימן שאתה מת !!

אנחנו מוכרחים ללמוד להסתכל אחד על השני **בעין יתור טובה**, אנחנו צריכים לזכור שגם השני יקר מאוד בעיני ה'- כל יהודי יקר אצל ה'. מוכרחים **להתגבר** על הקנאה הרעה הזאת להפסיק לפסול. **להפסיק לחשוב** שאני מעל כולם פה.

קדושת שבת גדולה מאד ובקושי התירו לומר "שלום" בשבת, **ראה בדיבור אחת כמה החמירו.**

רבי שמעון שקאב זצ"ל דחה את תלמידיו להתרגל לחשוב ולעיין. והיה משנן לתלמידיו הקרובים שאפילו שמעינים בדברי אחרונים ישקלו היטב את כל הנאמר בהם. כאמן המחשבה העמוקה והריכוז, האציל על תלמידיו רוח של **התעמקות** ערה ופעילה ולכן הייתה הישיבה תמיד סואנת מפלפולא דאורייתא וברזל בברזל יחד. פעם שאלו אותו אם אין מן הראוי במקום **להתעמק בסוגיה** אחת רבות להספיק במקום זה יותר כמות. השיב הרב במשל: "הורים מעדיפים שיהיו להם שלשה ילדים בריאים מעשר עשרה בני מומים".

המודה שהוא פחדן הוא בעל אומץ לא רגיל

פקודה למחשבה
בעיר אחת ברוסיה התגורר איש זקן בעל **לשון רעה וארוכה**. לשונו הרעה פשטה בכל הכפר, כאש בשדה קוצים פשטו המריבות מבית לבית, ובעיקר בסביבות ביתו של הזקן. חייהם של שכניו הפכו לבלתי נסבלים. השכן ממול ביתו של הזקן הרגיש שהוא לא מסוגל יותר. לשונו הרעה של הזקן פגעה בו קשות, והוא הרגיש שהאווירה בה הוא חי מורעלת ומזיקה. הוא ניסה **לדבר על ליבו** של הזקן, אולם האיש היה אטום. הייתה לו לשון ארוכה, אבל לא אונייים. והוא המשיך בתחביב היחיד שהיה לו, לסכסך ולעורר מריבות. בצר לו פנה השכן הסובל לביתו של ראש העיר וסיפר לו על הזקן שמרעיל את האווירה. אבל ראש העיר, לא סבל כל כך מלשונו הרעה של הזקן, והוא דחה את האיש ולא התייחס אליו: 'למה לך לבחוש בענייניהם של אחרים, **תחזור ותתעסק עם עצמך**. כאן כל אחד חי לו לעצמו, ואל לו להתערב בחיי זולתו'. השכן שיצא מאוכזב מביתו של ראש העיר חיפש את הדרך ללמד אותו לקח, ולהמחיש לו מה משמעות החיים לצידו של זקן שכזה. הוא חזר לביתו, לקח פרה גדולה, שחט אותה ותלה אותה על מוט גבוה בחצר ביתו. תוך יום יומיים החל בשר הפרה להעלות צחנה. הסרחון התפשט אט אט, תחילה באזור הסמוך לביתו, ואחר כך עלו **הריחות והתפשטו**, הם הגיעו כמעט עד ביתו של ראש העיר. 'מה אתה עושה?!' נוף בו ראש העיר שהוזעק על ידי שכנים סובלים. והאיש ענה לו באותה מטבע לשון שבה השתמש: 'למה לך לבחוש בענייניהם של אחרים, תתעסק עם עצמך'. כאן בכפר כל אחד חי לו לעצמו, ואל לו להתערב בחיי זולתו'. אבל אתה מרעיל את האוויר בעיר! מהה ראש העיר. - והוא, הזקן שממול בעל הלשון הרעה, השיב לו האיש, 'האם הוא לא מרעיל את כל העיר?! אתה פשוט עוד לא מרגיש את זה!'
גם מילים יכולות להזיק ולהרעיל. והשפעתם **אינה נשארת במקום** שבו נאמרו. הן מגיעות הרבה יותר רחוק כמה אדם צריך לישמור על עצמו וכן על הסובבים אותו מלדבר לשון הרעה(העורך)

לא נבס"ק את השמחה

יו"ל ע"י מערכת "לא נבס"ק את השמחה" לתרומות, חסויות וכדו' 058-323-49-41
לשליחת בדיחות או הערות והארות: דוא"ל: a05832349@gmail.com
מו"ל: שר השמחה מאיר פנחסי הי"ו | הפצה ראשית: א.י. הי"ו

להידודא

- א. ש. על מי נאמר "זקן ושבע?"
- ת. על אברהם.
- ב. ש. איזו אבן שמעה את דבר ה'?
- ת. האבן שיהושע הקים במקדש ה'.
- ג. ש. מה היה צבעה של האבן פיטדה?
- ת. ירוק.
- ד. ש. איזה שבט היה הגדול ביותר המדבר?
- ת. שבט יהודה.
- ה. ש. למי היה בן יחיד ונקרא בנים?
- ת. לדן.
- ו. ש. כמה נשים היו לדוד לפני היותו מלך?
- ת. שתי נשים.

זוארט על הפרשה

פרשת כי-תבוא

וְהָיָה כִּי תָבֹא אֶל הָאָרֶץ (כ"ו א')

והיה כי תבוא, תבוא זה אותיות אבות, לרמוז ליהודי שאין לו מה לחפש בחו"ל אלא ישאוף וירצה וישתוקק לחיות בארץ הקודש, וכפי שמוכא במשנה (כלים פ"א מ"ו) ארץ ישראל קדושה מכל הארצות, וכפי שנאמר (דברים יא, יב) עיני ה' אלוקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה, וכל הדר בחו"ל דומה כמי שאין לו אלוה. והפלא יועץ אומר (בערך ארץ ישראל) שכל יום בארץ ישראל זה כמו יום הכיפורים, כי כמו שמעלת קדושתה גדולה מאוד, ומצוה בארץ ישראל חשובה מאוד, גם ההיפך, צריך להזהר שלא לחטוא בפלטין של מלך מלכי המלכים שזה ארץ הקודש.

ורבי זירא כשעלה מבבל לארץ ישראל התענה מאה תעניות כדי לשכוח את הלימוד שהוא למד בבבל, שזה לא יבלבל אותו בארץ ישראל, כיון שבארץ ישראל זה לימוד שונה, וכן רבינו האר"י זיע"א שהיה במצרים והגיע לארץ ישראל וקיבלוהו בצפת בכבוד גדול וציפו לשמוע ממנו דרוש בעניינים נשגבים, אבל רבינו האר"י שכח את לימודו ולא אמר דרשה, ועשה שאלת חלום על מה ולמה היתה לו זאת? וענו לו מהשמייים, מאת ה' היתה זאת כיון שהלימוד הקודם היה במצרים ושם יותר קל, ובשביל לזכות ללימוד בארץ הקודש צריך להתענות מאה ימים, וכך עשה רבינו האר"י וחזר לו לימודו. **שבת שלום**

מילתא דבדיחותא

- (1) אמריקאי יהודי וערבי נתפסו בריגול וקיבלו גזר דין מוות. ניתנה לכל אחד אפשרות לבחור איך הוא ימות. אז האמריקאי חושב: זריקה זה כואב, תליה זה חונק אז אני אקח את הכיסא החשמלי אבל הוא לא עובד אז משחררים אותו. היהודי חושב: זריקה זה כואב, תליה זה חונק, אז אני אקח את הכיסא החשמלי גם עליו הכיסא לא פועל אז משחררים אותו. הגיע תור הערבי אז הוא חושב: זריקה זה כואב ושמעתי שהכיסא מקולקל אז אני אקח את התליה.....
- (2) מהם שלושת ההרים הכי מסוכנים? הרי האוורסט הרי האינדיאנים והרי את מקודשת לי....
- (3) הוראות בספרי בישול לפי עדות אצל הגויים: מרוקאית - קודם כל תירגעי. פרסיה - קמח: לא חובה, אבקת אפיה: לא חובה, שמן: לא חובה... רומניה - קמח: גנוב, אבקת אפיה: גנובה, שמן: גנובה כורדית - קודם תהפכי את הספר, זה הפוך!.....
- (4) למה כרוב וכרובית לא מתחתנים? כי הם כרובי [קרובי] משפחה....

העלון יוצא לאור בסיוע ארגון תורה וחסד: 'המרכז לערבות הדדית' (ע"ר 580646396)

ניתן לפנות בדיווח *de fii fe האצרכת*

מילתא דבדיהותא

- (5) היה גנב גדול שלא ידעו מה לרשום במצבה שלו עד שהגיע חכם שהכיר טוב את הגנב וכך כתב: הקפיד לא ללכת 4 אמות ללא 'נטילת ידיים' ולקח הכל בקלות [בלי רשות].....
- (6) הסבתא לנכד קח גזר זה טוב לעיניים לכן אני רואה טוב שתמיד אני אוכלת גזר. הנכד: 'אבל סבתא זה מלפפון.....'
- (7) אחד שאל את נהג האוטובוס האם זה האוטובוס ישיר. ענה הנהג: אם תשלם הוא גם ישיר וגם ירקוד לכבודך.....
- (8) אתמול משהו אמר לי: עקצה אותי דבורה. כל כך התרגשתי שמישהו מוכן למות למעני.....

ניתן לקנות את חוברת הבדיחות 'לא נפסיק את השמחה 2'.

ירושלים: מרכז העיר: רחוב: רחובות הבוכרים (דוד) 9 ק"ב {ליד דואר ישראל}. בין השעות 14:00-16:00.

בית שמש: ר' אהוד גוזלן. רחוב: ריב"ל 56. פלאפון: 0548426869 לתאם מראש.

ביתר עילית: גבעה B רחוב: החוזה מלובלין 52/4 טלפון: 02-5662240 לתאם מראש בין השעות: 21:00 - 22:00 בלילה.

ביתר עילית: גבעה A רחוב: האדמו"ר רבי ישראל מרוז'ין 30 קומה 1, טלפון: 02-5803804 לתאם מראש בשעות הערב.

שימו לב: חוברות אחרונים.

העלון בחסות

נא לא לקרוא את הפרסומות בשבת! לפרסום ניתן לפנות למערכת העלון

השכרת אופניים חשמליים ורגילות. קורקינט חשמלי. אצלינו יש גם תיקונים, 0548-520-351

הטשולנ'ט הביתי

בכל ליל שישי מתקיימת מכירה של הטשולנ'ט הביתי בר"ח שלמה מוסאיוף בי-ם מהשעה: 20:00 בערב מנת טשולנ'ט 22 ש"ח. 0548-437-050

הקלדות

במחירים מוזלים 058-3234-941

יצא לאור (בעזרת השם) חוברת בדיחות

לחגי תשרי

ניתן לקנות את החוברת במחיר סימלי של 3 ש"ח בלבד ב-רחובות הבוכרים {דוד} 9 ק"ב ליד דואר ישראל (הכניסה בצד ימין)

החל מיום ראשון כ"א אלול תשפ"א

משלוחים חינם (בהזמנת 3 חוברות)

בירושלים בלבד בשכונות:

(בצד ימין מופיע השכונות).

עוד פרטים: 058-323-4941

מנוי לכל שנת ה'תשפ"ב

רוצה לקבל לבית* את העלונים שייצאו בעזרת השם בשנת תשפ"ב ולשלם רק על עלות המשלוח התקשר עוד היום ל- 058-323-49-41 עלות המנוי 7 ש"ח לחודש. למנויים ישנים 6 ש"ח לחודש. שימו לב! 10 הראשונים מקבלים את חוברת מס' 2 במתנה.

מספר המקומות מוגבל.

בירושלים בלבד בשכונות: סנהדריה, סנהדריה המורחבת, רמת אשכול, בר-אילן, גוש 80, עזרת תורה, שמואל הנביא, ארזי הבירה מעלות דפנה, בוכרים, גאולה, מקור ברוך, קרית צאנו, בעלזא, בית ישראל, מאה שערים, נוה צבי, סרוצקין, רוממה, שיכון חב"ד, מנחת יצחק, גני גאולה, מתחם שנלר, זכרון משה, כרם אברהם, מוסררה, והסביבה.

הַיּוֹם יִפְנֶה הַשֶּׁמֶשׁ יִבֹּא וַיִּפְנֶה נְבוֹאָה שְׁעָרֶיךָ

ביום חמישי כ"ה אלול
רגע לפני שתכלה השנה
מתחילים רבבות לומדי הדף
היומי בלימוד מסכת ביצה

הצטרף אליהם גם אתה
ותגיש איום הציון
עם זכויות עצולות!!!

כשוט לקבל שירות אנושי
איכותי מהיר ועיל מבלי
להתעכב כלל

גרפומט מתחדשים

בדלפק שירות לקוחות אנושי

יש לכם משהו קטן להדפיס?
צריכים רק לצלם מסמך? ממהרים מאוד?

גשו לדלפק שירות הלקוחות בגרפומט
וקבלו שירות יחס אישי ומהיר

משלוחים
לכל חלקי
העיר

שרות
מהיר
במיוחד

מחירים
נוחים
במיוחד

כל סוגי
ההדפסות
וההפקות

הדפסות
באיכות
גבוהה